

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 3^{ης} Ιουλίου 2020

Ωρα έναρξης: 11.05 π.μ.

Αρ. 27

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα προχωρήσω με τις αναφορές.

Μετά από μια μεγάλη περίοδο, μεταξύ Νοεμβρίου του 2019 και Ιουλίου 2020, παραγωγικής δουλειάς των επιτροπών των Παράλληλων Βουλών, σας ανακοινώνω ότι θα συγκληθούν οι ακόλουθες ολομέλειες στο Συνεδριακό Κέντρο: Τρίτη, 14 Ιουλίου 2020, από τις 5.00 μ.μ. μέχρι τις 7.00 μ.μ., συνεδρίαση ολομέλειας της Βουλής για τον Πολιτισμό. Πέμπτη, 16 Ιουλίου 2020, την ίδια ώρα, συνεδρίαση ολομέλειας της Βουλής για την Έρευνα, την Καινοτομία και την Ψηφιακή Διακυβέρνηση. Τρίτη, 21^η Ιουλίου 2020, την ίδια ώρα, συνεδρίαση ολομέλειας της Βουλής για την Κοινωνία των Πολιτών. Πέμπτη, 23 Ιουλίου 2020, την ίδια ώρα, συνεδρίαση ολομέλειας της Βουλής για το Περιβάλλον, την Οικολογία-Αειφορία και την Υγεία, την ίδια ώρα.

Στις πιο πάνω συνεδρίες θα συζητηθούν και θα υιοθετηθούν μεταξύ άλλων οι σχετικές εισηγήσεις των διάφορων επιτροπών που απαρτίζουν την κάθε Παράλληλη Βουλή.

Παρακαλείσθε να δηλώσετε συμμετοχή έγκαιρα, για να κρατηθούν θέσεις, και λόγω της κατάστασης πρέπει να ξέρουμε ακριβώς ποιοι και ιδιαίτερα πόσοι θα έρθετε.

Στα πλαίσια της διακηρυγμένης πολιτικής μας και της βούλησης για συνεχή τεχνολογική αναβάθμιση στη Βουλή των Αντιπροσώπων, έγινε εγκατάσταση οπτικών ινών, η οποία συνέδεσε τη Βουλή με το δίκτυο οπτικών ινών τόσο σε ό,τι αφορά το κεντρικό κτίριο όσο και το Σπίτι του Πολίτη. Αυτή η διευθέτηση επέτρεψε τη σημαντική αναβάθμιση της σύνδεσης με το διαδίκτυο στην ανώτερη προσφερόμενη τιμή των 1 000 mbps.

Με την αναβάθμιση αυτή οι χρήστες του διαδικτύου στη Βουλή, βουλευτές, υπηρεσιακοί και συνεργάτες, θα απολαμβάνουν απρόσκοπτα -όταν επιστρέψουν, εννοείται, στη Βουλή- τη μέγιστη ταχύτητα που μπορούν να προσφέρουν οι προσωπικοί υπολογιστές τους.

Θέλω να θυμίσω ότι, όταν πριν από τέσσερα χρόνια ξεκινήσαμε την αναβάθμιση, ήμασταν στα 6 και σήμερα είμαστε στα 1 000 mbps. Επειδή έχουμε όλοι εμπλακεί πλέον με την τεχνολογία, αντιλαμβάνεστε την τεράστια αναβάθμιση και το εργαλείο που έχει πλέον η Βουλή στο σύνολό της.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερήσιας διάταξης που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Τα υπ' αριθμόν 1, 2 και 3 θέματα είναι εξ αναβολής. Αυτό σημαίνει πλέον -διότι το εξ αναβολής με τους νέους κανονισμούς αποκτά σημασία- ότι δεν μπορούν να αναβληθούν ξανά. Τα θέματα αυτά έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Πώλησης Οιοπνευματωδών Ποτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016», πρόταση νόμου των κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και Μιχάλη Γιωργάλλα εκ μέρους της Αλληλεγγύης, «Ο περί Πώλησης Οιοπνευματωδών Ποτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», πρόταση νόμου των κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και Μιχάλη Γιωργάλλα εκ μέρους της Αλληλεγγύης και «Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020», πρόταση νόμου του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε να απαγορεύεται η πώληση, διάθεση, χορήγηση και κατανάλωση οιοπνευματωδών ποτών σε άτομα ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ ετών.

Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε να αυξηθεί το ανώτατο όριο της χρηματικής ποινής που προβλέπεται για αδικήματα που αφορούν την πώληση, διάθεση και χορήγηση οιοπνευματωδών ποτών σε ανήλικα πρόσωπα.

Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε να αυξηθεί το εξώδικο πρόστιμο που προβλέπεται για το αδίκημα της πώλησης, διάθεσης και χορήγησης οιοπνευματωδών ποτών σε ανήλικα πρόσωπα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τις προτάσεις νόμου του επισυνημένου παραρτήματος

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Ευανθία Σάββα

Γιώργος Κάρουλλας

Ανδρέας Κυπριανού

Ξένια Κωνσταντίνου

Πανίκος Λεωνίδου

Παύλος Μυλωνάς

Κωστής Ευσταθίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Μιχάλης Γιωργάλλα

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τις προτάσεις νόμου που αναφέρονται στο επισυνημένο παράρτημα σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 9 και 16 Μαρτίου και στις 20 και 27 Μαΐου 2020. Επιπρόσθετα, πέραν των εν λόγω τεσσάρων συνεδριάσεων, η επιτροπή μελέτησε αρχικά την πρώτη και τη δεύτερη πρόταση νόμου σε προηγούμενες συνεδρίες της. Συγκεκριμένα, μελέτησε την πρώτη πρόταση νόμου σε έξι συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 19 Απριλίου 2017 και 17 Φεβρουαρίου 2020 και τη δεύτερη πρόταση νόμου σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Ιανουαρίου και στις 17 Φεβρουαρίου 2020.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής για τη συζήτηση της πρώτης και της δεύτερης πρότασης νόμου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Υγείας, της Αστυνομίας Κύπρου, του Υφυπουργείου Τουρισμού, της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής, του Παγκύπριου Συνδέσμου Υπεραγορών και του Νέου Συνδέσμου Περιπτερούχων. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και η Ομοσπονδία Συνδέσμων Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι η Παγκύπρια Συνομοσπονδία Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, παρ' όλο που δεν κλήθηκε να εκπροσωπηθεί στις συνεδρίες της επιτροπής, με επιστολή της, ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 2020, διατύπωσε τις θέσεις της αναφορικά με τις πρόνοιες της πρώτης και της δεύτερης πρότασης νόμου.

Σημειώνεται επίσης ότι στο στάδιο της συζήτησης των προτάσεων νόμου από την επιτροπή παρευρέθηκε το μέλος της κ. Λίνος Παπαγιάννης.

Σκοπός της πρώτης πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Χαράλαμπο Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και Μιχάλη Γιωργάλλα εκ μέρους της

Αλληλεγγύης, είναι η τροποποίηση του περί Πωλήσεως Οινοπνευματωδών Ποτών Νόμου, ώστε η πώληση, η διάθεση, η χορήγηση και η κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών να απαγορεύεται σε άτομα ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ ετών, αντί σε άτομα ηλικίας κάτω των δεκαεπτά ετών, που ισχύει σήμερα.

Σκοπός της δεύτερης πρότασης νόμου, όπως αυτή αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή επίσης από τους βουλευτές κ. Χαράλαμπο Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και Μιχάλη Γιωργάλλα εκ μέρους της Αλληλεγγύης, είναι η τροποποίηση του περί Πωλήσεως Οινοπνευματωδών Ποτών Νόμου, ώστε να αυξηθεί το ανώτατο όριο της χρηματικής ποινής που δύναται να επιβληθεί σε περίπτωση καταδίκης για τα αδικήματα που αφορούν την πώληση, τη διάθεση και τη χορήγηση οινοπνευματωδών ποτών σε ανήλικα πρόσωπα, καθώς και τη λήψη και την κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών από αυτά, από χίλιες λίρες Κύπρου (£1.000) που ισχύει σήμερα στις πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000).

Σύμφωνα με τους εισηγητές της πρώτης και της δεύτερης πρότασης νόμου, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, ώστε να εισαχθούν στην ισχύουσα βασική νομοθεσία αυστηρότερες διατάξεις σε σχέση με την απαγόρευση της πώλησης, της διάθεσης και της χορήγησης οινοπνευματωδών ποτών σε ανήλικα πρόσωπα, ως αποτρεπτικό μέτρο της κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών από τα εν λόγω πρόσωπα και των προβλεπόμενων στην εν λόγω νομοθεσία παραβάσεων σε σχέση με τους ανηλικούς. Επιπρόσθετα, όπως οι ίδιοι εισηγητές δήλωσαν στην επιτροπή, η διαφοροποίηση του ορίου ηλικίας το οποίο αφορά η πιο πάνω αναφερόμενη απαγόρευση κρίθηκε σκόπιμη, λαμβάνοντας υπόψη σχετικές συστάσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη για την πρώτη και τη δεύτερη πρόταση νόμου, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών ενημέρωσαν την επιτροπή ότι το εν λόγω υπουργείο, στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για την Αντιμετώπιση της Εξάρτησης από Παράνομες Ουσίες και την Επιβλαβή Χρήση του Αλκοόλ για τα έτη 2013-2020, έχει προβεί στην ετοιμασία προσχέδιου νομοσχεδίου για τροποποίηση του περί Πωλήσεως Οινοπνευματωδών Ποτών Νόμου, το οποίο θα διαλαμβάνει πρόνοιες για εκσυγχρονισμό της εν λόγω βασικής νομοθεσίας, με απώτερο στόχο να καταστεί πιο αποτελεσματική η εφαρμογή της. Παράλληλα, όπως οι ίδιοι ανέφεραν στην επιτροπή, το εν λόγω προσχέδιο νομοσχεδίου έχει ήδη τεθεί προς διαβούλευση ενώπιον όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Τέλος, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν ότι το υπουργείο τους, παρ' όλο που προωθείται η σύνταξη σχετικού νομοσχεδίου για σκοπούς γενικότερης τροποποίησης της νομοθεσίας που διέπει τη διάθεση και την κατανάλωση αλκοόλ, δεν ενίσταται στην υιοθέτηση στο παρόν στάδιο των προνοιών της πρώτης και της δεύτερης πρότασης νόμου.

Οι εκπρόσωποι της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων δήλωσαν στην επιτροπή ότι συμφωνούν με τους σκοπούς και το περιεχόμενο των προτεινόμενων ρυθμίσεων και κατέθεσαν στοιχεία τα οποία καταδεικνύουν την ανοδική τάση που παρατηρείται όσον αφορά την κατανάλωση αλκοόλ από ανήλικα άτομα. Περαιτέρω, ενημέρωσαν την επιτροπή ότι ο καθορισμός της ηλικίας των δεκαοκτώ ετών ως ορίου ηλικίας για τη διάθεση αλκοόλ στους νέους αποτελεί πολιτική που σήμερα προωθείται από κοινού στις ευρωπαϊκές χώρες.

Επιπρόσθετα, οι ίδιοι ανέφεραν ότι με την υιοθέτηση της προτεινόμενης ρύθμισης για διαφοροποίηση του υπό αναφορά ορίου ηλικίας αναμένεται ότι θα μειωθεί η κατανάλωση αλκοόλ στον γενικό πληθυσμό, καθώς και τα τροχαία ατυχήματα που οφείλονται στην κατανάλωση αυτού από ανήλικα πρόσωπα. Παράλληλα, οι ίδιοι επισήμαναν ότι η αποτελεσματική εφαρμογή του υπό αναφορά μέτρου προϋποθέτει την εφαρμογή επιπρόσθετων αυστηρών μέτρων, περιλαμβανομένων μέτρων που αφορούν την πρόληψη της υπερβολικής κατανάλωσης αλκοόλ και την επιβολή του νόμου για την πώληση οινοπνευματωδών ποτών.

Πέραν των πιο πάνω, οι εκπρόσωποι της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων εισηγήθηκαν στην επιτροπή να επέλθουν επιπρόσθετες τροποποιήσεις στα κείμενα των προτάσεων νόμου για τροποποίηση του περί Πωλήσεως Οινοπνευματωδών Ποτών Νόμου, με απώτερο στόχο να αντιμετωπιστούν κενά και αδυναμίες που διαπιστώθηκαν σε σχέση με ορισμένες ισχύουσες διατάξεις αυτού.

Σύμφωνα με την επιστολή που απέστειλε στην επιτροπή η Παγκύπρια Συνομοσπονδία Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, το όλο θέμα της συνολικής αναθεώρησης και εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας άπτεται της ασφάλειας και της υγείας των παιδιών και ως εκ τούτου διατυπώνει τη σύμφωνη γνώμη της για αύξηση των επιβαλλόμενων ποινών και εισηγείται όπως το όριο ηλικίας ανέλθει στο εικοστό πρώτο έτος της ηλικίας.

Στο στάδιο της συζήτησης της πρώτης και της δεύτερης πρότασης νόμου την επιτροπή απασχόλησε ιδιαίτερα η καθυστέρηση στην κατάθεση του πιο πάνω αναφερόμενου νομοσχεδίου στη Βουλή και η ανάγκη εισαγωγής επιπρόσθετων ρυθμίσεων στα κείμενα των προτάσεων νόμου για τροποποίηση του περί Πωλήσεως Οινοπνευματωδών Ποτών Νόμου, ώστε να καταστεί η ισχύουσα νομοθεσία πιο αποτελεσματική. Επιπρόσθετα, την απασχόλησε η ανάγκη αναθεώρησης του ανώτατου ορίου της χρηματικής ποινής που επισύρει με βάση τις πρόνοιες της δεύτερης υπό αναφορά πρότασης νόμου η διάπραξη αδικημάτων που αφορούν την πώληση, τη διάθεση και τη χορήγηση οινοπνευματωδών ποτών σε ανηλικούς, ώστε αυτά να εξακολουθούν να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων Νόμου, σύμφωνα με τις διατάξεις του οποίου η χρηματική ποινή που επισύρει αδίκημα το οποίο εμπίπτει στις διατάξεις του εν λόγω νόμου δε δύναται να υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες τετρακόσια ευρώ (€3.400).

Παράλληλα, στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη στο στάδιο αυτό, την επιτροπή προβληματίσε το κατά πόσο απαιτείται ως αποτρεπτικό μέτρο της κατανάλωσης αλκοόλ από ανηλίκους να αυξηθεί το εξώδικο πρόστιμο που επιβάλλεται για το αδίκημα της πώλησης, διάθεσης ή χορήγησης οινοπνευματωδών ποτών σε αυτούς δυνάμει των διατάξεων του περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων Νόμου. Συναφώς, σε μεταγενέστερο στάδιο, ως αποτέλεσμα της εν λόγω συζήτησης, ο βουλευτής κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου κατέθεσε στη Βουλή εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών την τρίτη υπό αναφορά πρόταση νόμου.

Σκοπός της τρίτης πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον βουλευτή κ. Χαράλαμπο Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, είναι η τροποποίηση του περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων Νόμου, ώστε να αυξηθεί το εξώδικο πρόστιμο που επιβάλλεται για το αδίκημα της πώλησης, διάθεσης ή χορήγησης οινοπνευματωδών ποτών σε ανηλίκους.

Ειδικότερα, με την προτεινόμενη τροποποίηση του περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων Νόμου προβλέπεται η αύξηση του εξωδίκου προστίμου στο οποίο υπόκειται πρόσωπο για το πιο πάνω αναφερόμενο αδίκημα από τριάντα πέντε λίρες Κύπρου (£35), που ισχύει σήμερα, σε τριακόσια ευρώ (€300), καθώς και η διαφοροποίηση του ορίου ηλικίας το οποίο αφορά το εν λόγω αδίκημα, για να συνάδει το κείμενο της εν λόγω πρότασης νόμου με τις πρόνοιες της πρώτης υπό αναφορά πρότασης νόμου.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της τρίτης πρότασης νόμου, η προτεινόμενη αύξηση του επιβαλλόμενου εξωδίκου προστίμου για το αδίκημα της πώλησης, διάθεσης ή χορήγησης οινοπνευματωδών ποτών σε ανηλίκους κρίνεται αναγκαία για την αποτροπή της κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών από τα εν λόγω πρόσωπα. Περαιτέρω, ο ίδιος εισηγητής ανέφερε πως για τον σκοπό αυτό απαιτείται η τροποποίηση του περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων Νόμου, δεδομένου ότι το υπό αναφορά αδίκημα ήδη επιδέχεται εξώδικη ρύθμιση δυνάμει των διατάξεων του εν λόγω νόμου.

Οι υπόλοιπες πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρώτης και της δεύτερης πρότασης νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να επιφέρει τροποποιήσεις στα κείμενα της πρώτης και της δεύτερης πρότασης νόμου, καθώς και να ενσωματώσει τις αναθεωρημένες πρόνοιές τους σε ενιαίο κείμενο νόμου, με τίτλο «Ο περί Πωλήσεως Οινοπνευματωδών Ποτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020», το οποίο να διαλαμβάνει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Διαφοροποίηση της χρηματικής ποινής στην οποία θα υπόκειται πρόσωπο, σε περίπτωση καταδίκης για αδικήματα που αφορούν την πώληση, τη διάθεση και τη χορήγηση οινοπνευματωδών ποτών σε ανηλίκους, έτσι που αυτή να μη δύναται να υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες ευρώ (€3.000).
2. Κατάργηση των διατάξεων της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας οι οποίες αφορούν τη λειτουργία των λεσχών, δεδομένου ότι η σχετική νομοθεσία για τη ρύθμιση της λειτουργίας αυτών καταργήθηκε και συναφώς επήλθε κατάργηση του όλου θεσμού.
3. Εισαγωγή στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία νέων όρων και της ερμηνείας αυτών, για σκοπούς αποτελεσματικότερης εφαρμογής των ισχυουσών διατάξεών της.
4. Κατάργηση διάταξης της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας, σύμφωνα με την οποία δεν παραχωρείται άδεια, όταν υπάρχουν ήδη, είτε στο χωριό είτε στην ενορία πόλης ή χωριού όπου το πρόσωπο που υποβάλλει αίτηση για άδεια σκοπεύει να πωλεί λιανικά οινοπνευματώδη ποτά, υποστατικά αδειούχα προς πώληση τέτοιων ποτών τα οποία είναι επαρκή για τις ανάγκες και διευκολύνσεις του κοινού.
5. Κατάργηση διατάξεων της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας, σύμφωνα με τις οποίες το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εξουσιοδοτεί τον οικείο έπαρχο να παρατείνει τον χρόνο κατά τον οποίο υποστατικά στα οποία πωλούνται λιανικά οινοπνευματώδη ποτά δύναται να παραμείνουν ανοιχτά κατά τη διάρκεια νύχτας.
6. Δημοσίευση στην ιστοσελίδα της Αστυνομίας Κύπρου του αριθμού ανά έτος των περιπτώσεων παράβασης των διατάξεων της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας, καθώς και των υποστατικών που δε συμμορφώνονται με τις εν λόγω διατάξεις.
7. Αύξηση του ύψους των προβλεπόμενων ποινών, σε περίπτωση παράβασης ορισμένων διατάξεων της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή διατύπωσε τις ακόλουθες θέσεις σε σχέση με το ενιαίο κείμενο με τίτλο «Ο περί Πωλήσεως Οινοπνευματωδών Ποτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020» και το κείμενο της τρίτης πρότασης νόμου:

1. Η πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης αυτών σε νόμους.

2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών αυτών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια της Βουλής.

Στη βάση των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια του σώματος για λήψη τελικής απόφασης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Πώλησης Οινοπνευματωδών Ποτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016.
2. Ο περί Πώλησης Οινοπνευματωδών Ποτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
3. Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς, θέλω να πω ξανά το μεγάλο μου «ευχαριστώ» στην επιτροπή Εσωτερικών. Ξεκινήσαμε από μια απλή τροπολογία, έχει βελτιωθεί δραματικά η πρόταση νόμου. Σε αυτήν έχουν συνεισφέρει και τα κυβερνητικά τμήματα, αλλά και το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο, γιατί εδώ πρόκειται για μια αλλαγή την οποία εισηγούνται όλοι οι ειδικοί, είναι μια αλλαγή την οποία εισηγείται και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, αλλά και τα ίδια σώματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επομένως, νιώθω ότι θα κάνουμε μια αλλαγή που έπρεπε να γίνει πριν από πολλά χρόνια, διότι θα βρείτε αναφορές της αλλαγής και εισηγήσεις για πολλά χρόνια στα κείμενα του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Ο κ. Γιωργάλλας και ο κ. Μυριάνθους. Και ο κ. Λουκαΐδης μετά.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Σήμερα γίνεται μια αρχή σε ένα σημαντικό θέμα που αφορά την αγορά του αλκοόλ στην πατρίδα μας και ιδιαίτερα την πρόσβαση που έχουν οι νέοι. Τις προηγούμενες μέρες τέθηκε στον δημόσιο διάλογο το θέμα κατά πόσο πρέπει να εμπιστευόμαστε την κρίση των νέων μας, αφού αυξάνουμε το όριο ηλικίας, και πώς μπορεί να μην έχουμε εμπιστοσύνη σε έναν δεκαοκτάχρονο που υπηρετεί την πατρίδα, παίρνει όπλο ή οδηγεί, πώς γίνεται να μην τον εμπιστευόμαστε στην καλή χρήση του αλκοόλ. Για τη δική μας τουλάχιστον πλευρά δεν είναι θέμα εμπιστοσύνης. Βεβαίως έχουμε εμπιστοσύνη στους νέους μας, αλλά είναι θέμα πρόσβασης. Είναι θέμα πρόσβασης σε μια κοινωνία που δυστυχώς ο νεανικός αλκοολισμός είναι σε πολύ μεγάλα ποσοστά σε σχέση με όλες τις υπόλοιπες χώρες και εύχομαι και ελπίζω -και είμαι σίγουρος, διότι ανταποκρίθηκε το Υφυπουργείο Τουρισμού- να ξεκινήσει μια προσπάθεια να τακτοποιηθεί γενικότερα η αγορά του αλκοόλ και ιδιαίτερα στις τουριστικές περιοχές με μια νομοθεσία-ομπρέλα, η οποία θα ρυθμίζει όλα τα θέματα και η οποία ετοιμάζεται από το Υφυπουργείο Τουρισμού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυριάνθους.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Και ως ΕΔΕΚ χαιρετίζουμε τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου. Είναι γεγονός ότι ο αλκοολισμός στην Κύπρο και ιδίως σε νεαρές ηλικίες έχει πάρει ιδιαίτερες διαστάσεις. Χαιρετίζουμε το γεγονός ότι και οι δικές μας εισηγήσεις κατά τη διαμόρφωση της τελικής πρότασης έχουν γίνει αποδεκτές, αλλά παράλληλα να αναφέρω ότι δεν αρκεί μόνο να ψηφίζονται νόμοι προς αυτή την κατεύθυνση, αλλά παράλληλα θα πρέπει να υπάρχει και έλεγχος της εφαρμογής αυτών των νόμων.

Έχουμε ψηφίσει παρόμοια νομοθεσία πριν από αρκετά χρόνια σε ό,τι αφορά την πώληση καπνικών προϊόντων σε νεαρά άτομα, αλλά δυστυχώς μέσα από τα στατιστικά, τα οποία έχουν δοθεί και στη Βουλή, οι καταγγελίες οι οποίες γίνονται για πώληση καπνικών προϊόντων σε ανηλίκους είναι πάρα πάρα πολύ λίγες. Ως εκ τούτου, να μη φτάσουμε στο ίδιο σημείο με αυτή την πρόταση νόμου, ουσιαστικά με αυτή τη νομοθεσία, να είναι μια ψήφιση η οποία ουσιαστικά δε θα έχει περιεχόμενο. Ελπίζουμε ότι οι υπεύθυνοι που έχουν την ευθύνη να ελέγξουν και να εφαρμόσουν τη νομοθεσία θα το πράξουν και θα αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα στη ρίζα του.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Να πω ότι αναμέναμε από την κυβέρνηση δύο χρόνια, για να φέρει πρόταση. Δυστυχώς, δεν το έπραξε, οπότε αν ορθώς σήμερα με πρωτοβουλία των συναδέλφων και με πρόταση νόμου συζητούμε και θα ψηφίσουμε, όπως φαίνεται, αυτόν τον νόμο.

Να ξεκαθαρίσουμε ότι το ΑΚΕΛ τοποθετείται θετικά και τοποθετήθηκε εξ αρχής θετικά γύρω από αυτή την πρόταση νόμου, δεδομένου ότι η Αρχή κατά των Εξαρτήσεων έχει υπογραμμίσει όλα αυτά που έχουν πει και οι συνάδελφοι, ότι έχουμε υψηλό πρόβλημα, μεγάλο πρόβλημα χρήσης αλκοόλ από ανηλίκους ήδη στη χώρα μας, υψηλό ποσοστό αλκοολισμού και άρα η νομοθεσία που ψηφίζουμε σήμερα είναι προς τη σωστή κατεύθυνση.

Βέβαια, εμείς δε θα κουραστούμε να επαναλαμβάνουμε και να υπογραμμίζουμε κάτι πολύ απλό. Έχουμε πληθώρα νομοθεσιών, πλεόνασμα νομοθεσιών, αλλά έχουμε σοβαρά, τεράστια ελλείμματα, πρώτον, στην εφαρμογή των νομοθεσιών αυτών και, δεύτερον, στην καλλιέργεια κουλτούρας και ευαισθητοποίησης ανάμεσα στην κοινωνία, ώστε οι πολίτες, πρώτα από όλα, να επιδιώκουν να εφαρμόζουν και να σέβονται τις νομοθεσίες. Και γίνομαι πιο συγκεκριμένος. Ουσιαστικά, είναι ανύπαρκτος ο έλεγχος, γιατί και σήμερα είναι αυστηρή η νομοθεσία για τους νέους κάτω των δεκαεπτά. Αλλά ουσιαστικά, εξαιτίας της ανυπαρξίας ελέγχων, έχουμε και εκτεταμένο πρόβλημα σε ό,τι αφορά τη δυνατότητα πρόσβασης των ανηλίκων σε αλκοόλ. Οπότε, αν πρέπει να γίνει κάτι ή έπρεπε να είχε γίνει κάτι, για να μην είμαστε και υποκριτές, εμείς ως πολιτικά κόμματα έπρεπε και πρέπει να απαιτούμε την εφαρμογή των κείμενων νομοθεσιών, προτού να πηγαίνουμε στην αυστηροποίηση. Και νομίζω πρέπει να στείλουμε αυτό το μήνυμα, έχουμε υποχρέωση να στείλουμε αυτό το μήνυμα, ότι δεν αρκεί να ψηφίζουμε νόμους, πρέπει να εφαρμόζονται κιόλας.

Το δεύτερο, για να έχουν έννοια και αξία οι νόμοι -και τελειώνω με αυτό- όπως είπα, πρέπει να υπάρχει και η απαιτούμενη ευαισθητοποίηση. Αν δεν καλλιεργούμε κουλτούρα και μέσα από το εκπαιδευτικό σύστημα και μέσα από τους υπόλοιπους θεσμούς... Πρώτα από όλα οι ίδιοι οι γονείς να γνωρίζουν, να αναγνωρίζουν και να συνειδητοποιούν τις επιβλαβείς συνέπειες της χρήσης αλκοόλ από ανηλίκους για την υγεία τους. Εάν οι ίδιοι οι γονείς επιτρέπουν στα παιδιά τους και δεν αισθάνονται καμία δυσκολία και κανένα πρόβλημα να επιτρέπουν, για να μην τα ρίχνουμε και όλα δηλαδή στις αρχές του κράτους που έχουν την ευθύνη για εφαρμογή της νομοθεσίας, τι θα πρέπει να αναμένουμε απ' εκεί και πέρα;

Οπότε, απλώς λέω και σημειώνω και υπογραμμίζω ότι ως ΑΚΕΛ κατανοούμε ότι δεν ξεμπερδεύουμε με αυτό το θέμα με το να ψηφίσουμε επέκταση της απαγόρευσης, αλλά έχουμε ρόλο να διαδραματίσουμε όλοι, ώστε και να ευαισθητοποιήσουμε, αλλά και να εφαρμοστούν οι νομοθεσίες που ψηφίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς να πω ότι και η δικιά μας κοινοβουλευτική ομάδα χαιρετίζει ασφαλώς την πρωτοβουλία του συναδέλφου, γιατί σ' έναν πολύ μεγάλο βαθμό κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση. Και εμείς πιστεύουμε ότι πρέπει να ισχυροποιηθεί το νομικό πλαίσιο, να υπάρξουν πιο αυστηρές ποινές, βεβαίως, να υπάρξει εφαρμογή της νομοθεσίας.

Όπως καλά γνωρίζω, στην επιτροπή η ίδια η αστυνομία δήλωσε αδυναμία ελέγχου. Ακούστηκε από άλλον συνάδελφο -πολύ σωστά- ότι η κυβέρνηση επεξεργάζεται ένα ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο που θα καλύπτει και τα συγκεκριμένα. Δυστυχώς, οι δύο προτάσεις είναι μαζί, δηλαδή και η αυστηροποίηση του ποινικού πλαισίου, αν θέλετε, των ποινών και η πρόταση που αναφέρεται στην αύξηση του ορίου που θα ελέγχεται ποινικά από τα δεκαεπτά στα δεκαοχτώ.

Θα σας πω ευθέως τζιαι με απόλυτη ειλικρίνεια, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι στη δική μου κοινοβουλευτική ομάδα συζητήσαμε το θέμα και δυο και τρεις φορές και καταλήξαμε στο εξής: Δεν μπορούμε να ψηφίσουμε την αύξηση του ορίου για συγκεκριμένους λόγους. Τους ανέφερε ο κ. Γιωργάλλας, θα τους ξαναπώ. Βάσει του

νόμου που αναφέρεται στη στράτευση ένας δεκαεφτάχρονος μπορεί να ενταχθεί στην Εθνική Φρουρά. Μπορεί να κρατά όπλο και τη δεδομένη στιγμή -μακάρι να μη συμβεί ποτέ- θα κληθεί να υπερασπιστεί την πατρίδα του. Αυτό είναι το πρώτο που θέλω να πω.

Σ' ένα δεύτερο επίπεδο και όσον αφορά τη γαμήλια νομοθεσία, ένας δεκαεφτάχρονος μπορεί, υπό προϋποθέσεις μιν, αλλά μπορεί, να νυμφευθεί τζιαι πραγματικά διερωτώμαι: Εμείς εδώ στη Βουλή το ευκολότερο πράμα βεβαίως είναι να νομοθετούμε καθημερινά και να επιδεικνύουμε μια στάση η οποία δε δείχνει την εμπιστοσύνη που οφείλουμε να δείξουμε στη νεολαία μας, στα παιδιά μας, που εγώ προσωπικά -τζιαι βάσει της πείρας που είχα εννιά χρόνια πρόεδρος της επιτροπής Παιδείας- θεωρώ ότι πολλές φορές η νέα γενιά είναι πιο σοβαρή από την προηγούμενη, από τη δική μας γενιά δηλαδή.

Άρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καταλήγω, για να μην καταχρώμαι τζιαι τον χρόνο, ότι, μετά από πολύ σοβαρή συζήτηση που αναπτύχθηκε στην κοινοβουλευτική μας ομάδα τζιαι λαμβάνοντας υπόψη τες παραμέτρους που σας έχω εκθέσει -οι συνάδελφοι της επιτροπής μπορούν αργότερα να αναπτύξουν περαιτέρω διάλογο, να εξηγήσουν πιο αναλυτικά- δεν μπορούμε να νομοθετήσουμε και πάλι εις βάρος των νέων, γιατί περί αυτού πρόκειται. Αν και εφόσον με ρωτήσετε αν θα πρέπει να υπάρχουν αυστηρές ποινές για έναν ανήλικο δεκατριών χρονών, δεκατεσσάρων χρονών, δεκαπέντε χρονών, δεκαέξι χρονών, θα σας πω «ναι», όμως ξαναλέω τζιαι σκεφτείτε το, γιατί πολλές φορές μέσα στη δίνη των πολλών μηνυμάτων τζιαι των πολλών που έχουμε να επεξεργαστούμε καθημερινά μας φεύγουν ή μας διαφεύγουν ορισμένα πράγματα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Τορναρίτη, αν μπορείτε, να συντομεύετε.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ξαναλέω, κύριε Πρόεδρε, μπορούμε να στέλλουμε έναν δεκαεφτάρη να υπερασπιστεί την πατρίδα, αλλά σήμερα θα νομοθετήσουμε τζιαι θα του απαγορεύσουμε να πίνει μια μπύρα; Είναι ένα ερώτημα που κινείται στο πλαίσιο της λογικής.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Τον δεκαεφτάρη δεν τον πάμε στον στρατό. Δεκαεφτάμισι τζιαι πέρα πάει.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ερωτοκρίτου έχει τον λόγο και τον διάλογο κάμνετέ τον μετά.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ως Δημοκρατικού Κόμματος εμάς πάντοτε ο στόχος και η πολιτική μας είναι η διαφύλαξη του μέλλοντος της νέας γενιάς και η διαφύλαξη της προοπτικής του μέλλοντος της νέας γενιάς με πολιτικές ακόμα που μπορεί να θεωρούνται στα μάτια αυτών των ανθρώπων ότι δεν είναι ιδιαίτερα αρεστές.

Η τοποθέτησή μου θα ήταν, κύριε Πρόεδρε, παρόμοια με των προηγούμενων συναδέλφων, ότι εδώ δε συζητούμε για το πιο σημαντικό, που είναι η εφαρμογή των νόμων και όχι μόνο το περιεχόμενό τους, γιατί ούτε η εφαρμογή του υφιστάμενου πλαισίου που αφορούσε τους δεκαεφτάχρονους δεν ετύγγανε ιδιαίτερης προώθησης από τις διωκτικές αρχές.

Όμως, νομίζω αυτό το έχουν αναφέρει άλλοι συνάδελφοι, θα αναφερθώ σε κάτι που είπε ο κ. Τορναρίτης εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού. Μα, ο νόμος αυτός δε στρέφεται εναντίον των δεκαεφτάχρονων. Ο νόμος αυτός στρέφεται εναντίον των επιτήδειων, που είναι διατεθειμένοι να πουλήσουν αλκοόλ σε άτομα κάτω από μία συγκεκριμένη ηλικία. Δεν είναι το δικαίωμα ενός δεκαεφτάχρονου στο αλκοόλ που συζητούμε, είναι την τιμωρία κάποιου που δεν τον ενδιαφέρει η ηλικία ή ο νόμος ο οποίος διέπει την πώληση αλκοόλ σε νεαρούς συμπολίτες μας, που με πλήρη αδιαφορία γι' αυτόν τον νόμο, μόνο και μόνο για να βγάλει χρήματα, είναι διατεθειμένος να πουλήσει είτε σε δεκαπεντάχρονο είτε σε δεκαεφτάχρονο είτε σε δεκατριάχρονο. Αυτή είναι η ουσιώδης διαφορά, κύριε Τορναρίτη, και θεωρώ ότι πολύ ορθή είναι η πρόταση νόμου των συναδέλφων, την επικροτούμε ως Δημοκρατικό Κόμμα, τη χαιρετίζουμε και βεβαίως θα την υπερψηφίσουμε.

Τελειώνω, λέγοντας ότι αναμένουμε από τις διωκτικές αρχές να εφαρμόσουν μία εκστρατεία πάταξης αυτού του φαινομένου και αναμένουμε να δούμε κόσμο ο οποίος αγνοεί τη διαφύλαξη της προοπτικής του μέλλοντος της νέας γενιάς να καταλήγει να πληρώνει τεράστια πρόστιμα και να είναι δυσανάλογο το κέρδος που βγάζει από τους ανήλικους, από τους νεαρούς συμπολίτες, μας σε σχέση με τα πρόστιμα που θα πληρώνει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαρίου.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ήταν στην πρόθεσή μου να μιλήσω, αλλά, ακούγοντας κάποια πράγματα, θέλω να τοποθετηθώ ξεκάθαρα, γιατί νομίζω ότι κρυβόμαστε όλοι πίσω από το δάκτυλό μας. Αν είχαμε μια νομοθεσία η οποία εφαρμόζετο και διαπιστώναμε ότι με την εφαρμογή της οι μελέτες δείχνουν αύξηση της κατανάλωσης αλκοόλ στις νέες γενιές, τότε θα ήμουν φουλ υπέρ της συγκεκριμένης νομοθεσίας.

Έχουμε μια νομοθεσία που δεν εφαρμόστηκε ποτέ και, αντί να ήταν η έγνοια μας να εφαρμόσουμε τη νομοθεσία, ερχόμαστε αυτή τη στιγμή να την αλλάξουμε -πολύ σωστά και αυξάνουμε ποινές και διαδικασίες και τιμωρούμε εκείνους που πουλούν οινόπνευμα στις νεαρές ηλικίες- αλλά μετακινούμε και το όριο κατανάλωσης οινόπνευματος από τα δεκαεφτά στα δεκαοκτώ. Δεν είναι μόνο την αγορά, είναι και την κατανάλωση. Και εγώ έμαθα σε τούντο σώμα να μιλώ καθαρά και ίσια και η κοινωνία μάς ακούει αυτή τη στιγμή. Και διερωτώμαι: Αν υπάρχει ένα οικογενειακό τραπέζι σε ένα σπίτι και έχουν έναν γιο ή μια κόρη δεκαεφτά χρόνων και θέλει να πει ένα ποτήρι μπίρα, πρέπει ο πατέρας της να την καλύψει, γιατί παρανομεί; Εάν απόψε που θα κοιμηθούμε και οι πενήντα έξι στο κρεβάτι μας υπάρχουν κάποια παιδιά στην πράσινη γραμμή και είναι έτοιμα να φαν σφαίρα για μας, για να είμαστε άνετοι, όταν βγουν μια έξοδο, τους απαγορεύουμε να πιουν μια μπίρα; Όταν μια κοπέλα φοιτήτρια του πανεπιστημίου βγει έξω μετά την κούραση του διαβάσματος, της απαγορεύουμε να πει ένα ποτήρι ποτό; Έπρεπε να ήταν ο στόχος η δημιουργία κουλτούρας από τα σχολεία και από τις οικογένειες, για να προστατεύσουμε αυτές τις ηλικίες. Δεν μπορεί από τη μια τούντο κοινοβούλιο να ψηφίζει πριν από κάποιους μήνες να δικαιούται ο δεκαεπτάχρονος να βάλει υποψηφιότητα βουλευτή και από την άλλη να του απαγορεύει πέραν των δεκαεφτά να πίνει οινόπνευματώδη. Δε γίνεται τούντο κοινοβούλιο να πούμε κάποιου που παντρεύτηκε στα δεκαεφτά του χρόνια...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πώς θα κάμει προεκλογικό, χωρίς να πίνει;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Και αυτό είναι μέσα! Πώς μπορώ να πω κάποιου δεκαεπτάχρονου ή δεκαοκτάχρονου που θέλει έναν μήνα να κλείσει τα δεκαοκτώ και παντρεύεται ότι είναι ποινικό αδίκημα να πει σαμπάνια στον γάμο του μαζί με την τούρτα; Αυτά ψηφίζουμε σήμερα. Ο νόμος είναι εξαιρετικός στο σύνολό του και η πρόθεση του κοινοβουλίου εξαιρετική, να βοηθήσουμε να κτυπήσουμε την έντονη κατανάλωση αλκοόλ, ειδικότερα στις ηλικίες των πολύ μικρών παιδιών. Όμως, τα ακραία πράγματα ποτέ δεν εφαρμόζονται και ποτέ δε λειτουργούν.

Η πρόθεση η δική μας, που συμφωνούμε απόλυτα με το νομοσχέδιο, είναι απλώς να αλλάξει το όριο ηλικίας, από δεκαοκτώ να ξαναπέσει στα δεκαεφτά χρόνια. Θα παραμείνει όπως ήταν. Σκεφτείτε τον εαυτό σας, σκεφτείτε έναν γιο που εννιά έχετε, σκεφτείτε ότι κάμνετε ένα οικογενειακό τραπέζι σπίτι και σας λέει ο γιος να πει μια μπίρα και να του πεις: «Πιε, γιε μου, πρόσεχε να σε καλύψω που το ποινικό αδίκημα το οποίο σήμερα κάμνεις, γιατί πενήντα έξι άνθρωποι της Βουλής αποφάσισαν ότι είσαι πολύ μικρός, για να πεις ένα ποτήρι μπίρα».

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά δεν είχα πρόθεση να μιλήσω, γιατί νόμιζα ότι ήταν από τα νομοσχέδια που θα περνούσαν και ομόφωνα, για να πω την αλήθεια, αλλά πήρα τον λόγο, για να πω, πρώτον, συγχαρητήρια στους συναδέλφους που πήραν την πρωτοβουλία γι' αυτή την πρόταση νόμου. Δεύτερον, θέλω να σημειώσω ότι έν' ευθύνη της πολιτείας απέναντι στους νέους να λειτουργεί προληπτικά. Δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι δε θα λύσει το πρόβλημα που έχουμε με το αλκοόλ στη χώρα μας και ιδιαίτερα ανάμεσα στους νέους -αλλά όχι μόνο στους νέους- όμως είναι ακόμα ένα χαλί, δεδομένου ότι βέβαια θα λειτουργήσουν όλοι οι θεσμοί σωστά, κυρίως στον τομέα της πρόληψης. Οι νέοι μας -και έχω γιο ο οποίος πριν από λίγα χρόνια πέρασε τα δεκαεφτά, δεκαοκτώ του- γνωρίζω πολύ καλά πόσο εύκολο είναι να παρασυρθούν στην ηλικία των δεκαεφτά και να κάνουν όχι χρήση στο σπίτι με τους γονείς, να πιουν μια μπίρα, αλλά κατάχρηση, όταν βγουν να διασκεδάσουν. Γιατί τα πρότυπα που τους καλλιεργούμε ως πολιτεία και ως κοινωνία της διασκέδασης είναι συνυφασμένα με τη χρήση του αλκοόλ δυστυχώς και άλλων ακόμα χειρότερων εξαρτησιογόνων ουσιών.

Αντιλαμβάνομαι από την πρόταση νόμου των συναδέλφων ότι είναι αυτή την εκμετάλλευση και την κατάχρηση που γίνεται από τους εμπόρους που θέλουν να σταματήσουν και όχι να κυνηγούν τις οικογένειες, αν θα πει στο σπίτι ένας δεκαεπτάχρονος μια μπίρα. Ας μην υπερβάλλουμε, συνάδελφοι, και αναφέρομαι στους

συναδέλφους του Δημοκρατικού Συναγερμού. Καταλαβαίνουμε ότι δεν είναι αυτό που θα λειτουργήσει. Μακάρι οι αρχές που έχουν ευθύνη παρακολούθησης και εφαρμογής των νομοθεσιών να εφαρμόσουν τους νόμους στα εστιατόρια, στα κέντρα ψυχαγωγίας, στα clubs, στα περίπτερα που πουλούν αλκοόλ αβέρτα σε οποιαδήποτε ηλικία, να εφαρμόσουν εκεί τη νομοθεσία και θα δεχτούμε όλοι να πουν τα παιδιά μας ένα ποτήρι κρασί ή μια μπύρα στο σπίτι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή ακριβώς η κοινωνία μάς ακούει, δεν πρέπει να έχουμε καμία απολύτως ψευδαίσθηση ότι οι αποφάσεις της Βουλής δεν επηρεάζουν τζαι την κουλτούρα, αλλά και τα δεδομένα ασφάλειας και υγείας του πληθυσμού μας. Είναι σωστή η σημερινή απόφαση της Βουλής. Εγώ έχω γιο, θα γίνει δεκαεφτά σε λίγα χρόνια και δε θέλω ούτε εκείνος ούτε οι συμμαθητές του να πίνουν, να οδηγούν για λόγους ασφάλειας που αφορούν τα παιδιά μας. Και με όλο τον σεβασμό, κύριε Πρόεδρε, σίγουρα η εφαρμογή του νόμου είναι σημαντική, αλλά και οι νόμοι είναι σημαντικοί, γιατί αυτή η Βουλή στην παρούσα της σύνθεση έχει χάσει το ηθικό πλεονέκτημα να μπορεί να πει στην κοινωνία τι είναι σωστό και τι είναι λάθος. Γιατί είχαμε πριν από λίγο καιρό το νομοσχέδιο που ήλθε για τη χαλάρωση των κανονισμών του καπνίσματος σε χώρους εστίασης, σε χώρους αναψυχής, και σας πληροφορώ ότι, από την ημέρα που αυτή η Βουλή επήρε την ντροπιαστική εκείνη λανθασμένη απόφαση να χαλαρώσει τα κριτήρια για την απαγόρευση του καπνίσματος στους χώρους εστίασης, δείχνουν τα στατιστικά στοιχεία πως είχαμε αύξηση του καπνίσματος και αύξηση του καπνίσματος ιδιαίτερα σε ανήλικους, που είναι παράνομο και να καπνίζουν. Μην έχετε καμία απολύτως ψευδαίσθηση ότι οι δικές μας οι αποφάσεις δεν επηρεάζουν τον κόσμο.

Επομένως, αυτή η απόφαση που λαμβάνουμε σήμερα είναι ορθή, στέλνει τα σωστά μηνύματα σε σχέση με την κουλτούρα που πρέπει να δημιουργήσουμε για τον περιορισμό της κατανάλωσης αλκοόλ στους ανήλικους, καθώς η χώρα μας -και αυτό δείχνουν τα στατιστικά στοιχεία- αν δεν είναι η πρώτη στην Ευρώπη, είναι από τις χειρότερες χώρες της Ευρώπης σε ό,τι αφορά την κατανάλωση αλκοόλ από ανήλικους. Άρα, τι θέλουμε; Να συνεχίσουμε να αγνοούμε τον κίνδυνο προς τα παιδιά μας και τον πληθυσμό της Κύπρου ή θέλουμε να κάμουμε κάτι, για να προσπαθήσουμε να βελτιώσουμε την κατάσταση;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Μαύρου.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Για τέτοια θέματα, κατάχρηση αλκοόλ, ουσιών, το πιο σωστό θα ήταν η πολιτεία να επικεντρωνόταν στην πρόληψη, στη δημιουργία σωστών προτύπων στους νέους, στην καλλιέργεια κριτικής σκέψης. Δυστυχώς, τούτο το κράτος κάθε άλλο παρά επικεντρώνεται σε τούτα τα ζητήματα. Νομίζω είναι χαρακτηριστικό το παράδειγμα το πρόσφατο. Το κυνηγητό μιας μαθήτριας, γιατί τόλμησε να αρθρώσει λόγο, να πει δυο λόγια όπως τα σκεφτόταν. Αφού λοιπόν δε συζητούμε, δεν προστατεύουμε, δεν ενθαρρύνουμε την υπευθυνότητα, την κριτική σκέψη, ας είναι και έτσι. Ας είναι και με τις νομοθεσίες να προστατεύσουμε τους νέους μας και μακάρι να εφαρμοστούν τούτες οι νομοθεσίες!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σοφοκλέους.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θέλω να απευθύνω μία έκκληση σε όλους τους συναδέλφους, διότι άκουσα πότε έχουν έννοια και αξία οι νόμοι και άκουσα και από τον κ. Παπαδόπουλο πως χάνει η Βουλή το ηθικό της πλεονέκτημα απέναντι στην κοινωνία. Οι νόμοι, για να έχουν αξία, και η δουλειά μας εδώ πρέπει να έχουν λογική σε αυτούς στους οποίους απευθύνονται. Και αυτό το οποίο πάμε σήμερα να ψηφίσουμε δεν έχει κοινωνική λογική, διότι δε λαμβάνει υπόψη τις κοινωνικές συνθήκες και δεν αντιμετωπίζει τις ανάγκες ενός δεκαεφτάχρονου πολίτη αυτής της Δημοκρατίας. Στέλνουμε ένα μήνυμα έλλειψης εμπιστοσύνης προς τους νέους μας, στέλνουμε ένα μήνυμα ότι δεν μπορούν... Από τη μια, λέμε κάμουμε Βουλή των Εφήβων σε όλα τα κάπως πιο έτσι ελαφρά θέματα για τους ίδιους και, όταν κάτι αφορά το σύνολο των νέων μας, συμπεριφερόμαστε ως παιδονόμος και ως αστυνομικός.

Θα ήθελα να 'ξερα, για παράδειγμα, κυρία Μαύρου, πώς θα πείτε σε έναν απόφοιτο του λυκείου, όταν έρθει στο φεστιβάλ της ΕΔΟΝ, ότι δεν μπορεί να πει μία μπύρα. Πώς θα του πείτε ότι αυτή η πολιτεία δεν τον εμπιστεύεται να διαχειριστεί τον εαυτό του; Σήμερα είπατε για την κοπέλα. Σήμερα το θέμα μας θα έπρεπε να

ήταν να ξεκινήσουμε μια συζήτηση αν θα πάρουμε την ψήφο στα δεκαέξι χρόνια και, αντί αυτού, η κοινωνία μας πάει πίσω πίσω. Είχαμε δεκαέξι χρόνια την ηλικία συναίνεσης, επήγε στα δεκαεφτά. Είχαμε δεκαέξι χρόνια την ηλικία πρόσβασης σε κέντρα διασκέδασης, όταν ήμασταν εμείς...

Κύριε Λουκαΐδη, επειδή με βλέπετε -είμαστε της ίδιας γενιάς και με τον κ. Στεφάνου- ήταν δεκαέξι χρόνια η δική μας, επήγε δεκαεφτά, σήμερα πάμε να το κάμουμε δεκαοκτώ. Συμπεριφερόμαστε αστυνομικά στην πιο αναγκαία ομάδα της κοινωνίας που πρέπει να δείξουμε σήμερα εμπιστοσύνη και, αντί να δείχνουμε εμπιστοσύνη, συμπεριφερόμαστε ακόμα μία φορά όπως όταν πονάει το δόντι □ κόβουμε το κεφάλι. Ε, δεν είναι αυτή η δουλειά αυτού του κράτους.

Η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων -και τελειώνω, Πρόεδρε- λέει ότι ένας στους τρεις περίπου μαθητές εμέθυσε από δεκαπέντε μέχρι δεκαεφτά ετών για μια φορά. Καταρχάς, αυτή η Βουλή σε όλη αυτή τη συζήτηση ονομάζει αυτούς τους νέους μας «αλκοολικούς». Ε, δεν έχετε ιδέα τι σημαίνει αλκοολισμός! Πού είναι οι αλκοολικοί; Πού θεραπεύονται; Ο ένας που μέθυσε μία φορά είναι αλκοολικός;

Να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα αυτό με τις ποινές, κύριε Θεοπέμπτου και κύριε Γιωργάλλα, που προτείνετε και ακόμα περισσότερες, και να κλείνουμε, αν θέλετε κιάλας, το περίπτερο που επούλησε σε έναν δεκατετράχρονο κρασί ή μπύρα ή οτιδήποτε! Αλλά όχι να πάω να πω σε ανθρώπους που μπορούν να συνάψουν σχέση, που παν στον στρατό, όπως ορθά αναφέρθηκε, που παν να σπουδάσουν στο εξωτερικό ότι αυτή η πολιτεία δεν τους εμπιστεύεται να διαχειριστούν τον εαυτό τους να πιουν μία μπύρα. Ας δείξουμε σήμερα ένα κλικ παραπάνω εμπιστοσύνης στη νεολαία μας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ:

...όχι στα λόγια αλλά στις πράξεις.

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Παπαγιάννης.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Η δική μας προσέγγιση, κύριε Πρόεδρε, είναι λίγο διαφορετική. Καταρχάς, θα προσπαθήσω να μιλήσω εμπειρικά και όχι θεωρητικά. Αύριο θα ψηφιστεί μία νομοθεσία που το επεξηγηματικό σημείωμα μιλά για απαγόρευση πώλησης, διάθεσης, χορήγησης και κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών σε άτομα ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ ετών. Άρα, μία παρέα πέντε ατόμων που είναι στα δεκαοκτώ πάει σε ένα περιβόλι, αγοράζει πέντε ποτά και ο ένας είναι δεκαεφτά χρονών και δέκα μηνών και, αν τύχει η αστυνομία λόγω φασαρίας ή οτιδήποτε άλλο να πάει στο σημείο, θα δικαιούται να τιμωρήσει αυτό τον νεαρό. Επίσης, αν έχουμε μία παρέα που θα πάει στον στρατό με το καλό και οι δύο της παρέας είναι δεκαεφτά χρονών και έξι μηνών, δε θα μπορούν να πιουν ποτό, επειδή οι υπόλοιποι οχτώ, για παράδειγμα, της παρέας θα είναι δεκαοχτώ χρονών και κάτι τέλος πάντων.

Αν αύριο σε μία τουριστική περιοχή θα καταγγέλλεται ο ιδιοκτήτης μιας μπυραρίας, επειδή σε μία παρέα τριών ατόμων ο ένας ήταν δεκαεφτά χρονών και έντεκα μηνών, τότε αυτό είναι λογικό. Θεωρώ ότι θα ήταν πολύ πιο σωστό εάν η απαγόρευση μιλούσε μόνο για πώληση και διάθεση και όχι για κατανάλωση. Αυτό το σημείο θεωρώ ότι έχει κάποιους κινδύνους, που, στο κάτω κάτω της ημέρας, κάποιος που μπορεί να μη φταίει τίποτα να έχει ευθύνη. Άρα, αν μπορεί να αλλάξει αυτό το σημείο, θεωρώ ότι θα ήταν συναινετικό και δε θα υπήρχε δικαιολογία για κανέναν, για να γίνουν όλα όσα σωστά έχουν ακουστεί μέχρι στιγμής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Κουκουμά.

Συγγνώμη, η κ. Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν είχα σκοπό να τοποθετηθώ, αλλά, απ' ό,τι φαίνεται, όντως υπάρχει θέμα προς συζήτηση. Θα συνεχίσω απ' εκεί που έμεινε ο κ. Παπαδόπουλος, ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Κόμματος, και, ναι, όντως, έχουμε την πρωτιά στη χρήση αλκοόλ κατά την οδήγηση στους νέους. Την έχουμε την πρωτιά, δεν είναι θέμα να συζητούμε υποθετικά αν είμαστε πρώτοι ή δεύτεροι ή έχουμε μια συγκεκριμένη κατάταξη σε παγκόσμιο επίπεδο.

Ο νόμος, κύριε Πρόεδρε, όπως ψηφίζεται σήμερα, μιλά για την πώληση. Την πώληση δηλαδή απευθείας ή τη χορήγηση απευθείας σε άτομα κάτω 'που δεκαοκτώ χρόνια. Το να αγοράσει ο γονιός και να χορηγήσει ο γονιός το αλκοόλ στον δεκαεπτάχρονο ή στη δεκαεπτάχρονη είναι ευθύνη του γονιού. Δεν μπορεί κανένας μας σε αυτή την αίθουσα να περιορίσει την ευθύνη που έχει ο γονιός απέναντι στη διαπαιδαγώγηση των παιδιών του. Να αναλαμβάνει ο καθένας τις ευθύνες του.

Το ζήτημα, κύριε Πρόεδρε, είναι η απευθείας πώληση και η χορήγηση και η κατανάλωση σε καταλύματα που αφορούν τη διασκέδαση και την ψυχαγωγία των ανήλικων αυτών παιδιών που είναι δεκαεπτά χρονών. Είτε είναι δεκαεπτά χρονών και δέκα μηνών είτε είναι δεκαεπτά χρονών και γιορτάζουν τα γενέθλιά τους, για να γίνουν δεκαοχτώ, δεν έχει σημασία. Σημασία έχει ότι μέχρι εκείνη την ημέρα που θα κλείσουν τα δεκαοχτώ τους έτη είναι ανήλικοι και την ευθύνη για εκείνα τα παιδιά την έχουν οι γονείς τους.

Άρα, να μη συζητούμε εάν περιορίζεται η χρήση αλκοόλ, γιατί θα... Άκουσα προηγουμένως τους συναδέλφους να λένε ότι θα παντρευτούν ή θα έχουν μια εκδήλωση στο σπίτι και είναι παρόντες οι γονείς των συγκεκριμένων ανήλικων ατόμων που θα καταναλώσουν αλκοόλ. Άρα, ξεκαθαρίζουμε ότι ο νόμος αφορά την πώληση απευθείας σε άτομα κάτω των δεκαοχτώ, τη χορήγησή τους και την κατανάλωσή τους σε χώρους όπου υπάρχει η διασκέδαση, ψυχαγωγία και ούτω καθεξής. Άρα, ναι, ο περιορισμός αφορά αυτό το κομμάτι, να μη συγχύζουμε όλα τα άλλα.

Και αν θέλουμε να δείξουμε και εμπιστοσύνη, επειδή άκουσα άλλους συναδέλφους να μιλούν για εμπιστοσύνη, ας τους εμπιστευτούμε να είναι και υποψήφιοι βουλευτές. Γιατί δεν κατεβάσαμε το όριο της υποψηφιότητας βουλευτών στα δεκαέξι έτη όπως έχουν άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφού μιλούμε για εμπιστοσύνη; Γιατί συζητούμε για είκοσι ένα έτη τη δυνατότητα να είναι υποψήφια άτομα στις βουλευτικές εκλογές, κύριε Πρόεδρε, για να μην έχουμε δύο μέτρα και δύο σταθμά σε αυτό τον τόπο;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Σήμερα θεωρώ ότι οι νέοι της Κύπρου θα καταδικάσουν για ακόμα μια φορά το πολιτικό σύστημα και ιδιαίτερα αυτούς που δεν τους εμπιστεύονται και τους κατηγορούν και προσπαθούν διά αυστηρότερων νομοθεσιών, εφαρμόζοντας ένα αστυνομικό κράτος, να τους επιβάλουν αυτό ακριβώς το οποίο ζητούμε. Έχουν κριτική σκέψη και γνωρίζουν, έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο, υπάρχει παγκοσμιοποίηση, ξέρουν την επικινδυνότητα. Και καλό θα είναι αυτή η πολιτεία, η οποία δυστυχώς νομίζει ότι ψηφίζοντας αυστηρότερες νομοθεσίες κάμνει το καθήκον της ή νίπτει τας χείρας της -νομοθεσίες που δεν εφαρμόζονται- θα πρέπει αυτή η πολιτεία επιτέλους σε όλα τα επίπεδα να κάνει αυτό το οποίο πρέπει.

Η Αρχή κατά των εξαρτήσεων να σταματήσει μόνο να βγάζει ανακοινώσεις και να επιδεικνύει ή να υποδεικνύει το πρόβλημα, αλλά να κάνει δράσεις. Η Βουλή να κάμει δράσεις, τα πολιτικά κόμματα, ούτως ώστε οι νέοι να έχουν πρόσβαση σε σωστή ενημέρωση και όχι διά της απαγόρευσης και διά του αστυνομικού κράτους. Δε θα επαναλάβω τα επιχειρήματα.

Κυρία Θεολόγου, η νομοθεσία μιλά ξεκάθαρα και για κατανάλωση.

Δε θα μιλήσω για τα επιχειρήματα αυτού που πάει στον στρατό, αυτού που παντρεύεται κ.λπ., έχουν λεχθεί. Όμως ας μη νίπτομεν τας χείρας μας φέρνοντας αυστηρότερες νομοθεσίες και νομίζοντας ότι έχουμε επιλύσει το πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Κουκουμά.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλο ένας-δκου και πάμε στους είκοσι.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Η θέση του κόμματος έχει κατατεθεί, απλώς, μέσα από τη συζήτηση που γίνεται σε σχέση με την ανάγκη εφαρμογής των νομοθεσιών και όχι απλώς να τις ψηφίζουμε, αλλά και τη διάσταση που αφορά την αλλαγή κουλτούρας, δυστυχώς τα πράγματα δεν προχωρούν και δεν είναι θέμα απλώς της Αρχής κατά των εξαρτήσεων.

Εγώ θα ήθελα να αναφερθώ στη διάσταση που αφορά τον εμβρυϊκό αλκοολισμό και το πώς αλλάζουμε κουλτούρα σε κάποια θέματα. Όπως, όταν θηλάζει μια γυναίκα, η παράδοσή μας και η κουλτούρα μας ήταν «αν πιεις τζιαι κανένα ποτό, θα κατεβάσεις γάλα», άρα συμβάλλει θετικά, ή κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης, είναι θέματα που πρέπει να αλλάξουμε κουλτούρα και που έχει ανάγκη αυτός ο τόπος. Δε θα πάμε να νομοθετήσουμε και για εκείνο, αλλά συμφωνώ ότι πέρα από τη νομοθεσία...

Μειδιάτε όλοι σας, αλλά αυτή είναι η κατάσταση.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Όχι, είναι καλό που θα γίνει!

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

(Αστειευόμενη)

«Πιε κανένα κρασί τζιαι θα βοηθήσει στη γαλακτοφορία!»

Οπότε, έχουμε πολλά να κάμουμε σε σχέση με την αλλαγή κουλτούρας και ο ρόλος καμιά φορά της νομοθεσίας λειτουργεί διαπαιδαγωγικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μισή μόνο κουβέντα, σεβόμενος τον χρόνο μας.

Όντως, έγινε μία νομίζω παραγωγική συζήτηση, βέβαια. Θέλω να πω μόνο τούτο τζιαι είναι παρόμοιο με αυτό που ανέφερε η συνάδελφος η Σκεύη. Ο κ. Σοφοκλέους παρέπεμψε στη δική μας παιδική ηλικία. Στη δική μας παιδική ηλικία είναι αλήθεια ότι κανένας δεν εγνώριζε -ούτε και οι γονείς μας- ότι ακόμα και ένα ποτήρι μπίρα σε πολύ πιο νεαρή ηλικία των δεκαεφτά κάμνει ζημιά στην υγεία του παιδιού. Τζιαι, ναι, ήταν κουλτούρα να καταναλώνουν αλκοόλ οι ανήλικοι. Υπήρχε αυτή η κουλτούρα. Όπως υπήρχαν τζιαι άλλα πράγματα στην κουλτούρα στο παρελθόν, τα οποία όμως οι επιστήμονες, οι ειδικοί -τζιαι τούτο είναι που θέλω να υποδείξω- καταλήγουν ότι επηρεάζουν αρνητικά την υγεία. Και προφανώς σε αυτή την περίπτωση δεν είναι επειδή δεν εμπιστεύεται κάποιος τους νέους που έρχεται να ψηφίσει την επέκταση της απαγόρευσης στα δεκαοχτώ, αλλά είναι γιατί οι ειδικοί, η Αρχή κατά των εξαρτήσεων έρχεται και μας λέει ότι, όπως και στις νεαρότερες ηλικίες, η κατανάλωση αλκοόλ, όχι η κατάχρηση -και έχετε δίκαιο σε αυτό- η απλή κατανάλωση αλκοόλ επηρεάζει αρνητικά την υγεία τους.

Οπότε, δεν έχει να κάνει με την εμπιστοσύνη, έχει να κάνει με την προστασία των ανηλίκων αυτό που συζητούμε. Μέχρι τότε; Εάν μας έλεγαν οι ειδικοί ότι «εάν καταναλώνει ένα παιδί αλκοόλ άνω των δεκαπέντε»... Έντζι εσείς να κάνετε με το όριο ενηλικίωσης αυτό το οποίο συζητούμε. Αν καμιά περίπτωση είχε στην υγεία του, το μόνο που ενδεχομένως κάποιος να συζητούσε ήταν να το πάρει ως εκεί που θα απέτρεπε την κατάχρηση, δηλαδή να μην οδηγηθεί σε κατάχρηση κάποιος νέος. Εδώ όμως έχουμε συγκεκριμένα δεδομένα τζιαι έχουμε συγκεκριμένες εισηγήσεις ειδικών. Τζιαι επειδή επεράσαμε τζιαι 'πού μια περίοδο που συζητούσαμε με τους ειδικούς, νομίζω πρέπει να αποδεχόμαστε τις εισηγήσεις τους τζιαι να στηριζόμαστε, όταν λαμβάνουμε αποφάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τούτο που λέει η κ. Κουκουμά, είναι οι ειδικοί που το λεν τούτο το πράγμα, ένεν; Είναι οι ειδικοί που το λέγαν τότε.

Έχει κανέναν που δε μίλησε και θέλει να μιλήσει;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Η γαλαρία, κύριοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, εγώ κρίνω ότι η συζήτηση ολοκληρώθηκε.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ρε Πρόεδρε, δακάτω εν βλέπεις, στο βάθος;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω να πάμε σε ψηφοφορία...

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριε Πρόεδρε, μπορώ να μιλήσω; Επί της διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μα έως δακάτω εν βλέπετε, που είναι η άκρια, στο βάθος;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έν' για τη διαδικασία που εννά μιλήσει ή ως γιατρός, ένα από τα δύο, τώρα να δούμε.

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Ούτε το ένα ούτε το άλλο. Αν μιλήσω για ιατρική, θα ξημερωθούμε δαμαί!

Αυτό το πράγμα που γίνεται, κύριε Πρόεδρε, με τις προτάσεις νόμου που έχουμε να ψηφίσουμε, δεν είναι σωστό και πρέπει, κατά την άποψη τη δική μου, να γίνονται παρεμβάσεις εκ μέρους σας, ούτως ώστε να σταματά αυτό το πράγμα, είκοσι άτομα μία ώρα για τρία θέματα τζιαι υπάρχει ένα κατεβατό 'που θέματα κάτω. Ένας 'που κάθε κόμμα λείι τη θέση του κόμματός του και τελειώνει η ιστορία. Δε θα μιλούμε συνέχεια να κάνουμε ακαδημαϊκές συζητήσεις, που πρέπει να γίνονται στις επιτροπές, όχι εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση του ενιαίου κειμένου των δύο προτάσεων νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 5Α του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 22 του βασικού νόμου. Άρθρο 11

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 24Α.

Άρθρο 12.

Τροποποίηση του Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 13 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πωλήσεως Οιοπνευματωδών Ποτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υποθέτω η ψηφοφορία είναι η ίδια.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το ενιαίο κείμενο των προτάσεων νόμου ψηφίζεται σε νόμο με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, είκοσι ψήφους εναντίον και καμία αποχή.[□]

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς να κάνω ξανά τη διευκρίνιση, αφ' ης στιγμής ψηφίσαμε και αρνητικά, ότι εμείς υποστηρίζουμε την αύξηση των ποινών, απλώς διαφοροποιούμαστε στην αύξηση της ηλικίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 3 θέμα τώρα.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Πίνακα IV του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ομόφωνο;

Διαφωνεί το ΕΛΑΜ.

Πρέπει να είναι πενήντα τρεις και δύο εναντίον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εναντίον ή αποχή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον; Εναντίον, έτσι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εναντίον, κύριε Πρόεδρε, και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με πενήντα τρεις ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2020.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

[□] Λόγω της πραγματοποίησης των συνεδριάσεων της ολομέλειας εκτός του κτιρίου της Βουλής των Αντιπροσώπων, εξαιτίας της λήψης έκτακτων μέτρων για αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, δεν πραγματοποιήθηκε ηλεκτρονική ψηφοφορία κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης.

Η ψηφοφορία είναι η ίδια.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με πενήντα τρεις ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και καμία αποχή, ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Οι περί Σωματείων και Ιδρυμάτων (Έντυπα, Τέλη και Άλλες Ειδικές Διατάξεις) Κανονισμοί του 2020».

Ναι, κύριε Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Με την άδειά σας. Παρ' όλο που είναι εξ αναβολής αυτό το θέμα, επειδή πρόσφατα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε μας επιτρέπουν οι κανονισμοί, κύριε Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Το ξέρω, κύριε Πρόεδρε, αλλά πρόσφατα έχει έρθει μία πρόταση για αλλαγή της νομοθεσίας ουσιαστικά, που αφορά τα σωματεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τη δείτε τον Οκτώβρη, τον Σεπτέμβρη, συγγνώμη!

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ναι, αλλά θα είναι σχήμα πρωθύστερο, αν σήμερα ψηφίσουμε, κατά την άποψή μας, τους κανονισμούς και ύστερα να ψηφίσουμε τη νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έπρεπε να μην το φέρνατε στην ολομέλεια. Έπρεπε να πείσετε την εκτελεστική εξουσία να το αποσύρει.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, προχθές ήρθε, που, έτσι κι αλλιώς, πάλι ήταν ενώπιόν μας. Ήταν η ημερήσια διάταξη έτοιμη. Νομίζω ότι υπό τις συνθήκες μπορεί να γίνει παρέκκλιση και για αυτό, νομίζω, να πάρει απόφαση ο Πρόεδρος της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχω έτσι δικαίωμα. Εγώ παίρνω αποφάσεις εκεί που έχω δικαίωμα.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Με βάση τους κανονισμούς, έχετε το δικαίωμα, κύριε Πρόεδρε, απ' ό,τι θυμούμαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με ποιο κανονισμό; Υποδείξετέ μου τον κανονισμό που έχω το δικαίωμα.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Δεν τον θυμάμαι απ' έξω, αλλά νομίζω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, υποδείξετέ μου τον κανονισμό που έχω το δικαίωμα, όταν ένα θέμα αναβληθεί, να το αναβάλω ξανά.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Να μας βοηθήσει η γραμματεία, παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν βρείτε έτσι κανονισμό με τους νέους κανονισμούς...

Συγγνώμη;

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δώστε μας πέντε λεπτά να το βρούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, να το αφήσουμε στο τέλος. Θα το αφήσω στο τέλος. Να θυμηθούμε να επανέλθουμε στο τέλος για το υπ' αριθμόν 4.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 5, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα θέματα με τους αριθμούς 5, 6, 7 και 8 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017», «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017», «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017» και «Ο περί Σχολικών Εφορειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017», προτάσεις νόμου του κ. Γιώργου Λιλλήκα.

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 5: Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε να καθοριστεί ανώτατος αριθμός θητειών στο αξίωμα του κοινοτάρχη ή του μέλους κοινοτικού συμβουλίου.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 6: Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε να καθοριστεί ανώτατος αριθμός θητειών στο αξίωμα του δημάρχου ή του μέλους διοικητικού δημοτικού συμβουλίου.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 7: Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε πρόσωπο να μη δικαιούται να θέσει υποψηφιότητα για μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εάν έχει ήδη υπηρετήσει στο αξίωμα αυτό για δύο θητείες.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 8: Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε πρόσωπο το οποίο έχει ήδη υπηρετήσει στη θέση αιρετού μέλους σχολικής εφορίας για δύο θητείες να μη δύναται να επαναδιεκδικήσει εκλογή στη θέση αυτή.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τις προτάσεις νόμου του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Πανίκος Λεωνίδου

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Παύλος Μυλωνάς

Ευανθία Σάββα

Κωστής Ευσταθίου

Γιώργος Κάρουλλας

Μη μέλη της επιτροπής:

Ξένια Κωνσταντίνου

Γιώργος Λιλλήκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τις πιο πάνω προτάσεις νόμου, οι οποίες κατατέθηκαν στη Βουλή από τον κ. Γιώργο Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών, σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 21^η Μαΐου 2018, καθώς και στις 25 Μαΐου, την 1^η και στις 15 Ιουνίου 2020. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης των προτάσεων νόμου στην επιτροπή παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της κ. Ανδρέας Κυπριανού και Λίνος Παπαγιάννης, καθώς και οι βουλευτές κ. Μιχάλης Σοφοκλέους και Χαράλαμπος Θεοπέμπτου.

Σκοπός της πρώτης πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Κοινοτήτων Νόμου, ώστε πρόσωπο το οποίο έχει ήδη υπηρετήσει στο αξίωμα του κοινοτάρχη ή του μέλους κοινοτικού συμβουλίου για δύο θητείες να μη δύναται να εκλεγεί κοινοτάρχη ή μέλος του κοινοτικού συμβουλίου, αντίστοιχα.

Σκοπός της δεύτερης πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Δήμων Νόμου, ώστε πρόσωπο το οποίο έχει ήδη υπηρετήσει στο αξίωμα του δημάρχου ή του μέλους δημοτικού συμβουλίου για δύο θητείες να μη δύναται να εκλεγεί δήμαρχος ή μέλος δημοτικού συμβουλίου, αντίστοιχα.

Σκοπός της τρίτης πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Νόμου, ώστε πρόσωπο να μη δικαιούται να θέσει υποψηφιότητα για μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εάν έχει ήδη υπηρετήσει στο αξίωμα αυτό για δύο θητείες.

Σκοπός της τέταρτης πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Σχολικών Εφορειών Νόμου, ώστε πρόσωπο το οποίο έχει ήδη υπηρετήσει στη θέση αιρετού μέλους σχολικής εφορίας σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω νόμου για δύο θητείες να μη δύναται να επανεκλεγεί στη θέση αυτή.

Σύμφωνα με τον εισηγητή των προτάσεων νόμου, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις διασφαλίζεται η εναλλαγή των προσώπων που εκλέγονται στα πιο πάνω αιρετά αξιώματα. Επιπρόσθετα, οι εν λόγω ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες ως μέτρο ενίσχυσης των δημοκρατικών θεσμών και ανανέωσης και εκσυγχρονισμού στη δημόσια ζωή και συνακόλουθα ως μέτρο αποφυγής δημιουργίας πολιτικού κατεστημένου και πρόληψης της διαφθοράς στη δημόσια ζωή.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν στην επιτροπή ότι το εν λόγω υπουργείο δε φέρει ένσταση στην υιοθέτηση από τη Βουλή νομοθετικών ρυθμίσεων για τον καθορισμό ανώτατου ορίου θητειών όσον αφορά τα υπό αναφορά αξιώματα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να τροποποιήσει τα κείμενα της πρώτης και της δεύτερης πρότασης νόμου, ώστε αυτά να διαλαμβάνουν τα ακόλουθα:

1. Πρόσωπο το οποίο έχει ήδη υπηρετήσει στο αξίωμα του κοινοτάρχη ή του μέλους κοινοτικού συμβουλίου για τρεις συνολικά θητείες να μη δύναται να επανεκλεγεί κοινοτάρχη ή μέλος κοινοτικού συμβουλίου, αντίστοιχα.
2. Πρόσωπα τα οποία διεκδικούν εκλογή σε κοινότητες με αριθμό εγγεγραμμένων εκλογέων που δεν υπερβαίνει τους εκατό εκλογείς να εξαιρούνται από την εφαρμογή της προτεινόμενης ρύθμισης για περιορισμό των θητειών στο αξίωμα του κοινοτάρχη ή του μέλους κοινοτικού συμβουλίου.
3. Πρόσωπο το οποίο έχει ήδη υπηρετήσει στο αξίωμα του δημάρχου για τρεις συνολικά θητείες να μη δύναται να επανεκλεγεί δήμαρχος.
4. Όσον αφορά τις θητείες στο αξίωμα του μέλους δημοτικού συμβουλίου, να μην τίθεται οποιοσδήποτε περιορισμός.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή διατύπωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν πως η κοινοβουλευτική τους ομάδα τάσσεται υπέρ της ψήφισης των προτάσεων νόμου σε νόμους όπως αυτές αναθεωρήθηκαν σύμφωνα με τα πιο πάνω, διατυπώνοντας ωστόσο τη διαφωνία τους με τη μη θέσπιση οποιουδήποτε περιορισμού όσον αφορά τις θητείες στο αξίωμα του μέλους δημοτικού συμβουλίου.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος δήλωσαν πως οι κοινοβουλευτικές τους ομάδες τάσσονται εναντίον της ψήφισης των υπό αναφορά προτάσεων νόμου σε νόμους, γι' αυτό και θα τις καταψηφίσουν.
3. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ δήλωσε ότι τάσσεται υπέρ της ψήφισης της πρώτης και της δεύτερης πρότασης νόμου όπως αυτές αναθεωρήθηκαν σύμφωνα με τα πιο πάνω, και εναντίον της ψήφισης της τρίτης και τέταρτης πρότασης νόμου σε νόμους.

Στη βάση των πιο πάνω θέσεων η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών αφενός υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης επί της πρώτης και της δεύτερης πρότασης νόμου και αφετέρου εισηγείται, κατά πλειοψηφία των μελών της, την καταψήφιση της τρίτης και της τέταρτης πρότασης νόμου.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση ψήφισης της πρώτης και της δεύτερης πρότασης νόμου σε νόμους, θα τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020» και «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020», αντίστοιχα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017.
2. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017.
3. Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.
4. Ο περί Σχολικών Εφορειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Σηκώστε τα χέρια σας, για να γραφτούν τα ονόματα των ομιλητών, σας παρακαλώ, και, ει δυνατόν, να μην προστίθενται στη λίστα μετά. Δηλαδή, δεν μπορούμε να ξεκινούμε με τρεις εγγεγραμμένους και να καταλήγουμε στους είκοσι τρεις.

Ψηλώστε τα χέρια σας.

Ο κ. Λιλλήκας και γράψετε τους υπόλοιπους, σας παρακαλώ, σημειώστε τους.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Βασικά, η φιλοσοφία που διέπει όλες τις προτάσεις νόμου είναι η ίδια φιλοσοφία που διέπει και τον νόμο πλέον, γιατί ψηφίστηκε από την ολομέλεια της Βουλής, που περιορίζει τις θητείες του Προέδρου της Δημοκρατίας σε δύο συνεχόμενες θητείες. Είναι μια προσπάθεια ή εντάσσεται σε μια προσπάθεια να περιορίσουμε τις θητείες κυρίως αξιωματούχων οι οποίοι έχουν κάποια μορφή εκτελεστική εξουσία, γιατί όλοι γνωρίζουμε ότι η μεγάλη παραμονή σε ένα αξίωμα με εκτελεστική εξουσία πολλές φορές, όχι πάντοτε αλλά πολλές φορές, μπορεί να οδηγήσει σε κατάχρηση αυτής της θέσης και ιδιαίτερα στην κυπριακή κοινωνία, όπου δικαιολογημένα οι Κύπριοι πολίτες είναι πλέον καχύποπτοι ή αμφισβητούν, γιατί τους δόθηκαν δυστυχώς τα παραδείγματα εκείνα που τους επιτρέπουν βάσιμα να αμφισβητούν την αξιοπιστία των πολιτικών θεσμών και των προσώπων, των πολιτικών προσώπων. Θεωρούμε ότι ο περιορισμός σε δύο θητείες θα συμβάλει στο να αποκατασταθεί αυτή η αξιοπιστία μέσα στην κυπριακή κοινωνία των θεσμών.

Υπάρχουν για όλα τα αξιώματα ικανοί και άξιοι άνθρωποι και πρέπει να τους δίνεται ο χρόνος και η δυνατότητα να υπηρετήσουν από κάποιο άλλο αξίωμα. Θεωρώ ότι κάποιος ο οποίος έχει υπηρετήσει είτε ως κοινοτάρχης είτε ως δήμαρχος είτε ως πρόεδρος της σχολικής εφορείας για δύο θητείες ό,τι έργο είχε να επιτελέσει το έχει επιτελέσει. Δε θα πρέπει να οδηγούμαστε πάντα σε ανακύκλωση προσώπων. Νομίζω πρέπει να αφήσουμε τη δυνατότητα σε νέους ανθρώπους με νέες ιδέες να μπορούν να διεκδικήσουν τέτοια αξιώματα. Οι προτάσεις έχουν εμπλουτιστεί με τις προτάσεις κάποιων συναδέλφων στην επιτροπή Εσωτερικών, που έγινε η συζήτηση. Έχω και ως εισηγητής αποδεχθεί τις τροπολογίες και τις ιδέες που έχουν εμπλουτίσει τις προτάσεις και θεωρώ ότι είναι και ένα μήνυμα, αν υπερψηφιστούν σήμερα και μετατραπούν σε νομοθεσία, ένα μήνυμα προς την κυπριακή κοινωνία ότι κάνουμε βήματα προς τον εκσυγχρονισμό των θεσμών μας.

Στα πλείστα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν περιοριστεί οι θητείες όχι μόνο για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αλλά και για πολλά άλλα αξιώματα. Ας κάνουμε και εμείς το δικό μας το βήμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Δε διαφωνούμε με την προσέγγιση των προτάσεων νόμου και την εξήγηση που έχει δώσει ο κ. Λιλλήκας. Αυτό το οποίο διαφοροποιεί την κατάσταση είναι ότι εκεί όπου υπάρχει άσκηση εκτελεστικής εξουσίας εκεί ασφαλώς και πρέπει να τίθενται οι περιορισμοί, για τους οποίους, με βάση τη συζήτηση που διεξήχθη στην επιτροπή, καταλήξαμε στις τρεις θητείες. Εκεί όμως που δεν ασκούνται εκτελεστικές εξουσίες θα πρέπει να είμαστε φειδωλοί ως προς τον περιορισμό, γι' αυτό άλλωστε και διαφοροποιούμαστε τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τα μέλη του Ευρωκοινοβουλίου και στις σχολικές εφορείες για έναν άλλο λόγο. Εκεί βεβαίως όπου κάθε κόμμα, κάθε πολιτειακός αξιωματούχος θα πρέπει να τυγχάνει περιορισμού, ανεξαρτήτως αν δεν ασκεί ή όχι εκτελεστική εξουσία, μπορεί κάλλιστα το κόμμα του το ίδιο να του βάλει τα όρια και τα κριτήρια, όπως εξάλλου έχει κάνει το κόμμα μου τουλάχιστον στους αξιωματούχους του.

Γι' αυτό θα ψηφίσουμε τις προτάσεις όπως έχουν διαφοροποιηθεί και τροποποιηθεί αναφορικά με το θέμα της εκλογής των μελών των κοινοτικών και δημοτικών αρχόντων, θα καταψηφίσουμε όμως την πρόταση αναφορικά με την εκλογή μελών του Ευρωκοινοβουλίου, όπως θα καταψηφίσουμε και την πρόταση για τις σχολικές εφορείες, όχι γιατί διαφωνούμε με την προσέγγιση, αλλά για τον λόγο ότι οι σχολικές εφορείες έχουν απαξιωθεί σε τέτοιο βαθμό, ενώ θα μπορούσαν να ήταν ο πυρήνας της εκπαιδευτικής πολιτικής του κράτους μας, μιας αποκεντρωμένης πολιτικής, τις οποίες όμως έχουμε μετατρέψει σε ένα συμβούλιο για αγορά ίσως γομολαστίχων, ξυστρών και μολυβιών ή, ξέρω εγώ, μπαλονιών για τα πάρτι των τελειοφοίτων του δημοτικού ή του γυμνασίου. Αυτό το κατάντημα των σχολικών εφορειών εμάς δε μας βρίσκει σύμφωνους, γι' αυτό και θα καταψηφίσουμε την πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αναμφίβολα, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, μπορεί ο καθένας μας να εκφράσει και να εκθέσει πάρα πολλά επιχειρήματα τόσο υπέρ όσο και κατά των θεμάτων που έχουμε σήμερα ενώπιόν μας, όμως ας μην ξεχνούμε ότι βρισκόμαστε λίγο πριν από βουλευτικές εκλογές και πολύ αργότερα θα έχουμε τις δημοτικές εκλογές. Και οι τέσσερις προτάσεις επηρεάζουν ακριβώς τους πολιτειακούς άρχοντες αυτών των θεσμών. Συνεπώς, σε αυτή τη χρονική στιγμή, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι οι προτάσεις έχουν τεθεί, έχουν εγγραφεί και κατατεθεί στη Βουλή πολύ πιο πριν, το ουσιαστικό είναι ότι συζητούνται σήμερα. Και ο χρόνος, κατά την άποψή μας, που συζητείται ένα θέμα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη με σοβαρότητα από μέρους της νομοθετικής εξουσίας.

Ως εκ τούτου, εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα, έχοντας υπόψη την πρακτική που κατά κάποιο τρόπο έχει δημιουργηθεί από την ίδια τη Βουλή, θέματα που αφορούν και άπτονται των εκλογικών δικαιωμάτων και των εκλογικών διαδικασιών να μη συζητούνται λίγο πριν από εκλογές, θεωρούμε ότι εμπίπτει σε αυτή την πρακτική αυτή η πρωτοβουλία των συναδέλφων και ως εκ τούτου θα είμαστε αντίθετοι με την ψήφιση αυτών των νομοθεσιών.

Μπορεί να είναι ενδιαφέρουσες οι απόψεις και οι θέσεις, κύριε Πρόεδρε, όμως, κατά την άποψή μας, δεν πρέπει το εκλογικό σώμα να αιφνιδιάζεται από συγκυριακές ενδεχομένως απόψεις και θέσεις από τη μια, αλλά και από την άλλη με πρωτοβουλίες της τελευταίας στιγμής, που ο πολίτης δε γνωρίζει ποια είναι τα δικαιώματά του έγκαιρα, για να προετοιμάζεται και να είναι πανέτοιμος να ασκήσει το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι, ιδιαίτερα του εκλέγεσθαι στην προκειμένη περίπτωση, καθότι ένας ο οποίος ενδιαφέρεται να είναι υποψήφιος πρέπει να γνωρίζει έγκαιρα ποια είναι τα δικαιώματά του, ποιες είναι οι υποχρεώσεις του και όχι την τελευταία στιγμή να αποφασίζουμε κάτι διαφορετικό, επειδή τυγχάνει το σύνταγμα μας δυστυχώς να μην προβλέπει περιορισμούς σε αυτή την εξουσία της Βουλής.

Γι' αυτό εισηγούμαστε, κύριε Πρόεδρε, να αναβληθούν. Κανονικά, θα έπρεπε να αναβληθούν από μόνα τους αυτά τα ζητήματα και, απ' ό,τι ξέρω, θα έρθουν πολύ σύντομα και άλλα θέματα που αφορούν εκλογικά, αυτή θα είναι η θέση μας και στο μέλλον.

Εμείς πιστεύουμε ότι δεν έπρεπε να γίνει σε αυτή τη χρονική στιγμή αυτή η συζήτηση και η νέα Βουλή με την έναρξή της στη νέα περίοδο θα πρέπει από την αρχή -είναι εισήγησή μας- να ξεκινήσει μία συζήτηση σε βάθος και να δει όλα τα ζητήματα που αφορούν τα εκλογικά θέματα και τις εκλογικές διαδικασίες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κάρουλλας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έχουμε μπροστά μας τέσσερις προτάσεις νόμου οι οποίες άπτονται εκλογικών διαδικασιών. Θεωρούμε ότι οι τρεις από τις τέσσερις, που αφορούν την τοπική αυτοδιοίκηση ουσιαστικά, μπορούν να ενταχθούν στο πλαίσιο της νέας προσπάθειας μεταρρύθμισης για την τοπική αυτοδιοίκηση. Ουσιαστικά, αυτό που θα αλλάξει θα είναι και οι αρμοδιότητες των όποιων τοπικών αρχόντων. Άρα, η όποια προσπάθεια αλλαγής του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου για το θέμα πρέπει να εντάσσεται σε αυτό το νέο μεταρρυθμιστικό πλαίσιο, που σίγουρα θα αλλάξουν και οι όποιες αρμοδιότητες. Άρα, πρέπει να αναμένουμε να ολοκληρωθεί η προσπάθεια της τοπικής αυτοδιοίκησης και εντός αυτού του πλαισίου θα ρυθμιστεί και το παρόν ζήτημα.

Τώρα, όσον αφορά τα τρία νομοσχέδια συν αυτό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, θεωρούμε ότι και ως Δημοκρατικός Συναγερμός είμαστε υπέρ της ανανέωσης, υπέρ του εκσυγχρονισμού της δημόσιας ζωής μέσω προσώπων, αλλά θεωρούμε ότι αυτό μπορεί να είναι αποτέλεσμα της λαϊκής βούλησης, η οποία συγκροτεί τους δημοκρατικούς θεσμούς. Αυτή η λαϊκή βούληση είναι αυτή που θα μπορεί να ανατρέψει το όποιο πολιτικό κατεστημένο.

Όσον αφορά την εφαρμογή των όποιων νομοθετημάτων τέτοιας φύσης, όπως είπε και ο κ. Λεωνίδου εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος, αυτά πρέπει να εφαρμόζονται από τη μεθεπόμενη εκλογική διαδικασία, ούτως ώστε ο αναθεωρητικός νομοθέτης να μπορεί κατόπιν των όποιων διεργασιών να προτείνει ζητήματα τα οποία να εφαρμόζονται από τη μεθεπόμενη εκλογική διαδικασία, έτσι ώστε να αποφεύγονται οι όποιες -θα πω την ίδια λέξη με τον κ. Λεωνίδου- συγκυριακές πλειοψηφίες, οι οποίες να κατευθύνουν προς κάποια συγκεκριμένη κατεύθυνση το εκλογικό σώμα.

Άρα, ως Δημοκρατικός Συναγερμός τασσόμαστε εναντίον αυτών των προτάσεων νόμου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Μαύρου.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριε συνάδελφε,

Εμείς συζητήσαμε αυτές τις προτάσεις νόμου με θετικό πνεύμα, γιατί με τη φιλοσοφία τους συμφωνούμε. Άλλωστε, υποστήριξαν τον καθορισμό μέγιστου αριθμού θητειών και σε προτάσεις που συζητήθηκαν πριν από ένα χρόνο περίπου εδώ στην ολομέλεια για τους βουλευτές και για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Το ΑΚΕΛ εφαρμόζει εσωκομματικά ήδη τον περιορισμό αριθμού θητειών για τα στελέχη του που κατέχουν πολιτειακά αξιώματα και η εκτίμησή μας είναι ότι τούτο είναι ένα θετικό μέτρο. Είναι ένα μέτρο που συμβάλλει στη διαρκή ανανέωση της πολιτικής ζωής, ενθαρρύνει νέους ανθρώπους να διεκδικήσουν πολιτειακά αξιώματα, να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο στην πολιτική ζωή του τόπου, στα κοινωνικά δρώμενα και βοηθά -εντάξει, σε κάποιο βαθμό σίγουρα- να καταπολεμηθούν κατεστημένα και ο παραγοντισμός.

Εμείς είχαμε προτείνει κατά τη συζήτηση των τεσσάρων προτάσεων νόμου, αντί οι δύο θητείες να θεωρείται ο ανώτατος αριθμός, να γίνει τρεις θητείες σωρευτικά. Από τον εισηγητή είχε γίνει αποδεκτή αυτή η προσέγγιση, αλλά από την πλειοψηφία των μελών της επιτροπής δεν έγινε σε όλες τις περιπτώσεις, έτσι, επειδή συμφωνούμε με τη φιλοσοφία, για τη μεν πρώτη πρόταση νόμου, «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017», που έγινε αποδεκτή η πρότασή μας να αυξηθούν στις τρεις σωρευτικά οι θητείες και να υπάρξει μια εξαίρεση σε ό,τι αφορά μικρές κοινότητες, θα είμαστε υπέρ. Για τις άλλες τρεις, που είτε παρέμειναν στις δύο θητείες το μάξιμουμ είτε για παράδειγμα με την παρέμβαση μελών της επιτροπής «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017» προνοεί μόνο για τον δήμαρχο και όχι για τα μέλη δημοτικών συμβουλίων μάξιμουμ αριθμό θητειών, θα τηρήσουμε αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με έχει καλύψει ο κ. Κάρουλλας, οπότε για εξοικονόμηση χρόνου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 5 πρότασης νόμου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Συγγνώμη, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Μπορώ να έχω τον λόγο για τριάντα δεύτερα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Επειδή ειπώθηκαν ανακρίβειες, κύριε Πρόεδρε, νομίζω πρέπει να υπάρχει η αντικειμενική εικόνα. Δεν είναι προτάσεις νόμου που κατατέθηκαν τώρα σε προεκλογική περίοδο. Κατατέθηκαν το 2016, πριν από τέσσερα ολόκληρα χρόνια. Δεύτερον, οι δημοτικές και οι κοινοτικές εκλογές δε θα γίνουν τώρα. Το λέω στους συναδέλφους που μιλούν για προεκλογικές σκοπιμότητες. Θα γίνουν σε ενάμιση χρόνο από τώρα, αν γίνουν. Αν δεν περάσει η μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, σε ενάμιση χρόνο. Οι δε ευρωεκλογές σε τέσσερα χρόνια. Άρα, ας είμαστε ειλικρινείς και ας μην επικαλούμαστε και τη λαϊκή κυριαρχία, διότι τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ποιος τον εκλέγει; Δεν είναι ο λαός; Δεν είναι έκφραση λαϊκής κυριαρχίας ποιος εκλέγεται Πρόεδρος; Και όμως εν τη σοφία μας -και καλώς πράξαμε- ψηφίσαμε -και, αν δε με απατά η μνήμη μου, ήμασταν και ομόφωνοι- τον περιορισμό σε δύο τις θητείες του Προέδρου της Δημοκρατίας. Δεν μπορεί να επικαλούμαστε

αλά καρτ τη λαϊκή κυριαρχία. Θέλουμε ή δε θέλουμε να πατάξουμε ή να συμβάλουμε στην πάταξη του κατεστημένου που δημιουργούν οι πολλές θητείες; Αν όχι, ας πούμε «θέλουμε να προστατεύσουμε κάποιους κοινotάρχες μας, δημάρχους μας» να είμαστε ειλικρινείς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 5 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ, είκοσι μία εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Πάμε στην υπ' αριθμόν 6 πρόταση νόμου.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 και 2;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Υπενθύμιση ότι ψηφίζουμε υπέρ μόνο σε σχέση με τον δήμαρχο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στο υπ' αριθμόν 6 θέμα. Πού είναι ο δήμαρχος; Είναι στο υπ' αριθμόν 6 θέμα;

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, είκοσι τρεις εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, είκοσι τρεις εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 7 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα αφορά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Για να βοηθήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

Μετράτε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέκα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον; Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

Ψηλώστε τα χέρια σας να μετρήσουμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δέκα ψήφους υπέρ, είκοσι εννέα εναντίον και δεκαπέντε αποχές, τα άρθρα 1 και 2 δεν εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ για το σύνολο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέκα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με δέκα ψήφους υπέρ, τριάντα εναντίον και δεκαπέντε αποχές, η υπ' αριθμόν 7 πρόταση νόμου καταψηφίζεται.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Για το υπ' αριθμόν 7 θέμα έχουμε ψηφίσει αποχή, γιατί με τη φιλοσοφία συμφωνούμε, όπως λέχθηκε και προηγουμένως, πλην όμως εδώ η εισήγηση είναι να πάμε σε δύο σωρευτικά θητείες περιορισμό, ενώ η θέση η δική μας είναι ότι θα πρέπει να περιορίσουμε μεν αλλά σε τρεις σωρευτικά θητείες, όπως ψηφίσαμε για τα προηγούμενα. Εξού και η αποχή μας επί της συγκεκριμένης πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 8 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οκτώ μαζί με εσάς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με οκτώ ψήφους υπέρ, τριάντα τρεις εναντίον και δεκαπέντε αποχές, τα άρθρα 1 και 2 δεν εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Σχολικών Εφορειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με οκτώ ψήφους υπέρ, τριάντα τρεις εναντίον και δεκαπέντε αποχές, η πρόταση νόμου καταψηφίζεται.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα τιλοφορείται «Ο περί Εκλογής (Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019». Είναι πρόταση νόμου των κ. Ελένης Μαύρου και Αντρέα Φακοντή εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Θα ζητήσω αναβολή του θέματος. Έχω συνεννοηθεί με την πρόεδρο της επιτροπής και εισηγήτρια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Μαύρου, αποδέχεστε αναβολή;

Είναι και η πρώτη;

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Τι να κάνω;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπορούμε να κάνουμε ό,τι θέλετε!

Ωραία, αναβάλλεται, αν δεν υπάρχουν ενστάσεις. Αφού ο εισηγητής δεν έχει, φαντάζομαι είναι εντάξει.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα τιλοφορείται «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2020».

Υπάρχει κανένας που θέλει αναβολή και για τούτο;

Όχι. Ωραία.

Είναι πρόταση νόμου της κ. Ελένης Μαύρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Διαβάστε τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε να αναθεωρηθούν ορισμένες διατάξεις του οι οποίες διέπουν τη λειτουργία των εκλογικών κέντρων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2020»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος	Ξένια Κωνσταντίνου
Γιώργος Τ. Γεωργίου	Πανίκος Λεωνίδου
Ευανθία Σάββα	Παύλος Μυλωνάς
Γιώργος Κάρουλλας	Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από την κ. Ελένη Μαύρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Μαΐου και την 1^η και στις 15 Ιουνίου 2020. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης της πρότασης νόμου από την επιτροπή παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της κ. Ανδρέας Κυπριανού και Λίνος Παπαγιάννης, καθώς και οι βουλευτές κ. Μιχάλης Σοφοκλέους, Γιώργος Λιλλήκας και Χαράλαμπος Θεοπέμπτου.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου, ώστε να αναθεωρηθούν ορισμένες διατάξεις του οι οποίες διέπουν τη λειτουργία των εκλογικών κέντρων.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Μειώνεται ο προβλεπόμενος ελάχιστος αριθμός εκλογέων που απαιτείται διάστημα για τη λειτουργία εκλογικών κέντρων τόσο στη Δημοκρατία όσο και στο εξωτερικό από τριάντα εκλογείς, που ισχύει σήμερα, σε είκοσι εκλογείς.
2. Καθορίζεται ότι τίθενται σε λειτουργία εκλογικά κέντρα στο εξωτερικό, νοουμένου ότι έχουν εκφράσει ενδιαφέρον να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα εκεί τουλάχιστον είκοσι εκλογείς από κάθε εκλογική περιφέρεια, χωρίς αυτό να επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του Εφόρου Εκλογής.

Σύμφωνα με την εισηγήτρια της πρότασης νόμου, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, ώστε να καταστεί δυνατή η λειτουργία μεγαλύτερου αριθμού εκλογικών κέντρων και να διευκολυνθούν οι εκλογείς στην άσκηση του εκλογικού δικαιώματός τους.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών εξέφρασαν τη διαφωνία τους με την εισαγωγή νομοθετικής ρύθμισης, ώστε να καταστεί υποχρεωτική η λειτουργία εκλογικών κέντρων στο εξωτερικό, επειδή αυτό ενδεχομένως να συνεπάγεται τη λειτουργία εκλογικών κέντρων ανά το παγκόσμιο, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις των προεδρικών εκλογών και των ευρωεκλογών κατά τις οποίες ολόκληρη η επικράτεια της Δημοκρατίας αποτελεί μια ενιαία εκλογική περιφέρεια. Επιπρόσθετα, οι ίδιοι δήλωσαν στην επιτροπή ότι η υπό συζήτηση πρόταση νόμου ενδεχομένως να καταστρατηγεί την αρχή της μυστικότητας της ψήφου, δεδομένου ότι με την προτεινόμενη τροποποίηση πιθανόν να λειτουργεί εκλογικό κέντρο στο οποίο να προσέρχεται πολύ περιορισμένος αριθμός εκλογέων. Τέλος, επισήμαναν ότι, σε περίπτωση αναθεώρησης του προβλεπόμενου ελάχιστου αριθμού εκλογέων για τη λειτουργία εκλογικών κέντρων, κρίνεται απαραίτητο όπως επέλθει ανάλογη τροποποίηση και της διάταξης της εκλογικής νομοθεσίας η οποία αφορά την καταμέτρηση των ψηφοδελτίων των εκτοπισθέντων εκλογέων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να τροποποιήσει το κείμενο της πρότασης νόμου, ώστε να εξακολουθήσει να επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του Εφόρου Εκλογής η λειτουργία εκλογικών κέντρων στο εξωτερικό.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή διατύπωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ δήλωσαν πως τάσσονται υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο.

2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος δήλωσαν ότι οι κοινοβουλευτικές τους ομάδες τάσσονται εναντίον της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο, γι' αυτό και θα την καταψηφίσουν.

Στη βάση των πιο πάνω θέσεων η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης επί των προνοιών της πρότασης νόμου.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο, θα τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 27 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 και 2;

Μετράτε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ, τριάντα δύο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 και 2 δεν εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2020.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ, τριάντα δύο εναντίον καμία αποχή, η πρόταση νόμου καταψηφίζεται.

Προχωρούμε με το υπ' αριθμόν 11 θέμα, που είναι «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Είναι πρόταση νόμου των βουλευτών Κυριάκου Χατζηγιάννη, Γιώργου Κάρουλλα, Ονούφριου Κουλλά και Γεώργιου Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε οι επαναπατριζόμενοι πολίτες της Δημοκρατίας οι οποίοι κατάγονται από τις κατεχόμενες περιοχές να δύναται να εγγραφούν στους εκλογικούς καταλόγους της επαρχίας από την οποία κατάγονται αντί στους εκλογικούς καταλόγους της επαρχίας στην οποία διαμένουν μετά τον επαναπατρισμό τους.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος	Ξένια Κωνσταντίνου
Γιώργος Τ. Γεωργίου	Πανίκος Λεωνίδου
Ευανθία Σάββα	Παύλος Μυλωνάς
Γιώργος Κάρουλλας	Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 12 Ιουνίου 2017 και στις 25 Μαΐου, την 1^η και στις 15 Ιουνίου 2020. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης της πρότασης νόμου από την επιτροπή παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της κ. Ανδρέας Κυπριανού και Λίνος Παπαγιάννης, καθώς και οι βουλευτές κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης, Μιχάλης Σοφοκλέους, Γιώργος Λιλλήκας και Χαράλαμπος Θεοπέμπτου.

Υπενθυμίζεται ότι η εν λόγω πρόταση νόμου κατατέθηκε στη Βουλή στις 13 Μαρτίου 2008 από τον βουλευτή κ. Κυριάκο Χατζηγιάννη και τον τέως βουλευτή κ. Σωτήρη Σαμψών εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και με την έναρξη της παρούσας βουλευτικής περιόδου υιοθετήθηκε από τους βουλευτές κ. Κυριάκο Χατζηγιάννη, Γιώργο Κάρουλλα, Ονούφριο Κουλλά και Γεώργιο Γεωργίου εκ μέρους της ίδιας κοινοβουλευτικής ομάδας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου, έτσι ώστε οι επαναπατρισθέντες μετανάστες οι οποίοι κατάγονται από τις κατεχόμενες περιοχές να δύναται να εγγραφούν στους εκλογικούς καταλόγους της επαρχίας από την οποία κατάγονται, αντί στους εκλογικούς καταλόγους της επαρχίας που διαμένουν μετά τον επαναπατρισμό τους, όπως ισχύει σήμερα.

Σύμφωνα με τους εισηγητές της πρότασης νόμου, καθώς και την αιτιολογική έκθεση που τη συνοδεύει, με τον προτεινόμενο νόμο δεν επηρεάζεται ο δημογραφικός χάρτης της Κύπρου, με την έννοια ότι δε μεταφέρεται πληθυσμός από μια περιοχή σε άλλη, αφού ο επαναπατρισμός γίνεται σταδιακά.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν στην επιτροπή ότι τα πρόσωπα τα οποία μετανάστευσαν στο εξωτερικό πριν από την τουρκική εισβολή στην Κύπρο το 1974 δεν κατέχουν προσφυγική ταυτότητα και ως εκ τούτου εγγράφονται στους εκλογικούς καταλόγους της επαρχίας που διαμένουν μετά τον επαναπατρισμό τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;
Ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας.
Αν έχει άλλους ομιλητές, σηκώστε τα χέρια.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

(Αστειευόμενος)

Εννά τους καλύψω όλους, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εννά τους καλύψετε...
Ποιος;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Α, ο συνάδελφος ο Χατζηγιάννης.
Κύριε Πρόεδρε, η νομοθεσία είναι πολύ σωστή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης μόνο και ο κ. Κουλίας. Μάλιστα.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Για πάρα πολλά χρόνια οι εκτοπισθέντες οι οποίοι γεννήθηκαν στις κατεχόμενες περιοχές, όταν επαναπατρίζονταν, δεν μπορούσαν να ψηφίσουν στην επαρχία τους. Τώρα διορθώνεται μία αδικία ύστερα από σαράντα πέντε χρόνια αλλά κάλιο αργά παρά ποτέ. Αυτό είναι ένα πολύ σωστό νομοθέτημα, το οποίο θα άρει αυτή τη μεγάλη αδικία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.
Ο κ. Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θα επαναλάβω ακριβώς το ίδιο, ότι είναι μια καταπάτηση πολιτικών δικαιωμάτων αυτών των ανθρώπων στους οποίους αφαιρούσαμε το δικαίωμα ουσιαστικά να επιλέξουν να εγγραφούν στους εκλογικούς καταλόγους της περιφέρειας από την οποία κατάγονταν. Άρα λοιπόν, ήταν όντως μία στρέβλωση. Τιμά ιδιαίτερος το κοινοβούλιο που σήμερα, όπως το βλέπω -και εύχομαι να παραμείνει αυτή η τοποθέτηση- ομόφωνα θα δώσουμε μια απάντηση σε μια κατάφωρη αδικία του παρελθόντος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.
Τροποποίηση του άρθρου 106 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε. Πενήντα τέσσερις υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 και 2 ομόφωνα εγκρίνονται.
Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η πρόταση νόμου ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2020». Είναι πρόταση νόμου του κ. Λίνου Παπαγιάννη του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου.

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε για σκοπούς εγγραφής προσώπων στον εκλογικό κατάλογο να μη διεξάγεται προσωπική συνέντευξη, όπως ισχύει σήμερα σε ορισμένες περιπτώσεις.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2020»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Πάνικος Λεωνίδου

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Πάυλος Μυλωνάς

Ευανθία Σάββα

Κωστής Ευσταθίου

Γιώργος Κάρουλλας

Λίνος Παπαγιάννης

Ξένια Κωνσταντίνου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον βουλευτή κ. Λίνο Παπαγιάννη εκ μέρους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Μαΐου και την 1^η και 15^η Ιουνίου 2020. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης της πρότασης νόμου από την επιτροπή παρευρέθηκαν επίσης το μέλος της κ. Ανδρέας Κυπριανού και οι βουλευτές κ. Μιχάλης Σοφοκλέους, Γιώργος Λιλλήκας και Χαράλαμπος Θεοπέμπτου.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου, ώστε για σκοπούς εγγραφής προσώπων στον εκλογικό κατάλογο να μη διεξάγεται προσωπική συνέντευξη, όπως ισχύει σήμερα σε ορισμένες περιπτώσεις.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου, η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, ώστε να μην εφαρμόζεται πλέον η καθιερωμένη πρακτική του Υπουργείου Εσωτερικών, σύμφωνα με την οποία διενεργείται προσωπική συνέντευξη σε ορισμένα πρόσωπα που αιτούνται την εγγραφή τους στον εκλογικό κατάλογο για σκοπούς διαπίστωσης του κατά πόσο πληρούν το κριτήριο της συνήθους διαμονής στην Κύπρο.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν στην επιτροπή ότι η διενέργεια προσωπικής συνέντευξης διασφαλίζει κατά πόσο πληρούται η προϋπόθεση της εξάμηνης διαμονής στην Κυπριακή Δημοκρατία πριν από την κτήση των εκλογικών προσόντων των ψηφοφόρων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διατύπωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, δήλωσαν πως τάσσονται υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσαν ότι η κοινοβουλευτική τους ομάδα τάσσεται εναντίον της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο και γι' αυτό θα την καταψηφίσουν.
3. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια της Βουλής.

Στη βάση των πιο πάνω θέσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης επί της πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Οι κ. Μαρίνος Σιζόπουλος, Λίνος Παπαγιάννης και Γιώργος Κάρουλλας.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρά το γεγονός ότι εκ πρώτης όψεως φαίνεται να είναι μια πρόταση νόμου που κινείται προς τη θετική κατεύθυνση, υπάρχει ένα σημαντικό ζήτημα το οποίο ουσιαστικά μας υποχρεώνει να καταψηφίσουμε τη συγκεκριμένη πρόταση. Ο λόγος είναι γιατί πρέπει να υπάρχει επίγνωση τελικά ποιο είναι το συγκεκριμένο άτομο το οποίο ζητά να εγγραφεί στον εκλογικό κατάλογο, γιατί υπάρχει πάντοτε ο κίνδυνος εγγραφής στον εκλογικό κατάλογο ατόμων τα οποία δε δικαιούνται να εγγραφούν στον εκλογικό κατάλογο. Γι' αυτό και οι συνοπτικές διαδικασίες διευκολύνουν την εγγραφή τέτοιων ατόμων.

Γι' αυτό ακριβώς θα πρέπει να γίνεται η προσωπική συνέντευξη, ούτως ώστε, σε περίπτωση κατά την οποία θα διαπιστωθεί ότι υπάρχει τέτοιο ζήτημα, αυτός που έχει δώσει τη συγκατάθεσή του να έχει και την ευθύνη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαγιάννης.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Αυτό που θα πω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι, επειδή είχαμε υπόψη μας αυτό τον κίνδυνο και επειδή από το 1974 μέχρι σήμερα στην Κύπρο ισχύει το δικαίωμα της ανάγκης, θα αναφέρω απλώς αυτό που γράφει στο συγκεκριμένο κείμενο: «Και επειδή, λόγω της συνεχιζόμενης τουρκικής κατοχής και των ιθαζουσών συνθηκών που επικρατούν στην Κυπριακή Δημοκρατία οι Τουρκοκύπριοι -που σε αυτή την περίπτωση τον κίνδυνο δηλαδή τον έχουν αποκλείσει- δε συμμετέχουν στην εκλογή και λειτουργία της Βουλής των Αντιπροσώπων...». Άρα, επειδή αυτή η Βουλή πριν από κάποιους μήνες έδωσε το δικαίωμα, αν θυμάστε καλά, οι Τουρκοκύπριοι να ψηφίζουν για τις ευρωεκλογές, αυτή τη φορά δε θα κάνουμε αυτό το λάθος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιώργος Κάρουλλας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θεωρούμε ότι είναι υποχρέωσή μας ως νομοθετικής εξουσίας, αλλά και της εκτελεστικής εξουσίας, να διασφαλίζουμε την ορθή τήρηση των εκλογικών καταλόγων. Βασικές αρχές σε αυτή τη διασφάλιση της εγκυρότητας πρέπει να είναι η διαδικασία εγγραφής με αντικειμενικό τρόπο, με τα απαραίτητα τεκμήρια, έτσι ώστε ο κάθε εκλογέας με βάση τα ισχύοντα στοιχεία τη στιγμή της εγγραφής του να εγγράφεται στην εκλογική περιφέρεια στην οποία οφείλει να εγγράφεται. Την ίδια στιγμή -και δε νομίζω να διαφωνεί κανένας εδώ σε αυτή την αίθουσα- είναι κοινός τόπος ότι πρέπει αυτή η εγγραφή -όπως είναι και το επόμενο θέμα- να διευκολύνεται, αντί να προβάλλονται οι οποιεσδήποτε δυσχέρειες. Όμως, αν λάβουμε υπόψη ότι υπάρχουν στο Αρχείο Πληθυσμού δεκάδες χιλιάδες άτομα με αδιευκρίνιστη διεύθυνση, τότε θεωρώ ότι πάμε να ανατρέψουμε τον εκλογικό κατάλογο, πάμε να δημιουργήσουμε νέες συνθήκες, που σίγουρα δε θα ήθελε κανένας επί της αρχής να έχουμε μια τέτοια εξέλιξη.

Για τους λόγους αυτούς θεωρούμε ότι είναι αναγκαία η συνέχιση της προσωπικής συνέντευξης και για τους λόγους αυτούς είμαστε ενάντια σε αυτή την πρόταση νόμου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λεωνίδου.

Υπάρχει άλλος που θέλει να μιλήσει;

Μάλιστα. Ο τελευταίος ομιλητής.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα καταψηφίσουμε την πρόταση νόμου των συναδέλφων. Εμείς θεωρούμε ότι πρέπει να γίνεται αυτός ο έλεγχος, ιδιαίτερα για το γεγονός ότι δεν έχει αποφασίσει η κυπριακή πολιτεία να ψηφίζουν Κύπριοι του εξωτερικού που ζουν στο εξωτερικό, κάτοικοι εξωτερικού. Από τη στιγμή που δεν υπάρχει αυτή η νομοθεσία θα πρέπει να γίνεται ένας σχετικός έλεγχος από την αρμόδια αρχή, για να μπορούμε να γνωρίζουμε ποιο είναι το γνήσιο περιεχόμενο του εκλογικού καταλόγου, δηλαδή ποιοι είναι πραγματικά νόμιμοι εκλογείς. Από την άλλη, θεωρούμε ότι το Αρχείο Πληθυσμού -και αυτό φάνηκε κατ' επανάληψη- έχει πολλά προβλήματα. Συνεπώς, με αυτή τη διαδικασία ίσως είναι μια ευκαιρία να διορθώνεται και το ίδιο το Αρχείο Πληθυσμού.

Γι' αυτούς τους λόγους και για άλλους, για να μην κουράσω και την ολομέλεια, θεωρώ ότι είναι πολύ σημαντικό να παραμείνει ως έχει αυτός ο προέλεγχος της εγγραφής στον εκλογικό κατάλογο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 97 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους εναντίον, είκοσι μία υπέρ και καμία αποχή, τα άρθρα 1 και 2 απορρίπτονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η πρόταση νόμου καταψηφίζεται με τριάντα δύο ψήφους εναντίον, είκοσι μία ψήφους υπέρ και καμία αποχή.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2016». Είναι πρόταση νόμου του κ. Γιώργου Λιλλήκα, βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας.

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε να καταστεί δυνατή η αυτεπάγγελτη εγγραφή στον εκλογικό κατάλογο των προσώπων που αποκτούν το δικαίωμα του εκλέγειν.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2016»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Πανίκος Λεωνίδου

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Παύλος Μυλωνάς

Ευανθία Σάββα

Κωστής Ευσταθίου

Γιώργος Κάρουλλας

Μη μέλη της επιτροπής:

Ξένια Κωνσταντίνου

Γιώργος Λιλλήκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον βουλευτή κ. Γιώργο Λιλλήκα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 12 Ιουνίου 2017 και στις 25 Μαΐου, την 1^η Ιουνίου και στις 15 Ιουνίου 2020. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης της πρότασης νόμου από την επιτροπή παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της κ. Ανδρέας Κυπριανού και Λίνος Παπαγιάννης, καθώς και οι βουλευτές κ. Μιχάλης Σοφοκλέους και Χαράλαμπος Θεοπέμπτου.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου, ώστε να καταστεί δυνατή η αυτεπάγγελτη εγγραφή στον εκλογικό κατάλογο των προσώπων που αποκτούν το δικαίωμα του εκλέγειν.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου προβλέπεται ότι το Υπουργείο Εσωτερικών θα καλεί με προσωπικές επιστολές τα πρόσωπα που συμπληρώνουν το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους και αποκτούν το δικαίωμα του εκλέγειν να υποβάλουν αίτηση στον οικείο έπαρχο για εγγραφή στον εκλογικό κατάλογο εντός των αμέσως επόμενων τριών μηνών και, σε περίπτωση που δεν υποβάλουν την εν λόγω αίτηση, ο οικείος έπαρχος θα προβαίνει αυτεπάγγελτα στην εγγραφή τους, με βάση την καταχωρισμένη διεύθυνσή τους στο αρχείο πληθυσμού.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου, η προτεινόμενη ρύθμιση στοχεύει στη διευκόλυνση των πολιτών της Δημοκρατίας οι οποίοι για διάφορους λόγους δεν υποβάλλουν έγκαιρα τις αιτήσεις τους για εγγραφή στον εκλογικό κατάλογο.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών διατύπωσαν προβληματισμούς και επιφυλάξεις όσον αφορά την πρακτική εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου. Όπως ο ίδιος δήλωσαν μεταξύ άλλων στην επιτροπή, η προτεινόμενη ρύθμιση για αυτεπάγγελτη εγγραφή των εν λόγω προσώπων στον εκλογικό κατάλογο, με βάση τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο αρχείο πληθυσμού, ενέχει τον κίνδυνο εγγραφής σε αυτόν και προσώπων τα οποία έχουν τη μόνιμη διαμονή τους στο εξωτερικό. Επιπρόσθετα, ανέφεραν ότι, παρ' όλο που το σύστημα αρχείου πληθυσμού παρέχει την ευχέρεια στο Υπουργείο Εσωτερικών να εντοπίζει τους πολίτες που αποκτούν το δικαίωμα του εκλέγειν και δεν έχουν εγγραφεί στον εκλογικό κατάλογο, οι διευθύνσεις των εν λόγω προσώπων οι οποίες καταχωρίστηκαν σε αυτό κατά πάσα πιθανότητα κατά τον χρόνο έκδοσης του δελτίου ταυτότητάς τους ενδέχεται να είναι διαφορετικές κατά τον χρόνο απόκτησης από αυτά του δικαιώματος του εκλέγειν.

Πέραν των πιο πάνω, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών επισήμαναν στην επιτροπή ότι το 2014 είχε κατατεθεί στη Βουλή πανομοιότυπο με τον προτεινόμενο νόμο νομοσχέδιο, το οποίο τελικά κρίθηκε σκόπιμο να αποσυρθεί από την εκτελεστική εξουσία, στη βάση της νομικής άποψης που εξέφρασε τότε ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας. Όπως οι ίδιοι σημείωσαν, σύμφωνα με τον εν λόγω αξιωματούχο η εισαγωγή νομοθετικής ρύθμισης η οποία προβλέπει την αυτεπάγγελτη εγγραφή στον εκλογικό κατάλογο των προσώπων που συμπληρώνουν το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους, δεδομένου ότι για τα εν λόγω πρόσωπα δε θα υφίσταται η δυνατότητα επιβεβαίωσης της προϋπόθεσης συνήθους διαμονής τους στη Δημοκρατία για διάστημα τουλάχιστον έξι μηνών αμέσως πριν από την ημερομηνία απόκτησης των εκλογικών προσόντων τους, δημιουργεί ανισότητα σε σχέση με άλλους εκλογείς οι οποίοι δε θα εγγράφονται στον εκλογικό κατάλογο αυτεπάγγελτα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διατύπωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν πως τάσσονται υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια της Βουλής.
3. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, δήλωσαν ότι τάσσονται εναντίον της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο και γι' αυτό θα την καταψηφίσουν.

Στη βάση των πιο πάνω θέσεων η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης επί των προνοιών της πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λιλλήκας έχει τον λόγο.

Οι υπόλοιποι που θέλετε να μιλήσετε ψηλώστε τα χέρια να γίνει ο κατάλογος.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μιλούμε για την αποχή. Κάθε φορά που υπάρχουν εκλογές, όλα τα κόμματα μηδενός εξαιρουμένου εκφράζουμε τη λύπη μας για τα υψηλά ποσοστά αποχής, ιδιαίτερα ανάμεσα στη νεολαία, αλλά ταυτόχρονα παραμένουμε η μόνη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση -και το τονίζω, η μόνη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση- που, για να εγγραφεί ένας νέος στον εκλογικό κατάλογο, πρέπει να κάνει αίτηση. Σε όλες τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν ενηλικιωθεί ο πολίτης, είναι αυτόματα εγγεγραμμένος στον εκλογικό κατάλογο.

Τα επιχειρήματα, λυπούμαι να πω, που έχουμε ακούσει από πλευράς του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού είναι επιχειρήματα τα οποία δεν ευσταθούν, ιδιαίτερα όταν ακούω να λένε «δε γνωρίζουμε για όλους τους νέους την ακριβή τους διεύθυνση, γιατί από την εποχή που έχουν εκδώσει την πολιτική τους ταυτότητα μπορεί να έχει η οικογένεια αλλάξει διεύθυνση». Και αυτό να είναι επιχείρημα, για να μην επιτρέψουμε και εμείς στους νέους, όπως οι υπόλοιποι νέοι Ευρωπαίοι, στα δεκαοκτώ τους να είναι εγγεγραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο!

Θέλω να πω ότι, όταν ζητούμε από τους νέους ή απευθυνόμαστε στους νέους, για να αναλάβουν κάποια ευθύνη, όπως είναι για παράδειγμα η υπηρετήση της στρατιωτικής θητείας, γνωρίζει το αρμόδιο υπουργείο τις διευθύνσεις των νέων και απευθύνεται με επιστολή στους νέους και τους καλεί να καταταγούν, αλλά, για να τους εγγράψει στον εκλογικό κατάλογο, δε βρίσκουμε τη διεύθυνσή τους.

Το δεύτερο που θέλω να σημειώσω είναι ότι, όταν αφορά ευθύνες, ναι, είμαστε έτοιμοι να κατοχυρώσουμε την ανάληψη ευθυνών από όλους τους πολίτες και ιδιαίτερα από τους νέους. Όταν αναφερόμαστε στη διασφάλιση ενός δικαιώματος και να διευκολύνουμε την άσκηση του δικαιώματος με μια νομοθεσία, του δικαιώματος των νέων και των πολιτών, τότε επικαλούμαστε ένα σωρό νομικές ευθύνες και ένα σωρό νομικές δικαιολογίες, για να αποφύγουμε αυτή την κατοχύρωση.

Θεωρώ ότι, αν όντως εννοούμε όλες αυτές τις διακηρύξεις που κατά καιρούς όλοι μας έχουμε κάνει, ότι θέλουμε τους νέους να συμμετέχουν στην πολιτική, ότι θέλουμε τους νέους να ψηφίζουν, ότι θέλουμε τους νέους και την κοινωνία των πολιτών να είναι δραστήριοι και να λαμβάνουν μέρος στο πολιτικό γίγνεσθαι, τότε θα πρέπει να τους διευκολύνουμε με τον ευκολότερο δυνατό τρόπο. Και, αφού δεν είμαστε ακόμα δυστυχώς σε μια φάση που θα μπορούσαμε να ασκήσουμε όλοι το εκλογικό μας δικαίωμα ή να λάβουμε μέρος στην εκλογική διαδικασία με ηλεκτρονική ψηφοφορία για παράδειγμα, τουλάχιστον ας τους δώσουμε αυτό που έχουν όλοι οι υπόλοιποι Ευρωπαίοι, να μη χρειάζεται να κάνουν αίτηση να απευθυνθούν, για να εγγραφούν στον εκλογικό κατάλογο. Αυτό είναι το ελάχιστο που μπορούμε να κατοχυρώσουμε σήμερα στους Κυπρίους νέους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Μαύρου.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες συνάδελφοι,

Εμείς θεωρούμε ότι δεν μπορεί το κράτος να βάζει εμπόδια στην άσκηση του δικαιώματος συμμετοχής σε εκλογική διαδικασία σε κανένα πολίτη. Γι' αυτό άλλωστε στηρίξαμε και την προηγούμενη πρόταση νόμου, διότι θεωρούν ότι αυτές είναι διαδικασίες τεχνικές, είναι προφάσεις που στην πραγματικότητα δυσχεραίνουν την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος. Το πρόβλημα με τον εκλογικό κατάλογο και το Αρχείο Πληθυσμού απασχόλησε αυτή τη Βουλή πολλές φορές. Μάλιστα, σας θυμίζω ότι πριν από δύο χρόνια περίπου υπερψηφίσαμε μία παρόμοια πρόταση νόμου και δυστυχώς αναπέμφθηκε εκείνη η νομοθεσία από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και δεν εφαρμόστηκε. Ακούμε κάθε φορά δικαιολογίες από πλευράς του κράτους και των λειτουργών των αρμοδίων τήρησης του Αρχείου Πληθυσμού. Θεωρούμε ότι το 2020 δεν χωρούν πλέον αυτές οι δικαιολογίες, τις ακούσαμε μια, δυο, τρεις. Είχε πολύ χρόνο το κράτος να αντιμετωπίσει τούτα τα προβλήματα και θα πρέπει επιτέλους ένα τεχνικό πρόβλημα, ακόμα και αν είναι υπαρκτό, να μην μπαίνει εμπόδιο στην άσκηση ενός πολιτικού και κοινωνικού δικαιώματος, γι' αυτό θα υπερψηφίσουμε την πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Συμφωνούμε απολύτως με τα όσα έχουν αναφέρει ο κ. Λιλλήκας και η κ. Μαύρου, όμως υπάρχει συγκεκριμένο πρόβλημα, το οποίο μας έχει εντοπίσει και μας έχει εξηγήσει η Υπηρεσία Εκλογών. Σε ένα κράτος δικαίου, όταν οι αξιωματούχοι του κράτους αναφέρονται σε κάποια γεγονότα, αυτό το οποίο θα πρέπει να ισχύει είναι ότι αναφέρονται σε πραγματικά γεγονότα και δε λεν ψέματα. Αυτό κάμνουμε και βεβαίως, έχοντας υπόψη και την ποιότητα και του συγκεκριμένου, του κ. Δημητρίου, ασφαλέστατα ο άνθρωπος έχει πει την πραγματικότητα. Μόλις το σύστημα επιτρέψει την αυτόματη εγγραφή, οι πρώτοι που θα το υποστηρίξουμε είμαστε εμείς. Εξάλλου, η πρόταση στην οποία έχει αναφερθεί η αγαπητή μου κ. Μαύρου, για την προηγούμενη ψήφιση, ήταν πρόταση της ΕΔΕΚ, αλλά υπάρχει πρόβλημα πρακτικό και τεχνικό. Δεν μπορούμε να προχωρήσουμε, από τη στιγμή που δυστυχώς αυτό πιθανό να οδηγήσει σε μια κατάρρευση του εκλογικού καταλόγου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Καταρχάς να πω ότι χαιρετίζουμε την πρόταση, γιατί διαχρονικά και εμείς επιδιώκουμε το συγκεκριμένο. Άλλωστε, δεν είναι στα λόγια, είναι στα έργα, καταθέσαμε τουλάχιστον τρεις φορές τη συγκεκριμένη πρόταση. Βεβαίως πρέπει να υπάρξει αυτόματη εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους και βεβαίως πρέπει να υπάρξει διαδικτυακή εξ αποστάσεως ψηφοφορία και βεβαίως πρέπει να φτάσουμε τον χρόνο εκείνο που θα ωριμάσουμε και θα πιστέψουμε και θα υποστηρίξουμε και την οριζόντια ψηφοφορία, όμως είμαστε έντεκα μήνες πριν από τις εκλογές τις βουλευτικές και οι αρμόδιοι στο Αρχείο Πληθυσμού -που είμαι σίγουρος ότι, όταν ήταν και η κ. Μαύρου Υπουργός των Εσωτερικών, θα της είπαν ακριβώς τα ίδια πράγματα- μας είπαν ότι δεν μπορούν να εφαρμόσουν το συγκεκριμένο. Και αμέσως εγείρεται το συγκεκριμένο ερώτημα: Θα πάει η Βουλή να ψηφίσει έναν νόμο ο οποίος δεν μπορεί να εφαρμοστεί από εκείνους που όφειλαν να τον εφαρμόσουν, για να πετύχουμε άραγε τι; Να δημιουργήσουμε προβλήματα άραγε στο αδιάβλητο των εκλογών; Να δημιουργήσουμε, να προκαλέσουμε ενστάσεις;

Εμείς είμαστε υπέρ, κύριε Λιλλήκα, και μπράβο σας που το καταθέτετε, αλλά δεν μπορούμε να ψηφίσουμε. Θέλουμε να ψηφίσουμε, όμως δεν μπορούμε να ψηφίσουμε. Λοιπόν, ευχαριστώ.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γεώργιο Προκοπίου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λεωνίδου.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ο νοών νοείτω, κύριε στρατηγέ!

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε, και κύριοι συνάδελφοι, να εκφράσω μια διαφορετική άποψη.

Πρώτα απ' όλα, νομίζω ότι υπάρχει μια σύγχυση στη συζήτηση. Εδώ δεν πρόκειται... Όσοι διαφωνούν... Εμείς διαφωνούμε με την πρόταση του κ. Λιλλήκα. Δε διαφωνούμε γιατί περιορίζουμε οποιοδήποτε δικαίωμα στον πολίτη, θα είμαστε σίγουρα αντίθετοι στον οποιοδήποτε περιορισμό του εκλογικού δικαιώματος

οποιοδήποτε Κύπριου πολίτη. Αυτή τη στιγμή τι εισηγείται ο κ. Λιλλήκας; Υποχρεωτικά να εγγράφονται στον εκλογικό κατάλογο όλοι οι δεκαοκτάχρονοι, όσοι συμπληρώσουν το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους. Καλά, ποιος μας είπε εμάς ότι μπορούμε να επεμβαίνουμε μονομερώς, το κράτος, σε δικαίωμα που αφορά τον ίδιο τον πολίτη; Δηλαδή ο ίδιος ο πολίτης δεν έχει το δικαίωμα να πάει να κάμει την αίτησή του και να ενδιαφερθεί για το δικαίωμα αυτό, για άσκηση του δικαιώματος αυτού; Γιατί πρέπει να έρθει το κράτος να επιβάλει μονομερώς αυτή τη δήλωση βούλησης που δεν την έχει εκφράσει ο πολίτης; Αν ήταν έτσι... και νομίζω ότι παραπλανούμε, όταν λέμε ότι σε ολόκληρη την Ευρώπη... πάντα, έτο, έχουμε, έτσι, ωραίο επιχείρημα να επικαλούμαστε την Ευρώπη, χωρίς να το ψάχνουμε τζαι λίγον περισσότερο. Ποιες χώρες επιτρέπουν την αυτοδίκαιη -θα έλεγα εγώ- εγγραφή των εκλογέων;

(Μη ευκρινή σχόλια από την κ. Ελένη Μαύρου)

Κάμνετε λάθος, κυρία Μαύρου. Είναι πάρα πολλά τα κράτη που έχουν εκλογικούς καταλόγους και ας ξεκινήσουμε από την Ελλάδα, ας ξεκινήσουμε από άλλες χώρες πιο κοντά σε εμάς. Εμάς η άποψή μας είναι ότι το κράτος δεν πρέπει να περιορίζει συνταγματικά, ατομικά δικαιώματα του πολίτη. Και εδώ, με την πρόταση νόμου -το έχω εκφράσει και στην επιτροπή το ίδιο επιχείρημα- επιβάλλεται από πλευράς του κράτους μονομερώς η παρέμβαση στην ιδιωτική σφαίρα, σε ένα δικαίωμα προσωπικό του ατόμου, του υποψήφιου για εγγραφή. Εξάλλου, η Ευρώπη γιατί κατήργησε κύριοι συνάδελφοι, την υποχρέωση της ψηφοφορίας; Γιατί καταργήσαμε τζαι εμείς οι ίδιοι, η Βουλή, γιατί καταργήσαμε τις κυρώσεις για όσους δεν παν να ψηφίσουν; Αν ήταν έτσι και ο στόχος ήταν να επιβάλλουμε μονομερώς τις θέσεις μας, θα προχωρούσαμε να διατηρήσουμε ακριβώς το σύστημα της διατήρησης κυρώσεων για όσους δε συμμορφώνονται και δεν πηγαίνουν να ψηφίσουν.

Επομένως, γι' αυτούς και για αρκετούς άλλους λόγους θεωρούμε ότι δεν πρέπει να ψηφιστεί αυτή η πρόταση νόμου και είναι αντιθέτως παραβίαση των συνταγματικών δικαιωμάτων των πολιτών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Μετά από κάθε εκλογική αναμέτρηση, ακούμε τοποθετήσεις από όλους τους κομματικούς χώρους όσον αφορά την αποχή και όσον αφορά την ανάγκη οι νέοι να ασχοληθούν επιτέλους με τα πολιτικά δρώμενα στην πατρίδα μας. Σήμερα έχουμε μπροστά μας μία πρόταση η οποία βοηθά προς αυτή την κατεύθυνση. Εμείς θα τη στηρίξουμε, διότι ακριβώς πιστεύουμε πως πρέπει να περιοριστεί η γραφειοκρατία και να δοθεί το δικαίωμα σε όλους τους νέους ανθρώπους να συμμετέχουν σε μια εκλογική διαδικασία, χωρίς να χρειάζεται...όσα χρειάζονται να γίνουν αυτή τη στιγμή. Ακούμε όμως φωνές σήμερα στο κοινοβούλιο οι οποίες με διάφορες προφάσεις, με διάφορες δικαιολογίες στην ουσία είναι εναντίον της συμμετοχής των νέων ανθρώπων. Και διερωτώμαι: Πράγματι, έχουμε πρόβλημα όσον αφορά το σύστημα ή μήπως τελικά υπάρχουν κόμματα που φοβούνται την ψήφο των νέων;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Μεταξύ των πολλών καλών συναδέλφων της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού - και αυτής και προηγούμενων- είχα και εγώ καταθέσει τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου για απευθείας εγγραφή των δεκαοκτάρηδων στους εκλογικούς καταλόγους, μαζί μάλιστα με την πρόταση, που ψηφίστηκε τότε, για να δικαιούμαστε να ψηφίζουμε με την ταυτότητα αντί με εκλογικό βιβλιάριο, όμως διατηρήσαμε την έκδοση εκλογικού βιβλιαρίου για άλλους λόγους. Μακάρι να μπορούσε να γίνει και θα ήμασταν οι πρώτοι που θα το υποστηρίζαμε. Δυστυχώς, υπάρχουν πρακτικοί λόγοι, που έχουν αναφερθεί. Όμως θα πω ακόμα ένα επιχείρημα, το οποίο λέχθηκε στην επιτροπή και δεν το ακούσαμε στην ολομέλεια. Είναι αντισυνταγματικό να εγγραφείς μόνο τους δεκαοκτάρηδες και αυτό έχει λεχθεί από τη Νομική Υπηρεσία, από τον κ. Δημητρίου, που επικοινωνήσε με τη Νομική Υπηρεσία. Είναι αντισυνταγματικό να εγγραφείς μόνο τους δεκαοκτάρηδες, γιατί υπάρχουν εικοσιπεντάρηδες, τριαντάρηδες, εικοσιοκτάρηδες, εικοσιτριάρηδες που, ενώ έχουν δικαίωμα ψήφου, ενώ θα μπορούσαν να είναι στον εκλογικό κατάλογο, δεν είναι εγγεγραμμένοι. Άρα, θα τους εγγραφείς αυτόματα όλους ή κανέναν. Αυτή ήταν η γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας. Άρα, ας ελπίσουμε και ας πιέσουμε όλοι να ολοκληρωθεί σωστά το Αρχείο Πληθυσμού, για να μην έχουμε άλλα παρατάγουδα, και καλά γνωρίζετε, επαναλαμβάνω, Κύπριους του εξωτερικού, Τουρκοκύπριους κ.λπ. Όταν ολοκληρωθεί αυτή η προσπάθεια, τότε είμαστε οι πρώτοι που θα υποστηρίξουμε, οι πρώτοι, κοινή πρόταση της ολομέλειας για αυτόματη εγγραφή, όμως σήμερα είναι πρακτικά αδύνατο. Θα διαλύσουμε τον εκλογικό κατάλογο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Μακάρι, θα ήταν ευχής έργο, με την εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους των συμπατριωτών μας των δεκαοκτώ χρονών να ήταν αυτόματη και η συμμετοχή τους στις εκλογές, για να χτυπήσουμε και να μειώσουμε την αποχή. Νομίζω δεν έχει σχέση το ένα με το άλλο. Και πρέπει να παραδεχτούμε ότι οι συμπατριώτες μας απορρίπτουν... Μάλλον, δεν απορρίπτουν την πολιτική ως ουσία και διεργασία, αλλά απορρίπτουν αυτή την πολιτική που βλέπουν μπροστά τους να διαδραματίζεται, γι' αυτό απέχουν.

Η πρόταση του Γιώργου του Λιλλήκα είναι σωστή, όμως και εμείς θα σεβαστούμε τις υποδείξεις πρώτα απ' όλα της Υπηρεσίας Εκλογών και, δεύτερον, τις διαπιστώσεις του νεοσύστατου Υπουργείου Καινοτομίας ότι υπάρχουν πάρα πολλά και τεχνολογικά προβλήματα στη βάση δεδομένων του Αρχείου Πληθυσμού που δυστυχώς δεν μπορούν να ξεπεραστούν, τουλάχιστον αυτή τη στιγμή, για να κάνουμε αυτό το πολύ σωστό που εισηγείται ο Γιώργος ο Λιλλήκας. Εύχομαι και ελπίζω ότι στα επόμενα χρόνια θα ξεπεραστούν αυτά τα προβλήματα και θα καταστεί δυνατή και εφικτή η αυτόματη εγγραφή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Θα δώσω στον εισηγητή για μισό λεπτό δευτερολογία.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πρώτον, όσον αφορά τα τεχνικά προβλήματα, επιτρέψτε μου να πω από την εμπειρία μου ότι η δημόσια υπηρεσία λύνει τα τεχνικά προβλήματα, όταν έχει μπροστά της συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα. Αν σήμερα η ολομέλεια ψηφίσει και μετατρέψει σε νόμο αυτή την πρόταση για αυτόματη εγγραφή στον εκλογικό κατάλογο, να είσαστε σίγουροι ότι σε λίγους μήνες θα έχουν επιλυθεί όλα τα προβλήματα τεχνικής φύσεως από το αρμόδιο τμήμα. Αυτό λέει η εμπειρία δεκαετιών.

Δεύτερον, αν είναι συνταγματικό ή όχι, θα το κρίνει το Ανώτατο Δικαστήριο. Δεν είχαμε στην επιτροπή καμία γνωμάτευση της Γενικής Εισαγγελίας επί τούτου.

Τρίτον, πραγματικά είναι εκπληκτικό να ακούμε στον κατεχοχίν ναό της Δημοκρατίας, το κοινοβούλιο, ότι είναι αντισυνταγματικό να κατοχυρώνουμε ένα δικαίωμα, ότι τάχατες υποχρεώνουμε κάποιον να αποκτήσει ένα δικαίωμα. Ξέρετε, αν σηκωθεί αύριο ένας ή μία γυναίκα εργαζόμενη και πει με αυτή τη λογική, «Μα, πώς με αναγκάζετε να παίρνω ίσο μισθό για ίση εργασία; Εγώ θέλω να παίρνω λιγότερο μισθό», έχουμε παρανομήσει, γιατί κατοχυρώσαμε την ισομισθία; Έλεος, κυριολεκτικά! Τα δικαιώματα τα κατοχυρώνουν τα κοινοβούλια, για να μην τα καταχρώνται εξουσίες σε βάρος των πολιτών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκληρώστε, κύριε Λιλλήκα. Περάσατε και το λεπτό.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Θα τελειώσω με έναν αστεϊσμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, διότι εννά ανοίξουμε τη συζήτηση 'πού την αρχή.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Έναν αστεϊσμό απέναντι στους συναδέλφους του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κάμε τον αστεϊσμό.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Χάρηκα που προασπισθήκατε το δικαίωμα των δεκαεφτάχρονων να πίνουν μπύρα, αλλά το δικαίωμά τους να μη χρειάζεται να κάνουν αίτηση για να ψηφίσουν το ξεχάσατε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, ο αστεϊσμός όμως θα απαντηθεί από τον κ. Ανδρέα Κυπριανού. Θέλετε και οι δύο και οι τρεις;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Ένα λεπτό, κύριε... Ποιος θα μιλήσει; Θα δώσω τον λόγο σε έναν από τον Δημοκρατικό Συναγερμό για μισό λεπτό.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Επί προσωπικού, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιος θέλει να μιλήσει; Ο κ. Κυπριανού και επί προσωπικού και ό,τι θέλει.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Καταρχάς επικαλούμαι την πρόεδρο της επιτροπής κατά πόσο ο κ. Δημητρίου ανέπτυξε το επιχείρημα που έχω πει, κυρία Μαύρου, ότι δηλαδή είχε γνωμάτευση από τη Νομική Υπηρεσία ότι δεν μπορεί να εγγράψει μόνο τους δεκαοκτάχρονους, αλλά και όλους τους άλλους, είτε είναι είκοσι τριών, είκοσι τεσσάρων, είκοσι πέντε, είκοσι έξι ετών. Λέχθηκε δύο φορές στην επιτροπή, κύριε Λιλλήκα, αυτό το θέμα, αλλά δεν είναι αυτή η ουσία, έτερον εκάτερον. Είναι δύο διαφορετικά θέματα, το θέμα κατά πόσο θεωρούμε ότι εδώ τους δεκαεφτάχρονους δεν μπορέσαμε να τους ελέγξουμε και να εφαρμόσουμε νομοθεσία σε σχέση με το ποτό και θα ελέγξουμε τους δεκαοκτάχρονους και έχουμε πει ότι... αυστηρότερες νομοθεσίες. Εντελώς διαφορετικό το θέμα. Επαναλαμβάνω όμως, τέσσερις βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού, κάποιοι της παρούσας κοινοβουλευτικής σύνθεσης και κάποιοι προηγουμένως, έχουν εγγράψει ακριβώς την ίδια πρόταση νόμου, όμως σεβόμαστε την αδυναμία της πολιτείας να έχει αυτή τη στιγμή σωστό Αρχείο Πληθυσμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 97 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα απορρίπτονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τους ίδιους ψήφους υποθέτω, δεν περνά, δεν ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Ο περί Διαχείρισης Περιουσίας Ανίκανων Προσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Για το 14 θέμα, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, πέστε μου.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ένα ζήτημα που ορθώς πρέπει να ρυθμιστεί. Εντοπίσαμε μια πιθανή, σοβαρή παρενέργεια, οπότε, εκ μέρους των κομμάτων ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Κανεί, κανεί, κανεί!

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

...υποβάλλω κοινό αίτημα για αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γελώντας)

Εννά μου τα περιγράψεις τζιόλας!

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

(Γελώντας)

Εν εθέλατε να ακούσετε για τη συνεργασία των τριών; Εν' γι' αυτό!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλω, ναι!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Εμείς είμαστε εκτός συνεργασίας;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, ένεψέν μου!

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Με υποσημείωση -ευχαριστώ τον πρόεδρο- ότι θα πάει στην επιτροπή Νομικών, για να δούμε τη λεπτή νομική πτυχή που προκύπτει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ξέρετε ότι αναβάλλεται τούνητη φορά και μόνο.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Την ερχόμενη Παρασκευή.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Το πότε εννά ξανάρτει... Θέλει στοιχεία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εννά το δουλέψουν. Έχουν χρόνο ακόμα.

Άρα, το υπ' αριθμόν 14 θέμα αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα πιλοφορείται «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2020».

Διαβάστε τον σκοπό, σας παρακαλώ, κυρία Δημητρίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε η αναγνώριση από το Νομικό Συμβούλιο πτυχιών νομικής ως απαιτούμενο προσόν για εγγραφή δικηγόρου να ρυθμιστεί κατά γενικό τρόπο, προκειμένου να επιτευχθεί πλήρης και ακριβής εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 2005 σχετικά με την αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2020»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος	Ανδρέας Πασιουρτίδης
Δημήτρης Δημητρίου	Χριστιάνα Ερωτοκρίτου
Άριστος Δαμιανού	Πάνικος Λεωνίδου
Ευανθία Σάββα	Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 11 Μαρτίου, καθώς και στις 3 και 17 Ιουνίου 2020. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου. Η Αρχιπρωτοκολλητής, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν παρευρέθηκε στις συνεδριάσεις αυτές.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Δικηγόρων Νόμου, ώστε η αναγνώριση από το Νομικό Συμβούλιο πτυχιών νομικής ως απαιτούμενο προσόν για εγγραφή δικηγόρου να ρυθμιστεί κατά γενικό τρόπο, προκειμένου να επιτευχθεί πλήρης και ακριβής εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 2005 σχετικά με την αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων».

Ειδικότερα, προτείνεται όπως η αναφορά σε συγκεκριμένα πτυχία και διπλώματα που περιλαμβάνεται στην ισχύουσα ρύθμιση για τα απαιτούμενα προσόντα για εγγραφή δικηγόρου αντικατασταθεί με γενική αναφορά που προβλέπει ότι, για να δικαιούται πρόσωπο να εγγραφεί ως δικηγόρος, πρέπει να ικανοποιήσει το Νομικό Συμβούλιο ότι, πέραν των υπόλοιπων προϋποθέσεων που προβλέπονται στον νόμο, κατέχει πτυχίο νομικής πανεπιστημίου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο αναγνωρίζεται από την αρμόδια αρχή του συγκεκριμένου κράτους μέλους ή πτυχίο ή δίπλωμα οποιουδήποτε άλλου πανεπιστημίου το οποίο αποκτήθηκε με άλλο τρόπο και όχι με αλληλογραφία, όπως το Νομικό Συμβούλιο δύναται από καιρό σε καιρό να καθορίζει με γνωστοποίηση που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας εκκρεμεί διαδικασία παράβασης, δυνάμει του άρθρου 258 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη βάση ισχυρισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι η σχετική ρύθμιση περιορίζει τα αποδεκτά προσόντα των δικηγόρων για εγγραφή στο Μητρώο των Δικηγόρων και ως εκ τούτου, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, περιορίζει τη δυνατότητα αναγνώρισης ευρωπαϊκών τίτλων, γεγονός που αποτελεί σημαντικό εμπόδιο πρόσβασης στο επάγγελμα του δικηγόρου στην Κύπρο. Η εν λόγω διαδικασία παράβασης άρχισε τον Ιανουάριο του 2019 και βρίσκεται στο στάδιο της Αιτιολογημένης Γνώμης.

Κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κατέθεσε στην επιτροπή κείμενο του νομοσχεδίου όπως αυτό αναθεωρήθηκε από το εν λόγω υπουργείο σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και τον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο, ώστε να καταστεί σαφές ότι προσόντα και πτυχία που έχουν αναγνωρισθεί από το Νομικό Συμβούλιο, δυνάμει των υφιστάμενων διατάξεων του περί Δικηγόρων Νόμου, παραμένουν αναγνωρισμένα.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου όπως αυτό έχει αναθεωρηθεί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου όπως αυτό έχει τελικά αναθεωρηθεί και αφού πρώτα τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2020».
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά- Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια της Βουλής για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και ως πρόεδρος της επιτροπής Παιδείας της Βουλής θέλω απλώς να τονίσω κάτι, για το οποίο πρέπει όλοι να έχουμε μία ιδιαίτερη ευαισθησία. Είμαστε κέντρο εκπαίδευσης με πάρα πολύ καλές επιτυχίες το τελευταίο διάστημα, επιτυχίες που μας κάνουν να είμαστε περήφανοι για το κυπριακό δίπλωμα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και αυτό οφείλεται κατά κόρον στο γεγονός ότι έχουμε έναν φορέα διασφάλισης της ποιότητας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ο οποίος είναι διαπιστευμένος από τον ευρωπαϊκό αντίστοιχο φορέα ομπρέλα. Άρα λοιπόν, αυτό από μόνο του δικαιολογεί πάρα πολλές επενδύσεις σ' αυτό τον τόπο, κόπο και μόχθο για την ποιότητα του κυπριακού απολυτηρίου και λέω εγώ ότι η αρμόδια αρχή μας, που είναι αυτός ο φορέας, είναι ταυτόχρονα και μέλος του ευρωπαϊκού αντίστοιχου φορέα.

Η αναφορά στον νόμο που ψηφίζουμε τώρα στην αρμόδια αρχή, σε οποιαδήποτε αρχή -μάλιστα υπάρχουν αρμόδιες αρχές οι οποίες αδυνατούν να είναι μέλη του ευρωπαϊκού αντίστοιχου φορέα- δηλώνει ότι παρέχεται κάποια δυνατότητα να έρχονται πτυχία σ' αυτόν τον τόπο τα οποία δε λειτουργούν ή δε βρίσκονται κάτω από τις ίδιες προϋποθέσεις του ευρωπαϊκού φορέα διασφάλισης της ποιότητας, όπως είναι ακριβώς το γράμμα της Μπολόνια. Γι' αυτό τον λόγο ήθελα να κάνω αυτή τη διευκρίνιση, απλούστατα για να υπερτονίσω τη μεγάλη ποιότητα των κυπριακών διπλωμάτων που βασίζονται καθαρά στον φορέα διασφάλισης της ποιότητας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, να μετρήσουμε όμως. Πρέπει να γράφονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνο είναι, πόσοι βρίσκονται στην αίθουσα όμως;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και επειδή έρχεται και ο κ. Παπαδόπουλος και είναι ομόφωνο, να τον περιμένουμε, να τον μετρήσουμε!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνα τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2020.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα, με σαράντα οκτώ ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι εξ αναβολής και τιλοφορείται «Ο περί Σύστασης Ενιαίας Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμος του 2017». Υπάρχουν και συμπληρωματικές εκθέσεις.

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση νομοθεσίας για τη σύσταση και λειτουργία Ενιαίας Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί Σύστασης Ενιαίας Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμος του 2017»

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος

Μαριέλλα Αριστείδου

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά

Μαρίνος Μουσιούττας

Ανδρέας Κυπριανού

Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και 10 Ιουλίου 2017. Στις συνεδρίες της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς παράγοντες, εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ, της ΠΕΟ, της ΣΕΚ, της ΔΕΟΚ, της ΠΑΣΥΔΥ και του ΠΑΣΥΞΕ.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η θέσπιση νομοθεσίας για τη σύσταση και τη λειτουργία Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Περαιτέρω, στο νομοσχέδιο περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων πρόνοιες αναφορικά με τα ακόλουθα:

1. Τις αρμοδιότητες, τις εξουσίες και τη στελέχωση της εν λόγω υπηρεσίας και κατ' επέκταση τον καθορισμό των καθηκόντων, των αρμοδιοτήτων και των εξουσιών του Προϊσταμένου, των Επιθεωρητών και των Βοηθών Επιθεωρητών οι οποίοι θα τη στελεχώνουν.
2. Την εισαγωγή διοικητικών κυρώσεων για παραβάσεις νομοθετικών διατάξεων για τις οποίες αρμοδιότητα επιθεώρησης θα έχει η Υπηρεσία Επιθεωρήσεων.
3. Τη σύσταση Επιτροπής Ενστάσεων, καθώς και τον καθορισμό της διαδικασίας εξέτασης των ενστάσεων που θα υποβάλλονται σ' αυτή.
4. Την υποχρέωση των στελεχών της Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων για εχεμύθεια και την ευθύνη την οποία υπέχουν σε περίπτωση παράβασης αυτής της υποχρέωσης. Παράλληλα, περιλαμβάνονται πρόνοιες για την προστασία τους από πολιτικές αγωγές ή ποινικές διώξεις για ενέργειές τους στα πλαίσια της εργασίας τους.
5. Τα αδικήματα και τις ποινές που αυτά επισύρουν σε περίπτωση παράβασης των προνοιών του προτεινόμενου νόμου.
6. Την παραχώρηση εξουσίας στον υπουργό να αποφασίζει για διαδικαστικά ζητήματα, καθώς και να επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου.
7. Τη διασαφήνιση ότι καμιά εξουσία ή/και αρμοδιότητα των υφιστάμενων αρμόδιων διευθυντών του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεν επηρεάζεται από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.
8. Την παραχώρηση εξουσίας στο Υπουργικό Συμβούλιο να αναθέτει τη διεξαγωγή επιθεωρήσεων αποκλειστικά σε Επιθεωρητές διοριζόμενους δυνάμει του προτεινόμενου νόμου.
9. Το διορισμό των υφιστάμενων Επιθεωρητών του υπό αναφορά υπουργείου ως Επιθεωρητών της υπό σύσταση υπηρεσίας, εκτός αν ο υπουργός αποφασίσει διαφορετικά για οποιαδήποτε συγκεκριμένη περίπτωση.
10. Την παραχώρηση εξουσίας στον υπουργό να τροποποιεί με διάταγμά του το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου.
11. Την έναρξη της ισχύος των προτεινόμενων προνοιών με σχετική γνωστοποίηση του Υπουργικού Συμβουλίου στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από την εκτελεστική εξουσία σε σχέση με το νομοσχέδιο, η σύσταση μιας ενιαίας υπηρεσίας επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σε αντίθεση με τον υφιστάμενο διαχωρισμό των υπηρεσιών επιθεωρήσεων σε διάφορα τμήματα/υπηρεσίες, θα επιτρέψει τις συστηματικές και στοχευμένες επιθεωρήσεις, τη βέλτιστη αξιοποίηση ολοκληρωμένου μηχανογραφικού συστήματος και την αποτελεσματικότερη στόχευση των επιθεωρήσεων στη βάση σχετικής ανάλυσης κινδύνου. Επιπρόσθετα, με τη σύσταση της ενιαίας υπηρεσίας επιθεωρήσεων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, θα αντιμετωπιστεί πιο στοχευμένα το φαινόμενο της αδήλωτης εργασίας, ενώ παράλληλα θα καταστεί αποτελεσματικότερη η προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Στο στάδιο της εξέτασης του νομοσχεδίου από την επιτροπή η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέλυσε σε έκταση τις πρόνοιές του και τόνισε την ανάγκη σύστασης της εν λόγω υπηρεσίας, επισημαίνοντας ότι τα στελέχη της θα τύχουν κατάλληλης εκπαίδευσης τόσο επί των διατάξεων των νομοθεσιών την εφαρμογή των οποίων θα επιθεωρούν όσο και επί γενικότερων θεμάτων που αφορούν τον τρόπο ορθής διεξαγωγής επιθεωρήσεων. Περαιτέρω, κάλεσε το σώμα όπως προχωρήσει τάχιστα στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, καθότι απαιτείται χρόνος για διεκπεραίωση από το αρμόδιο υπουργείο των απαραίτητων προετοιμασιών, ώστε να είναι σε θέση να αρχίσει τις απαραίτητες επιθεωρήσεις αμέσως μετά τις θερινές διακοπές, που ουσιαστικά θα θέσουν σε εφαρμογή και τον πρόσφατα ψηφισθέντα νόμο για την αδήλωτη εργασία.

Ωστόσο, λόγω κυρίως της απουσίας προηγούμενου κοινωνικού διαλόγου με το αρμόδιο υπουργείο οι πλείστοι κοινωνικοί φορείς που παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής εξέφρασαν επιφυλάξεις και ζήτησαν χρόνο, ώστε να μελετήσουν σε βάθος τις προτεινόμενες πρόνοιες.

Πιο συγκεκριμένα, η εκπρόσωπος της ΟΕΒ δήλωσε ότι η οργάνωση συμφωνεί με τη φιλοσοφία του νομοσχεδίου, αλλά εκφράζει την αντίθεσή της στην εισαγωγή διοικητικών προστίμων. Επισήμανε μάλιστα ότι τα εν λόγω πρόστιμα αφορούν σε ορισμένες περιπτώσεις ζητήματα για τα οποία δεν μπορεί ξεκάθαρα να διαπιστωθεί αν υπάρχει παράβαση ή μη του σχετικού νόμου.

Η εκπρόσωπος της ΠΑΣΥΔΥ με γραπτό υπόμνημά της ζήτησε χρόνο για μελέτη των υπό εξέταση προνοιών. Το ίδιο έπραξαν επίσης όλοι οι εκπρόσωποι των φορέων που παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής.

Λόγω των στενών χρονικών περιθωρίων που έχει η Βουλή για ψήφιση της εν λόγω νομοθεσίας πριν από τη λήξη των εργασιών της για την παρούσα σύνοδο, ο πρόεδρος της επιτροπής κάλεσε το αρμόδιο υπουργείο όπως διεξαγάγει εντός μίας εβδομάδας τον απαραίτητο κοινωνικό διάλογο επί των προνοιών του νομοσχεδίου, προκειμένου να καταστεί εφικτή η ψήφισή του σε νόμο πριν από τις θερινές διακοπές του σώματος, σύμφωνα με την πιο πάνω παράκληση της υπουργού.

Αναταποκρινόμενη στο αίτημα της επιτροπής η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων πραγματοποίησε συνάντηση με τους εμπλεκόμενους φορείς, για την εξέλιξη της οποίας ενημέρωσε την επιτροπή στα πλαίσια της δεύτερης συνεδρίας της επιτροπής για το νομοσχέδιο, και παράλληλα κατέθεσε στην επιτροπή εισηγήσεις αναφορικά με ορισμένες τροποποιήσεις και διορθώσεις επί των προνοιών του νομοσχεδίου, οι οποίες συμφωνήθηκαν κατά την πιο πάνω διαβούλευση.

Στα πλαίσια της συζήτησης που διεξήχθη στο προρρηθέν στάδιο ενώπιον της επιτροπής και της κατ' άρθρον εξέτασης του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν ζητήματα στα οποία συγκαταλέγονται η συμπερίληψη του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος αλλά ενδεχομένως και των επιδομάτων που παραχωρεί το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στις επιθεωρήσεις για τις οποίες αρμοδιότητα παραχωρείται στην Υπηρεσία Επιθεωρήσεων, η συνταγματική διάσταση ορισμένων προνοιών που παραχωρούν εξουσίες στον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και η δυνατότητα μίσθωσης υπηρεσιών για τους σκοπούς της διενέργειας των υπό αναφορά επιθεωρήσεων.

Για τα ζητήματα αυτά, η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας εξέφρασε την άποψη ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις, όπως αυτές κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, έχουν τύχει της απαραίτητης επεξεργασίας και συναφώς δεν παρουσιάζουν οποιοδήποτε συνταγματικό ή άλλο κώλυμα.

Σημειώνεται ότι την επιτροπή προβληματίσε ιδιαίτερα το άρθρο 18 του νομοσχεδίου με το οποίο παρέχεται εξουσία στον αρμόδιο υπουργό, με διάταγμά του, να επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου καθώς επίσης τις πρόνοιες του Πίνακα του νομοσχεδίου, ο οποίος αφορά τις διατάξεις άλλων Νόμων για τις οποίες μπορεί να επιβληθεί διοικητικό πρόστιμο. Για την πρόνοια αυτή η επιτροπή ζήτησε την άποψη των υπηρεσιών της Βουλής, οι οποίες αφού το μελέτησαν, εξέφρασαν τη θέση ότι αυτή ενδεχόμενα να παρεμβαίνει στη συνταγματική αρχή της διάκρισης των εξουσιών ή και να καταστρατηγεί το άρθρο 61 του συντάγματος.

Σημειώνεται ότι η συνδικαλιστική οργάνωση ΠΕΟ με γραπτό υπόμνημα του γενικού γραμματέα της προς την επιτροπή αναλύει τις τελικές της θέσεις σε σχέση με τις προτεινόμενες από την κυβέρνηση ρυθμίσεις. Μεταξύ άλλων εκφράζει διαφωνία αναφορικά με τη συμπερίληψη του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος και οποιωνδήποτε επιδομάτων στις αρμοδιότητες της υπό σύσταση Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων, καθώς και με την ανάθεση των καθηκόντων οποιασδήποτε θέσης της εν λόγω υπηρεσίας σε πρόσωπο που δεν υπηρετεί στη δημόσια υπηρεσία.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

- α. Ο πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί του προτεινόμενου νομοσχεδίου στο στάδιο της συζήτησής του ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής.
- β. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, αυτός θα αναφέρεται ως «Ο περί Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμος του 2017».

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί Σύστασης Ενιαίας Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμος του 2017»

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούπτας

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά

Γιώργος Περδίκης

Ανδρέας Κυπριανού

Λίνος Παπαγιάννης

Μαριέλλα Αριστείδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων επανεξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο υποβλήθηκε με έκθεση στην ολομέλεια του σώματος στις 14 Ιουλίου 2017, σε αριθμό συνεδριών της, που πραγματοποιήθηκαν το διάστημα μεταξύ 5 Σεπτεμβρίου 2017 και 26 Ιουνίου 2018. Στο

πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Υπενθυμίζεται ότι η συζήτηση του εν λόγω νομοσχεδίου αναβλήθηκε από την ολομέλεια του σώματος κατά τη συνεδρία της ημερομηνίας 14 Ιουλίου 2017 για σκοπούς επανεξέτασής του από την επιτροπή.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση νομοθεσίας για τη σύσταση και λειτουργία υπηρεσίας καλούμενης «Ενιαία Υπηρεσία Επιθεωρήσεων» στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Σημειώνεται ότι οι θέσεις και απόψεις των εμπλεκομένων, καθώς και τα ζητήματα που απασχόλησαν την επιτροπή περιλαμβάνονται στην αρχική έκθεση της επιτροπής.

Στο στάδιο της επανεξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου στην παρουσία των κυβερνητικών αρμοδίων, η επιτροπή επικεντρώθηκε στα προβλεπόμενα στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο καθήκοντα των Επιθεωρητών και Βοηθών Επιθεωρητού και στην ανάγκη αποσαφήνισης ότι οι Βοηθοί Επιθεωρητού θα ασκούν αποκλειστικά υποστηρικτικά καθήκοντα και δε θα έχουν οποιαδήποτε αποφασιστική αρμοδιότητα, στο ζήτημα της επικάλυψης των διατάξεων άλλων επιμέρους νομοθεσιών από τις προβλεπόμενες στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο πρόνοιες αναφορικά με τον έλεγχο της αδήλωτης εργασίας και/ή άλλων παραβάσεων της εργατικής εν γένει νομοθεσίας για τις οποίες γίνεται πρόνοια για διενέργεια ελέγχων στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, όπως και σε άλλα κενά ή/και νομικά και νομοτεχνικά ζητήματα τα οποία εντοπίζονται στο υπό αναφορά σχέδιο νόμου. Την επιτροπή απασχόλησε ιδιαίτερα η ανάγκη προστασίας του πολίτη από φαινόμενα αυθαίρετης συμπεριφοράς εκ μέρους Επιθεωρητών ή/και Βοηθών Επιθεωρητού κατά την είσοδό τους σε υπό έλεγχο υποστατικά, σε συνάρτηση με τις διευρυμένες εξουσίες ελέγχου που προβλέπονται στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, οι οποίες εκτείνονται σε ανακριτικές και άλλες συναφείς εξουσίες.

Συναφώς με τα πιο πάνω, ο πρόεδρος της επιτροπής με επιστολή του, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2017, προς την Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφερε ότι η επιτροπή είχε κατά πλειοψηφία αποφασίσει να τροποποιήσει το νομοσχέδιο κατά τρόπο που να παραχωρείται εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο να εκδίδει κανονισμούς με τους οποίους να ρυθμίζεται η λειτουργία της υπό σύσταση υπηρεσίας, επισημαίνοντας ταυτόχρονα την ανάγκη θέσπισης κώδικα δεοντολογίας και συμπεριφοράς ειδικά για τους Επιθεωρητές. Στην ίδια ως άνω επιστολή επισημάνθηκε ότι η επιτροπή στη συνεδρία της, ημερομηνίας 21^{ης} Νοεμβρίου 2017, κατά πλειοψηφία των μελών της είχε αποφασίσει στο εν λόγω στάδιο ότι δε θα προχωρούσε σε υποβολή του νομοσχεδίου στη ολομέλεια του σώματος προς ψήφιση, μέχρι την κατάθεση στη Βουλή των πιο πάνω αναφερόμενων κανονισμών λειτουργίας της υπό σύσταση υπηρεσίας, με σκοπό την από κοινού εξέτασή τους με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Συναφώς, η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με επιστολή της, ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2018, πληροφόρησε τη Βουλή ότι το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε τελικά ειδικό εγχειρίδιο καλούμενο «Εγχειρίδιο Επιθεωρητή», στο οποίο προβλέπονται οι αρχές λειτουργίας της υπό σύσταση Ενιαίας Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων, όπως και τα καθήκοντα, οι ευθύνες και οι εξουσίες του Επιθεωρητή, ενώ παρατίθενται εκτενώς και οι ενέργειες που θα ακολουθεί η υπηρεσία για την προετοιμασία και διεξαγωγή των επιθεωρήσεων. Σύμφωνα με την ίδια επιστολή, στο συγκεκριμένο εγχειρίδιο περιλήφθηκε επίσης κώδικας δεοντολογίας και συμπεριφοράς του Επιθεωρητή, όπως και κατάλογος με πρότυπο επιστολών που θα χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή των διατάξεων της οικείας νομοθεσίας.

Ως αποτέλεσμα όλων των πιο πάνω, η επιτροπή σε νέα συνεδρία της επί του θέματος στην παρουσία εκπροσώπου του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ενημερώθηκε ότι το κατατεθέν ενώπιόν της εγχειρίδιο συντάχθηκε στη βάση του κώδικα δεοντολογίας του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας. Συναφώς, ο εν λόγω κυβερνητικός αρμόδιος ανέφερε ότι, δεδομένου ότι το υπό αναφορά εγχειρίδιο εμπεριέχει κανόνες δεοντολογίας, κρίθηκε ότι δε θα ήταν ορθό αυτό να αποτελέσει παράρτημα νομοθεσίας, επισημαίνοντας ταυτόχρονα ότι τα πρόσωπα που θα ασκούν καθήκοντα Επιθεωρητή είναι δημόσιοι υπάλληλοι οι οποίοι υπόκεινται σε πειθαρχικές κυρώσεις για τυχόν παραπτώματά τους βάσει των διατάξεων του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου όπως αυτό έχει τελικά τροποποιηθεί.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, τα μέλη της βουλευτικής κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτικής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της βουλευτικής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για λήψη τελικής απόφασης.

Δεύτερη συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί Σύστασης Ενιαίας Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμος του 2017»

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος	Μαρίνος Μουσιούττας
Σκεύη Κούτρα Κουκουμά	Ηλίας Μυριάνθους
Μάριος Μαυριδής	Γιώργος Περδίκης
Μαριέλλα Αριστείδου	Λίνος Παπαγιάννης

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω νομοσχέδιο υποβλήθηκε στην ολομέλεια του σώματος προς ψήφιση με δύο εκθέσεις της επιτροπής, ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2017 και 11 Ιουλίου 2018. Ωστόσο, στις 28 Σεπτεμβρίου 2018 η ολομέλεια του σώματος αποφάσισε εκ νέου την αναβολή της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου με σκοπό την επανεξέτασή του από την επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων επανεξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε έξι συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 23 Οκτωβρίου 2018 και 4 Φεβρουαρίου 2020. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, των εργοδοτικών οργανώσεων ΚΕΒΕ και ΟΕΒ, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΠΑΣΥΔΥ και ΔΕΟΚ και του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτών Κέντρων Αναψυχής (ΠΑΣΙΚΑ).

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της επανεξέτασης του νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης οι βουλευτές μέλη της επιτροπής Ευανθία Σάββα, Ανδρέας Κυπριανού, Χαράλαμπος Πιττοκοπίτης, καθώς και οι βουλευτές μη μέλη της επιτροπής Ζαχαρίας Κουλιάρης και Άγγελος Βότσης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση νομοθεσίας για τη σύσταση και λειτουργία υπηρεσίας καλουμένης “Ενιαία Υπηρεσία Επιθεωρήσεων” στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Σημειώνεται ότι οι θέσεις και οι απόψεις των εμπλεκομένων, καθώς και τα ζητήματα που απασχόλησαν αρχικά την επιτροπή περιλαμβάνονται τόσο στην αρχική όσο και στη συμπληρωματική έκθεση της επιτροπής. Ωστόσο, μετά την αναβολή της συζήτησης του νομοσχεδίου στις 28 Σεπτεμβρίου 2018 το ΚΕΒΕ και η ΟΕΒ υπέβαλαν κοινό υπόμνημα με τις θέσεις τους επί του προτεινόμενου νόμου. Για το ίδιο θέμα υποβλήθηκε ξεχωριστό υπόμνημα από τη ΣΕΚ.

Στο στάδιο της εκ νέου επανεξέτασης του νομοσχεδίου η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ενημέρωσε την επιτροπή ότι θα προέβαινε εκ νέου σε διαβουλεύσεις με τους εκπροσώπους των εργοδοτικών οργανώσεων, κατόπιν γραπτών επιστολών που είχε στο μεταξύ λάβει από αυτές, στις οποίες διατυπώνονταν εισηγήσεις για τροποποιήσεις επί του νομοσχεδίου.

Συναφώς με τα πιο πάνω, σε μεταγενέστερο στάδιο μελέτης του νομοσχεδίου η αρμόδια υπουργός κατέθεσε υπόμνημα με προτεινόμενες τροποποιήσεις επί του νομοσχεδίου, οι οποίες, όπως ανέφερε, συνιστούσαν το αποτέλεσμα νέου διαλόγου που διεξήχθη με όλους τους κοινωνικούς φορείς, για το αποτέλεσμα του οποίου υπήρξε ομοφωνία από τους τελευταίους. Οι κυριότερες εισηγήσεις αφορούν σε προσθήκη νέων άρθρων και/ή συμπλήρωση υφιστάμενων προνοιών στο νομοσχέδιο ως ακολούθως:

1. Προσθήκη πρόνοιας, ώστε η αρμόδια αρχή να δύναται να διορίζει ως βοηθούς επιθεωρητές, πέραν των λειτουργών του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή/και άλλων δημόσιων υπαλλήλων ή/και ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού, εργοδοτούμενους ορισμένου χρόνου που βρίσκονται στην υπηρεσία του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή και σε άλλες κρατικές υπηρεσίες.
2. Διόρθωση σχετικής πρόνοιας περιλαμβανόμενης στο αρχικό νομοσχέδιο, ώστε να διευκρινιστεί ότι η αρμόδια αρχή δύναται να τερματίζει και όχι να ανακαλεί τον διορισμό οποιουδήποτε προσώπου ως προϊσταμένου ή επιθεωρητή ή βοηθού επιθεωρητή.
3. Προσθήκη πρόνοιας, σύμφωνα με την οποία η αρμόδια αρχή δύναται να αναθέτει την εφαρμογή οποιωνδήποτε προνοιών του προτεινόμενου νόμου σε τμήματα ή και σε υπηρεσίες του υπουργείου.
4. Ρητή αναφορά ότι για την εκτέλεση του έργου της η Υπηρεσία Επιθεωρήσεων δε θα δικαιούται να επιθεωρεί και να ελέγχει κατοικίες, για τις οποίες ως γνωστόν χρειάζεται σχετικό διάταγμα δικαστηρίου.

5. Διαγραφή από τους νόμους για τους οποίους η Υπηρεσία Επιθεωρήσεων θα έχει την αρμοδιότητα να ελέγχει την εφαρμογή του περί Τερματισμού της Απασχολήσεως Νόμου, αφού, σύμφωνα με όσα ανέφερε η υπουργός, η παράνομη ή μη απόλυση κρίνεται στο Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών και ως εκ τούτου δεν είναι δυνατό να επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα.
6. Προσθήκη πρόνοιας, σύμφωνα με την οποία κατά τον προγραμματισμό των επιθεωρήσεων θα τηρείται η αρχή της αναλογικότητας.
7. Διευκρίνιση ότι το πρόστιμο των δέκα χιλιάδων ευρώ (€10.000) θα επιβάλλεται μόνο αφότου έχει ολοκληρωθεί η επιθεώρηση και η έκδοση πράξης επιβολής προστίμου.
8. Επιμήκυνση της προθεσμίας που δίδεται στον παραβάτη, ώστε αυτός να δύναται να προβαίνει σε παραστάσεις, από δέκα σε δεκαπέντε μέρες, καθώς και καθορισμός ότι το εύλογο χρονικό διάστημα εντός του οποίου η επιτροπή ενστάσεων θα εξετάζει τυχόν ενστάσεις δε θα υπερβαίνει τους τρεις μήνες. Επιπρόσθετα, γίνεται εισήγηση όπως κατά τη διάρκεια της περιόδου εξέτασης της ένστασης δε θα επιβάλλεται το πρόστιμο των πενήντα ευρώ (€50) για κάθε μέρα καθυστέρησης.

Σημειώνεται ότι όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τις πιο πάνω προτεινόμενες εισηγήσεις για τροποποίηση του νομοσχεδίου και ότι η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω και δεδομένης της σύμφωνης γνώμης όλων των εμπλεκόμενων πλευρών, προχώρησε σε αναθεώρηση του κειμένου του νομοσχεδίου, περιλαμβάνοντας σε αυτό τις εν λόγω εισηγήσεις. Παρά ταύτα, σε μεταγενέστερο στάδιο η υπουργός ενημέρωσε την επιτροπή ότι υπήρχαν εκ νέου παρατηρήσεις από πλευράς των εργοδοτικών οργανώσεων, οι οποίες έπρεπε να τύχουν εξέτασης και από πλευράς του αρμόδιου υπουργείου.

Ως εκ τούτου, στις 14 Ιανουαρίου 2020 η υπουργός κατέθεσε νέο αναθεωρημένο κείμενο σχεδίου νόμου, δηλώνοντας ενώπιον της επιτροπής ότι είχε μεσολαβήσει νέος κύκλος διαβουλεύσεων με τις εργοδοτικές οργανώσεις, από τον οποίο προέκυψε ότι αριθμός εισηγήσεων μπορούσε να γίνει αποδεκτός, ώστε το νομοσχέδιο να υποβληθεί προς ψήφιση. Σύμφωνα με τα πιο πάνω, οι επιπρόσθετες εισηγήσεις αφορούσαν σε:

1. τροποποίηση της σχετικής πρόνοιας που προβλέπει για την επιβολή διοικητικού προστίμου και του σχετικού με αυτήν παραρτήματος, έτσι που το ύψος του επιβλητέου προστίμου να διαφοροποιείται ανάλογα με τη σοβαρότητα των αδικημάτων,
2. τροποποίηση σχετικής πρόνοιας, ώστε το συνολικό επιβλητέο πρόστιμο να μην υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) αντί τις δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000) που προβλεπόταν στο αρχικό νομοσχέδιο, με εξαίρεση τις περιπτώσεις επανάληψης της παράβασης, οπότε το συνολικό ποσό του προστίμου δε θα δύναται να υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000) σε κάθε περίπτωση ολοκλήρωσης της επιθεώρησης και έκδοσης πράξης επιβολής προστίμου, και
3. καθορισμό έναρξης ισχύος του προτεινόμενου νόμου την πρώτη μέρα του πέμπτου μήνα που θα ακολουθήσει τη δημοσίευση αυτού στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Οι εκπρόσωποι της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ δήλωσαν ενώπιον της επιτροπής ότι, κατόπιν συμβιβασμών που έγιναν στο πλαίσιο του διεξαχθέντος διαλόγου, συμφωνούν με το νομοσχέδιο όπως αυτό έχει αναθεωρηθεί βάσει όλων των πιο πάνω.

Η εκπρόσωπος της ΠΕΟ ανέφερε ότι, παρά τις τροποποιήσεις που έγιναν επί του νομοσχεδίου σύμφωνα με τα πιο πάνω, η οργάνωση την οποία εκπροσωπεί δεν είναι ικανοποιημένη, παρά ταύτα η ψήφισή του σε νόμο είναι επιτακτική. Κοινός στόχος όλων, ανέφερε, πρέπει να είναι η εφαρμογή όλων των νομοθεσιών που προσατελούν τα δικαιώματα των εργαζομένων, τονίζοντας ότι η ψήφιση του προτεινόμενου νόμου θα συμβάλει στην αποτελεσματικότητα των επιθεωρήσεων που διεξάγονται από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Ο εκπρόσωπος της ΣΕΚ ανέφερε ότι η συνδικαλιστική πλευρά έχει υπαναχωρήσει από τις αρχικές της θέσεις, προκειμένου να προωθηθεί η ψήφιση του εν λόγω νομοσχεδίου και κατ' επέκταση η σύσταση της Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων, ευελπιστώντας ότι με την ψήφιση του προτεινόμενου νόμου θα εφαρμοστεί το σύνολο των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Ο εκπρόσωπος της ΔΕΟΚ ανέφερε ότι συμφωνεί με το υπό εξέταση νομοσχέδιο, για την ετοιμασία του οποίου, όπως ανέφερε, έγινε εξαντλητικός διάλογος, με αποτέλεσμα αυτό να αποτελεί προϊόν συναίνεσης και κοινής αποδοχής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου όπως αυτό έχει τελικά αναθεωρηθεί με βάση τα πιο πάνω.

2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και το μέλος της βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με την παρούσα έκθεση υποβάλλει το νομοσχέδιο για λήψη τελικής απόφασης στο στάδιο συζήτησής του από την ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι. Ψηλώστε τα χέρια σας πάνω, διότι βλέπω... ένα μικρό δάσος!

(Γέλια)

Να καταγράψει τα ονόματα η κ. Δημητρίου.

Να μιλήσει πρώτα ο πρόεδρος της επιτροπής.

Ψηλώστε οι υπόλοιποι τα χέρια σας πάνω, για να σας γράψει ο κ. Κώστας Κώστα και η κ. Δημητρίου. Ψηλώστε τα χέρια σας πάνω.

Συνεχίστε, κύριε Φακοντή.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σήμερα βρίσκεται ξανά ενώπιόν μας το πολυσυζητημένο νομοσχέδιο της Ενιαίας Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων, το οποίο πρέπει να πούμε ότι έχει πάρει μια μεγάλη διάρκεια χρόνου συζήτησης. Τρία και πλέον χρόνια συζητείται αυτό το νομοσχέδιο, τρεις φορές ήρθε στην ολομέλεια της Βουλής και επέστρεψε ξανά πίσω στην επιτροπή για περαιτέρω συζήτηση. Σήμερα βρισκόμαστε, ελπίζω, στην ευχάριστη θέση να πούμε ότι έχουμε καταλήξει σε ένα τελικό κείμενο, μετά από αρκετές τροπολογίες και προσθήκες που έγιναν στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο ομπρέλα, το οποίο περιλαμβάνει είκοσι εννιά άλλες νομοθεσίες, που έχουν να κάμουν με τη διαφύλαξη των εργασιακών δικαιωμάτων, αλλά και την αντιμετώπιση του αθέμιτου ανταγωνισμού μεταξύ των εργοδοτών.

Ως ΑΚΕΛ τασσόμαστε υπέρ της ψήφισης αυτού του νομοσχεδίου, αλλά θα καταψηφίσουμε και όλες τις τροπολογίες οι οποίες έχουν κατατεθεί από τις κοινοβουλευτικές ομάδες του Δημοκρατικού Συναγερμού, των Οικολόγων και της Συμμαχίας Πολιτών. Η καταψήφιση των τροπολογιών έχει να κάμει με το ότι αυτό το τελικό κείμενο διαμορφώθηκε μετά από επίπονες προσπάθειες και είναι ένα κείμενο το οποίο έχει διατηρήσει την ισορροπία. Σε περίπτωση που επιχειρήσουμε την ψήφιση των τροπολογιών, πιθανόν να υπάρξει ανατροπή σε αυτή την ισορροπία και μπορεί να οδηγήσει σε αντιδράσεις. Και εμείς, ως ΑΚΕΛ, πιστεύουμε ότι, αν ήταν πιο αυξημένες οι ποινές των εξωδίκων, θα ήταν ακόμα πιο αποτρεπτικές στο να παραβιάζονται αυτές οι εργατικές νομοθεσίες, όμως κρίναμε και βάλαμε πάνω απ' όλα το ότι είναι αποτέλεσμα ενός κοινωνικού διαλόγου, το ότι υπάρχει μια ισορροπία, την οποία δε θέλαμε σε καμιά περίπτωση να διαταράξουμε.

Επίσης, θέλω να αποδώσω και τα εύσημα και στην ίδια την Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η οποία σε αυτό το διάστημα δέχτηκε σοβαρές πιέσεις από διάφορες πλευρές, άντεξε σε αυτές τις πιέσεις, το νομοσχέδιο στην ουσία του δεν έχει υποστεί σοβαρές τροποποιήσεις, που να χάνει το ουσιαστικό περιεχόμενό του, και αυτό θέλουμε να το τονίσουμε.

Εν κατακλείδι, επαναλαμβάνω, είμαστε υπέρ του νομοσχεδίου και απορρίπτουμε όλες τις τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Δυο-τρεις επισημάνσεις, κύριε Πρόεδρε, για το σημερινό νομοσχέδιο, το οποίο είναι πάρα πολύ σοβαρό.

Η πρώτη επισημάνση είναι ότι, ενώ οι σχετικές ευθύνες και αρμοδιότητες μεταφέρονται στον γενικό διευθυντή του Υπουργείου Εργασίας, την ίδια στιγμή του παραχωρείται το δικαίωμα να εκχωρήσει τις εξουσίες

όπου θέλει και διερωτώμαι ποια είναι η σκοπιμότητα. Γιατί δε δίνουν τις εξουσίες απευθείας σ' αυτόν που πρέπει να τις ασκήσει; Άρα, εδώ είναι μια συγκαλυμμένη, κατά την άποψή μας, διαδικασία, η οποία κάπου αποσκοπεί.

Το δεύτερο στοιχείο είναι ότι παραβιάζεται ουσιαστικά το συνταγματικό δικαίωμα της κατοικίας. Όσον αφορά το θέμα του εργασιακού χώρου, είναι ένα ζήτημα, όσον αφορά όμως το θέμα της κατοικίας, είναι εντελώς διαφορετικό ζήτημα και εδώ θα ήθελα ακριβώς από τους νομικούς να τοποθετηθούν πάνω σ' αυτό το συγκεκριμένο ζήτημα, με το οποίο ουσιαστικά αυτή τη στιγμή υπάρχει παραβίαση του συντάγματος, γιατί δίνουμε τη δυνατότητα επέμβασης στο θέμα της κατοικίας του ατόμου, χωρίς να είναι το θέμα όπως ορίζεται από το σύνταγμα, αλλά με την καινούρια νομοθεσία δημιουργείται διαφοροποίηση της συνταγματικής πρόνοιας και ανοίγεται ακόμα ένα παράθυρο παραβίασης ακριβώς της κατοικίας. Λόγω ακριβώς αυτού του ζητήματος, εμείς θα καταψηφίσουμε τις συγκεκριμένες τροπολογίες οι οποίες έχουν κατατεθεί, αλλά οι βουλευτές του κόμματος έχουν το δικαίωμα στο τέλος, ανάλογα με τις τροπολογίες, να έχουν προσωπική άποψη και προσωπική τοποθέτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Κουλίας.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μα ήρτεν η σειρά μας, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλεις να μιλήσεις πιο ύστερα;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Όι, όι! Έν' πολλά καλή ώρα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Επειδή σε εθώρουν να πας να φύεις τζόλας, είπα να σε πκιάω!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Όχι, όχι, δε θα φύω, κύριε Πρόεδρε.

Όπως ελέγχεθαι και προηγουμένως, τούντο νομοσχέδιο επήεν τζι ήρτεν τρία χρόνια. Καλά, τι είχε το νομοσχέδιο; Ήταν στραβό τζιαι επάινεν τζι έρκετον, έκαμνεν περιπάτο; Απλούστατα, ήταν ένα νομοσχέδιο απαράδεκτο! Πρώτη φορά βλέπω τέτοιο νομοσχέδιο με δρακόντεια νομοθεσία! Έχει δίκαιο ο Μαρίνος ο Σιζόπουλος ότι πρόκειται για ρουσφετολογικό σχέδιο, για να κάμουν κάποιους διευθυντές. Καλά, η επιθεώρηση εργασίας ένεν καλή και εννά κάμουν άλλη υπηρεσία και να προσλαμβάνουμν όποιον θέλουμν και να στελεχώσουμν μια άλλη υπηρεσία και να κάμουμε διευθυντάδες; Μέχρι τώρα οι εργασιακές σχέσεις ήταν αυτές που είχαν τα εργασιακά θέματα σε κάθε επαρχία και λειτουργούσαν μια χαρά!

Επιπλέον, οι διατάξεις τούτου του νομοσχεδίου είναι δρακόντειες διατάξεις! Μπορούν να μπουν όπου θέλουν, ό,τι ώρα θέλουν και μάλιστα, σας παρακαλώ, πρώτη φορά αποκτά ένα υπουργείο ή ένας απλός υπάλληλος ή ένας έκτακτος υπάλληλος... Λέει εννά φωνάζει τον αστυνομικό, αν κρίνει ότι θα εφαρμόσει την εργατική νομοθεσία, να τον συνοδεύει! Αν κρίνει ότι θέλει έναν υπάλληλο του φόρου εισοδήματος, να τον φωνάξει, αν κρίνει έναν του υγειονομείου, να τον φωνάξει! Ποιο υπουργείο έχει τέτοιες υπερεξουσίες ή ένας απλός υπάλληλος, να φωνάξει κάποιον να τον συνοδεύει να πά' να κάμει έφοδο; Και οι μικρές επιχειρήσεις, να μπαίνουν μέσα ό,τι ώρα θέλουν, όπως θέλουν, δήθεν εν ονόματι της διαφύλαξης των εργατικών δικαιωμάτων; Ή να μπορεί να σου παίρνει τους υπολογιστές; Ή διάφορα!

Αλλά το χειρότερο απ' όλα, γίνεται, σας παρακαλώ πολύ, να μπαίνει διοικητικό πρόστιμο από τις €5.000 έως τις €10.000; Καλά, οι δικαστές, το δικαστικό σύστημα, το οποίο πληρώνουμε τόσο ακριβά, για να είναι αντικειμενικό, δίκαιο και να υπάρχει δημόσια δίκη; Τωρά εννά μεταφέρουμε τις εξουσίες εις τον πάσα τυχόντα, τον οποίο εννά προσλάβουν κάποιον κύριο στο Υπουργείο Εργασίας, για να μπαίνει να επιθεωρεί και να έχει δικαίωμα να βάλει πρόστιμο μέχρι €10.000; Και λέει, αν δεν το πληρώσεις, οι €5.000 εννά γίνουν €10.000, οι €10.000 εννά γίνουν €20.000! Κι όπερ είναι και το χειρότερο, βάλουν και μια διάταξη αλά ούνα, αλά ντούε, αλά τρε! Λέει, αν πληρώσεις το πρόστιμο, ξέρω 'γώ, στες τριάντα μέρες, εννά σου χαρίζουν τζιαι το 30%! Καλά, το πρόστιμο γιατί μπαίνει; Δεν πρέπει να είναι τιμωρητικό και αποτρεπτικό; Άμα το πκιερώσεις, κάμνει σου σκόντο; Δηλαδή αίρεται η παρανομία; Και το χειρότερο, επειδή είπαν μου κάποιον συνάδελφοι «μα εκανονίσασμέν τα και εβλάμνεν να κάμνουμν και ένσταση», δικαιούται κάποιος να κάμει ένσταση, αλλά δεν μπορείς να αναστείλεις την αδικία. Αν κάποιος υπάλληλος έκαμνεν μια λάθος κίνηση, ε, τότε πρέπει να πληρώσεις το πρόστιμο. Μα, πού εννά εύρει ένας μικροβιοτέχνης, ένας μικροεπαγγελματίας τις €10.000 ή τις €20.000, να πάει να τους πληρώσει;

Τζιαι ξέρετε ποιοι εννά πληρώσουν τη νύφη; Επειδή ανοίξαμεν τες πόρτες τζιαι εγέμωσεν δαμέσα, συρφετός ξένων... Πάει σε έναν γεωργό τζιαι λέει του «κύριε, μα εγίω είμαι Ρουμάνος, είμαι Ευρωπαίος, είμαι Βούλγαρος, πκιάσ' με δουλειά τζιαι εν έσει πρόβλημα!». Ένας καλόπιστος γεωργός πκιάνει τον! Πάν' οι κύριοι, λαλεί του «έλα δα, €5.000!». «Εντάξει, να σου δώκω €500, έν' εντάξει, τζιαι να μεν με γράφεις;». Κανένα κοινό και σωστό δικαστήριο δε βάλλει τέτοια πρόστιμα. Στα δικαστήρια που ξέρουμε στην Κύπρο εγώ δεν είδα κανένα δικαστή να βάλλει €5.000 και €10.000 πρόστιμο! Μα με τούντα διοικητικά πρόστιμα που κάμνουμε, αποτελεί έτσι ένα πολλά καλό άντρο διαφθοράς! Θα πααιννει ο υπάλληλος εκεί ο πάσα... Διότι θα δικαιούνται να βάλλουν και εκτάκτους, κύριε Πρόεδρε, να παίρνει έναν έκτακτο, που εννά του διούμεν €500, να κάμνει τον επιθεωρητή! Ε, λαλεί σου «μα, πκιάνω €500 τον μήνα», ή €800 τον μήνα, «εννά πάω εκεί στον Γιώργο που έν' η βιομηχανία του» -ξέρω 'γώ, έντζιεν βιομήχανος ο Γιώργος, αλλά έχει κατάσταση, ξέρω ότι πουλεί τη Milupa- «θα του πω "κουμπάρε Γιώρκο, δαμαί δε θα σε γράψω, φάκκα μου τα €200 τζιαι εννά γίνει καλά η δουλειά"»! Ξέρετε καμιά υπηρεσία του κράτους που έδωκεν τούντες υπερεξουσίες; Και το πιο σημαντικό έν' τζιείνο που είπτε κι ο Μαρίνος, εννά κάμουν άλλη υπηρεσία, μίση μου! Καλά, τούτη εποστάθη που έχουμε; Και τούντους δύσκολους καιρούς, που το κράτος περνά τόσο δύσκολα, εννά συστήσουμε άλλες υπηρεσίες ή για να εξυπηρετήσουμε τους φίλους μας; Αν είναι δυνατόν δηλαδή!

Κύριοι συνάδελφοι, αυτή η νομοθεσία είναι παντελώς απαράδεκτη! Ο Συναγερμός βάλλει μια τροπολογία επί τούτου, έν' σωστή η τροπολογία. Εγώ θα τον καταψηφίσω τον νόμο, έντζιε ξαπολώ τους δηλαδή, αλλά η τροπολογία που βάλλει ο Συναγερμός να μη δικαιούνται να κάμουν άλλη υπηρεσία έν' σωστή κι ελπίζω οι συνάδελφοι να το καταλάβουν τούτο. Εκτός αν θα κάμνουμεν ρουσφέτιν 'πού τη Βουλή!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Περδικής.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Για να μιλήσουμε γι' αυτό το νομοσχέδιο, πρέπει να καταλάβουμε περί τίνος πρόκειται και να απαντήσουμε σ' ένα ουσιώδες ερώτημα. Πιστεύουμε ότι υπάρχει καταπάτηση των εργασιακών δικαιωμάτων στην Κύπρο; Βέβαια, απευθύνεται αυτό το ερώτημα κατά πάσα πιθανότητα σε ανθρώπους οι οποίοι δεν είναι εργαζόμενοι με την έννοια ότι δεν είναι υπάλληλοι, μπορεί να είναι οι ίδιοι εργοδότες, αλλά οι διεθνείς στατιστικές, οι έρευνες του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, οι θέσεις της ίδιας της κυβέρνησης, που κατά τα άλλα είναι η κυβέρνηση της δεξιάς και της φιλελεύθερης παράταξης, είναι ότι, ναι, υπάρχει στην Κύπρο καταπάτηση των εργασιακών δικαιωμάτων, υπάρχει μαύρη και αδήλωτη εργασία τζιαι υπάρχει ανάγκη να διασφαλιστούν οι εργαζόμενοι έναντι της αυθαιρεσίας μερίδας τουλάχιστον των εργοδοτών. Μάλιστα, η ίδια η κυβέρνηση, αυτή που εμείς συνήθως αποκαλούμε «του κεφαλαίου» έχει εκφράσει επανειλημμένως, ιδιαίτερα σε αυτές τις συνθήκες της οικονομικής κρίσης, της επιταχυνόμενης οικονομικής κρίσης, ότι έσει μεγάλη έννοια για τα εργασιακά δικαιώματα τζιαι τα δικαιώματα των εργαζομένων εν καιρώ οικονομικής κρίσης.

Αν αυτό το νομοσχέδιο ήταν πριν από τρία χρόνια ουσιαστικό και επείγον, σήμερα γίνεται ακόμα πιο ουσιαστικό και επείγον και αυτά είναι τα λόγια της ίδιας της υπουργού της παρούσας κυβέρνησης. Είναι λοιπόν πάρα πολύ σημαντικό αυτό το νομοσχέδιο και ευελπιστούμε ότι θα εξασφαλίσει τους εργαζόμενους -και εμείς δεν κάνουμε διάκριση μεταξύ των Κυπρίων και των αλλοδαπών και των κοινοτικών εργαζομένων, όλοι οι εργαζόμενοι έχουν δικαιώματα και το αποδεχόμαστε και το στηρίζουμε- θα εξασφαλίσει λοιπόν τους εργαζόμενους έναντι της αυθαιρεσίας μερίδας εργοδοτών.

Γιατί εκαθυστέρησε; Εν εκαθυστέρησε, μόνο γιατί είσιε προβλήματα νομικά. Ναι, σε πρώτο στάδιο είχε πολλά προβλήματα νομικά. Από ένα σημείο και μετά και εφόσον προέκυψε συμφωνία και μεταξύ των παραγόντων, των εμπλεκόμενων παραγόντων, η καθυστέρηση ήταν σαφέστατο από πού προερχόταν, εξάλλου ήταν και δημόσια εκφρασμένη. Ήταν με ανακοινώσεις της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων, οι οποίοι εκαλούσαν τη Βουλή να μην ψηφίσει το νομοσχέδιο, γιατί δεν είχε ικανοποιηθεί από τον συμβιβασμό, και αυτό που μας ενοχλεί εμάς είναι ότι τελικά εσυμβιβάστηκε η κυβέρνηση. Ετροποποίησε επανειλημμένα το νομοσχέδιο, για να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων, και οι τροπολογίες που καταθέτουμε σήμερα εμείς είναι από το αρχικό νομοσχέδιο της κυβέρνησης.

Υιοθετούμε την αρχική θέση της κυβέρνησης και τη φέρνουμε ενώπιόν σας, γιατί θεωρούμε ότι ήταν σωστή. Ήταν σωστή η κυβέρνηση, όταν έφερε αυτό το νομοσχέδιο, σε πολλά σημεία, τα οποία δυστυχώς αναγκάστηκε στη συνέχεια να τα αποσύρει υπό την πίεση της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων τζιαι δυστυχώς για κάποιους -γιατί ακούστηκαν προηγουμένως κάποια λόγια, τα οποία πρέπει να απαντηθούν- κάποιοι οι οποίοι μέσα στο κτίριο της Βουλής εξυπηρετούν αυτά τα συμφέροντα, τα συμφέροντα της Ομοσπονδίας των Εργοδοτών και των Βιομηχάνων και όχι των εργαζομένων. Και δεν είναι αυτοί που είναι απ' έξω τζιαι ζητούν από εμάς να ψηφίσουμε όπως θέλουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Οι ίδιες οι μελέτες της κυβέρνησης, αλλά και διεθνών οργανισμών δείχνουν ότι ανθεί η καταπάτηση των εργασιακών δικαιωμάτων στις μεγάλες επιχειρήσεις. Δεν είναι οι μικρές επιχειρήσεις οι οποίες καταπιέζουν τα εργασιακά δικαιώματα. Κατά πλειοψηφία είναι οι μεγάλες επιχειρήσεις με τους πολλούς εργαζόμενους που καταπιέζουν τα εργασιακά

δικαιώματα. Ούτε επηρεάζονται οι μικρές επιχειρήσεις από αυτό το νομοσχέδιο, τουλάχιστον αυτές οι οποίες είναι σωστές και σέβονται τα εργασιακά δικαιώματα.

Το άσυλο, η κατοικία, με το γράμμα του νόμου όπως είναι, δεν επηρεάζεται, αλλά πρέπει να θυμίσω κάτι, κάτι για το οποίο εκάμετε μεγάλη φασαρία, εκάμαμε φασαρία στη Βουλή και υπάρχει σχετική έκθεση της Επιτροπής Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που στέλνει μήνυμα στην κυβέρνηση να φροντίσει τον έλεγχο των οικιακών βοηθών, γιατί δεν υπάρχει επαρκής έλεγχος για τα δικαιώματα των οικιακών βοηθών. Και ξέρετε πότε έγινε αυτή η έκθεση; Μετά το γνωστό θέμα των πολλαπλών φόνων. Τζιαι είναι σύσταση αυτή, να μπορούν να ελέγχουν οι υπηρεσίες του κράτους και τα δικαιώματα των εργαζομένων στο σπίτι. Και όπως μπαίνει στον νόμο εξασφαλίζεται το άσυλο τζιαι η κατοικία. Η δική μας η τροποποίηση απλώς μεταφέρει ένα άρθρο του νόμου στο προοίμιο, εξασφαλίζοντας ότι δε θα υπάρχουν αντιφάσεις μέσα στον ίδιο τον νόμο.

Εμείς θεωρούμε ότι και οι τροπολογίες του κ. Λιλλήκα βρίσκονται στην ίδια κατεύθυνση, βασικά επαναφέρουν τις αρχικές πρόνοιες της νομοθεσίας, του προτεινόμενου νόμου. Και οι δικές μας οι τροπολογίες, αλλά και το σύνολο του νόμου είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, εξασφαλίζουν τα δικαιώματα των εργαζομένων και τα κατοχυρώνουν και αυτό που μας ανησυχεί περισσότερο είναι αν αυτή η κυβέρνηση -που στα λόγια πρέπει να πω ότι εστάθηκε εντάξει και υπερασπίστηκε αυτά τα δικαιώματα μέσα από αυτό το νομοσχέδιο- και στην πράξη θα υλοποιήσει αυτά τα οποία αντανακλώνται μέσα στο νομοσχέδιο αυτό.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούττας.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Είναι με ιδιαίτερη ικανοποίηση που η τελική κατάληξη του βαρυσήμαντου νομοσχεδίου που έχουμε ενώπιόν μας της σύστασης Ενιαίας Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων μας βρίσκει σύμφωνους μετά από έντονες διαβουλεύσεις. Είναι για μας σημαντικό το γεγονός ότι μετά από πολύμηνες προσπάθειες ήρθαν σε τελική συμφωνία όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, που είναι εργοδοτικές οργανώσεις και οργανώσεις εργαζομένων που επηρεάζονται από την επερχόμενη ψήφισή του. Η αποφασιστικότητά μας για την ορθότητα της τελικής έκβασης του νομοσχεδίου έγκειται στο γεγονός ότι επιτέλους ρυθμίζεται μια αδικία η οποία συντελείται εδώ και πολλά χρόνια και αφορά την πραγματική κατοχύρωση των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Πιο συγκεκριμένα, το νομικό πλαίσιο όπως αναμένεται να ψηφιστεί περιέχει σαφείς διατάξεις οι οποίες ρυθμίζουν εξώδικα πιθανές σοβαρές παραβάσεις από πλευράς των εργοδοτών και προνοεί την επιβολή διοικητικών προστίμων με βάση την κείμενη νομοθεσία. Θεωρούμε ότι μια τέτοια εξέλιξη θα είναι ευεργετική για όλες τις πλευρές, αφού θα αποφεύγονται οι πολυδαίδαλες ποινικές διαδικασίες, που οδηγούν στις δικαστικές αίθουσες. Το γεγονός ότι υπάρχει αντίδραση από μια πολύ μικρή μερίδα εργοδοτών και όχι από το σύνολό τους θα έπρεπε να προβληματίσει ακόμα περισσότερο τόσο τη Βουλή των Αντιπροσώπων όσο και το σύνολο του επιχειρείν.

Η θέσπιση μέτρων που προωθείται με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο αποτελεί ευεργέτημα μεταξύ του επιχειρηματικού κόσμου, διότι η συγκεκριμένη ρύθμιση επιβραβεύει τους υγιείς επιχειρηματίες, οι οποίοι προσπαθούν να ανταγωνιστούν τυχόν αθέμιτες πρακτικές των ανταγωνιστών τους. Θα σταθούμε αλληλέγγυοι στη μεγάλη μερίδα των εργαζομένων αυτού του τύπου, αλλά και στους επιχειρηματίες οι οποίοι σέβονται τους υπαλλήλους που εργοδοτούν, έχοντας μάλιστα οικονομικό κόστος σε σχέση με αυτούς που πιθανόν να έχουν ως τακτική τους να υπεκφεύγουν των προνοιών των νομοθεσιών. Με γνώμονα το συλλογικό συμφέρον των εργαζομένων που αποτελούν βασικό πυλώνα στην παραγωγική οικονομία του τόπου, θα υπερψηφίσουμε το εν λόγω νομοσχέδιο και θα καταψηφίσουμε τις τρεις τροπολογίες, όχι διότι βρίσκουμε ότι είναι σε λανθασμένη κατεύθυνση, αλλά σεβόμενοι την άτυπη συμφωνία που είχε γίνει μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών όπως το τελικό κείμενο του νομοσχεδίου παραμένει ως έχει χωρίς οποιεσδήποτε αλλοιώσεις.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυριάνθους.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

Να πω ότι όντως, όπως έχει λεχθεί, εδώ και τρία χρόνια το συγκεκριμένο νομοσχέδιο βρισκόταν μεταξύ σφύρας και άκμονος, μέχρι να καταλήξει στη μορφή που είναι σήμερα μπροστά μας για ψήφιση μέσα από τον κοινωνικό διάλογο που διεξήχθη. Να πω ότι όντως στις συνεδρίες που διεξήχθησαν όλα αυτά τα χρόνια την επιτροπή την είχε απασχολήσει ακριβώς η πιθανότητα αυθαιρεσίας από πλευράς των επιθεωρητών και των βοηθών επιθεωρητών κατά την είσοδό τους για έλεγχο στα διάφορα υποστατικά ή κατοικίες.

Ως εκ τούτου, μέσα από τη συζήτηση που είχε γίνει κατατέθηκε ένας κώδικας δεοντολογίας βασισμένος και πάνω στα διεθνή εργασιακά πρότυπα, ο οποίος έχει ήδη συμπεριληφθεί και στο συγκεκριμένο νομοθέτημα.

Ως εκ τούτου, όλες αυτές οι επιφυλάξεις που έχουν αναφερθεί κατά τη συζήτηση από κάποιους συναδέλφους θεωρώ ότι δεν υπάρχουν, παρ' όλα αυτά όμως θεωρούμε ότι ως σώμα έχουμε την ευχέρεια, αν διαπιστωθούν αυθαιρεσίες ή κάτι πάει διαφορετικά από αυτό που ουσιαστικά είναι το ζητούμενο, είμαστε εδώ να το διαφοροποιήσουμε. Πέραν τούτου, να συμφωνήσω, όπως έχει ήδη αναφέρει και ο συνάδελφος ο Μουσιούπτας, με το ότι μπορεί να μας βρίσκουν σύμφωνους οι τροπολογίες που έχουν καταθέσει οι συνάδελφοι Περδίκης και Λιλλήκας, παρ' όλα αυτά όμως υπήρχε μια συμφωνία κυρίων στην επιτροπή να πάει το νομοσχέδιο όπως είναι, γι' αυτό θα καταψηφιστούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα είμαι πολύ σύντομος. Δε θα επαναλάβω όσα έχουν αναφέρει οι προλαλήσαντες με τα οποία συμφωνώ. Θα πω ότι είναι ένα σημαντικό βήμα από πλευράς της κυβέρνησης, για να καλύψει ένα κενό. Δυστυχώς, αυτό το κενό θα καλυφθεί εν μέρει. Στην πραγματικότητα το πήγαινε-έλα και οι πιέσεις που είχαν ασκηθεί επί της υπουργού, σε μια προσπάθεια να αλλάξουν σοβαρές πρόνοιες αυτού του νομοσχεδίου, οδήγησαν σε έναν συμβιβασμό που σε κάποιο βαθμό ξεδονιάζει το νομοσχέδιο. Όμως δεν παύει να είναι ένα θετικό βήμα, που θα συμβάλει στο να υπάρχει πιο αποτελεσματικός έλεγχος για την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Από την παραβίαση των εργασιακών δικαιωμάτων, των δικαιωμάτων των εργαζομένων από τη μαύρη αγορά εργασίας κ.λπ. δεν υποφέρουν μόνο οι εργαζόμενοι, υποφέρουν και οι εργοδότες, οι επιχειρήσεις οι οποίες σέβονται τις υφιστάμενες νομοθεσίες, σέβονται τα δικαιώματα των εργαζομένων και βρίσκονται στην αγορά σε άνισο ανταγωνισμό με εκείνες τις εταιρείες που καταχρώνται τη θέση τους καταπατώντας τα εργασιακά δικαιώματα. Άρα, αυτή η νομοθεσία θεωρώ ότι θα συμβάλει στον πιο υγιή ανταγωνισμό και ταυτόχρονα θα κατοχυρώσει σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό απ' ό,τι σήμερα και τα εργασιακά δικαιώματα.

Η πρόταση νόμου μας, κύριε Πρόεδρε, όπως το έχει αναφέρει ο κ. Περδίκης προηγούμενα, ουσιαστικά επαναφέρει την αρχική πρόταση της κυβέρνησης όπως ήταν στο αρχικό της νομοσχέδιο, για να προσφέρει μέσα από πιο αποτρεπτικές ποινές προστασία των εγκύων εργαζομένων. Γνωρίζουμε όλοι στην Κύπρο -ας μη στρουθοκαμηλίζουμε- πόσο εύκολα απολούνται σήμερα γυναίκες, επειδή είναι έγκυοι και θεωρείται από κάποιους εργοδότες ότι δεν είναι παραγωγικές. Σε αυτό αποσκοπεί η πρόταση νόμου μας, πιο αυστηρές ποινές, για να λειτουργήσουν αποτρεπτικά, προστατεύοντας τις εγκύους εργαζόμενες. Θα υπερψηφίσουμε τις τροπολογίες των φίλων Οικολόγων, θα καταψηφίσουμε την τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού, γιατί κατά την άποψή μας είναι προς τη λανθασμένη κατεύθυνση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα είμαι πολύ σύντομος. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, κύριε Πρόεδρε, το Δημοκρατικό Κόμμα, ως ο κύριος εκφραστής των μικρομεσαίων και των εργαζομένων, θα στηρίξει το σχετικό νομοσχέδιο, γιατί είμαστε πεπεισμένοι ότι διασφαλίζει τα συμφέροντα των εργαζομένων, θέτει φραγμούς στην αδήλωτη εργασία και αντιμετωπίζει αποτελεσματικά αθέμιτο ανταγωνισμό μεταξύ των επιχειρήσεων. Θα ήθελα όμως με την ευκαιρία αυτή, φίλε Πρόεδρε, να υπογραμμίσω και να επισημάνω τον καταλυτικό ρόλο του Δημοκρατικού Κόμματος στο να δημιουργηθούν οι σημερινές ευνοϊκότερες συνθήκες, για να τύχει αυτό το νομοσχέδιο της μεγαλύτερης δυνατής συναίνεσης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυλωνάς.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σε πολύ λίγα δευτερόλεπτα. Θα παρακαλέσω τους συναδέλφους σχετικά με την τροπολογία του κ. Λιλλήκα. Ξέρω ότι υπάρχει μια συμφωνία για την κατάληξη την τελική, ωστόσο όλοι γνωρίζουμε -και είμαι σίγουρος ότι όλες οι πολιτικές δυνάμεις το στηρίζουν- ότι αυτοί που κυρίως διώκονται από τους κακούς εργοδότες και είναι θύματα μιας κακής εργοδοσίας είναι η μητρότητα, οι έγκυοι και είναι οι άνθρωποι. Δεν υπάρχει λόγος να κρυφτούμε πίσω από τη συλλογικότητα μεταξύ κυβέρνησης και κοινοβουλίου, μπορούμε κάλλιστα ως κοινοβούλιο να στηρίξουμε αυτή την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Μαυρίδης.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω να διατηρήσω τη φήμη μου ότι είμαι πάντοτε σύντομος και δε θα σας φάω τον χρόνο σας, αλλά ήθελα να δω πώς φαίνεται, έτσι, να μιλάς από το βήμα, διότι ως καθηγητής βλέπω τους φοιτητές μου και έτσι μιλώ, είμαι πιο άνετος και μπορεί να υποβληθούν και ερωτήματα.

Καταρχάς να πω ότι, εφόσον έχουν μιλήσει οι συνάδελφοι που εκφράζουν τις μικρές επιχειρήσεις, θα μιλήσω και εγώ που εκφράζω τις επιχειρήσεις. Τις επιχειρήσεις γενικά. Διότι οι επιχειρήσεις, κύριε Πιπτοκοπίτη, είναι μηχανές παραγωγής, είναι μηχανές δημιουργίας θέσεων εργασίας. Άρα, αυτό το νομοσχέδιο δεν είναι μόνο για τους εργαζόμενους, είναι και για τις επιχειρήσεις, για να υπάρχει ισότιμη μεταχείριση, ισότιμος ανταγωνισμός, κάτι που όλοι θέλουμε. Να πω επίσης ότι αυτό το νομοσχέδιο δεν αφορά καινούριες νομοθεσίες, αφορά μία μεγάλη ομάδα νομοθεσιών, οι οποίες εφαρμόζονται τώρα. Δηλαδή, αυτό που θέλουμε να ψηφίσουμε σήμερα - υποτίθεται- δεν είναι για να εφαρμοστούν οι νομοθεσίες, διότι οι νομοθεσίες εφαρμόζονται -το έχει πει πολλές φορές και η υπουργός- είναι απλά για να καθοριστούν οι ποινές, τα εξώδικα. Και εις απάντησιν προς τον κ. Λιλλήκα και τον κ. Περγίδη, οι οποίοι λένε ότι φέρνουν τις αρχικές πρόνοιες του νομοσχεδίου της κυβέρνησης, ο σκοπός μας είναι να τις κάνουμε να συμμορφώνονται, για να συνεχίσουν να λειτουργούν μέσα στην οικονομική δραστηριότητα. Άρα λοιπόν, τα εξώδικα τα οποία έχουν τεθεί, τα συνολικά πρόστιμα, κύριε... Ο κ. Κουλιός έχει αναφερθεί σε ένα ποσό €20.000· δε θα πάει ποτέ στις €20.000, είναι μέχρι €10.000 το μέγιστο που θα επιβληθεί, για διάφορες παραβάσεις, όχι μόνο για μία.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Απλώς θα διπλασιαστεί.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Είναι το 5 και γίνεται 10.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Είσαι και οικονομολόγος, άι στον μπελά!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ακριβώς. Γι' αυτό είπα ότι είναι καλύτερα να μιλώ από το βήμα, να μπορώ να απαντώ και στους διάφορους.

Η δική μας η τροπολογία -να την εξηγήσω- απλώς θέτει αυτή την υπηρεσία στο τμήμα που πρέπει να είναι, στο τμήμα που ανήκει, στο Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων. Τίποτα περισσότερο και τίποτα λιγότερο. Επίσης θα ήθελα να πω ότι θα καταψηφίσουμε τις υπόλοιπες τροπολογίες και γενικά, επειδή έχει αναφερθεί ότι η ΟΕΒ ήταν εναντίον του αρχικού νομοσχεδίου, απ' ό,τι θυμάμαι η ΟΕΒ ήταν η πρώτη που στήριξε το νομοσχέδιο, καθώς και το ΚΕΒΕ, καθώς και οι συντεχνίες, για τον λόγο ότι δημιουργείται ένα καλύτερο περιβάλλον για τις επιχειρήσεις...

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Δεν ερχόσουν στις συνεδρίες μας.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, ήμουν στις συνεδρίες και γνωρίζω πάρα πολύ καλά. Οι μόνες αντιδράσεις ήταν για το ύψος των προστίμων, το οποίο και εμείς εδώ, η δική μας η πρόταση είναι ότι δεν μπορούμε να σκοτώνουμε επιχειρήσεις, αλλά να τις αναγκάζουμε να συμμορφώνονται και δεν είναι όλοι οι επιχειρηματίες κακοί, πρέπει να κλείσουμε τα παράθυρα, να μην μπορούν να εκμεταλλεύονται το σύστημα και να δημιουργείται μία ανισότητα μεταξύ των επιχειρήσεων, διότι «επιχειρήσεις» σημαίνει και «εργαζόμενοι».

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Μαυρίδη, εάν ήταν ιδιωτική εταιρεία που έβαζε αυτά τα πρόστιμα, δε θα ήμασταν πιο αποτελεσματικοί και να εισπράτουμε και περισσότερα;

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Αν υπήρχαν ιδιωτικές υπηρεσίες να αναλάβουν αυτή τη δουλειά, δε θα υπήρχαν παραβάσεις, διότι στις άλλες χώρες, κύριε Πρόεδρε, μιας και μου δίδετε την ευκαιρία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, μα είναι για να ενημερωθούμε.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Είναι ιδιώτες οι οποίοι κάνουν τον έλεγχο. Ο σχεδιασμός γίνεται από τις υπηρεσίες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά ήταν μεγάλη σου παράβλεψη που χρειάστηκε να σε υπενθυμίσω.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Αν είχαμε ιδιώτες να ελέγχουν αυτές τις επιχειρήσεις, που θα είχαν και το κίνητρο, διότι θα πληρώνονταν με το κομμάτι, εάν και εφόσον...

(Μη ευκρινή σχόλια από την κ. Σκεύη Κούτρα Κουκουμά)

Όχι, όχι δεν ήταν καταγγελία. Μα γιατί δε μελετάτε τι κάνουν οι άλλες χώρες;

(Μη ευκρινή σχόλια από την κ. Σκεύη Κούτρα Κουκουμά)

Κυρία Κουκουμά, εσείς λέτε ότι δεν ήμουν στις συνεδρίες. Ξέρετε τι κάμνω, όταν δεν είμαι στις συνεδρίες; Διαβάζω, διαβάζω, διαβάζω!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έχουμε τροπολογίες, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απολογούμαι, ναι.

Πάμε στις τροπολογίες. Η πρώτη τροπολογία είναι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η πρώτη τροπολογία είναι του Δημοκρατικού Συναγερμού και αφορά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσες τροπολογίες έχουμε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έχουμε τρεις σύνολο, κύριε Πρόεδρε, άρα θα πρέπει να μπαίνουν ξεχωριστά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά η πρώτη που έχω εδώ είναι των Οικολόγων. Μη μου αλλάξετε τη σειρά.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Του Δημοκρατικού Συναγερμού είναι η πρώτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ έχω τροπολογία Οικολόγων, τροπολογία ΔΗΣΥ, τροπολογία Συμμαχίας Πολιτών. Έτσι είναι ή όχι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα. Αν θέλετε να ξεκινήσουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι θέλω, έτσι έχω γραμμένο! Δεν είναι με το κέφι μου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Με την άδειά σας, μπορώ να έχω τον λόγο, διαδικαστικά, επειδή έχουμε να θέσουμε και εμείς μία προφορική τροπολογία; Απλώς είναι λεκτικά, το υπουργείο συμφωνεί και έχουμε κουβεντιάσει και με τον πρόεδρο της επιτροπής, που επίσης συμφωνεί. Είναι απλώς...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προφορική τροπολογία;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τροπολογία προφορική για ένα λεκτικό σημείο. Πέστε μας το να καταλάβουμε.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Στο άρθρο 15(1), θα μπει απλώς για να καλύψει όλες τις τέσσερις περιπτώσεις, όχι την πρώτη. Εκ παραδρομής τέθηκε μόνο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιες είναι οι τέσσερις; Ποια είναι η πρώτη και ποιες είναι οι άλλες τρεις;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Άρθρο 15, παράγραφος 1, κύριε Πρόεδρε, να σας διαβάσω ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πείτε μας επί της ουσίας αν αλλάζει κάτι ή όχι, κύριε Λεωνίδου.

(Ο κ. Αντρέας Φακοντής ζητά τον λόγο.)

Ο κ. Φακοντής να μας τα πει;

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Να πω κάτι, συνάδελφε.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ναι, πες.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Στο συγκεκριμένο άρθρο, κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι το Δημοκρατικό Κόμμα ήθελε να περιλάβει και τα τέσσερα σημεία του 15(1), τα (α), (β), (γ), (δ), να μπει δηλαδή η φράση «εκ προθέσεως» στο προοίμιο, για να καλύψει και τα τέσσερα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πότε ήθελε το Δημοκρατικό Κόμμα να το περιλάβει τούτο;

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Εξ όσων μας ενημέρωσαν, από λάθος του υπουργείου δεν είχε συμπεριληφθεί στο τελικό κείμενο. Το υπουργείο μάς έστειλε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Φακοντή. Το Δημοκρατικό Κόμμα ήθελε ή το υπουργείο ήθελε; Λαλείτε μου τα λλίον έτσι τζιαι εν καταλάβω.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Και τα δύο, κύριε Πρόεδρε, και το υπουργείο και το...

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Το υπουργείο μάς έχει στείλει σήμερα νέο κείμενο, κύριε Πρόεδρε, όμως αντιλαμβάνεστε ότι ενώπιόν μας είχαμε ένα τελικό κείμενο, δεν μπορούσαμε εμείς να το τροποποιήσουμε, γι' αυτό και το Δημοκρατικό Κόμμα κάμνει αυτή την προφορική τροπολογία, την οποία μπορούμε να δεχτούμε, για να μην υπάρχει οποιαδήποτε διαφορετική αντιμετώπιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βοηθήστε λίγο, για να είμαι βέβαιος ότι δεν παραβαίνουμε τους κανονισμούς.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ζητήσαμε να προστεθεί η φράση «εκ προθέσεως» στο άρθρο 15, το οποίο άρθρο 15 έχει τέσσερα εδάφια...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και το έβαλαν μόνο στο (α);

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

...που αφορούν τέσσερα διαφορετικά αδικήματα, και αντί να προστεθεί η φράση «εκ προθέσεως» πάνω, για να καλύφκει και τα τέσσερα, το έβαλαν μόνο στην πρώτη παράγραφο εκ παραδρομής και λέμε η φράση «εκ προθέσεως» να μπει στο προοίμιο του άρθρου, για να καλύπτει και τα τέσσερα εδάφια. Και το υπουργείο Εργασίας το έχει αποδεχτεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ κατάλαβα. Αν είναι έτσι τα πράγματα στην πραγματικότητα.

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Υπάρχει μία αντίφαση, με όλο τον σεβασμό. Εδώ έγιναν τοποθετήσεις ότι δε θα ψηφιστούν τροπολογίες, γιατί ήταν μια συμφωνία κυρίων να περάσει χωρίς τροπολογίες, και τώρα ερχόμαστε να αλλάξουμε κάτι το ουσιώδες με προφορική τροπολογία που δεν την είδαμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εξηγήστε στον κ. Λιλλήκα. Να απαντήσετε στο επιχείρημα του κ. Λιλλήκα.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Η εισήγηση για να προστεθεί η φράση «εκ προθέσεως» είχε κατατεθεί στην επιτροπή Εργασίας και είχε γίνει αποδεκτή από την επιτροπή και είχε συμφωνηθεί ότι θα μπει στο κείμενο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και είχε συμφωνηθεί και με εκείνη τη συμφωνία που είπε ο κ. Μουσιούπτας;

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Και από το υπουργείο και από την επιτροπή. Όταν μας έφεραν το κείμενο, εκ παραδρομής μπήκε μόνο στην μία παράγραφο, όχι σε όλες όπως ήταν η αρχική συμφωνία. Είναι λάθος που έγινε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λιλλήκα,

Το επιχείρημά σας είναι πολύ βάσιμο και λογικό, από την άλλη όμως, αν υπήρχε όλη αυτή η παρεξήγηση και πράγματι πέρασε και είναι μέσα στα συμφωνηθέντα τα οποία θεωρούν ότι δεν πρέπει να αλλάξουν, εγώ θα δεχτώ την τροπολογία.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όμως...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Έντζιε θέλω να βάλω φάλιες, επειδή εγώ είμαι μέλος της επιτροπής Εργασίας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βάλε και μια φάλια τωρά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όχι, δε θα βάλω φάλιες. Να λέμε τα πράγματα όπως εγινήκαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είντα εξανάβαλες; Βάλε τωρά μια!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εντάξει, μπορεί να είμαι ειδικός για τις φάλιες δαμέσα, κάποιος πρέπει να κάμνει και λίγη φασαρία. Λοιπόν, η πραγματικότητα είναι ότι ήρθε ένα κείμενο που παρουσιάστηκε ότι τροποποιήθηκε μετά από μία συμφωνία μεταξύ του Δημοκρατικού Κόμματος και του υπουργείου Εργασίας. Αυτό το κείμενο το είδαμε στην επιτροπή Εργασίας και ήρτε στην ολομέλεια εκείνο το κείμενο. Συμφωνούμε με εκείνο το κείμενο που συμφωνήσαμε στην επιτροπή Εργασίας. Τώρα, εάν το ΔΗΚΟ θεωρεί ότι από αυτά που συμφώνησε με το υπουργείο Εργασίας κάτι παραλείφθηκε εκ παραδρομής και δεν μπήκε μέσα στο τελικό κείμενο, ας το βάλει σε τροπολογία και ας τοποθετηθούμε. Δεν έχω πρόβλημα να τοποθετηθούμε.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Αυτό είπαμε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Πότε στάλθηκε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι αλλά, αν δε δεχτώ τη δικαιολογία του ΔΗΚΟ, δε θα δεχτώ να μπει προφορική τροπολογία. Άρα, εγώ αντιλαμβάνομαι πολύ καλά τη λογική του κ. Λιλλήκα κτλ., δεν μπορώ όμως να ισχυριστώ ή να πω ότι δεν τους πιστεύω και εφόσον και οι υπόλοιποι, αρκετοί, οι περισσότεροι φαίνεται ότι αποδέχονται, θα αποδεχτώ...

Ναι, κύριε Λιλλήκα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εγώ δεν έχω... θέλω να τη μελετήσουμε αυτή την πρόταση, αυτή την τροπολογία. Φοβάμαι μήπως ξεδοντιάζει ακόμη περισσότερο τις εξουσίες. Δεν ξέρω, δε λέω ότι το κάνει, αλλά θα ήταν καλό, μπορούμε, αν θέλετε, τον Σεπτέμβρη να φέρουμε την τροπολογία και να τροποποιήσουμε το νομοσχέδιο. Αλλά να τη μελετήσουμε, να δούμε τι λέει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπορείτε να δεχτείτε την εισήγηση του κ. Λιλλήκα να φέρετε τον Σεπτέμβρη κάτι άλλο να το βεβαιώσω; Διότι σε αυτή τη σύνοδο δε γίνεται. Δε θα υπερβούμε έναν πιο συγκεκριμένο κανονισμό, για να εξασφαλίσουμε... γιατί δε δεχόμαστε έναν λιγότερης σημασίας.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε. Στο 15(1) «τηρουμένων», λέει, «των διατάξεων του εδαφίου (2), όποιος» και μπαίνει στην πρώτη περίπτωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, εξήγησε ο κ. Παπαδόπουλος και καταλάβαμε, καταλάβαμε.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Εμείς αυτό που εισηγούμαστε και ήταν η κοινή θέση εκ προθέσεως και να περιλαμβάνονται και οι τέσσερις περιπτώσεις. Είναι διόρθωση. Από τη στιγμή που και το υπουργείο αποδέχτηκε, έστειλε σήμερα το πρωί διορθωτική διάταξη που το περιλαμβάνει όπως το λέμε εμείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Παρ' όλο που έγινε μια διαδικασία την οποία, αν την έκανε ο Δημοκρατικός Συναγερμός, ήταν να βκουν ούλλοι πάνω στο καμπαναρκό... Δηλαδή ένα κόμμα πήγε, συμφώνησε με την υπουργό και ήρθαν στην επιτροπή και είπαν «τούτον ένι» και άκουσα πέντε φορές σήμερα να λεν, «έγινε συμφωνία να μην υπάρχουν τροπολογίες». Ποιος μπορεί να δεσμεύσει το σώμα να μην υποβάλει τροπολογίες; Εμείς υποβάλαμε τροπολογία στη γραμμή του συναδέλφου του Σιζόπουλου, ότι τι σημαίνει η εξουσία να είναι στον γενικό διευθυντή, την οποία να δικαιούται να εκχωρεί, τη στιγμή που υπάρχει συγκεκριμένο τμήμα; Εν πάση όμως περιπτώσει, έστω και με ό,τι έχει συμβεί, νομίζω, κύριε Πρόεδρε, ότι είναι σωστό, από τη στιγμή που αυτό είναι που συμφώνησαν και δεν διατυπώθηκε σωστά στο κείμενο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι θέμα διατύπωσης, σύμφωνα με τον ισχυρισμό, το οποίο φαίνεται...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Έντζιε 'ννά κάμνουμε τατσιλλίκκια μες στο σώμα για κάτι συμφωνημένο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, γίνεται αποδεκτή αυτή η τροπολογία και μπαίνει πρώτη η προφορική τροπολογία για ψηφοφορία και μετά οι υπόλοιπες τρεις.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έξι εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, έξι εναντίον και δύο αποχές, η τροπολογία εγκρίνεται και παρακαλώ να γίνει η λεκτική διόρθωση, όπως ήρθε από το υπουργείο Εργασίας.

Πάμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Να μου επιτρέψετε να τις βάλω με τη σειρά που τις έχουμε και στην ψήφιση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βάλτε τις με τη σειρά που θέλετε. Να διορθωθεί από το σενάριο όμως, να μη γίνει λάθος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έτσι το έχουμε ακριβώς, με τη σειρά που θα τις αναγνώσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, να δούμε.

Στο δικό μου σενάριο όμως δεν είναι έτσι.

Συνεχίστε όμως, εντάξει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Σύστασης Ενιαίας Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμος του 2017»

1. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 6 του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να αντικατασταθεί η φράση «γενικός διευθυντής», όπου αυτή απαντά σε οποιαδήποτε γραμματική πτώση, από τη φράση «Διευθυντής Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων».

Σημειώσεις:

- α. Τα καθήκοντα, τα οποία βάσει του προτεινόμενου νόμου ανατίθενται στον γενικό διευθυντή του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μεταφέρονται στον Διευθυντή Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

2. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 19 του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να αντικατασταθεί η φράση «γενικός διευθυντής», όπου αυτή απαντά σε οποιαδήποτε γραμματική πτώση, από τη φράση «Διευθυντής Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων».

Σημειώσεις:

- α. Τα καθήκοντα, τα οποία βάσει του προτεινόμενου νόμου ανατίθενται στον γενικό διευθυντή του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μεταφέρονται στον Διευθυντή Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των τροπολογιών του Δημοκρατικού Συναγερμού;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ και είκοσι επτά ψήφους εναντίον, οι τροπολογίες δεν εγκρίνονται.

Πάμε στις επόμενες τροπολογίες.

(Μη ευκρινή σχόλια από την πτέρυγα του Δημοκρατικού Συναγερμού)

Είκοσι έξι ή είκοσι επτά;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Εσύ να μου πεις!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαι στους είκοσι έξι εγώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Πρόεδρος ήταν υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και είκοσι έξι, είκοσι έξι, δεν περνά πάλι. Να μετράτε καλύτερα, εντάξει;

Πάμε στις επόμενες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Σύστασης Ενιαίας Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμος του 2017»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Με την προσθήκη στο εδάφιο (3) του άρθρου 5 αυτού, αμέσως μετά τη λέξη «κατοικιών» (πέμπτη γραμμή), της φράσης «στις οποίες η είσοδος επιτρέπεται μόνο κατόπιν ρητής συγκατάθεσης του ενοίκου ή αφού εξασφαλισθεί σχετικό διάταγμα δικαστηρίου,».

Σημειώσεις:

- α. Η εν λόγω τροπολογία αποσκοπεί στη διευκρίνιση ότι η είσοδος επιθεωρητή σε κατοικία θα επιτρέπεται μόνο κατόπιν ρητής συγκατάθεσης του ενοίκου ή αφού εξασφαλισθεί σχετικό διάταγμα δικαστηρίου, ώστε η υπό τροποποίηση πρόνοια να συνάδει με τις πρόνοιες της επιφύλαξης του άρθρου 8(1)(α) του νομοσχεδίου.
  - β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.
2. Με την προσθήκη, αμέσως μετά την παράγραφο (λ) του εδαφίου (3) του άρθρου 5, της ακόλουθης νέας παραγράφου:
- «(λα) του περί Τερματισμού Απασχολήσεως Νόμου.».

Σημειώσεις:

- α. Η Υπηρεσία Επιθεωρήσεων θα πρέπει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της να ελέγχει και την εφαρμογή του υπό αναφορά νόμου, ώστε να διασφαλίζεται ότι τηρείται η ισχύουσα νομοθεσία σε περίπτωση τερματισμού της απασχόλησης ενός εργαζομένου.
  - β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.
3. Με την τροποποίηση του άρθρου 10 αυτού ως ακολούθως:
- α. Με την αντικατάσταση στην επιφύλαξη του εδαφίου (2) αυτού της φράσης «πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000)» από τη φράση «δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000)», και
  - β. με τη διαγραφή τη επιφύλαξης του εδαφίου (8) αυτού.

Σημειώσεις:

- α. Με την εν λόγω τροπολογία σκοπείται αφενός η αύξηση του συνολικού προστίμου που επιβάλλεται σε περιπτώσεις ολοκλήρωσης της επιθεώρησης και έκδοσης πράξης επιβολής προστίμου και αφετέρου η απάλειψη του περιορισμού σε ό,τι αφορά την επιβολή προστίμου, εφόσον δεν υπάρχει συμμόρφωση.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θα πρέπει να μπουν σε τρεις ξεχωριστές, κύριε Πρόεδρε, ψηφοφορίες.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Να γίνει ενιαία ψήφιση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εντάξει, μία να την κάμουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των τροπολογιών του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών συνολικά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με έξι ψήφους υπέρ και σαράντα επτά ψήφους εναντίον, οι τροπολογίες δεν εγκρίνονται.

Πάμε στην επόμενη τροπολογία.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η είσοδος σε οικία χωρίς ένταλμα δεν επιτρέπεται, με βάση το δικό μας ποινικό σύστημα. Οπότε, θέλω να το σημειώσω, εξού και η τοποθέτηση που έχουμε κάμει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η επόμενη τροπολογία, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Σύστασης Ενιαίας Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμος του 2017»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου με την προσθήκη, αμέσως μετά το εδάφιο (1) του άρθρου 10 αυτού, της ακόλουθης επιφύλαξης:

«Νοείται ότι για παράβαση των διατάξεων του άρθρου 4 και 4Α του περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμου, καθώς και για παράβαση των διατάξεων των άρθρων 5, 8 μέχρι 13 και 15 μέχρι 17 του περί Προστασίας των Νέων Κατά την Απασχόληση Νόμου, που περιλαμβάνονται στον Πίνακα Ι, αντί του προβλεπόμενου πιο πάνω προστίμου, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων πεντακοσίων ευρώ (€1.500) για κάθε επηρεαζόμενο εργοδοτούμενο και, σε περίπτωση επανάληψης της ίδιας παράβασης, το πρόστιμο αυξάνεται σε πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) για κάθε επηρεαζόμενο εργοδοτούμενο.»

Σημειώσεις:

- α. Σκοπός της τροπολογίας είναι η επιβολή αυστηρότερου διοικητικού προστίμου, λόγω της σοβαρότητας των αδικημάτων που προβλέπονται στις διατάξεις των πιο πάνω νόμων.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με έξι ψήφους υπέρ και σαράντα επτά ψήφους εναντίον, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, όπως δεν έχει τροποποιηθεί.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Έντζιε έσκει πολλή σημασία, αλλά είχα τζιαι άλλη μια τροπολογία, που δεν εμπήκε σε ψηφοφορία, αλλά ήταν παρόμοια με τζιείνη του κ. Λιλλήκα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τις βάλαμε μαζί, κύριε Περδίκη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τις βάλαμε μαζί.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είσιε να κάμει με τις ποινές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συζητήθηκε εδώ και είπαμε να τις βάλουμε μαζί. Το είπα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είχε σχέση με τις ποινές, όχι με το θέμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τη βάλουμε ξανά σε ψηφοφορία, αν θέλετε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όχι, καλύφθηκε 'που την ψηφοφορία για την τροπολογία του κ. Λιλλήκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, ωραία.

Λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Σύσταση Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων. Άρθρο 4.

Έργο της Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων. Άρθρο 5.

Καθήκοντα και αρμοδιότητες Γενικού Διευθυντή. Άρθρο 6.

Καθήκοντα και αρμοδιότητες Επιθεωρητών και Βοηθών Επιθεωρητού. Άρθρο 7.

Εξουσίες Προϊσταμένου και Επιθεωρητών. Άρθρο 8.

Δελτία ελέγχου. Άρθρο 9.

Διοικητικές κυρώσεις. Άρθρο 10.

Δικαίωμα υποβολής ένστασης. Άρθρο 11.

Απόδειξη βάσει πιστοποιητικού. Άρθρο 12.

Μητρώο Επιθεωρήσεων. Άρθρο 13.

Υποχρέωση για εχεμύθεια. Άρθρο 14.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 15.

Προστασία Επιθεωρητών. Άρθρο 16.

Πειθαρχική ευθύνη Επιθεωρητή. Άρθρο 17.

Εξουσία Υπουργού να αποφασίζει για διαδικαστικά θέματα. Άρθρο 18.

Τεχνική Επιτροπή. Άρθρο 19.

Διεκδίκηση διοικητικού προστίμου με αγωγή. Άρθρο 20.

Μη επηρεασμός εξουσιών και αρμοδιοτήτων. Άρθρο 21.

Εξουσία Υπουργικού Συμβουλίου να αναθέτει τη διεξαγωγή επιθεωρήσεων. Άρθρο 22.

Υφιστάμενοι Επιθεωρητές. Άρθρο 23.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 24.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 24;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Θέλω την ηλεκτρονική ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Την πεθυμήσατε, ε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με πενήντα ψήφους υπέρ, τρεις ψήφους εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Πάμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμος του 2020.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με πενήντα ψήφους υπέρ, τρεις ψήφους εναντίον και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 17 θέμα που τιτλοφορείται «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2020».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των βασικών κανονισμών, ώστε, σε περίπτωση που αυτοτελώς εργαζόμενος έχει διοριστεί από διοικητικό όργανο ή τα αποδεικτικά στοιχεία για το εισόδημά του έχουν εκδοθεί από οποιαδήποτε διοικητική αρχή και έχει υποβάλει αίτηση για πληρωμή εισφορών με βάση το πραγματικό του εισόδημα, η απόφαση του Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων για καταβολή εισφορών επί του ποσού των πραγματικών αποδοχών του να έχει ισχύ και πριν από την έναρξη της τριμηνιαίας περιόδου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2020»

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούττας

Ευανθία Σάββα

Ηλίας Μυριάνθους

Μάριος Μαυρίδης

Γιώργος Περγίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε οκτώ συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 2 Οκτωβρίου 2018 και 23 Ιουνίου 2020. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Εσωτερικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΣΕΚ, των εργοδοτικών οργανώσεων ΚΕΒΕ και ΟΕΒ, της ΠΟΒΕΚ, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ και ΕΚΑ000 και του Συνδέσμου Πιστοποιούντων Υπαλλήλων.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της εξέτασης των κανονισμών παρευρέθηκαν επίσης οι βουλευτές μέλη της επιτροπής κ. Σκεύη Κούτρα Κουκουμά, Μαριέλλα Αριστείδου και Λίνος Παπαγιάννης.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, όπως αυτοί είχαν αρχικά κατατεθεί, είναι η τροποποίηση των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) Κανονισμών, ώστε, στις περιπτώσεις που αυτοτελώς εργαζόμενος έχει διοριστεί από διοικητικό όργανο ή τα αποδεικτικά στοιχεία για το εισόδημά του έχουν εκδοθεί από οποιαδήποτε διοικητική αρχή και έχει υποβάλει αίτηση για πληρωμή εισφορών με βάση το πραγματικό του εισόδημα, η απόφαση του Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων για καταβολή εισφορών πάνω στο ποσό των πραγματικών αποδοχών του να έχει ισχύ και πριν από την έναρξη της τριμηνιαίας περιόδου.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η ανάγκη για τροποποίηση των βασικών κανονισμών προέκυψε όταν πιστοποιούντες υπάλληλοι, καθώς και άλλα πρόσωπα τα οποία εργοδοτούνταν από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου κλήθηκαν από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων να καταβάλουν αναδρομικά εισφορές, καθώς και πρόσθετα τέλη/επιβαρύνσεις ύψους μέχρι και 27% του ποσού των καθυστερούμενων εισφορών πάνω σε τεκμαρτά εισοδήματα. Σημειώνεται ότι το όλο ζήτημα, ύστερα και από την έντονη δυσαρέσκεια των επηρεαζομένων, ως αποτέλεσμα της σχετικής απόφασης, πολιτών απασχόλησε την επιτροπή πριν από την κατάθεση των υπό συζήτηση κανονισμών στο πλαίσιο εξέτασης θέματος με τη διαδικασία του αυτεπαγγέλτου.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αφού ανέλυσαν τις πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών και επεξήγησαν τα επιδιωκόμενα προς ρύθμιση θέματα, ανέφεραν ότι όλες οι εκκρεμούσες δικαστικές υποθέσεις εναντίον αυτοτελώς εργαζομένων των πιο πάνω κατηγοριών έχουν ανασταλεί. Οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν ότι, λόγω των ιδιαιτεροτήτων που παρουσιάζονται, η κάθε περίπτωση θα εξεταστεί ξεχωριστά με κάθε δυνατή κατανόηση σε ό,τι αφορά το θέμα της προσκόμισης αποδεικτικών στοιχείων. Αναφορικά με το θέμα της ανοιχτής περιόδου υποβολής αιτήσεων, οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν ότι η εκτελεστική εξουσία επέλεξε τον τρόπο αυτό, προκειμένου να υπάρχει δυνατότητα να εξεταστούν και άλλες ανάλογες περιπτώσεις που παρουσιάζουν τα ίδια χαρακτηριστικά. Ειδικότερα, οι ίδιοι ανέφεραν ότι δημιουργούνται συνεχώς νέα είδη απασχόλησης με τη μορφή της αγοράς υπηρεσιών από τον δημόσιο τομέα και τον ιδιωτικό τομέα, οι οποίες χωρίς χρονικούς περιορισμούς θα μπορούν να εξετάζονται όποτε αυτές παρουσιάζονται.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών συμφώνησε με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών και ανέφερε ότι σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να επιβαρυνθεί το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων λόγω της σύγχυσης που υπήρξε σε σχέση με τις εν λόγω κατηγορίες αυτοτελώς εργαζομένων για το κατά πόσο υπήρχε ή όχι υποχρέωση καταβολής εισφορών σε αυτό.

Ο εκπρόσωπος της ΠΕΟ, χωρίς να διαφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, εισηγήθηκε όπως εξευρεθεί τρόπος, ώστε από την προτεινόμενη ρύθμιση να καλύπτονται όλοι οι αυτοτελώς εργαζόμενοι, προκειμένου να αποφευχθεί τυχόν διάκριση.

Ο εκπρόσωπος της ΣΕΚ ανέφερε ότι συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών, ωστόσο εισηγήθηκε να περιοριστεί η περίοδος κατά την οποία η κατηγορία των εν λόγω αυτοεργοδοτούμενων θα έχει δυνατότητα να υποβάλει αίτηση για ένσταση.

Ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Πιστοποιούντων Υπαλλήλων ανέφερε ότι δε διαφωνεί ούτε με τις επιδιωκόμενες διά των κανονισμών ρυθμίσεις ούτε με τη ληφθείσα απόφαση για καταβολή εισφορών από τούδε και στο εξής στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων από τους πιστοποιούντες υπαλλήλους. Ωστόσο, τόσο προφορικά όσο και διά γραπτού υπομνήματος εξέφρασαν τις διαφωνίες τους αναφορικά με-

1. το ύψος του τεκμαρτού εισοδήματος επί του οποίου καλούνται να καταβάλουν εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων,
2. την επιβολή πρόσθετου τέλους/επιβαρύνσης επί των καθυστερημένων εισφορών.

Ο ίδιος εκπρόσωπος τόνισε ότι η μη καταβολή εισφορών από αυτούς στηριζόταν στην πεποίθηση ότι ασκούν λειτούργημα το οποίο εξαιρείται τέτοιας υποχρέωσης. Συναφώς, επισήμανε την τεράστια δυσκολία προς εξεύρεση στοιχείων που να αποδεικνύουν τα πραγματικά εισοδήματα των πιστοποιούντων υπαλλήλων για τα παρελθόντα έτη. Περαιτέρω, ανέφερε ότι τόσο ο τρόπος όσο και ο όγκος δουλειάς του κάθε πιστοποιούντος υπαλλήλου διαφέρει σε μεγάλο βαθμό και ζήτησε όπως αποσυρθούν από την εκτελεστική εξουσία όλες οι υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον δικαστηρίου.

Στο στάδιο της εξέτασης των υπό συζήτηση κανονισμών τα μέλη της επιτροπής απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Το ενδεχόμενο παραβίασης της συνταγματικής αρχής της ισότητας λόγω της διαφορετικής μεταχείρισης που θα τύχει μερίδα αυτοτελώς εργαζομένων με την έγκριση των εν λόγω κανονισμών.
2. Η παραχώρηση της εν λόγω δυνατότητας στη συγκεκριμένη κατηγορία αυτοτελώς εργαζόμενων χωρίς να τίθεται οποιοσδήποτε χρονικός περιορισμός, παρέχοντας στα επηρεαζόμενα άτομα το δικαίωμα να υποβάλουν σε οποιοδήποτε χρόνο αίτηση για πληρωμή εισφορών πάνω σε πραγματικά εισοδήματα.
3. Η επιβολή πρόσθετου τέλους ποσοστού μέχρι και 27% επί των καθυστερημένων εισφορών.

Υπό το φως των πιο πάνω, ο Πρόεδρος της Επιτροπής κάλεσε το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να απαντήσει στα ερωτήματα/προβληματισμούς της επιτροπής και να προβεί σε εκ νέου διαβουλεύσεις με τους επηρεαζόμενους, προκειμένου να εξεταστούν οι θέσεις και οι εισηγήσεις τους.

Ως εκ των πιο πάνω, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ενημέρωσε γραπτώς την επιτροπή με επιστολή στην οποία αναφέρονται αυτολεξεί τα ακόλουθα:

«Ως προς το ερώτημά σας για την αντισυνταγματικότητα της προτεινόμενης τροποποίησης, θα ήθελα να επισημάνω ότι έχει διενεργηθεί ο απαραίτητος νομοτεχνικός έλεγχος στο κείμενο των Κανονισμών από την Υπηρεσία μας και αποστάληκαν στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για περαιτέρω προώθηση στις 31.5.2018. Θα ήταν παράδοξο να εκφραστεί αντίθετη άποψη στο στάδιο αυτό και μετά που έχουν ήδη τύχει νομοτεχνικού ελέγχου.».

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης των κανονισμών από την επιτροπή η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας υπέβαλε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο κανονισμών, στο οποίο περιλήφθηκε πρόνοια σύμφωνα με την οποία κανένα πρόσθετο τέλος δεν επιβάλλεται, νοουμένου ότι η αίτηση για πληρωμή εισφορών με βάση το πραγματικό εισόδημα θα υποβάλλεται εντός έξι μηνών από την έναρξη της ισχύος των υπό έγκριση κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν, της ομόφωνα τάσσεται υπέρ της έγκρισης των κανονισμών όπως αυτοί έχουν τελικά αναθεωρηθεί με βάση τα πιο πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έχει τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στους κανονισμούς; Α, ωραία.

Να μπει η τροπολογία σε ψηφοφορία πρώτα.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για τους κανονισμούς «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2020»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση των πιο πάνω κανονισμών με την αντικατάσταση της πρώτης επιφύλαξης του κανονισμού 2 αυτών, ο οποίος τροποποιεί τον κανονισμό 17 των βασικών κανονισμών, με την ακόλουθη επιφύλαξη:

«Νοείται ότι, σε περίπτωση που η αίτηση που υποβάλλεται δυνάμει των προνοιών της παραγράφου (1) υποβληθεί εντός δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικών) Κανονισμών του 2020, η απόφαση του Διευθυντή δύναται να ισχύει και πριν από την έναρξη της τριμηνιαίας περιόδου εντός της οποίας υποβλήθηκε η αίτηση.».

Σημειώσεις:

- α. Σκοπός της προτεινόμενης τροπολογίας είναι η τροποποίηση των προτεινόμενων κανονισμών, ώστε η απόφαση του Διευθυντή για την καταβολή εισφορών στη βάση των πραγματικών αποδοχών, η οποία με βάση τους προτεινόμενους κανονισμούς θα δύναται να ισχύει και πριν από την έναρξη της τριμηνιαίας περιόδου, να αφορά όλους τους αυτοτελώς εργαζομένους και όχι μόνο όσους για την άσκηση της απασχόλησής τους απαιτείται διορισμός από διοικητικό όργανο, νοουμένου ότι η αίτηση θα υποβληθεί εντός δώδεκα (12) μηνών από την έναρξη της ισχύος των υπό έγκριση κανονισμών.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να αναφερθώ στην τροπολογία.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Να την εξηγήσουμε πρώτα, κύριε Μαυρίδη;

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, ναι.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Λοιπόν, σήμερα, κύριε Πρόεδρε, η διαδικασία για να υποβάλει κάποιος ένσταση όσον αφορά την πληρωμή, την καταβολή των εισφορών του είναι το τρίμηνο που προηγείται της περιόδου καταβολής των εισφορών. Στην περίπτωση τώρα των αυτοεργοδοτούμενων οι οποίοι έχουν συνάψει συμφωνία με διοικητικό όργανο -και όταν μιλούμε για διοικητικό όργανο εννοούμε κυβέρνηση, ημικρατικούς οργανισμούς κ.λπ. με βάση τους κανονισμούς που η κυβέρνηση έφερε ενώπιόν μας τους παρέχεται επ' αόριστον, δεν υπάρχει δηλαδή καθορισμένη περίοδος υποβολής της ένστασης.

Η δική μας πρόταση λέει να δώσουμε τη δυνατότητα υποβολής ένστασης -και είναι λογικό- για να λύσουμε και το πρόβλημα που υπήρξε με τους πιστοποιούντες υπαλλήλους και άλλους αυτοεργοδοτούμενους, αλλά να καθορίσουμε μια συγκεκριμένη περίοδο, και εμείς λέμε για δώδεκα μήνες, να δοθεί αυτή η δυνατότητα υποβολής ένστασης με βάση τα πραγματικά τους εισοδήματα και πάνω σε αυτά και μόνο να καταβάλουν τις κοινωνικές τους ασφαλίσεις και είπα, η περίοδος τούτη να είναι δώδεκα μήνες.

Και το δεύτερο που λέει η πρότασή μας είναι να είναι για όλους τους αυτοεργοδοτούμενους και όχι μόνο όσους έχουν συνάψει συμφωνία με διοικητικό όργανο, ώστε να αποφύγουμε την περίπτωση κάποιος να προσφύγει και να υπάρξει αντισυνταγματικότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαυρίδης.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλουμε να ψηφίσουμε τη μισή τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αχά! Είντα μ' που λέει η μισή;

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Και να εξηγήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποια μισή που το...

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Αν δηλαδή το ΑΚΕΛ είναι διατεθειμένο να σπάσει την τροπολογία σε δύο, να ψηφίσουμε αυτό που συμφωνούμε όλοι με τους δώδεκα μήνες, δηλαδή να έχει δώδεκα μήνες στη διάθεσή του οποιοσδήποτε δεν έχει εγγραφεί ακόμα και πρέπει να πάει να εγγραφεί και να πληρώσει για έξι χρόνια με αποδεικτικά στοιχεία κ.λπ. κ.λπ., και να υποβάλει την ένστασή του για τα πραγματικά του εισοδήματα, αλλά να είναι μόνο για τους δώδεκα μήνες συμφωνούμε.

Με το άλλο κομμάτι της τροπολογίας δε συμφωνούμε. Δε χρειάζεται να το εξηγήσω, αλλά δε συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εξήγα το, εξήγα το, διότι στο τέλος...

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Λοιπόν, δε συμφωνούμε, διότι το νομοσχέδιο αυτό αφορά μόνο αυτοεργοδοτούμενους οι οποίοι διορίζονται από διοικητικά όργανα δημοσίου δικαίου, δηλαδή να είναι από κυβερνητικούς φορείς και του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Όλοι οι υπόλοιποι εγγραφήκαν. Αν έχει και κανέναν που τους υπόλοιπους που δεν έχει...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ονούφριο Κουλλά)

Ναι, δικαίωμα... Να σας πω. Έν' γραμμένοι ήδη που έν' γραμμένοι. Άρα, λοιπόν, αυτοί πληρώνουν κανονικά ή υποβάλλουν την ένστασή τους κανονικά. Κάποιος που ένεν γραμμένος καθόλου και δουλεύει με μετρητά δε θα πάει να γραφτεί και να δηλώσει για έξι χρόνια να πληρώνει. Δηλαδή, για μας δεν υπάρχει αντικείμενο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καθαρό, καθαρό.

Άρα, βάζουμε την τροπολογία τη μισή, των δώδεκα μηνών, πρώτα σε ψηφοφορία και να μείνει χωρίς αντικείμενο, άμα γίνει.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Πρέπει να δεχτούν να διαχωριστεί η τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Φακοντή, πέστε μας να δούμε.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μετά που κάποιες διαβουλεύσεις που έχουμε κάμει, φαίνεται ότι υπάρχει γενικότερη αποδοχή της πρότασής μας ως έχει, γι' αυτό θα την καταθέσουμε ως έχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ως έχει. Ωραία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Όι, τη μισή έθθα την...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ολόκληρη, ολόκληρη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι πολιτική τοποθέτηση, ως τζειαμαί κανεί μας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ των κανονισμών όπως τροποποιήθηκαν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα πιλοφορείται «Ο περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Χρήση Υδατικών Έργων για Ναυταθλητισμό με Πλωτά Μέσα) Κανονισμοί του 2020».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση κανονισμών, ώστε να ρυθμιστεί, μεταξύ άλλων, η χρήση φραγμάτων για ναυταθλητισμό με πλωτά μέσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τους κανονισμούς «Οι περί της Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Χρήση Υδατικών Έργων για Ναυταθλητισμό με Πλωτά Μέσα) Κανονισμοί του 2020»

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Μιχάλης Γιωργάλλας

Χρίστος Ορφανίδης

Ονούφριος Κουλλά

Χαράλαμπος Θεόπεμπτου

Δημήτρης Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δεκατέσσερις συνεδριάσεις της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 9 Απριλίου 2019 μέχρι 9 Ιουνίου 2020.

Στο πλαίσιο της εξέτασης των υπό αναφορά κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, της Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, του Τμήματος Περιβάλλοντος και του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Εσωτερικών, της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας και του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ), του Γραφείου της Επιτρόπου Περιβάλλοντος, της Κυπριακής Ομοσπονδίας Κωπηλασίας, της Κυπριακής Ομοσπονδίας Κανό-Καγιάκ, της Κυπριακής Ομοσπονδίας Θαλάσσιου Σκι και Γουέικμπορντ, της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ντράγκον Μπόουτ, των Ναυτικών Ομίλων Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Αμμοχώστου, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ερασιτεχνών Ψαράδων Εσωτερικών Υδάτων, της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου (ΟΠΟΚ), του Κυπριακού Ιδρύματος Προστασίας του Περιβάλλοντος (Terra Cyprica), του Οικοαγροτικού και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, «Παναγροτικός Σύνδεσμος» και «Ευρωαγροτικός». Οι ναυτικοί όμιλοι Πάφου και Κερύνειας και η αγροτική οργάνωση «Νέα Αγροτική Κίνηση», παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται επίσης ότι στο στάδιο της συζήτησης των υπό αναφορά κανονισμών παρευρέθηκαν επίσης και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές κ. Ευθύμιος Δίπλαρος, Νίκος Κέττηρος, Χαράλαμπος Πιττοκοπίτης, Ηλίας Μυριάνθους και το μη μέλος της επιτροπής βουλευτής κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 37(2)(γ) και 132 του περί της Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων Νόμου, είναι η θέσπιση κανονισμών, έτσι ώστε να ρυθμιστεί η χρήση φραγμάτων για ναυταθλητισμό με πλωτά μέσα.

Σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του πιο πάνω νόμου, ο διευθυντής του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (στο εξής καλούμενος «ο διευθυντής») δύναται να παρέχει άδεια χρήσης υδατικών έργων για σκοπούς ιχθυοκαλλιέργειας ή διεξαγωγής αθλοπαιδιών με πλωτά μέσα, αφού καταβληθούν τα ανάλογα τέλη και υπό όρους που καθορίζονται με κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς καθορίζεται το πλαίσιο χορήγησης αδειών για τη χρήση ταμιευτήρων, δηλαδή φραγμάτων, για ναυταθλητισμό με πλωτά μέσα και οι σχετικοί όροι χρήσης, ούτως ώστε μεταξύ άλλων να διασφαλίζεται η προστασία του περιβάλλοντος, η ποιότητα των υδάτων και η ασφάλεια των προσώπων που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό.

Συγκεκριμένα, στους προτεινόμενους κανονισμούς προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Οι όροι και προϋποθέσεις χορήγησης άδειας χρήσης φραγμάτων για ναυταθλητισμό με πλωτά μέσα, η οποία θα παραχωρείται αποκλειστικά στις πιο κάτω αθλητικές ομοσπονδίες:
  - α. Κυπριακή Ομοσπονδία Κωπηλασίας.
  - β. Κυπριακή Ομοσπονδία Κανό-Καγιάκ.
  - γ. Κυπριακή Ομοσπονδία Θαλάσσιου Σκι και Γουέικμπορντ.
  - δ. Κυπριακή Ομοσπονδία Ντράγκον Μπόουτ.
2. Η διεξαγωγή ναυταθλημάτων σε φράγματα πόσιμο νερού θα επιτρέπεται με χειροκίνητα ή ηλεκτροκίνητα πλωτά μέσα, ενώ σε φράγματα ανακυκλωμένου νερού θα επιτρέπεται η διεξαγωγή τους επιπλέον και με μηχανοκίνητα πλωτά μέσα.
3. Ο αιτητής πρέπει να υποβάλλει μαζί με την αίτησή του σχέδια και περιγραφή των προσωρινών εγκαταστάσεων που θεωρούνται απαραίτητες για τη διεξαγωγή του ναυταθλήματος για το οποίο αιτείται άδεια και τις οποίες ο αιτητής επιθυμεί να δημιουργήσει μέσα ή/και έξω από τον ταμιευτήρα ή γενικά στον χώρο που βρίσκεται υπό τη δικαιοδοσία του διευθυντή ή που εμπίπτει σε ζώνη προστασίας του ταμιευτήρα.
4. Η άδεια χρήσης ταμιευτήρων για ναυταθλητισμό με πλωτά μέσα ισχύει για χρονικό διάστημα ενός έτους.
5. Σε περίπτωση που ο διευθυντής εγκρίνει τη σχετική άδεια χρήσης, ο αιτητής καλείται να καταβάλει το ετήσιο τέλος των €340 για χρήση του ταμιευτήρα και καταθέτει στον διευθυντή τραπεζική εγγύηση για χρηματικό ποσό το ύψος του οποίου καθορίζεται από αυτόν, έτσι ώστε να καλύπτει τις ζημιές που ενδέχεται να προκληθούν από τη χρήση του ταμιευτήρα, καθώς και να διασφαλίζει την τήρηση των υποχρεώσεων του χρήστη, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής άδειας.
6. Οι υποχρεώσεις του χρήστη ταμιευτήρα, οι οποίες ταυτόχρονα αποτελούν όρους της άδειάς του.

Στο πλαίσιο της μελέτης των προτεινόμενων κανονισμών από την επιτροπή ο εκπρόσωπος του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων ανέφερε ότι η ρύθμιση της χρήσης των ταμιευτήρων για διεξαγωγή ναυταθλημάτων με πλωτά μέσα αποτελούσε πάγιο αίτημα των αθλητικών ομοσπονδιών που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό, καθώς με βάση το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο η εξουσία του διευθυντή για παραχώρηση άδειας χρήσης ταμιευτήρων για τον σκοπό αυτό πρέπει να διέπεται από σχετικό κανονιστικό πλαίσιο. Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος επισήμανε ότι, παρά την απουσία σχετικού κανονιστικού πλαισίου που να ρυθμίζει τις εν λόγω δραστηριότητες, σήμερα διοργανώνονται αγώνες ναυταθλημάτων σε ταμιευτήρες και ορισμένες αθλητικές ομοσπονδίες έχουν προχωρήσει σε τοποθέτηση/κατασκευή εγκαταστάσεων τις οποίες θεωρούν απαραίτητες για τον σκοπό αυτό. Ως εκ τούτου, όπως ανέφερε ο πιο πάνω εκπρόσωπος, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, έτσι ώστε οι αθλητικές ομοσπονδίες να έχουν τη δυνατότητα διεξαγωγής των εν λόγω δραστηριοτήτων, κατόπιν σχετικής άδειας που θα παραχωρείται από τον διευθυντή υπό όρους και προϋποθέσεις χρήσης που θα διασφαλίζουν μεταξύ άλλων την προστασία των υδατικών συστημάτων και του περιβάλλοντος, καθώς και την ασφάλεια των αθλητών. Συναφώς, διευκρίνισε πως πρωταρχική χρήση των ταμιευτήρων παραμένει η εξυπηρέτηση των υδατικών αναγκών για σκοπούς άρδευσης ή ύδρευσης και οι σχετικές άδειες θα παραχωρούνται, αφού διασφαλιστεί ότι η εκάστοτε χρήση δε θα επηρεάσει δυσμενώς την ποιότητα του νερού των εν λόγω ταμιευτήρων. Καταλήγοντας, επισήμανε αφενός ότι θα καταβληθεί προσπάθεια, ώστε σε κάθε περίπτωση χορήγησης της σχετικής άδειας να εγκρίνονται οι ελάχιστες εγκαταστάσεις που απαιτούνται για τη διεξαγωγή κάθε ναυταθλήματος, στις οποίες μεταξύ άλλων θα περιλαμβάνονται τουαλέτες, αποδυτήρια και αποθήκες και αφετέρου ότι για τη λήψη τελικής απόφασης σε σχέση με τις αιτούμενες εγκαταστάσεις θα ζητούνται οι σχετικές άδειες από την εκάστοτε αρμόδια αρχή, ανάλογα με το είδος της εγκατάστασης.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Περιβάλλοντος και της Υπηρεσίας Θήρας συμφώνησαν με τους σκοπούς και επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών, καθώς στο κείμενο αυτών περιλαμβάνονται πρόνοιες σύμφωνα με τις οποίες, σε περίπτωση που ο ταμιευτήρας συνορεύει με περιοχή του δικτύου «Φύση 2000» ή Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ), για τη χορήγηση οποιασδήποτε άδειας θα απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος και του προϊσταμένου της Υπηρεσίας Θήρας, αντίστοιχα.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως επίσης συμφώνησε με τους σκοπούς και επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών και επισήμανε ότι για την αδειοδότηση εγκαταστάσεων σε ορισμένες περιπτώσεις απαιτείται πολεοδομική άδεια δυνάμει του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, η οποία εκδίδεται από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, ενώ σε άλλες περιπτώσεις απαιτείται άδεια οικοδομής δυνάμει του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου, η οποία εκδίδεται από την αρμόδια τοπική αρχή ή τον αρμόδιο έπαρχο.

Ο εκπρόσωπος του ΚΟΑ δήλωσε ότι συμφωνεί με τους σκοπούς και επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών υποστηρίζοντας ότι αυτοί θα συμβάλουν στην ανάπτυξη των ναυταθλημάτων με πλωτά μέσα και την προώθηση του αθλητικού τουρισμού σε διεθνές επίπεδο. Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος εξέφρασε την

ετοιμότητα του οργανισμού να συμβάλει στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων του στην πλήρη εφαρμογή των προτεινόμενων κανονισμών και ειδικότερα στον έλεγχο της τήρησης των υποχρεώσεων του χρήστη σε ό,τι αφορά τη διεξαγωγή ναυαθλημάτων.

Οι εκπρόσωποι της Κυπριακής Ομοσπονδίας Κωπηλασίας, της Κυπριακής Ομοσπονδίας Κανό-καγιάκ, της Κυπριακής Ομοσπονδίας Θαλάσσιου Σκι και Γουέικμπορντ, της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ντράγκον Μπόουτ και των Ναυτικών Ομίλων Λεμεσού, Λάρνακας και Αμμοχώστου δήλωσαν ότι συμφωνούν με τους σκοπούς και επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών και παράλληλα εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για τη ρύθμιση της χρήσης φραγμάτων για διεξαγωγή ναυαθλημάτων, καθώς αυτό αποτελούσε πάγιο αίτημά τους. Οι ίδιοι εκπρόσωποι τόνισαν μάλιστα το γεγονός ότι η απουσία σχετικού κανονιστικού πλαισίου αποτελεί τροχοπέδη στην ανάπτυξη των εν λόγω αθλημάτων. Περαιτέρω, οι πιο πάνω εκπρόσωποι επισήμαναν στην επιτροπή ότι σήμερα διοργανώνονται αγώνες ναυαθλημάτων με τη χρήση εγκαταστάσεων οι οποίες είναι οι ελάχιστες που απαιτούνται για τη διεξαγωγή ναυαθλημάτων. Τέλος, οι ίδιοι εκπρόσωποι εξέφρασαν την πρόθεσή τους να συμμορφωθούν πλήρως με τις απαιτήσεις των κανονισμών, καθώς, όπως υποστήριξαν, η προστασία των υδάτων και η ασφάλεια των αθλητών αποτελούν κοινό στόχο, ωστόσο ζήτησαν όπως τους δοθεί μεταβατική περίοδος για πλήρη συμμόρφωση και ειδικότερα για την εξασφάλιση των σχετικών αδειών για τις απαραίτητες, υφιστάμενες ή νέες, εγκαταστάσεις για τη διεξαγωγή ναυαθλημάτων.

Οι εκπρόσωποι των Terra Cypria, ΟΠΟΚ και Οικοαγροτικού εξέφρασαν επιφυλάξεις αναφορικά με τη χρήση των ταμειωτήρων νερού για διεξαγωγή ναυαθλημάτων με πλωτά μέσα και ανέφεραν ότι οι σχετικές άδειες πρέπει να περιλαμβάνουν αυστηρούς όρους για τους χρήστες, έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι η εν λόγω χρήση, καθώς και οι απαιτούμενες εγκαταστάσεις του χρήστη δε θα επηρεάσουν δυσμενώς την ποιότητα του νερού και των οικοσυστημάτων.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΕΚΑ, «Παναγροτικός Σύνδεσμος» και «Ευρωπαϊκός» ανέφεραν ότι δε φέρουν ένσταση στην έγκριση των προτεινόμενων κανονισμών, νοουμένου ότι θα διενεργείται ο απαιτούμενος έλεγχος, για να διασφαλιστεί η προστασία του νερού των φραγμάτων και ότι δε θα επηρεαστεί δυσμενώς η παροχή νερού για αρδευτικούς σκοπούς προς τον αγροτικό κόσμο.

Ο εκπρόσωπος της αγροτικής οργάνωσης ΠΕΚ εξέφρασε τη διαφωνία του σε σχέση με την προώθηση των προτεινόμενων κανονισμών, υποστηρίζοντας ότι αντικείμενο της αποκλειστικής χρήσης των φραγμάτων πρέπει να παραμείνει η εξυπηρέτηση των υδατικών αναγκών για σκοπούς άρδευσης ή ύδρευσης, αφού η χρήση τους για διεξαγωγή ναυαθλημάτων ενδεχομένως να επηρεάσει δυσμενώς την ποιότητα του νερού των φραγμάτων, καθώς και την απρόσκοπτη παροχή νερού για σκοπούς άρδευσης.

Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Συνδέσμου Ερασιπειχών Ψαράδων συμφώνησε με την ανάγκη ρύθμισης της χρήσης φραγμάτων για διεξαγωγή ναυαθλημάτων, ωστόσο δήλωσε ότι διαφωνεί με την προτεινόμενη ρύθμιση με βάση την οποία το δικαίωμα για την εν λόγω χρήση θα παραχωρείται μόνο σε συγκεκριμένες αθλητικές ομοσπονδίες και εισηγήθηκε την απόσυρση του εν λόγω περιορισμού, έτσι ώστε να καθίσταται δυνατή η αδειοδότηση για τον σκοπό αυτό και άλλων αθλητικών ομοσπονδιών και συνδέσμων.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω συζήτησης των κανονισμών την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η παροχή δυνατότητας μόνο σε συγκεκριμένες αθλητικές ομοσπονδίες να αιτούνται άδεια χρήσης ταμειωτήρων για διεξαγωγή ναυαθλημάτων με πλωτά μέσα και το ενδεχόμενο ο εκ προοιμίου και χωρίς αιτιολόγηση αποκλεισμός των άλλων αθλητικών ομοσπονδιών ή συνδέσμων που δραστηριοποιούνται με τα εν λόγω ναυαθλήματα να συνιστά άνιση μεταχείριση και αντισυνταγματική ρύθμιση.
2. Η ανάγκη σαφούς προσδιορισμού του είδους και των προδιαγραφών των σχετικών επιτρεπόμενων εγκαταστάσεων, καθώς και η ανάγκη διασφάλισης ότι δε θα τοποθετούνται/κατασκευάζονται εγκαταστάσεις, πέραν των ελάχιστων που απαιτούνται για τη διεξαγωγή κάθε ναυαθλήματος, και, όπου είναι εφικτό, αθλητικές ομοσπονδίες που δραστηριοποιούνται στον ίδιο ταμειωτήρα θα χρησιμοποιούν εγκαταστάσεις από κοινού. Συναφώς, την επιτροπή απασχόλησε το ενδεχόμενο ανάθεσης του σχεδιασμού και της τοποθέτησης/κατασκευής εγκαταστάσεων για τον σκοπό αυτό στον ΚΟΑ, προκειμένου να αντιμετωπιστεί ολιστικά το εν λόγω ζήτημα και να μην επαφίεται σε κάθε αθλητική ομοσπονδία ξεχωριστά η υποβολή σχεδίων και η τοποθέτηση/κατασκευή σχετικών εγκαταστάσεων.
3. Η τοποθέτηση/κατασκευή κερκίδων και κατά πόσο αυτές πρέπει να περιλαμβάνονται στις ελάχιστες εγκαταστάσεις που απαιτούνται για τη διεξαγωγή του κάθε ναυαθλήματος και οι οποίες θα τυγχάνουν έγκρισης από τον διευθυντή, καθώς και η έλλειψη ρύθμισης με βάση την οποία να ανατίθεται σε συγκεκριμένο τμήμα ή υπηρεσία η αρμοδιότητα ελέγχου των προδιαγραφών των εν λόγω εγκαταστάσεων.
4. Η ανάγκη διασαφήνισης των προνοιών που αφορούν την αδειοδότηση εγκαταστάσεων, έτσι ώστε μεταξύ άλλων να καθορίζεται με σαφήνεια η αρμόδια για την έκδοση της κάθε άδειας αρχή, καθώς και κατά πόσο οι αναγκαίες άδειες για τις εγκαταστάσεις θα απαιτείται να εξασφαλίζονται πριν ή μετά τη χορήγηση της άδειας χρήσης από τον διευθυντή.
5. Το ενδεχόμενο καθορισμού μεταβατικής περιόδου, αρχομένης από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος

των προτεινόμενων κανονισμών, εντός της οποίας θα επιτραπεί στις αθλητικές ομοσπονδίες οι οποίες λόγω ανυπαρξίας του απαιτούμενου κανονιστικού πλαισίου δραστηριοποιούνται προ πολλού στη διεξαγωγή ναυταθλημάτων σε φράγματα με πλωτά μέσα και διοργανώνουν αγώνες, να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους αυτή και τη χρησιμοποίηση των υφιστάμενων εγκαταστάσεών τους, προκειμένου να τους παρασχεθεί ο απαιτούμενος χρόνος να προβούν στις αναγκαίες ενέργειες προς συμμόρφωσή τους με τις υπό θέσπιση ρυθμίσεις και εξασφάλιση των προβλεπόμενων για τον σκοπό αυτό αδειών.

6. Η ανάγκη διασαφήνισης των προνοιών που διέπουν τις υποχρεώσεις του χρήστη και τους όρους άδειας χρήσης, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των υδάτων και η ασφάλεια των αθλητών, και η ανάγκη ανάθεσης του ελέγχου συμμόρφωσης με τις εν λόγω υποχρεώσεις και όρους είτε στο Τμήμα Ανάπτυξης Υδάτων είτε στον ΚΟΑ, ανάλογα με την περίπτωση, καθώς και η ανάγκη καταρτισμού ενός σχεδίου ασφάλειας και υγείας από έκαστη αθλητική ομοσπονδία, το οποίο θα εγκρίνεται από τον διευθυντή.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και ο εκπρόσωπος του ΚΟΑ, σχολιάζοντας τις απόψεις, εισηγήσεις και προβληματισμούς που εκφράστηκαν από μέλη της επιτροπής και από εμπλεκόμενους φορείς, ανέφεραν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Το δικαίωμα χορήγησης άδειας χρήσης φραγμάτων για διεξαγωγή ναυταθλημάτων με πλωτά μέσα σύμφωνα με τους προτεινόμενους κανονισμούς θα παρέχεται μόνο σε συγκεκριμένες αθλητικές ομοσπονδίες, επειδή μόνο οι υπό αναφορά ομοσπονδίες είχαν εκφράσει ενδιαφέρον για ρύθμιση του εν λόγω ζητήματος. Ωστόσο, ο εκπρόσωπος του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων υποστήριξε ότι το υπό αναφορά δικαίωμα πρέπει να απολαμβάνουν αθλητικές ομοσπονδίες οι οποίες ορίζονται ως τέτοιες με βάση συγκεκριμένα κριτήρια και προϋποθέσεις από τον ΚΟΑ και το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του οργανισμού, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η προστασία των υδάτων και η ασφάλεια των αθλητών. Ως εκ τούτου, η εκτελεστική εξουσία επιφυλάχθηκε να επανεξετάσει τη σχετική πρόνοια.
2. Αναφορικά με το ενδεχόμενο να δοθεί μεταβατική περίοδος προς διευκόλυνση των αθλητικών ομοσπονδιών που δραστηριοποιούνται στη διεξαγωγή ναυταθλημάτων με πλωτά μέσα, ο εκπρόσωπος του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων ανέφερε ότι το εν λόγω τμήμα δεν ενίσταται στο να δοθεί ο απαιτούμενος χρόνος στις ομοσπονδίες αυτές, προκειμένου να εξασφαλίσουν τις σχετικές άδειες για τις εγκαταστάσεις τους ή για να συμμορφωθούν πλήρως με ορισμένες απαιτήσεις των προτεινόμενων κανονισμών. Ωστόσο, το υπό αναφορά τμήμα δήλωσε ότι διαφωνεί να εισαχθεί στους κανονισμούς οποιαδήποτε μεταβατική διάταξη που θα αφορά υποχρεώσεις του χρήστη, η μη συμμόρφωση προς τις οποίες ενδεχομένως να θέτει σε κίνδυνο την προστασία των υδάτων και την ασφάλεια των αθλητών.
3. Σε σχέση με την τοποθέτηση/κατασκευή κερκίδων, ο εκπρόσωπος του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων ανέφερε ότι το τμήμα δεν κατέχει την απαιτούμενη εμπειρογνωμοσύνη για έλεγχο των προδιαγραφών των κερκίδων, ενώ ο εκπρόσωπος του ΚΟΑ ανέφερε ότι ο οργανισμός προβαίνει σε σχετικούς ελέγχους μόνο σε χώρους που τελούν υπό τη διαχείρισή του και ως εκ τούτου ο ΚΟΑ δεν είναι αρμόδιος να ελέγχει τις προδιαγραφές των εν λόγω κερκίδων. Συναφώς, ο εκπρόσωπος του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων επισήμανε ότι, αναφορικά με οποιοδήποτε αίτημα υποβληθεί για τοποθέτηση/κατασκευή κερκίδων, θα ακολουθηθεί η ίδια διαδικασία που θα ακολουθείται για οποιοσδήποτε άλλες εγκαταστάσεις.
4. Η ανάληψη από μέρους του ΚΟΑ του σχεδιασμού και της τοποθέτησης/κατασκευής εγκαταστάσεων στα φράγματα για σκοπούς διεξαγωγής ναυταθλημάτων δεν εξετάζεται στο παρόν στάδιο. Ωστόσο, ο εκπρόσωπος του ΚΟΑ δήλωσε ότι έχει ζητηθεί από τις ενδιαφερόμενες αθλητικές ομοσπονδίες να προχωρήσουν σε ολοκληρωμένη μελέτη αναφορικά με τους σχεδιασμούς τους, τα φράγματα τα οποία προγραμματίζουν να χρησιμοποιήσουν για διεξαγωγή ναυταθλημάτων και τις εγκαταστάσεις που προτίθενται να χρησιμοποιούν, ούτως ώστε ο οργανισμός να συνδράμει την καλύτερη ρύθμιση της χρήσης ταμιευτήρων για τον σκοπό αυτό.

Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, λαμβάνοντας υπόψη τους προβληματισμούς που

εκφράστηκαν ενώπιον της επιτροπής και σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, υπέβαλε αναθεωρημένα κείμενα των προτεινόμενων κανονισμών, τα οποία έτυχαν περαιτέρω μελέτης από την επιτροπή.

Ειδικότερα, στο τελευταίο κείμενο των υπό συζήτηση κανονισμών που τέθηκε ενώπιον της επιτροπής περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

1. Τροποποίηση του τίτλου των κανονισμών, έτσι ώστε αυτοί να αναφέρονται ως «Οι περί της Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Χρήση Ταμιευτήρων για Ναυταθλητισμό) Κανονισμοί του 2020».
2. Παροχή του δικαιώματος εξασφάλισης άδειας χρήσης ταμιευτήρων για διεξαγωγή ναυταθλημάτων με πλωτά μέσα σε κάθε αθλητική ομοσπονδία εγγεγραμμένη στο σχετικό μητρώο που τηρείται από τον ΚΟΑ, νοουμένου ότι αυτή πληρεί τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στους προτεινόμενους κανονισμούς.
3. Προσθήκη πρόνοιας με βάση την οποία ο αιτητής, εφόσον εγκριθεί από τον διευθυντή η αίτησή του για

άδεια χρήσης, μεριμνά, ώστε να εξασφαλίσει τις αναγκαίες άδειες για τις καθοριζόμενες στην αίτησή του εγκαταστάσεις από την εκάστοτε αρμόδια αρχή για τον σκοπό αυτό, δυνάμει του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου ή του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου.

4. Παροχή δυνατότητας στον διευθυντή να επιτρέψει σε χρήστη τη διεξαγωγή ναυαθλήματος μόνο με τη χρήση των εγκαταστάσεων για τις οποίες έχει ήδη εξασφαλίσει τις απαραίτητες άδειες και τις οποίες ο διευθυντής κρίνει απαραίτητες για λόγους που σχετίζονται με την προστασία του νερού και των αθλητών.
5. Παροχή εξουσίας στον διευθυντή να διακόπτει άδεια χρήσης, σε περίπτωση που ο χρήστης χρησιμοποιεί μη αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις.
6. Διασαφήνιση των προνοιών των κανονισμών που διέπουν τις υποχρεώσεις του χρήστη, τους όρους άδειας χρήσης και τους φορείς στους οποίους ανατίθεται η αρμοδιότητα ελέγχου της συμμόρφωσης με τις εν λόγω υποχρεώσεις και τους όρους, ανάλογα με την περίπτωση.
7. Εισαγωγή μεταβατικών διατάξεων σύμφωνα με τις οποίες αθλητικές ομοσπονδίες οι οποίες κατά τον χρόνο έναρξης της ισχύος των προτεινόμενων κανονισμών ήδη δραστηριοποιούνται στη διεξαγωγή ναυαθλημάτων σε ταμιευτήρες θα μπορούν να συνεχίσουν να ασκούν την εν λόγω δραστηριότητα, εφόσον εξασφαλίσουν για τον σκοπό αυτό προσωρινή άδεια χρήσης από τον διευθυντή, στην οποία θα καθορίζονται οι σχετικοί όροι και περιορισμοί και νοουμένου ότι οι εν λόγω ομοσπονδίες θα υποβάλουν αίτηση για έκδοση κανονικής άδειας χρήσης εντός έξι μηνών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των προτεινόμενων κανονισμών. Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες μεταβατικές διατάξεις προνοούνται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:
  - α. Η διάρκεια της ισχύος της προσωρινής άδειας χρήσης δε δύναται να υπερβαίνει τους είκοσι τέσσερις μήνες.
  - β. Ο διευθυντής δύναται για καθορισμένη χρονική περίοδο να εξαιρέσει κάτοχο προσωρινής άδειας χρήσης από τις πιο κάτω υποχρεώσεις:
    - i. Την υποχρέωση να χρησιμοποιεί μόνο αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο έτη από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των προτεινόμενων κανονισμών.
    - ii. Την υποχρέωση να χρησιμοποιούνται από τον ίδιο ή τον ναυαγοσώστη μόνο χειροκίνητα ή ηλεκτροκίνητα πλωτά μέσα σε ταμιευτήρα το νερό του οποίου μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως πόσιμο νερό ή νερό άρδευσης για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των προτεινόμενων κανονισμών.
    - iii. Την υποχρέωση να χρησιμοποιεί μέσα στο νερό του ταμιευτήρα σκάφη και εγκαταστάσεις, όπως σημαδούρες και πλωτές εξέδρες, τα οποία να είναι κατασκευασμένα από υλικά φιλικά προς το περιβάλλον για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των προτεινόμενων κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια της Βουλής για συζήτηση και λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Θεοπέμπτου και ο κ. Καυκαλιάς μετά και ο κ. Δημητρίου. Τρεις ομιλητές.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα υποστηρίξουμε το νομοσχέδιο, αλλά έχουμε πολλά μεγάλη έννοια για το τι θα συμβεί. Βάλαμε μέσα στην επιτροπή μετά 'πού πολύ κόπο και πολλές προδιαγραφές, για να προστατεύσουμε τζιαι την κατάσταση του φράγματος, την ποιότητα των νερών, να αποτρέψουμε μηχανέλαια τζιαι καύσιμα να μπαίνουν μες το νερό, αλλά όλα εξαρτούνται από το πώς θα συμπεριφέρεται το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και, πάνω απ' όλα, πώς θα συμπεριφέρονται οι ομοσπονδίες. Ελπίζω να μεν μετατραπούν τα φράγματά μας σε οικισμούς, να παραβιάσουμε νομοθεσίες τζιαι να πίνουμε λύματα, γιατί κάποιοι δεν τηρούν τους κανόνες.

Είναι, επαναλαμβάνω, πολλά σοβαρό θέμα. Τους δίνουμε μία ευκαιρία να συμπεριφερθούν σωστά, αλλά θέλω να γνωρίζουν ότι θα παρακολουθούμε πολύ στενά την εξέλιξη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καυκαλιάς.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έχουμε τζαι εμείς έννοια, αλλά την ίδια στιγμή πρέπει να πούμε ότι μέχρι σήμερα δεν υπήρχε κανένα πλαίσιο, καμία ρύθμιση, καμία προστασία για τους αθλητές, την ποιότητα των νερών και το περιβάλλον για χρήση ναυαθλημάτων στα φράγματά μας. Και αυτό είναι μία πραγματικότητα. Άρα πρέπει να αναγνωρίσουμε την πρόοδο, που από το τίποτε πάμε σε ένα πλέον κανονιστικό πλαίσιο. Είναι σωστές οι έννοιες και αυτοί οι κανονισμοί θα κριθούν από την εφαρμογή τους και πρέπει να είμαστε ανήσυχοι και να ελέγχουμε την πορεία εφαρμογής τούτων των κανονισμών, για να μη γίνει καμία έκπτωση σε όλα όσα έχω ήδη αναφέρει προηγουμένως.

Και επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε, ακόμα δέκα δευτερόλεπτα να σταθώ στην τεράστια προσπάθεια που έγινε γ' αυτή τη συζήτηση γύρω από τους συγκεκριμένους κανονισμούς από τους συναδέλφους, τα μέλη της επιτροπής, τη Νομική Υπηρεσία, το υπουργείο, αλλά κυρίως από τους λειτουργούς της Βουλής και δε θα είναι υπερβολή να πω ότι, αν δεν είχαμε αυτή τη στήριξη από τις υπηρεσίες της Βουλής, δε θα είχαμε κανονισμούς σήμερα στην ολομέλεια.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όντως έγινε μία διεξοδική συζήτηση, δε θυμάμαι πόσες συνεδριάσεις, αλλά ήταν για αρκετές συνεδριάσεις, και η συνεισφορά όλων ήταν σημαντική, και των λειτουργών της Βουλής και των κομμάτων και των ενδιαφερομένων. Απ' εκεί και πέρα έχουμε και εμείς την έννοια και να λειτουργήσουν σωστά και τα νερά να παραμείνουν καθαρά και όλοι όσοι θα αξιοποιούν τους χώρους να τους αξιοποιούν με σεβασμό και με έγνοια προς το περιβάλλον και προς την ασφάλεια βεβαίως και των αθλητών, αλλά και των παρευρισκομένων.

Θα παρακολουθούμε το πώς θα εξελιχθούν στην πράξη οι κανονισμοί, οι κανονισμοί που ψηφίζουμε σήμερα και εδώ θα είμαστε, για να διορθώσουμε, αν κάτι χρειαστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία ψήφος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με πενήντα μία ψήφους υπέρ, μία εναντίον και μία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα τιλοφορείται «Ο περί Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επενδυτικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

Τούτο κάτι μου θυμίζει 'πού το παρελθόν.

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Για να μεν μπλέξουμε με το παρελθόν, παρ' όλο που δεν μπλέκει με το παρελθόν, αλλά δεν έχουν πεισθεί όλοι οι συναδέλφοι, ζητούμε να κάμουμε μία τροπολογία, να το δει η επιτροπή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μία αναβολή. Μάλιστα.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

...μόνη της, χωρίς καλεσμένους, τη Δευτέρα, για να έρθουμε με μια...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την αναβολή;

ΑΝΝΑ ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Πρόεδρε, για την αναβολή απλώς να πω κάτι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

ΑΝΝΑ ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Απλώς να πω κάτι στον Πρόεδρο της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σε μένα;

ΑΝΝΑ ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Όχι, στον πρόεδρο της επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τα δείτε στην επιτροπή.

ΑΝΝΑ ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Πρόεδρε, επειδή έν' για καλεσμένους που ανάφερε, χωρίς καλεσμένους, έν' καλά να έχουμε τη Νομική Υπηρεσία στο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, εννά τα δείτε μεταξύ σας τούτα. Έννεν δουλειά της ολομέλειας.

Το υπ' αριθμόν 20 θέμα τιλοφορείται «Ο περί της Διαδικασίας Ρύθμισης Ληξιπρόθεσμων Φορολογικών Οφειλών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020». Είναι πρόταση νόμου.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε να επεκταθεί η περίοδος καταβολής ληξιπρόθεσμων φορολογικών οφειλών προς το Τμήμα Φορολογίας και να αποφευχθεί η αυτοδίκαιη ακύρωση ρυθμίσεων ληξιπρόθεσμων φορολογικών οφειλών για τις οποίες δεν καταβλήθηκαν δόσεις μεταξύ της 1^{ης} Μαρτίου και της 30^{ης} Ιουνίου 2020.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί της Διαδικασίας Ρύθμισης Ληξιπρόθεσμων Φορολογικών Οφειλών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Άριστος Δαμιανού

Μαρίνος Μουσιούπτας

Αντρέας Καυκαλιάς

Σάβια Ορφανίδου, εκπροσωπώντας

Γιώργος Λιλλήκας

τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Μάριος Μαυρίδης

Γιώργος Περδίκης

Ονούφριος Κουλλά

Άννα Θεολόγου

Στέφανος Στεφάνου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και στις 29 Ιουνίου 2020. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου, καθώς και του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ).

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης της πρότασης νόμου παρευρέθηκε επίσης ο βουλευτής κ. Ηλίας Μυριάνθους.

Σκοπός της πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε από τον κ. Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ στις 19 Ιουνίου 2020, είναι η τροποποίηση του περί της Διαδικασίας Ρύθμισης Ληξιπρόθεσμων Φορολογικών Οφειλών Νόμου, ώστε:

1. να επεκταθεί η περίοδος καταβολής ληξιπρόθεσμων φορολογικών οφειλών προς το Τμήμα Φορολογίας μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2020 και
2. να αποφευχθεί η αυτοδίκαιη ακύρωση ρυθμίσεων ληξιπρόθεσμων φορολογικών οφειλών για τις οποίες δεν καταβλήθηκαν δόσεις μεταξύ της 1^{ης} Μαρτίου και της 30^{ης} Ιουνίου 2020.

Ο εισηγητής της πρότασης νόμου, αναλύοντας περαιτέρω τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της, δήλωσε μεταξύ άλλων ότι με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις:

1. επεκτείνεται η περίοδος υποβολής αίτησης εκ μέρους δικαιούχων για τη ρύθμιση ληξιπρόθεσμων φορολογικών οφειλών προς το Τμήμα Φορολογίας μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2020 αντί μέχρι τη 14^η Αυγούστου 2020, που ισχύει σήμερα,
2. επανακαθορίζεται η ημερομηνία μέχρι την οποία θα θεωρούνται υποβληθείσες οι φορολογικές δηλώσεις, οι οποίες απαιτούνται για σκοπούς εξέτασης από τον Έφορο Φορολογίας αίτησης για ρύθμιση ληξιπρόθεσμων φορολογικών οφειλών, μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2020 αντί μέχρι την 30^η Ιουνίου 2020 και
3. δε θα λαμβάνονται υπόψη δόσεις οι οποίες δεν καταβλήθηκαν από πρόσωπα τα οποία ήταν ενταγμένα σε σχέδιο ρύθμισης ληξιπρόθεσμων φορολογικών οφειλών κατά την περίοδο μεταξύ 1^{ης} Μαρτίου και 30^{ης} Ιουνίου 2020 για σκοπούς ακύρωσης του σχεδίου.

Σύμφωνα με τον ίδιο, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, καθότι λόγω των έκτακτων μέτρων που έλαβε η Δημοκρατία προς αντιμετώπιση της πανδημίας της νόσου COVID-19 δεν ήταν δυνατή η αξιοποίηση από τους ενδιαφερόμενους φορολογούμενους της ήδη παραχωρηθείσας με νόμο παράτασης υποβολής αιτήσεων, αλλά ούτε ήταν δυνατό τα πρόσωπα τα οποία ήταν ενταγμένα σε σχέδιο ρύθμισης ληξιπρόθεσμων φορολογικών οφειλών να καταβάλουν τις δόσεις τους, με αποτέλεσμα να επίκειται η αυτοδίκαιη, βάσει του νόμου, ακύρωση υφιστάμενων σχεδίων στις περιπτώσεις που οι μη καταβληθείσες δόσεις υπερβαίνουν τις πέντε.

Σε σχέση με την πρόνοια της πρότασης νόμου για μη συνυπολογισμό των μη καταβληθεισών δόσεων στις καθυστερήσεις δόσεων για σκοπούς ακύρωσης σχεδίου ρύθμισης ληξιπρόθεσμων φορολογικών οφειλών, δήλωσε ότι αυτή βασίζεται σε παρόμοιες ρυθμίσεις που έχει ήδη εγκρίνει μέσω της ψήφισης σχετικών νομοθεσιών η Βουλή των Αντιπροσώπων και αφορούν στην αναστολή δόσεων δανείων για σκοπούς προστασίας των δανειοληπτών, καθώς και δόσεων οφειλετών που είναι ενταγμένοι σε σχέδια ρύθμισης αποπληρωμής ληξιπρόθεσμων κοινωνικών εισφορών.

Τέλος, επισήμανε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν επηρεάζουν με οποιοδήποτε τρόπο τις φορολογικές οφειλές που δυνατό να ενταχθούν σε σχέδιο ρύθμισης ληξιπρόθεσμων φορολογικών οφειλών, με βάση τις διατάξεις του υφιστάμενου νόμου.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Φορολογίας, χωρίς να διαφωνούν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, επισήμαναν ότι για την ορθότερη απόδοση των σκοπών και των επιδιώξεών της, σύμφωνα και με τα όσα ανέφερε ο εισηγητής της, το κείμενό της πρέπει να τροποποιηθεί, προκειμένου να περιληφθεί πρόνοια σχετικά με την παράταση της ημερομηνίας υποβολής αίτησης για ρύθμιση ληξιπρόθεσμων φορολογικών οφειλών προς το Τμήμα Φορολογίας. Περαιτέρω, δήλωσαν ότι, σε περίπτωση προώθησης της πρότασης νόμου προς ψήφιση, θα ήταν προτιμότερο οι προθεσμίες για την υποβολή αιτήσεων και φορολογικών δηλώσεων να μη συμπίπτουν με την περίοδο των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς, καθότι ο καθορισμός των εν λόγω προθεσμιών εντός της περιόδου αυτής δημιουργεί πρακτικά και λειτουργικά προβλήματα στο Τμήμα Φορολογίας ως προς την εφαρμογή του νόμου.

Ο εκπρόσωπος του ΣΕΛΚ συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου.

Στο στάδιο της συζήτησης του θέματος την επιτροπή απασχόλησε επίσης η προτεινόμενη παράταση της προθεσμίας υποβολής φορολογικών δηλώσεων για σκοπούς εξέτασης αίτησης για ρύθμιση ληξιπρόθεσμων φορολογικών οφειλών, η οποία λήγει την 30^η Ιουνίου 2020, και το κατά πόσο θα ήταν δυνατή η ψήφιση του προτεινόμενου νόμου μετά την παρέλευση της εν λόγω ημερομηνίας.

Συναφώς, ο εκπρόσωπος του Τμήματος Φορολογίας δήλωσε ότι οποιαδήποτε αλλαγή στην προθεσμία υποβολής των φορολογικών δηλώσεων για σκοπούς του νόμου, ακόμα και μετά τη λήξη της, δεν επηρεάζει την ισχύ του νόμου. Επιπρόσθετα, επισήμανε ότι, σε περίπτωση που η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίσει, ακόμα και μετά την 30^η Ιουνίου 2020, να επεκτείνει την εν λόγω προθεσμία, τότε για την περίοδο μεταξύ της 1^{ης} Ιουλίου 2020 και της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου δε θα παρέχεται η δυνατότητα ένταξης οφειλετών σε σχέδια ρύθμισης ληξιπρόθεσμων φορολογικών οφειλών.

Η επιτροπή, στη βάση των όσων διαμείφθηκαν, εξουσιοδότησε τον εισηγητή του προτεινόμενου νόμου όπως, σε συνεργασία με τη γραμματεία της επιτροπής και τους αρμόδιους εκπρόσωπους του Υπουργείου Οικονομικών, μελετήσει και υποβάλει στην επιτροπή νέο κείμενο πρότασης νόμου, σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Συναφώς, στις 29 Ιουνίου 2020 κατατέθηκε ενώπιον της επιτροπής νέο κείμενο πρότασης νόμου, με το οποίο προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Υποβολή αίτησης για ρύθμιση ληξιπρόθεσμων φορολογικών οφειλών προς το Τμήμα Φορολογίας μέχρι τη 14^η Ιανουαρίου 2021.
2. Υποβολή φορολογικών δηλώσεων για σκοπούς εξέτασης από τον Έφορο Φορολογίας αίτησης για ρύθμιση ληξιπρόθεσμων φορολογικών οφειλών μέχρι την 30^η Νοεμβρίου 2020.
3. Μη συνυπολογισμός των δόσεων που δεν καταβλήθηκαν από πρόσωπα τα οποία ήταν ενταγμένα σε ρύθμιση ληξιπρόθεσμων φορολογικών οφειλών την περίοδο μεταξύ 1^{ης} Μαρτίου και 30^{ης} Ιουνίου 2020 για σκοπούς ακύρωσης της ρύθμισης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφύλαξε την τελική τοποθέτηση όλων των εκπροσωπούμενων σε αυτήν πλευρών κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Μυριάνθους.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οφείλω μία εξήγηση στο σώμα σχετικά με την επανακατάθεση της συγκεκριμένης πρότασης νόμου, Παρ' όλο ότι είχαμε πει στην προηγούμενη συνεδρία το Φεβρουάριο όπου είχε ξαναζητηθεί παράταση, την οποία τότε συνυπόγραφαν ο κ. Κουλιός, ο κ. Προκοπίου και ο κ. Μυλωνάς, επανέρχεται αυτή η ρύθμιση για τον απλούστατο λόγο ότι λόγω της πανδημίας αρκετός κόσμος που είχε πρόθεση να προχωρήσει να ρυθμίσει τις φορολογικές του οφειλές μέχρι το 2015 δεν κατέστη δυνατό να το πράξει.

Παράλληλα, δίνουμε ακόμα μία παράμετρο στη συγκεκριμένη πρόταση νόμου η οποία ουσιαστικά αναφέρεται στο γεγονός ότι με την προηγούμενη ρύθμιση υπήρχε και ένα σημείο το οποίο αναφερόταν ότι αν κάποιος φορολογούμενος ο οποίος βρισκόταν στο σχέδιο καθυστέρουσε πέντε δόσεις να πληρώσει, τότε αυτόματα έβγαινε έξω από τη ρύθμιση αυτή. Με τη νέα πρόταση νόμου ουσιαστικά δίνουμε το δικαίωμα όσοι φορολογούμενοι από το Μάρτιο μέχρι τον Ιούνιο λόγω πανδημίας δεν κατάφεραν να πληρώσουν τις φορολογικές τους υποχρεώσεις μέσα από αυτό το σχέδιο, να μην λαμβάνονται υπόψη στις πέντε αυτές ρυθμίσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Ο κ. Περδίκης.

Άλλος ομιλητής, για να ξέρω; Σηκώστε τα χέρια σας πάνω. Παρακαλώ τους γραμματείς να σημειώσουν τα ονόματα, για να έχουμε λίστα.

Ο κ. Περδίκης έχει το λόγο.

Τα χέρια πάνω όμως οι υπόλοιποι, για να γραφτούν.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Έχασα λίγο το λογαριασμό. Μπορεί οι υπόλοιποι βουλευτές που θα μιλήσουν στη συνέχεια να ξέρουν καλύτερα από εμένα, το ομολογώ, αν είναι η τέταρτη ή η πέμπτη φορά που επεκτείνεται αυτό το σχέδιο.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Η πέμπτη, κύριε Περδίκη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μάλιστα.

Ομολογώ ότι ήμουν ένας από τους δράστες μαζί με κάποιους άλλους βουλευτές που επινοήσαμε αυτή τη διευκόλυνση στους οφειλέτες πριν από πολλά χρόνια. Διερωτώμαι όμως γιατί συνεχίζουμε να επεκτείνουμε και

να ανανεώνουμε και να ενδυναμώνουμε μία παραχώρηση προς τους φοροοφειλέτες και να καλλιεργούμε μία κουλτούρα φορολογικής ασυνέπειας, διότι και οι επιβαρύνσεις είναι μέρος των συνεπειών που έχει ο φορολογούμενος. Στέλνουμε νομίζω το μήνυμα στους φορολογούμενους ότι δεν είναι ανάγκη να πληρώνετε τις φορολογίες σας, τις υποχρεώσεις σας, οι καλοί βουλευτές και βουλευτίνες, αν μου επιτρέπεται ο όρος, θα φροντίσουν να περάσουν μία νομοθεσία, για να μειώσουν ή να εκμηδενίσουν τις επιβαρύνσεις.

Πέραν τούτου, κύριε Πρόεδρε, και λυπούμαι που θα το αναφέρω, αλλά επειδή το είπα και δημόσια οφείλω και έχω υποχρέωση να το πω και στην ολομέλεια της Βουλής, σε πρόσφατη -όχι πρόσφατη, δυστυχώς έχουν περάσει μήνες- έκθεση που πραγματοποίησε ο Γενικός Ελεγκτής μετά από οδηγίες της επιτροπής Ελέγχου αναφέρεται ότι αριθμός πολιτικά εκτεθειμένων προσώπων, μεταξύ των οποίων και βουλευτές, έχουν ευνοηθεί από αυτό το σχέδιο. Και θα ήθελα πραγματικά, αν υπάρχουν μεταξύ μας βουλευτές οι οποίοι έχουν ευνοηθεί ή ενδέχεται να ευνοηθούν απ' αυτό το σχέδιο και την επέκτασή του, να το δηλώσουν, όπως περιλαμβάνεται και αυτή η δήλωση συμφέροντος και ενδιαφέροντος και στον κώδικα ή το προσχέδιο του κώδικα το οποίο έχουμε μπροστά μας και το συζητούμε.

Πέραν τούτου, θέλω να πω ότι επί του συγκεκριμένου θέματος, επειδή υπάρχει περίπτωση να υπάρχουν και καλοπροαίρετοι φορολογούμενοι και επειδή ήμουν και ο εισηγητής μαζί με άλλους βουλευτές στο αρχικό νομοσχέδιο, όπως κάμνουμε κάθε φορά μετά από τη δεύτερη φορά, δε θα το ψηφίσουμε, αλλά θα απέχουμε από την ψηφοφορία και ελπίζω τα μηνύματα να φτάσουν εκεί που πρέπει να φτάσουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καυκαλιάς.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Καμία σχέση μαζί μας δεν έχουν οι δηλώσεις του κ. Πεردίκη σε σχέση με βουλευτές οι οποίοι έχουν επωφεληθεί από αυτό το σχέδιο, κύριε Πρόεδρε. Από εκεί και πέρα πρέπει να πω ότι με τροπολογία που έχει καταθέσει το ΑΚΕΛ έχει συμπεριληφθεί σ' αυτή τη νομοθεσία ειδική πρόνοια που εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής του νόμου φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία εντοπίστηκαν να έχουν καταθέσεις ή εμβάσματα στο εξωτερικό. Ήταν δική μας η τροπολογία και εξαιρέθηκαν από τη συγκεκριμένη νομοθεσία.

Επίσης, το δεύτερο που θέλω να σημειώσω είναι ότι με την παράταση που έχουμε μπροστά μας δεν αλλάζει η βάση αναφοράς. Παραμένει το 2015 ως έτος αναφοράς.

Ως ένα τρίτο σημείο, θέλω να σημειώσω το εξής: Έχουν δίκαιο όσοι έχουν την άποψη: Γι' αυτό και εμείς, την τελευταία φορά που βρεθήκαμε μπροστά σε πρόταση, για να δοθεί παράταση, είπαμε ότι θα ήταν η τελευταία φορά. Διότι με τις συνεχείς παρατάσεις, πλήττουμε την αποτελεσματικότητα του μέτρου. Είναι σωστή αυτή η άποψη... Όπως επίσης υπάρχει και η ηθική πτυχή. Τι γίνεται και τι μήνυμα στέλνουμε σε όλους όσοι είναι συνεπείς και ανταποκρίνονται με πάρα πολλές δυσκολίες στις υποχρεώσεις τους;

Όμως, αλήθεια, κύριε Πρόεδρε, την ίδια στιγμή πρέπει να πούμε ότι είχαμε μια περίοδο νεκρή, για την οποία είχε δοθεί η παράταση. Μεσολάβησαν πράγματα και θαύματα, κοσμοχλασιές.

Οπότε, θα υποστηρίξουμε την παράταση, αλλά θέλω να δηλώσω έτσι κατηγορηματικά ότι δεν μπορεί να επανέλθει το ζήτημα για μια νέα παράταση ενώπιόν μας. Σε τέτοια περίπτωση λέω το προφανές, ότι θα είμαστε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Σε συνέχεια των όσων έχουν ακουστεί, να πω κάτι που είναι σημαντικό να πούμε και είναι το ότι αναφέρεται μόνο στην ίδια χρονολογία, δηλαδή το 2015, δεν μπαίνουν νέες χρονιές που να δικαιούται κάποιος να κάνει χρήση ή κατάχρηση αυτής της ευκαιρίας που δίνεται. Το πιο σημαντικό όμως που πρέπει να πούμε είναι ότι η δυνατότητα που δίνεται σε όσους, λόγω και του κορωνοϊού, δεν μπόρεσαν να πληρώσουν τις δόσεις, μέχρις τρεις δόσεις, αυτές οι δόσεις θα μετρούσαν στον συνολικό αριθμό των πέντε, στις οποίες θα καθίστατο η συμφωνία άκυρη και θα είχαμε προβλήματα, γιατί θα επέστρεφε στην προτεραία κατάσταση ο φορολογούμενος. Αυτές οι τρεις περιπτώσεις δε θα μετρούν στις πέντε και νομίζω τούτο ίσως να είναι πιο σημαντικό από την άλλη προσπάθεια που γίνεται.

Εμείς θα υποστηρίξουμε την πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πράγματι και εμείς θέλουμε κατά απόλυτο τρόπο να διευκρινίσουμε πως πρόκειται περί μιας παράτασης που δε διαφοροποιεί σε καμία περίπτωση τα έτη αναφοράς, τη βάση. Άρα, με την παράταση και τις παρατάσεις που έχουμε δώσει, δεν έχουμε δώσει κανένα νέο δικαίωμα σε κανένα νέο φορολογούμενο για οποιοδήποτε άλλο φορολογικό έτος. Συνεπώς, αυτό που κάνουμε σήμερα, δεν προσθέτει κάτι. Το είχαμε δώσει ήδη. Και διατείνομαι στη βάση κάποιων περιπτώσεων που γνωρίζω, πως αυτοί που έχουν μείνει πίσω -δεν μπορώ να το αποδείξω, αλλά διατείνομαι λέω- είναι αυτοί οι οποίοι έχουν τα περισσότερα οικονομικά προβλήματα. Είναι αυτοί οι οποίοι δεν κατάφεραν να πληρώσουν τον λογιστή, για να κλείσουν τους λογαριασμούς για πέντε και δέκα χρόνια. Γιατί έχει και άλλες απαιτήσεις η νομοθεσία. Πρέπει να καταθέσεις κλειστούς οικονομικούς λογαριασμούς για όλα τα έτη. Πρέπει να καταθέσεις τις φορολογικές σου δηλώσεις όλες. Πρέπει να μην αφήσεις για κανένα νέο έτος, μετά το 2015, τις φορολογικές σου υποχρεώσεις απλήρωτες.

Όλα αυτά τα είχαμε βάλει από την αρχή, έτσι ώστε να υπήρχε η σωστή ισορροπία. Να μη δημιουργηθούν δηλαδή νέες ληξιπρόθεσμες οφειλές, όταν ρυθμίζεις τις παλαιότερες. Είναι εκ των ων ουκ άνευ κάτι τέτοιο. Οι κίνδυνοι που υπάρχουν για τη φορολογική συμμόρφωση, δεν είναι σήμερα που υπάρχουν. Όλα αυτά τα είχαμε ζυγίσει και κακώς δημιουργούνται νέες εντυπώσεις στους πολίτες από αυτό το σώμα. Οι κίνδυνοι που υπήρχαν, υπήρχαν την πρώτη φορά που το είχαμε ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Και θέλω να υπενθυμίσω δύο πραγματάκια ακόμα, Πρόεδρε.

Το πρώτο είναι ότι, αν θυμούμαι, υπήρχαν διακόσιες τόσες χιλιάδες των πολιτών και το 80% αυτών που είχαν ληξιπρόθεσμες οφειλές, δηλαδή κάπου εκατό πενήντα χιλιάδες κόσμος, ήταν κάτω από €3.000. Και το κάναμε αυτό το σχέδιο μετά την οικονομική κρίση, για να μην οδηγηθούν χιλιάδες των συμπολιτών μας στη φυλακή. Και, επαναλαμβάνω, δε δίνουμε τίποτα καινούριο! Επίσης να πω ότι πολύ σωστά μπαίνει μια πρόνοια, ότι αν έχασε κάποιος δόσεις μέσα στην κρίση, στο lock down κ.λπ. δε θα μετρά στον μέγιστο αριθμό που δικαιούται, προτού αποβληθεί από το σύστημα. Πολύ σωστή πρόνοια.

Εμείς θα το στηρίξουμε. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαυρίδης.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ και συγχαίρω και τον συνάδελφο για την πρωτοβουλία του και για την ευαισθησία του.

Αλλά, επειδή υπάρχουν οφειλές όχι μόνο στις κοινωνικές ασφαλίσεις, υπάρχουν στον ΦΠΑ, υπάρχουν στις τράπεζες, υπάρχουν παντού οφειλές ληξιπρόθεσμες -η Κύπρος έχει ένα πρόβλημα με αυτό το θέμα, ότι δεν πληρώνονται κάποιες οφειλές στην ώρα τους- εγώ θα εισηγούμουν να επεκταθεί αυτή η νομοθεσία σε όλων των ειδών τις οφειλές και να υπάρχει απεριορίστος χρόνος, ώστε ο καθένας να μπορεί να τακτοποιήσει τις οφειλές του.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής ή να κλείσουμε εδώ;

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είπατε μου ότι δε θέλετε. Τώρα θέλετε;

Η κ. Θεολόγου.

Και ποιος άλλος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Μυριάνθους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και ο κ. Μυριάνθους.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θεωρώ ότι με τούτη τη συγκεκριμένη την εκ νέου ανανέωση της παράτασης για τις ληξιπρόθεσμες οφειλές κοροϊδεύουμε για πέμπτη συνεχόμενη φορά τους συνεπείς φορολογούμενους που συνεχίζουν να τηρούν τις υποχρεώσεις τους και στη βάση αυτού του θέματος, επειδή από τη δεύτερη τροποποίηση και μετά της παράτασης ψηφίζω εναντίον, θα ψηφίσω εναντίον για τη συγκεκριμένη τροποποίηση. Και το επόμενο θέμα συσχετίζεται και είναι ακριβώς γι' αυτό τον λόγο που ψηφίζω εναντίον της συγκεκριμένης ρύθμισης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυριάνθους τελευταίος ομιλητής. Είναι και δευτερολογία, οπότε κλείνουμε.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έχω την εντύπωση, κύριε Πρόεδρε, ότι πολλές φορές, προσπαθώντας να δείξουμε ευαισθησία σε κάποια ζητήματα και να φανούμε ως οι ανωτέρω, ξεκινούμε να λαϊκίζουμε. Και να πω ότι εδώ και αρκετά χρόνια δυστυχώς η οικονομική κρίση έχει πλήξει τους χαμηλά αμειβόμενους, τα χαμηλά στρώματα, τις μικρομεσαίες και μικρές επιχειρήσεις. Λοιπόν, έχουμε την ευαισθησία κάποιοι να επικεντρώνουμε τα ζητήματα του πλήγματος αυτού της οικονομικής κρίσης μόνο στα θέματα που αφορούν τους δανεισμούς από τις τράπεζες και τα ζητήματα τα οποία αφορούν οφειλές των πολιτών προς το κράτος να μην τα αγγίζουμε, γιατί θα δημιουργήσουμε ζήτημα ασυνέπειας. Και απαντώ στον κ. Περδίκη ο οποίος έχει αναφερθεί στο γεγονός ότι προσπαθούμε οι καλοί βουλευτές και βουλευτίνες να ικανοποιήσουμε αυτό τον κόσμο, γιατί θα ξέρει ότι θα ξανάρθει και θα ξανάρθει. Καλά, με το ίδιο σκεπτικό, κύριε Περδίκη, την Τρίτη που έρχεται στην επιτροπή Εργασίας συζητούμε πρόταση νόμου που υπογράφεται από εσάς, από εμένα και από τον κ. Φακοντή για ρύθμιση ξανά των ληξιπρόθεσμων οφειλών στις Κοινωνικές Ασφαλίσεις. Εκεί δεν υπάρχει η ίδια ευαισθησία από εσάς; Μόνο σε αυτό το ζήτημα υπάρχει;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μόνο ως τη δεύτερη φορά. Επιμένω!

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Α! Ως τη δεύτερη φορά! Μα το ζήτημα είναι ότι εξακολουθεί να υπάρχει, κύριε Περδίκη, αυτή η οικονομική δυσκολία. Όσες φορές και αν είναι. Αναφέρθηκε από τους συναδέλφους ότι είναι μέχρι το 2015. Και ακριβώς, αρκετός κόσμος, ιδίως αυτοί που δεν είχαν την ευχέρεια να βρουν το ρευστό να προχωρήσουν, γιατί είτε οι τράπεζες τους είχαν στη διαδικασία εκποίησης περιουσιών είτε είχαν μπλοκαριστεί οι λογαριασμοί τους είτε λόγω οικονομικής κρίσης αυτά που είχαν να παίρνουν από τους πελάτες τους δεν μπορούσαν να τα πάρουν, αυτή τη στιγμή υπάρχει η δυνατότητα. Να τους αποκλείσουμε αυτούς τους ανθρώπους;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα ψήφοι, υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα εννέα ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διαδικασίας Ρύθμισης Ληξιπρόθεσμων Φορολογικών Οφειλών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2020.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα ψήφοι, υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα εννέα ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και δύο αποχές, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το θέμα με αριθμό 21 τιτλοφορείται «Ο περί Τμήματος Φορολογίας (Τροποποιητικός) 10 Νόμος του 2020».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε η διάρκεια της ανάθεσης από τον Υπουργό Οικονομικών των εξουσιών, αρμοδιοτήτων και καθηκόντων του Εφόρου Φορολογίας και των Βοηθών Εφόρων Φορολογίας σε πρόσωπα που πληρούν τα απαιτούμενα προσόντα, σε περίπτωση που οι θέσεις αυτές παραμένουν κενές, να επεκταθεί.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Τμήματος Φορολογίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Άριστος Δαμιανού

Μαρίνος Μουσιούτσας

Αντρέας Καυκαλιάς

Σάβια Ορφανίδου, εκπροσωπώντας

Γιώργος Λιλλήκας

τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Μάριος Μαυρίδης

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Ιουνίου 2020. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Τμήματος Φορολογίας Νόμου, ώστε η διάρκεια της ανάθεσης από τον Υπουργό Οικονομικών σε πρόσωπο που πληρεί τα απαιτούμενα προσόντα των εξουσιών, των αρμοδιοτήτων και των καθηκόντων του Εφόρου Φορολογίας και των Βοηθών Εφόρων Φορολογίας, σε περίπτωση που αυτές οι θέσεις παραμένουν κενές, να επεκταθεί από τρεις μήνες σε έξι μήνες, με δυνατότητα ανανέωσης της ανάθεσης για επιπλέον έξι μήνες.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, το Διοικητικό Δικαστήριο με αποφάσεις του ημερομηνίας 16 Μαρτίου και 29 Μαΐου 2020, αντίστοιχα, έκρινε άκυρους τους διορισμούς από το Υπουργικό Συμβούλιο του Εφόρου Φορολογίας και των τριών Βοηθών Εφόρων Φορολογίας. Ειδικότερα, με βάση την απόφαση του δικαστηρίου, οι διατάξεις του περί Τμήματος Φορολογίας Νόμου, βάσει των οποίων παρέχεται εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο να διορίζει Έφορο Φορολογίας και Βοηθούς Εφόρους Φορολογίας, αντίκεινται στα άρθρα 122 έως 125 του συντάγματος, δυνάμει των οποίων εξουσία για διορισμό σε θέσεις που ανήκουν στη δημόσια υπηρεσία έχει η ΕΔΥ.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία, σε περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο οι θέσεις του Εφόρου Φορολογίας και των Βοηθών Εφόρων Φορολογίας παραμένουν κενές, ο Υπουργός Οικονομικών δύναται να αναθέτει τις σχετικές εξουσίες, αρμοδιότητες και καθήκοντα για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες σε πρόσωπα που πληρούν τα απαιτούμενα κριτήρια. Ως εκ τούτου, ο Υπουργός Οικονομικών, ασκώντας το δικαίωμα αυτό, προέβη στην ανάθεση εξουσιών, αρμοδιοτήτων και καθηκόντων του Εφόρου Φορολογίας σε πρόσωπο που πληρούσε τα σχετικά κριτήρια για την περίοδο από 3 Απριλίου μέχρι 2 Ιουλίου 2020.

Στη βάση των πιο πάνω δεδομένων κρίνεται από πλευράς εκτελεστικής εξουσίας αναγκαία η προώθηση του προτεινόμενου νόμου, ώστε αφενός να διασφαλιστεί η ομαλή και εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος Φορολογίας και αφετέρου να δοθεί επαρκής χρόνος στην κυβέρνηση προς επίλυση του προβλήματος που προέκυψε.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε μεταξύ άλλων ότι η κυβέρνηση έχει ασκήσει έφεση επί της πιο πάνω απόφασης του Διοικητικού Δικαστηρίου. Συναφώς, εν αναμονή της σχετικής απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου επί της έφεσης και ενόψει του γεγονότος ότι η περίοδος της τρίμηνης ανάθεσης των καθηκόντων του Εφόρου Φορολογίας εκπνέει στις 2 Ιουλίου 2020, κρίθηκε αναγκαία η προώθηση του προτεινόμενου νόμου, ώστε να δοθεί ο απαιτούμενος χρόνος στην κυβέρνηση να μελετήσει τα μέτρα που ενδεχομένως να χρειαστεί να λάβει.

Προσθέτοντας στα πιο πάνω, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η τρίμηνη ανάθεση των αρμοδιοτήτων, των εξουσιών και των καθηκόντων του Εφόρου Φορολογίας από τον Υπουργό Οικονομικών δυνάμει των διατάξεων του βασικού νόμου κρίθηκε ως η μόνη λύση, δεδομένων των στενών χρονικών πλαισίων, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχιση της ομαλής λειτουργίας του Τμήματος Φορολογίας μέχρι την απόφαση επί της έφεσης.
2. Πέραν της έφεσης που έχει ασκηθεί σε σχέση με τον διορισμό Εφόρου Φορολογίας, έχει παράλληλα υποβληθεί αίτηση αναστολής εκτέλεσης της απόφασης του Διοικητικού Δικαστηρίου, ώστε να παρασχεθεί χρόνος για την έκδοση της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου επί της έφεσης. Επιπρόσθετα, επίκειται η άσκηση έφεσης επί της απόφασης του Διοικητικού Δικαστηρίου για τον διορισμό των Βοηθών Εφόρων Φορολογίας.
3. Στον προτεινόμενο νόμο περιλαμβάνεται επίσης πρόνοια για διαγραφή υφιστάμενων διατάξεων του βασικού νόμου, οι οποίες προβλέπουν για την αναπλήρωση της θέσης Βοηθού Εφόρου Φορολογίας, σε περίπτωση κένωσης της θέσης πριν από τη λήξη της θητείας του ή σε περίπτωση απουσίας του, καθότι οι διατάξεις αυτές έρχονται σε αντίθεση με άλλες συναφείς διατάξεις του ίδιου νόμου.

Στο στάδιο της εξέτασης του θέματος, η επιτροπή ζήτησε περαιτέρω διευκρινίσεις αναφορικά με τη νομιμότητα των αποφάσεων και των ενεργειών του Εφόρου Φορολογίας, δεδομένης της απόφασης του Διοικητικού Δικαστηρίου σε σχέση με τον διορισμό του, τα νέα προτεινόμενα χρονοδιαγράμματα που αφορούν την ανάθεση των καθηκόντων, των εξουσιών και των αρμοδιοτήτων του Εφόρου Φορολογίας και των Βοηθών Εφόρων Φορολογίας, την ετοιμότητα της κυβέρνησης για αποτελεσματική και οριστική επίλυση του ζητήματος, ανεξαρτήτως της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου επί των εφέσεων, καθώς και τη δυνατότητα της ΕΔΥ να προβεί στον άμεσο διορισμό Εφόρου Φορολογίας και Βοηθών Εφόρων Φορολογίας.

Σε σχέση με τα τεθέντα από την επιτροπή ζητήματα, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η τρίμηνη ανάθεση των αρμοδιοτήτων, των εξουσιών και των καθηκόντων του Εφόρου Φορολογίας από τον Υπουργό Οικονομικών δυνάμει των διατάξεων του βασικού νόμου θεωρείται νόμιμη, καθότι οι εν λόγω διατάξεις δεν κρίθηκαν αντισυνταγματικές από το Διοικητικό Δικαστήριο. Ως εκ τούτου, οποιεσδήποτε ενέργειες έχουν αναληφθεί εντός της τρίμηνης περιόδου από τον ασκούντα καθήκοντα Εφόρου Φορολογίας θεωρούνται νόμιμες. Περαιτέρω, με βάση σχετική νομολογία, δεν προκύπτει οποιοδήποτε πρόβλημα ούτε για ενέργειες του Εφόρου Φορολογίας οι οποίες είχαν ληφθεί πριν από την απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου. Επιπρόσθετα, από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης του Διοικητικού Δικαστηρίου μέχρι και την ανάθεση των καθηκόντων από τον Υπουργό Οικονομικών στον νυν ασκούντα καθήκοντα Εφόρου Φορολογίας, το εν λόγω πρόσωπο δεν έχει προβεί σε οποιαδήποτε ενέργεια η οποία θα μπορούσε να θεωρηθεί έκνομη.
2. Ο νόμος παρέχει το δικαίωμα στον Υπουργό Οικονομικών να αναθέτει καθήκοντα, αρμοδιότητες και εξουσίες Εφόρου Φορολογίας και Βοηθών Εφόρων Φορολογίας για μία μόνο φορά για περίοδο τριών μηνών, χωρίς δυνατότητα εκ νέου ανάθεσης σε άλλα πρόσωπα, με σκοπό την αντιμετώπιση έκτακτων περιπτώσεων. Ενδεχόμενη διαδοχική ανάθεση καθηκόντων, αρμοδιοτήτων και εξουσιών του Εφόρου Φορολογίας και των Βοηθών Εφόρων Φορολογίας από τον Υπουργό Οικονομικών πέραν της μίας φορές θα αντιστρατεύεται τη φιλοσοφία του νόμου για διορισμό στις εν λόγω θέσεις από το Υπουργικό Συμβούλιο.
3. Η προτεινόμενη με βάση το νομοσχέδιο εξάμηνη περίοδος ανάθεσης εξουσιών, αρμοδιοτήτων και καθηκόντων Εφόρου Φορολογίας και Βοηθών Εφόρων Φορολογίας θα αρχίσει να υπολογίζεται με την έναρξη της ισχύος του προτεινόμενου νόμου και ειδικότερα από την ημερομηνία κατά την οποία ο Υπουργός Οικονομικών θα ασκήσει τη δυνατότητα που θα του παρέχει ο νέος νόμος.
4. Σε περίπτωση που το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίψει τις εφέσεις κατά των αποφάσεων του Διοικητικού Δικαστηρίου, θα απαιτηθεί η εκ βάρων τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε να αρθεί η εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου για διορισμό του Εφόρου Φορολογίας και των Βοηθών Εφόρων Φορολογίας, η ετοιμασία και η έγκριση σχετικών σχεδίων υπηρεσίας και ακολούθως η έναρξη διαδικασίας προκήρυξης και πλήρωσης των θέσεων από την ΕΔΥ. Για την υλοποίηση των πιο πάνω διαδικασιών εκτιμάται ότι θα απαιτηθεί κατ' ελάχιστον χρονική περίοδος ενός έτους. Η κυβέρνηση, προσμετρώντας τον χρόνο μέχρι την έκδοση απόφασης από το Ανώτατο Δικαστήριο επί των εφέσεων, καθώς και τη λήψη ενδεχόμενων μέτρων προς αντιμετώπιση του όλου ζητήματος, κρίνει ως επαρκή χρόνο την εξάμηνη περίοδο ανάθεσης και την ανανέωση της ανάθεσης για επιπλέον έξι μήνες, εφόσον αυτή απαιτηθεί.
5. Η ΕΔΥ μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών τροποποίησης του βασικού νόμου και ετοιμασίας σχετικών σχεδίων υπηρεσίας δεν μπορεί να προβεί σε διορισμό Εφόρου Φορολογίας και Βοηθών Εφόρων Φορολογίας.

Ο εκπρόσωπος της ΕΔΥ, δηλώνοντας ότι συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου, ανέφερε παράλληλα ότι, σε σχέση με τη δυνατότητα της ΕΔΥ για έναρξη διαδικασίας πλήρωσης των θέσεων Εφόρου Φορολογίας και Βοηθών Εφόρων Φορολογίας, απαιτείται πρώτιστα η σύνταξη και έγκριση σχετικού σχεδίου υπηρεσίας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κάλεσε την εκτελεστική εξουσία όπως, ανεξαρτήτως της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου επί των ασκηθεισών εφέσεων, προβεί εγκαίρως στη μελέτη και την ετοιμασία σχεδιασμών για οριστική επίλυση του όλου ζητήματος, ώστε μελλοντικά να αποφευχθούν παρόμοιας φύσης προβλήματα, τα οποία επηρεάζουν την εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος Φορολογίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υποβάλλοντας με την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια του σώματος το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, επιφυλάσσει την τελική τοποθέτηση όλων των εκπροσωπούμενων σε αυτήν πλευρών κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Η κ. Θεολόγου, ο κ. Βότσης, ο κ. Περδίκης και ο κ. Στεφάνου.

Αυτοί έτσι; Έχει και άλλους; Έχει;

Τον λόγο έχει η κ. Θεολόγου.

Ψηλώστε όλοι τα χέρια σας πάνω, να γραφτεί κατάλογος τότε.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για τον διορισμό του Εφόρου Φορολογίας και των τριών Βοηθών Εφόρων Φορολογίας έγιναν προσφυγές και με καθυστέρηση έξι χρόνων το Διοικητικό Δικαστήριο έκρινε ως αντισυνταγματικούς τόσο τον διορισμό του Εφόρου όσο και των Βοηθών Εφόρων Φορολογίας. Γιατί ο τρόπος ακριβώς διορισμού, όπως προνοεί το σύνταγμα, είναι αρμοδιότητα της ΕΔΥ να τους διορίζει και όχι του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η κυβέρνηση, αντί να προχωρήσει σύμφωνα με τις διοικητικές αποφάσεις ή να αναμένουν τουλάχιστον την απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου για την αίτηση εναντίον της εκτέλεσης της απόφασης του δικαστηρίου, μέσα από τον Υπουργό Οικονομικών, προχώρησε με έναν προκλητικό τρόπο, αν μπορώ να το θέσω έτσι, στον επαναδιορισμό του συγκεκριμένου Εφόρου Φορολογίας για ακόμα τρεις μήνες, όπως προνοούσε η διαδικασία βάσει του νόμου που κρίθηκε ήδη αντισυνταγματική. Και έχουν το θράσος, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να ζητούν από τη Βουλή να περάσουμε νόμο για επέκταση του διορισμού του συγκεκριμένου ατόμου για άλλους έξι μήνες και στη συνέχεια για ακόμα έξι και να παρακάμπτουν την ορθή διαδικασία που είναι ο διορισμός από την ΕΔΥ για άλλα τόσα χρόνια, αφού ο Υπουργός Οικονομικών πλέον θα παρατείνει το δικαίωμά του να ενεργεί ως ΕΔΥ και να διορίζει τους εκλεκτούς της πολιτικής εξουσίας στις θέσεις του Εφόρου Φορολογίας και των Βοηθών Εφόρων Φορολογίας.

Εδώ εγείρονται πάρα πολλά ερωτήματα, τόσο για την αρχική επιλογή των συγκεκριμένων ατόμων όσο και για τη μανία κάποιων να κρατήσουν με οποιοδήποτε τρόπο τα συγκεκριμένα άτομα στις συγκεκριμένες θέσεις. Μήπως πίσω από αυτή την προσπάθειά τους κρύβεται ανάγκη για διευθέτηση από συγκεκριμένα άτομα συγκεκριμένων υποθέσεων που αφορούν άμεσα ή έμμεσα πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα; Στο Τμήμα Φορολογίας, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν νόμοι που πρέπει να εφαρμόζονται για την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος. Είναι πιθανή κατάχρηση εξουσίας και πιθανή παράβαση νόμιμου καθήκοντος να γίνεται διευθέτηση υποθέσεων με τρόπο που να παραπέμπει σε αυτό, δηλαδή την πιθανή κατάχρηση εξουσίας και την πιθανή παράβαση νόμιμου καθήκοντος. Ο τρόπος λειτουργίας του τμήματος σήμερα είναι να διοικείται από μία μερίδα αντισυνταγματικά διορισμένων λειτουργών και δεν οδηγεί σε οποιοδήποτε άλλο συμπέρασμα από αυτό που ανέφερα πιο πάνω, για πιθανή κατάχρηση εξουσίας δηλαδή και εξυπηρέτηση συγκεκριμένων συμφερόντων, πλην του δημοσίου. Γιατί τόσο μένος να κρατηθούν στην εξουσία από το πολιτικό σύστημα, ασχέτως νομιμότητας των μεθόδων που ακολουθούνται για διευθέτηση υποθέσεων, τα συγκεκριμένα άτομα;

Έχω, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καταγγελίες στα χέρια μου για deals εκατομμυρίων! Δηλαδή, να το ξαναπώ: Έχω στα χέρια μου καταγγελίες για deals εκατομμυρίων! Δηλαδή, διευθετήθηκαν υποθέσεις όχι προς όφελος των δημόσιων οικονομικών! Όπως επίσης και στοιχεία τα οποία έχω στην κατοχή μου μετά από έρευνα σε δημόσια προσβάσιμα στοιχεία, τα οποία πλέον είναι υπό διερεύνηση από τον Γενικό Ελεγκτή, για συγκεκριμένη υπόθεση ομίλου εταιρειών, που εμπλέκονται άτομα που έχουν κριθεί ότι έφεραν ευθύνη στην κατάρρευση του συνεργατισμού.

Καλώ όλους τους συναδέλφους να ενισχύσουν τη νομιμότητα και το κράτος δικαίου και όχι να την περιφρονούν, υποβιβάζοντάς την απλά σε μία ανάγκη κάλυψης ενός ακέφαλου τμήματος, γιατί είναι προτιμότερο να είναι ακέφαλο το τμήμα, παρά η κεφαλή να ζημιώνει με τις αποφάσεις της τα δημόσια οικονομικά του κράτους!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ ευχαριστώ.

Ο κ. Περδίκης.

Αν μπορείτε να είστε σύντομοι, να τηρούνται δηλαδή οι συμφωνίες που εκάμαμε για τα δίλεπτα κ.λπ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όταν από το βήμα της Βουλής πριν από έξι χρόνια προειδοποιούσα για την ψήφιση της νομοθεσίας όσον αφορά την ίδρυση θέσης αξιωματούχου εφόρου και βοηθών εφόρου φορολογίας, πραγματικά δεν περίμενα ότι θα δικαιωνόμουν από απόφαση δικαστηρίου, γιατί συνήθως βρίσκω τον εαυτό μου να είναι εκτός νομιμότητας σε αυτή τη χώρα, όσον αφορά τις αντιλήψεις μου περί δικαιοσύνης. Μετά εκπλήξεως πληροφορήθηκα πριν από λίγους μήνες ότι το δικαστήριο ακύρωσε λόγω αντισυνταγματικότητας τον διορισμό του σημερινού εφόρου και ύστερα από λίγες εβδομάδες ακύρωσε και τον διορισμό και των βοηθών εφόρου. Δε θα υπεισελθώ στα θέματα του δικαστηρίου και αποφάσεων του δικαστηρίου και επί της ουσίας, όμως εδώ προκύπτει ένα θέμα θεσμικό για εμάς, διότι στη Βουλή εκκρεμούν προτάσεις νόμου και προσχέδιο νομοθεσίας με το οποίο τα κόμματα και η κυβέρνηση προωθούν την ανάγκη και την αρχή της συμμόρφωσης των διοικητικών οργάνων με τις αποφάσεις των δικαστηρίων, του Ανωτάτου και του Διοικητικού. Αυτό που κάμνουμε σήμερα είναι συμμόρφωση με τις αποφάσεις των δικαστηρίων; Τα δικαστήρια να έχουν αποφασίσει ότι είναι αντισυνταγματικός ο διορισμός του εφόρου και των βοηθών εφόρων, να κάμνει χρήση του αντισυνταγματικού νόμου η κυβέρνηση και να δίνει τρεις

μήνες παράταση και να ερχόμαστε με τη λήξη -λήγει σήμερα, κάτι το οποίο ξέχασε να αναφέρει η κ. Θεολόγου, σήμερα λήγει η τρίμηνη διορία- να προλάβουμε την έκδοση της εφημερίδας της κυβέρνησης, για να μπορέσουμε να επεκτείνουμε διά του νόμου που ψηφίζουμε σήμερα, σε λίγο, τη θητεία ενός εφόρου και των βοηθών του, τις οποίες αποφάσεις των δικαστηρίων έχουν κηρύξει άκυρες... Αυτό είναι υγιές; Σας ερωτώ. Είναι υγιές από πολιτική και νομική άποψη; Εγώ θεωρώ ότι δεν είναι καθόλου υγιές και στέλλουμε τα χειρότερα μηνύματα προς την κοινωνία και προς όσους παρακολουθούν, αν παρακολουθούν κάποιος τη δράση και τη συμπεριφορά μας και τα λόγια μας. Δε θα υπεισέλθω στην κριτική τού τι κάμνει και πώς χειρίζεται τα θέματα τα φορολογικά η συγκεκριμένη, η σημερινή ηγεσία, δεν είναι το θέμα μας, θα το συζητήσουμε σε άλλα επίπεδα -έχει πολλά όργανα η Βουλή για να συζητήσουν αυτά τα θέματα- αλλά θεωρώ ότι αυτό το θεμελιακό ζήτημα, να έρχεται η ίδια η Βουλή με νομοθεσία να παραβιάζει αποφάσεις δικαστηρίων και να τροποποιεί θητείες, την ημέρα που λήγουν οι θητείες, είναι ένα σκάνδαλο το οποίο μας οδηγεί στην ανυποληψία, γι' αυτό εμείς δε θα ψηφίσουμε αυτή τη νομοθεσία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εγώ δεν είμαι δικηγόρος ούτε κατέχω τη νομική όπως τους συναδέλφους που έχουν αναφέρει κάποια πράγματα, αλλά προσπαθώ να διαβάσω τι έχουμε μπροστά μας. Σίγουρα υπάρχει μια απόφαση σε ένα πρωτόδικο δικαστήριο η οποία τι λέει; Δε λέει ότι ο συγκεκριμένος έφορος ή οι βοηθοί του έχουν κάποιο πρόβλημα. Τώρα οι καταγγελίες που αναφέρθηκε η συνάδελφος φαντάζομαι είναι ήδη στον Γενικό Ελεγκτή, έτσι κατάλαβα. Και στον Γενικό Εισαγγελέα πρέπει να είναι. Εγώ τουλάχιστον θα τις έπαιρνα άμεσα στον Γενικό Εισαγγελέα. Από εκεί και πέρα, εάν αποδειχτεί οτιδήποτε για οποιονδήποτε, είναι εκεί τα δικαστήρια να το κρίνουν και να βάλουν φυλακή οποιονδήποτε χρειάζεται να μπει φυλακή, εάν είναι η τελική απόφαση των δικαστηρίων. Αλλά τι λέμε σήμερα; Ότι ένα Διοικητικό Δικαστήριο έχει αποφασίσει ότι κακώς ο έφορος και οι βοηθοί του διορίζονται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και πρέπει να διορίζονται βάσει της διαδικασίας της ΕΔΥ. Ωραία! Η απόφαση τούτη του δικαστηρίου έχει εφεσιβληθεί από την κυβέρνηση στο Ανώτατο και αναμένεται η τελεσίδικη απόφαση του Ανωτάτου. Άρα, έχουμε ένα δεδομένο.

Το δεύτερο δεδομένο είναι ότι με άλλο νόμο -γι' αυτό λέω ότι δεν είμαι δικηγόρος, αλλά έτσι το καταλαβαίνω- ο οποίος δε φαίνεται να έχει κριθεί αντισυνταγματικός, αυτή η πολιτεία δίνει δικαίωμα στον Υπουργό Οικονομικών, όταν είναι κενή η θέση του εφόρου ή των βοηθών του να αναθέτει σε πρόσωπο, εξουσίες, αρμοδιότητες και καθήκοντα εφόρου και βοηθού σε τρεις μήνες. Αυτός είναι ο νόμος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για τρεις μήνες;

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Για τρεις μήνες. Και δε διορίζει με τούτο τον νόμο που συζητούμε τώρα εμείς, που λίγο-πολύ όσοι εννάν τον ψηφίσουμε παρουσιάστηκε ότι κάμνουμε ένα έγκλημα καθοσίωσης. Λέω λοιπόν ότι μπροστά μας έχουμε έναν άλλο νόμο που δεν έχει πρόβλημα, εκτός αν πάει και τούτο στο δικαστήριο. Προς το παρόν δεν έχει πρόβλημα. Και τι λέει; Λέει του Υπουργού Οικονομικών «για τρεις μήνες μπορείς να αναθέσεις καθήκοντα σε κάποιους να κάνουν τη δουλειά του εφόρου και των βοηθών, αν είναι κενή η θέση». Και έρχεται η Βουλή και τι λέει τώρα; Έρχεται η κυβέρνηση και προτείνει στη Βουλή, έντζιε αποφασισέν το η Βουλή. Επειδή έχουμε κενό αυτή τη στιγμή, το οποίο κενό θα παραταθεί είτε μέχρι την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου είτε μέχρι να κάνει σχέδια υπηρεσίας η κυβέρνηση για τη θέση του εφόρου και του βοηθού εφόρου, αν θα χάσει στο δικαστήριο ή αν θέλει να προσαρμοστεί με την απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου, του πρωτόδικου, που πάλι θέλει χρόνο. Οπότε εμείς έχουμε μπροστά μας το εξής ερώτημα: Κύριοι, ή θα ψηφίσετε τούτο τον νόμο, που τι λέει; Αντί να είναι μόνο τρεις μήνες που δικαιούται ο υπουργός να αναθέτει καθήκοντα, να το κάμνει για έξι συν έξι μήνες. Γιατί έξι συν έξι; Ενδεχομένως να μην τελειώσει ενώπιον του Ανωτάτου. Ακόμα και αν πάμε στην ΕΔΥ, μας είπαν ότι θέλουν πόσους μήνες, για να κάμουν τις διαδικασίες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλουν κάποιους μήνες.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Εγώ τους πρότεινα, αν θέλετε, ταυτόχρονα σχέδιο Β. Ας ετοιμάσουν τις νομοθεσίες που χρειάζεται, αν θα είναι μέσω της ΕΔΥ, ώστε, αν χάσουν στο Ανώτατο, να μη θέλουν άλλο έναν χρόνο να κάμουν τους νόμους. Λοιπόν, να προετοιμάζουν, δεν είπα να φέρουν στη Βουλή. Λοιπόν, άρα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σε βάλω ενδιάμεσο να κανονίσεις και τις θέσεις στη Βουλή, αν γίνονται τούτα τα πράγματα. Καθυστερούν πολλά.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Εγώ, αν ήμουν νοικοκύρης, έτσι ήταν να κάμω. Ήταν να έχω το σχέδιο Β, να το προετοιμάζω. Αν χάσω το Α, να έχω το Β, όχι να θέλω άλλον έναν χρόνο. Εμείς κριτικάρουμε το ότι η κυβέρνηση πάλι ήρθε στο και πέντε, διότι έληξε ο έφορος, όπως σε όλα τα πράγματα... Τελευταίως αυτό κάμνει και φέρνει μάς τα στο και πέντε. Αλλά από την άλλη, επαναλαμβάνω, αν θέλουμε να μείνει ακέφαλο το τμήμα, να το κάμουμε. Εμείς δε θέλουμε να μείνει ακέφαλο το τμήμα. Τώρα, επαναλαμβάνω, για οτιδήποτε έχει αναφερθεί περί σκανδάλων, εγκλημάτων κ.λπ. η δική μου εισήγηση προς τους φίλους οι οποίοι έχουν αυτά τα στοιχεία είναι να πάνε στον Γενικό Εισαγγελέα χθες!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Αστυνομία και Γενική Εισαγγελία, μάλιστα.

Ο κ. Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όταν συζητούσαμε το θέμα στην επιτροπή Οικονομικών, ήρθε στο μυαλό μου ένα βιβλίο το οποίο διάβασα τον καιρό που ήμουν φοιτητής, «Το χρονικό ενός προαναγγελθέντος θανάτου». Το αντισυνταγματικό δικαστήριο με απόφασή του τον Μάρτη έκρινε ως αντισυνταγματική την απόφαση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Συνταγματικό!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Το νομοσχέδιο της κυβέρνησης του 2014.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Συνταγματικό Δικαστήριο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Όχι, το Διοικητικό Δικαστήριο. Ξέρω πολλά καλά είναι μ' που λαλώ!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στέφανέ μου, είπες το αντισυνταγματικό!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Συγγνώμη!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γλώσσα λανθάνουσα... δεν ξέρω αν είπε την αλήθεια! Να μας πει ο κ. Δαμιανού μετά.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Το Διοικητικό Δικαστήριο το έβγαλε ως αντισυνταγματικό. Γιατί; Είπε και γιατί. Διότι έπρεπε το όργανο που κάμνει διοικητικές πράξεις να διοριστεί από την ΕΔΥ και όχι από το Υπουργικό Συμβούλιο και δεν είναι κάτι που δεν ήταν γνωστό. Το 2014 ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος, όταν συζητούσαμε το θέμα, τι είχε πει; Διαβάζω από τα πρακτικά της Βουλής: «Είναι δικαίωμα του καθενός να μη λαμβάνει υπόψη τους θεσμούς», αλλά η πραγματικότητα είναι άλλη. Μίλησα για αντισυνταγματικότητα. Ήδη έχει δηλωθεί ότι δεν μπορεί να διορίσει το Υπουργικό Συμβούλιο μηχανισμό που θα ασκεί διοικητικές πράξεις όπως είναι η επιβολή φορολογίας. Αντίκειται στο σύνταγμα». Φανταστείτε αύριο τι χάος θα δημιουργηθεί, με την πρώτη επιβολή φορολογίας να προσφύγουν στο δικαστήριο και να υπάρξει ακύρωση πράξεων. Πού θα οδηγηθεί αυτή η χώρα; Ποιος θα πάρει την ευθύνη; Δε νομίζω να φορτωθεί την ευθύνη. Η ευθύνη στο κοινοβούλιο, στα πολιτικά κόμματα ή στην προηγούμενη κυβέρνηση.

Δεν ακούσαμε όμως την κυβέρνηση που ήρθε προχθές στην επιτροπή Οικονομικών, εμελλίσαν μας κάποιους νομικισμούς από τη Νομική Υπηρεσία, δεν μας είπε τίποτε η κυβέρνηση στις ερωτήσεις που είχαμε αν έχει σχέδιο Β ή Γ; Τι λογαριάζει να κάμει; Θα συμμορφωθεί με την απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου; Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών στις ερωτήσεις μας μόνο ύψωνε τους ώμους και το μόνο που μας

είπε είναι «Ξέρετε, έχει πρόβλημα και, αν δε δώσουμε τη δυνατότητα μέσα από παράταση ή την τροπολογία που θα κάνουμε να αυξήσουμε το χρονικό διάστημα που θα μπορεί ο Υπουργός Οικονομικών να διορίσει έφορο και βοηθούς εφόρους, θα έχει πρόβλημα σοβαρό το σύστημα». Ένα πρόβλημα που ομολογουμένως θα υπάρχει, αλλά που η κυβέρνηση το δημιούργησε με το νομοσχέδιο της και όλους όσοι υπερψήφισαν το 2014 στη Βουλή τον συγκεκριμένο νόμο. Ήταν σαφέστατες οι τοποθετήσεις που είχαν γίνει τότε από διάφορους αρμοδίους ότι είναι αντισυνταγματικός ο νόμος. Τι θα περιμέναμε εμείς να κάμει η κυβέρνηση, μετά που προέκυψε αυτό το πρόβλημα; Κανονικά η κυβέρνηση θα έπρεπε να δηλώσει πρόθεση να συμμορφωθεί με την απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου και την ίδια ώρα να δει πώς θα χειριστεί πρακτικά το ζήτημα για την περίοδο που δε θα υπάρχει έφορος και βοηθοί έφοροι, γιατί, όπως είναι φτιαγμένο το σύστημα, αν δεν υπάρχει έφορος, θα καταρρεύσει το σύστημα. Και γι' αυτό θα έπρεπε κανονικά να δηλώσει: «Θέλω να αξιοποιήσω την περίοδο που θέλω να μου δώσετε έξι συν έξι μήνες, για να κάμω και σχέδια υπηρεσίας, για να προκηρύξω και τη διαδικασία, να κάμω όλα τα απαιτούμενα, για να πάει το θέμα στην ΕΔΥ και να διοριστεί από την ΕΔΥ ο έφορος, όπως και οι βοηθοί έφοροι». Δεν το κάνει όμως η κυβέρνηση. Κρύβεται, δε μας λείι γιατί και τι πρόκειται να κάνει. Μήπως ξανά λογαριάζει η κυβέρνηση να λειτουργήσει με τις ίδιες σκοπιμότητες και με τις ίδιες μικροκομματικές, με τους μικροκομματικούς υπολογισμούς, για να δει τι θα κάμει; Προφανώς, ναι!

Για να μη μακρηγορώ, πρώτον, εμείς δεν μπορούμε να υπερψηφίσουμε την τροποποίηση, γιατί με αυτό τον τρόπο θα νομιμοποιήσουμε ένα καταφανώς αντισυνταγματικό νόμο. Δεύτερον, δεν μπορούμε την ίδια ώρα με την καταψήφιση να προκαλέσουμε και πρόβλημα, το οποίο ομολογουμένως θα υπάρξει εξαιτίας των κακών υπολογισμών και των κακών χειρισμών και των μικροκομματικών σκοπιμοτήτων που προκάλεσε η κυβέρνηση, όταν έφερε τον νόμο το 2014. Ούτε το ένα μας επιτρέπει η υπευθυνότητα μας ούτε το άλλο. Για αυτό εμείς θα τηρήσουμε αποχή στο συγκεκριμένο θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ονούφριος Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η σκανδαλοθηρία είναι το σπορ της εποχής. Το πιο εύκολο πράγμα είναι να βγαίνεις στο βήμα, να ρίχνεις δυο αναλαμπές και να αρχίσουν να συζητούνται. Το σηκώνει το κλίμα δυστυχώς της κοινωνίας μας. Και δυστυχώς από μια λανθασμένη αφετηρία, ότι κρίθηκαν αντισυνταγματικοί οι διορισμοί κ.λπ. ή δεν έχουν τα προσόντα ή οτιδήποτε μπορεί να δημιουργεί τέτοιου είδους εντυπώσεις, από μια λανθασμένη αφετηρία, τζιαι με κάποιους ευφάνταστους συνειρμούς καταλήγουμε ακριβώς στο να δημιουργούμε εντυπώσεις στους πολίτες. Ενδεχομένως γιατί πιστεύουμε ότι αποκομίζουμε πολιτικά οφέλη ο καθένας ή λίγα λεπτά δημοσιότητας.

Δεν είναι ο διορισμός που έχει κριθεί αντισυνταγματικός, είναι ο νόμος. Αλλά και τούτο πάλι είναι από το Διοικητικό Δικαστήριο και η κυβέρνηση, λείι, έκανε έφεση και ζήτησε και επίσπευση, για να εξεταστεί. Ε, με βάση τη λογική του κ. Περδίκη και της κ. Θεολόγου, όταν η κυβέρνηση έχασε για τις αποκοπές των μισθών των δημοσίων υπαλλήλων από το Διοικητικό Δικαστήριο, έπρεπε την επόμενη ημέρα να βρούμε €3 δις να τα δώσουμε. Τούτον εκάμαμε; Ήσασταν υπέρ, κύριε Περδίκη, κυρία Θεολόγου; Την επόμενη μέρα να σεβαστούμε απόλυτα την απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου; Αυτό έγινε; Συνεπώς, η έφεση έχει και πιθανότητες να κερδίσει. Δεν αντιλαμβάνομαι γιατί προδικάζουμε και έχει κριθεί αντισυνταγματικός ο νόμος. Δεν έχει κριθεί από το Ανώτατο Δικαστήριο κάτι τέτοιο.

Θέλω να πω και τη θέση μας. Εμείς προτιμούμε να μην είναι μόνιμος δημόσιος υπάλληλος, να κάσει είκοσι-είκοσι πέντε χρόνια και να μην μπορεί να ταραξει από εκεί, περίπου για τους λόγους που εξήγησε η κ. Θεολόγου και ο κ. Περδίκης. Γιατί είναι εκεί που μπορεί να υπάρχουν οι μεγαλύτερες αυθαιρεσίες, γιατί δε θα μπορεί να τον ταραξει και κανένας. Ενώ, όταν είναι διορισμός για συγκεκριμένα χρόνια, είναι πολλά πιο εύκολο να περιορίσεις και τέτοιου είδους αυθαιρεσίες.

Εμείς δε θα επιτρέψουμε να μείνει ακέφαλο ένα τέτοιο πολύ ευαίσθητο τμήμα. Και δε λήγει η θητεία του Εφόρου Φορολογίας -και πάλι παρερμηνεία είναι. Ο Υπουργός Οικονομικών διόρισε κάποιον να εκτελεί χρέη Εφόρου Φορολογίας και είναι αυτό που θα επεκταθεί. Λάθος, πολύ λάθος είναι να λέγεται ότι θα διορίσει ο Υπουργός Οικονομικών για έξι συν έξι μήνες Έφορο Φορολογίας. Λάθος. Έτσι;

Αλλά, για να πω και κάτι τελευταίο. Αυτό το τμήμα... Εμένα έβγαλε η γλώσσα μου μαλλιά πάντως τα τελευταία χρόνια να εξηγώ στο ΑΚΕΛ και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σε παρακαλώ.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

...ότι δεν είναι οι πολιτικές λιτότητας που έφεραν μεγάλα πλεονάσματα στο κράτος. Είναι ο αναπτυξιακές πολιτικές, είναι η αύξηση της φοροεισπρακτικής ικανότητας, έν' τα έσοδα που αυξάνονταν κάθε χρόνο. Κάθε χρόνο τα έσοδα του κράτους αυξάνονταν πολύ περισσότερο από τον ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας μάλιστα και έτσι δημιουργήσαμε και πλεονάσματα. Τζιαι, όταν λέμε μετρούν και τα αποτελέσματα, το αποτέλεσμα αυτού του τμήματος τα τελευταία χρόνια είναι αυτό, είναι εξαιρετικό. Αυξάνονται τα πλεονάσματα, δε χαρίζονται δεξιά και αριστερά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Αυξάνονται τα έσοδα του κράτους συνεχώς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Κωστής Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Θα είμαι σύντομος. Θα προσπαθήσω να εξηγήσω για ποιο λόγο δε μετέχω σε σκάνδαλο, υπερψηφίζοντας το νομοσχέδιο. Υπήρξε μια απόφαση Διοικητικού Δικαστηρίου που είπε το εξής απλό: «Με βάση το άρθρο 122 του συντάγματος οι οποιοδήποτε διορισμοί γίνονται στη δημόσια υπηρεσία πρέπει να περάσουν από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας». Έκαμε ένα λάθος η κυβέρνηση με το να διορίσει στο Υπουργικό Συμβούλιο συγκεκριμένα πρόσωπα για την άσκηση... Γιατί ασκούν δημοσιούπαλληλικά καθήκοντα.

Αν με ρωτάτε εμένα, θα έπρεπε να μην ασκήσει έφεση, αλλά είναι θέμα δικό του Γενικού Εισαγγελέα, δεν επεμβαίνουμε και ας προσπαθήσουμε να μην επεμβαίνουμε ως Βουλή σε όλα τα ζητήματα. Έκαμε την έφεση. Το κράτος όμως πρέπει να συνεχίσει να λειτουργεί και για να λειτουργήσει το κράτος πρέπει κάποια καθήκοντα τα οποία ασκήθηκαν να ανατεθούν σε κάποιους για να τα ασκήσουν. Και αυτό κάνει το νομοσχέδιο. Ούτε διορισμούς παράνομους κάμνει ούτε σκάνδαλο ούτε επιβραβεύει σκάνδαλα ούτε μετέχουμε σε διαδικασίες μαύρες και σκοτεινές. Και, αν οποιοσδήποτε συνάδελφος ή συναδέλφισσα έχει στοιχεία για σκάνδαλα και για deals παράνομα, να τα καταθέσει, οφείλει να τα καταθέσει πρώτα στη Γενική Εισαγγελία και την αστυνομία.

Γι' αυτό, για να λειτουργήσει το κράτος, θα υπερψηφίσουμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, παρά το γεγονός ότι θα ήταν πολύ εύκολο και σε μας να ακολουθήσουμε την πεπατημένη και την περιρρέουσα και να χτυπούμε επί παντός στόχου, πάντοτε επικαλούμενοι σκάνδαλα και σκανδαλογίες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τελευταίος ομιλητής ο κ. Δαμιανού.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί προσωπικού. Ζητώ τον λόγο επί προσωπικού. Αναφέρθηκε προηγουμένως ο συνάδελφος του Δημοκρατικού Συναγερμού στο όνομά μου και θέλω να απαντήσω επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κοιτάξετε...

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Ο κ. Κουλλά προηγουμένως αναφέρθηκε στο όνομά μου και θέλω να απαντήσω επί προσωπικού, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα σας δώσω τον λόγο.

Τον λόγο έχει ο κ. Άριστος Δαμιανού.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Γιατί δεν μπορώ να έχω τον λόγο επί προσωπικού; Αναφέρθηκε συγκεκριμένα στο όνομά μου. Θέλω να απαντήσω επί προσωπικού σε αυτά που ανέφερε ο κ. Κουλλά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν αναφέρθηκε στο όνομά σας για προσωπικό ζήτημα.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Αναφέρθηκε στο όνομά μου, κύριε Συλλούρη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απάντησε σε αυτά που είπατε εσείς.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Αναφέρθηκε στο όνομά μου και στο όνομα του κ. Περδίκη. Ο κ. Περδίκης μπορεί να μη θέλει να απαντήσει επί προσωπικού, αλλά εγώ θέλω να τοποθετηθώ επί προσωπικού.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε, το επί προσωπικού τι σημαίνει; Μπορείτε να μας το εξηγήσετε λίγο το «επί προσωπικού» τι σημαίνει;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα εξηγήσω το «επί προσωπικού», θα εξηγήσω κάτι άλλο. Αν κάποιος νομίζει ότι θα βρουν τεχνάσματα διαδικαστικά, για να παίρνουν τον λόγο, να το ξεχάσουν.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γίνονται συμφωνίες εδώ για το πώς μιλούμε. Εάν ήταν επί προσωπικού υπό τη στενή έννοια ότι σας έθιξε και βεβαίως θα σας έδινε τον λόγο.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Βεβαίως με έθιξε! Είπε ότι έριξα βόμβες από το βήμα της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το να πει «απαντώ σε αυτά που είπε η κ. Θεολόγου» δεν μπορώ να το θεωρήσω επί προσωπικού.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είπα έτσι, είπα ότι ερίξαμε βόμβες από το βήμα της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Δαμιανού, έχετε τον λόγο.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Αναφέρθηκε επί προσωπικού. Δεν μπορώ να πάρω τον λόγο να απαντήσω επί προσωπικού;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Ευχαριστώ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δαμιανού.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

...για τη δημοκρατία του λόγου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τηρήστε τους κανονισμούς, για να έχετε δημοκρατία, όχι να προσπαθείτε να βρίσκετε τερτίπια.

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΙΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εξηγούμεστε ότι η αναφορά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν ήταν μέσα σε αυτά που συζητούμε, όποτε κάποιος αναφέρει το όνομα κάποιου αυτό να θεωρείται επί προσωπικού, άλλη δουλειά έθθα κάμναμε εδώ μέσα, να παίρνετε τον λόγο έντεχνα ή τεχνηέντως όλοι σας! Αποφασίστε αν θέλετε έτσι διαδικασία...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το «σε ρωτώ, κύριε Περδίκη», αλλά δε διάς τον λόγο στον κ. Περδίκη να το απαντήσει, τούτο ένεν δημοκρατικός διάλογος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι είπατε, κύριε Περδίκη;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όταν κάποιος ομιλητής απευθύνεται στον κ. Περδίκη και του λέει «σε ερωτώ, κύριε Περδίκη, και απάντησέ μου» και εσεις δεν του δίνετε τον λόγο να απαντήσει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ρητορική η ερώτηση, διότι έχεις μιλήσει ήδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εντάξει, θα του απαντήσω στον διάδρομο και θα του αποδείξω ότι έχει λάθος.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Επειδή σε αυτή τη διεκυστίνδα αναφέρθηκε πέντε φορές το όνομά μου, προς αποφυγή παρεξήγησης δε με αφορά η συζήτηση. Αφορά τον κ. Κουλλά και την κ. Θεολόγου.

Κύριε Πρόεδρε,

Έχουμε μπροστά μας ένα πολύ σοβαρό ζήτημα για το οποίο απαιτείται και σοβαρότητα στις τοποθετήσεις, αλλά και υπευθυνότητα στους χειρισμούς. Και δυστυχώς στους χειρισμούς της κυβέρνησης κατά τους τελευταίους πέντε μήνες κάθε άλλο παρά υπήρξε υπευθυνότητα. Είχαν όλο τον χρόνο στη διάθεσή τους να έρχονταν με διορθωτική νομοθεσία, για να ευθυγραμμιστούν, καλύτερα για να συμμορφωθούν με απόφαση δικαστηρίου. Και δεν πρέπει να υποβαθμίζουμε το συγκεκριμένο δικαστήριο. Είναι το δικαστήριο στο οποίο αυτό το σώμα εναπόθεσε την αρμοδιότητα του άρθρου 146 του συντάγματος.

Επειδή γίνεται μια προσπάθεια υποβάθμισης του τι είπε το δικαστήριο, οφείλω να σημειώσω ότι αναφέρθηκε και σε εμάς το δικαστήριο. Τι λέει; «Παραβιάζει το σύνταγμα, το οποίο εναποθέτει την εξουσία για τη διενέργεια διορισμών στη δημόσια υπηρεσία αποκλειστικά στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας. Εκφεύγει των αρμοδιοτήτων της Βουλής», μας λέει το δικαστήριο, «η ανάμειξη της Βουλής κατά τρόπο άμεσο ή έμμεσο στο πεδίο διορισμών σε δημόσιες θέσεις». Παραθέτει νομολογία από αναφορά «Δημοκρατία εναντίον Βουλής των Αντιπροσώπων» και άλλες τρεις αποφάσεις ολομέλειας του Ανώτατου Δικαστηρίου, ομόφωνες αποφάσεις. Και συνεχίζει: «Ούτε στο Υπουργικό παρέχεται αρμοδιότητα» κ.λπ. κ.λπ. «το σύνταγμα αποκλείει την ανάμειξη κάθε οργάνου της πολιτικής εξουσίας» -είμαστε μια από τις δύο- «στην άσκηση λειτουργίας για στελέχωση της δημόσιας υπηρεσίας».

Επομένως, δεν είναι απλώς ένα τυπικό ζήτημα το οποίο προσπαθούμε να υπερβούμε σήμερα με μια απαράδεκτη ρύθμιση. Έχει να κάνει με την ουσία της εύρυθμης λειτουργίας και της διάκρισης εξουσιών.

Υπάρχει και ένα δεύτερο ζήτημα το οποίο δεν θίχτηκε και θέλω να το σημειώσω. Ο Κανονισμός της Βουλής πολύ σωστά μας νουθετεί ως βουλευτές και βουλευτίνες, την ώρα που τοποθετούμαστε για ζητήματα στα οποία υπάρχει εκκρεμοδικία, να τοποθετούμαστε κατά τρόπο που να μην επηρεάζει υποθέσεις ενώπιον δικαστηρίων. Σήμερα όι μόνο τοποθετούμαστε εννά ψηφίσουμε για εκκρεμοδικία ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου. Και δε θα εικάσω για την έκβαση, αλλά έχω ξεκάθαρη νομική άποψη, είναι την ίδια που κατέθεσε το ΑΚΕΛ το 2014. Και παρεμπιπτόντως πολύ ορθά τότε προειδοποιούσε και το Δημοκρατικό Κόμμα διά του κ. Παπαδόπουλου. Άρα, δεν είναι κάτι απλό που καλούμαστε να υπερβούμε, αλλά η δική μας υπευθυνότητα, όπως πολύ ορθά σημειώσαμε, μας φέρνει στο σημείο να αναγνωρίσουμε ότι πρέπει να βρεθεί μια λύση, για να λειτουργήσει το Τμήμα Φορολογίας. Οπόταν, οι απόλυτες τοποθετήσεις είτε προς τη μια είτε προς την άλλη κατεύθυνση δεν έχουν θέση. Τηρούμε τη στάση υπευθυνότητας που θεωρούμε ότι στην προκειμένη περίπτωση είναι η αποχή ένεκα και των αναφορών του δικαστηρίου, που είναι ξεκάθαρες. Και βεβαίως η κυβέρνηση έχει μια προθεσμία πολύ συγκεκριμένη, για να αποκαταστήσει μια παρανομία η οποία προκλήθηκε από την ίδια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, τέσσερις εναντίον και δεκατρείς αποχές, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τμήματος Φορολογίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, τέσσερις εναντίον και δεκατρείς αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 22 θέμα πιλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2020».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από τον λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου συμπληρωματικών πιστώσεων και χρήση τους για τη διενέργεια δαπανών προς υλοποίηση διάφορων σκοπών για τους οποίους δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια ή η πρόνοια που περιλήφθηκε στον προϋπολογισμό του 2020 είναι ανεπαρκής.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2020»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Άριστος Δαμιανού
Μαρίνος Μουσιούτσας	Αντρέας Καυκαλιάς
Σάβια Ορφανίδου, εκπροσωπώντας τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου	Γιώργος Λιλλήκας
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Πεردίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Ιουνίου 2020. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών και ο αναπληρωτής γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς των αντίστοιχων υπουργείων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από τον λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €231.100.912 και η χρήση τους για τη διενέργεια δαπανών προς υλοποίηση διάφορων σκοπών για τους οποίους δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια ή η πρόνοια που περιλήφθηκε στον προϋπολογισμό του 2020 είναι ανεπαρκής.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, οι συμπληρωματικές πιστώσεις απαιτούνται για την κάλυψη σειράς αιτημάτων που υποβλήθηκαν προς το Υπουργείο Οικονομικών από ανεξάρτητες υπηρεσίες/υπουργεία/υφυπουργεία/τμήματα για την κάλυψη πρόσθετων αναγκών για κοινωνικές παροχές, παροχές παιδείας, υγείας, καθώς και για την κάλυψη άλλων δαπανών.

Περαιτέρω, οι πρόσθετες πιστώσεις αφορούν την κάλυψη της ανάγκης για δημιουργία και αναβάθμιση περιορισμένου αριθμού θέσεων, ενώ σκοπεύεται παράλληλα η κατάργηση συγκεκριμένων θέσεων, καθώς και η τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου που αφορά τον μέγιστο αριθμό των μόνιμων και έκτακτων εκπαιδευτικών για κάλυψη των αναγκών του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία οι πρόσθετες πιστώσεις προορίζονται να καλύψουν τις αυξημένες δαπάνες που προκύπτουν λόγω της χρονικής επέκτασης μέχρι τον Οκτώβριο του 2020 των ειδικών σχεδίων που εφαρμόζονται από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με στόχο την περαιτέρω στήριξη της οικονομίας προς αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας COVID-19.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι κυριότερες απαιτούμενες πρόσθετες πιστώσεις αφορούν τα ακόλουθα:

1. Κάλυψη της καταβολής έκτακτης κρατικής βοήθειας σε αιγοπροβατοτρόφους για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τα μέτρα για περιορισμό της εξάπλωσης του ιού COVID-19 με κονδύλι ύψους €1.500.000, καθώς και οικονομική στήριξη σε 517 πατατοπαραγωγούς υπό τη μορφή ενίσχυσης ήσσονος σημασίας (de minimis), λόγω των δυσμενών καλλιεργητικών συνθηκών του προηγούμενου έτους, με κονδύλι ύψους €1.850.000.
2. Υλοποίηση του πλάνου λειτουργίας των Μονάδων Αφαλάτωσης (€8.000.000).
3. Κάλυψη εξόδων διαμονής σε ξενοδοχεία ή άλλα καταλύματα των Υλικών Συνθηκών Υποδοχής που παρέχονται στους Αιτητές Διεθνούς Προστασίας (€14.000.000).
4. Παραχώρηση στον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών των αναγκαίων πιστώσεων για την κάλυψη συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων που αφορούν σε άμεσες πληρωμές-εκταρικές επιδοτήσεις (€14.000.000).
5. Διάθεση των απαιτούμενων πιστώσεων για την κάλυψη των αυξημένων δαπανών λόγω της χρονικής επέκτασης μέχρι τον Οκτώβριο του 2020 των Ειδικών Σχεδίων που εφαρμόζονται από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την περαιτέρω στήριξη της οικονομίας προς αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας COVID-19 (€150.000.000).

6. Κάλυψη της αυξημένης δαπάνης που προέκυψε λόγω των ακόλουθων:
- α. Αποστολή ασθενών σε ιατρικά κέντρα στο εξωτερικό για θεραπείες που δεν προσφέρονται από τον δημόσιο τομέα στη βάση του «Σχεδίου Παροχής Οικονομικής Αρωγής για Υπηρεσίες Υγείας» (€6.000.000).
  - β. Υποβολή επιδοτούμενων ασθενών σε εξετάσεις και θεραπείες που δεν προσφέρονται από τα κυβερνητικά νοσηλευτικά ιδρύματα (€8.000.000).
7. Κάλυψη της αυξημένης δαπάνης που προέκυψε λόγω αγοράς φαρμάκων και εμβολίων (€20.000.000).

Επιπροσθέτως των πιο πάνω και αναφορικά με την προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου, σημειώνεται ότι αυτή αφορά σε αύξηση του αριθμού των εκπαιδευτικών κατά 243 άτομα, ήτοι από 12 980 σε 13 223, για σκοπούς κάλυψης αναγκών που προκύπτουν σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης για τη σχολική χρονιά 2020-2021.

Κατά τη συζήτηση του εν λόγω νομοσχεδίου οι αρμόδιοι κυβερνητικοί εκπρόσωποι ενημέρωσαν την επιτροπή για τις επιμέρους συμπληρωματικές πιστώσεις που περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο και ανέλυσαν τους ειδικότερους σκοπούς για τους οποίους αυτές θα διατεθούν.

Σημειώνεται ότι μέλη της επιτροπής ζήτησαν γραπτή ενημέρωση αναφορικά με ορισμένες εκ των επιμέρους απαιτούμενων συμπληρωματικών πιστώσεων, την οποία οι εκπρόσωποι του αρμόδιου υπουργείου δεσμευτήκαν όπως διαβιβάσουν πριν από τη συζήτηση του εν λόγω νομοσχεδίου στη συνεδρία της ολομέλειας του σώματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφύλαξε την τελική τοποθέτηση όλων των εκπροσωπούμενων σε αυτήν πλευρών κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι και εκ μέρους της επιτροπής υπάρχουν τρία κονδύλια τα οποία διάφοροι συνάδελφοι έχουν ζητήσει να μπει σημείωση για ενημέρωση της επιτροπής πριν από την εκταμίευση. Αν είναι, να τα πούμε να καταγραφούν και να μη μιλήσουμε συγκεκριμένα όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, πέστε τα.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Το ένα είναι στη σελίδα 1, Κεφάλαιο 031000.2, Ειδικές Ανεξάρτητες Υπηρεσίες, Κεντρικά Γραφεία, Τακτικές Δαπάνες.

Το επόμενο είναι στη σελίδα 3, Κεφάλαιο 150400.2, Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, Κεντρικά Γραφεία, Τακτικές δαπάνες. Είναι για τα θέματα διεθνούς προστασίας των αιτητών.

Μιλούμε για ενημέρωση της επιτροπής.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Όι, εν εσυμφωνήσαμε.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Όι, έβαλέν το άλλη ομάδα.

Έν' τρία θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε διαφωνία να σταυρωθεί;

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Για ενημέρωση μιλούμε πάντα.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για τούτο εμείς είχαμε ζητήσει ενημέρωση πριν από την ολομέλεια, μας στάλθηκαν ψες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, το έβαλε άλλος όμως, Στέφανε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Τι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το έβαλε άλλος, να το ψηφίσουμε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Ναι, αλλά δεν είναι... Το πρώτο ήταν ομόφωνο, αντιλαμβάνομαι, το δεύτερο δεν είναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι στις σελίδες 1 και 3.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Και το τελευταίο είναι στη σελίδα 7, Κεφάλαιο 220115.2, Υπουργείο Υγείας, Διοίκηση, Τομέας Προμηθειών Φαρμάκων, Τακτικές Δαπάνες. Είναι δαπάνες για φάρμακα και εμβόλια, €20 εκατομ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Θα τα βάλω σε ψηφοφορία μετά.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Επί της ουσίας, αφού πήρα τον λόγο, είναι στον συμπληρωματικό προϋπολογισμό που περιλαμβάνονται τα €150 εκατομ., που είναι για την τέταρτη φάση των επιδομάτων για την ξενοδοχειακή βιομηχανία και όχι μόνο.

Εμείς θα υποστηρίξουμε τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό και τα τρία σταυρώματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα τα δούμε μετά τα σταυρώματα.

Υπάρχει άλλος που θέλει να μιλήσει;

Ο κ. Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ήθελα να σχολιάσω μόνο ένα σημείο του συμπληρωματικού προϋπολογισμού και συγκεκριμένα το ότι προβλέπεται ποσό για αποζημιώσεις σε κτηνοτρόφους και πατατοπαραγωγούς ύψους €3.250.000. Ταυτόχρονα -και εδώ είναι το παράλογο για μας- βλέπετε ποσό ύψους €14 εκατομ. για διαμονή των παράνομων μεταναστών σε ξενοδοχεία. Ένα κράτος δηλαδή το οποίο καταδικάζει τους ανθρώπους που καλλιεργούν τη γη μας, που ασχολούνται με τον πρωτογενή τομέα, αλλά την ίδια ώρα και την ίδια στιγμή φροντίζει οι χιλιάδες παράνομοι μετανάστες που βρίσκονται στη χώρα μας να περνούν τέλεια σε ξενοδοχεία πέντε αστέρων. Το σημειώνω ότι εμείς διαφωνούμε κάθετα με αυτό το σημείο και θέλουμε να εξαιρεθεί από τον υπόλοιπο προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το μεγαλύτερο μέρος του συμπληρωματικού προϋπολογισμού είναι τα €150 εκατομ. τα οποία προβλέπονται για τα σχέδια στήριξης των εργαζομένων και συγκεκριμένων τομέων της οικονομίας, που θα τρέχουν μέχρι τον Οκτώβρη. Και ασφαλώς στη δύσκολη περίοδο που διερχόμαστε με αφορμή την πανδημία θα πρέπει αυτά τα σχέδια να τρέξουν. Είναι το ελάχιστο που πρέπει να γίνει, έτσι ώστε να βοηθήσουμε και νοικοκυριά και μικρομεσαίες επιχειρήσεις -και όχι μόνο- και αυτοτελώς εργαζομένους, για να μπορέσουν, στον βαθμό που μπορούν, με αυτά τα σχέδια να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες.

Πρέπει να πω ότι κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην επιτροπή Οικονομικών θέσαμε και το θέμα των συνταξιούχων που βγαίνουν στα εξήντα τρία τους και συνεχίζουν τη δραστηριότητά τους ως αυτοτελώς εργαζόμενοι ή ως μικρομεσαίοι επιχειρηματίες, για τους οποίους υπήρχε η υπόσχεση από μέρους της κυβέρνησης ότι θα περιλαμβάνονταν στα σχέδια. Όταν ήρθε ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών

και τον ρωτήσαμε, σήκωσε πάλι τους ώμους και είπε «δεν ξέρω τι θα γίνει, δεν έχω γνώση». Ζητήσαμε, και πρέπει να πω προς πίστη της επιτροπής Οικονομικών, όλοι της επιτροπής Οικονομικών να μας πει το υπουργείο πριν από την Παρασκευή, από σήμερα δηλαδή, για το τι λογαριάζει να κάνει η κυβέρνηση σε σχέση με τη συμπερίληψη ή όχι αυτής της ομάδας των συνταξιούχων, που είναι και μεγάλη, που δεν έχουν και τα απαραίτητα, για να μπορέσουν να επιβιώσουν. Δεν έχουμε πάρει μέχρι σήμερα πληροφόρηση. Γι' αυτό η κυβέρνηση πρέπει να μας απαντήσει.

Την ίδια ώρα έχει τεθεί από μέλη της επιτροπής Οικονομικών -και έγινε από όλους αποδεκτό- να περιληφθούν και κάποιες άλλες, συγκεκριμένες ομάδες εργαζομένων και πολιτών που μπορεί να μην καλύπτονται από τα σχέδια, αλλά έχουν ανάγκη από τη στήριξη και την αρωγή του κράτους και γι' αυτό ακριβώς τον λόγο εμείς είχαμε ζητήσει ως ΑΚΕΛ στην επιτροπή Οικονομικών να συζητηθεί αυτεπάγγελα το θέμα. Να έρθουν οι αρμόδιες υπηρεσίες και τα υπουργεία, για να εντοπίσουμε αυτές τις ομάδες και να ανταλλάξουμε απόψεις, γιατί κοντά μας, και είμαι βέβαιος σε όλα τα κόμματα και σε όλους τους βουλευτές, έρχονται άνθρωποι εργαζόμενοι, επιχειρηματίες που λένε ότι δεν περιλαμβάνονται στα πακέτα στήριξης, να δούμε τι μπορεί να γίνει και να το συζητήσουμε με την κυβέρνηση.

Το θέμα βέβαια εγγράφηκε τελικά στην επιτροπή Εργασίας, γιατί είναι η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που έχει το πρόσταγμα για τούτο το πράγμα, άρα στη δική μας την αντίληψη, εγκρίνοντας σήμερα το κονδύλι, η κυβέρνηση θα πρέπει να έχει ανοιχτά αφτιά, να ακούσει και τους πολίτες. Σήμερα πολλά κόσμος, και ξενοδοχοϋπάλληλοι και λειτουργοί εργαζόμενοι στον χώρο του πολιτισμού, διαδήλωσε ζητώντας ακριβώς τη στήριξη της κυβέρνησης και του κράτους, άρα χρειάζεται να παρακολουθείται το θέμα, έτσι ώστε να παρέμβει το κράτος, η κυβέρνηση, για να μπορέσουμε να βοηθήσουμε τον κόσμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, πάρα πολύ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Σε σχέση με τους αιτητές διεθνούς προστασίας και το κονδύλι, η Κύπρος, όπως και κάθε ευνομούμενο κράτος και ειδικά κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι δεσμευμένη από διεθνείς συμβάσεις και ευρωπαϊκές συμβάσεις αναφορικά με τη φιλοξενία προσφύγων, τους αιτητές ασύλου, γενικά με όλες αυτές τις ομάδες των δυστυχισμένων ανθρώπων, που εξαιτίας των πολέμων, των συγκρούσεων, της φτώχειας αναγκάζονται να προσφυγοποιηθούν. Κανένας δεν επιλέγει να είναι πρόσφυγας, υποχρεώνεται να γίνει. Όπως υποχρεώνονται και όλοι εκείνοι που σε αναζήτηση μιας καλύτερης ζωής εξαιτίας της φτώχειας έρχονται και θέλουν να δουλέψουν. Το καθεστώς όλων αυτών διέπεται από συγκεκριμένες συμβάσεις τις οποίες πρέπει να εφαρμόζει η Κυπριακή Δημοκρατία. Έθθα επεκταθώ στο θέμα τούτο το πολυσυζητημένο, αλλά δεν πρέπει και εμείς να αφήνουμε εκτεθειμένη την Κυπριακή Δημοκρατία κόβοντας τα κονδύλια.

Εν ολίγοις, κύριε Πρόεδρε -και ευχαριστώ για την ανοχή σας- το ΑΚΕΛ θα υπερψηφίσει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, δεν έχω πρόβλημα. Απλώς, εν' τρεις η ώρα και πάμε ακόμα και έχουμε πολλά ακόμα.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Το ΑΚΕΛ θα υπερψηφίσει τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό, με τις παρατηρήσεις τις οποίες έχω αναφέρει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Υποθέτω γνωρίζετε ότι ήρθε κάτι το συμπληρωματικό από το Υπουργείο Οικονομικών σήμερα για τις 260 θέσεις εκπαιδευτικών.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Υπάρχει μία διόρθωση, κύριε Πρόεδρε. Δεν είναι γνωστό. Διορθώνουν απλώς τον αριθμό που μας είχαν βάλει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Απλώς να μην έχουμε παρεξήγηση. Να είμαι βέβαιος ότι το ξέρετε.

Ο κ. Περδικής.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Την τελευταία φορά, πριν από δεκαπέντε μέρες, όταν ψηφίσαμε συμπληρωματικό προϋπολογισμό, για να καλύψουμε το δεύτερο πακέτο της βοήθειας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών

Ασφαλίσεων, είχα κάνει μία τοποθέτηση που δυστυχώς αποδείχτηκε προφητική, ότι η καθυστέρηση στην καταβολή των επιδομάτων για τους ανθρώπους του πολιτισμού θα οδηγούσε σε αντιδράσεις και σε επανάσταση. Και σήμερα είχαμε αυτή τη μεγάλη διαδήλωση των ανθρώπων του πολιτισμού. Είναι κρίμα πραγματικά που οι άνθρωποι του πολιτισμού, αντί να βρίσκονται στα θέατρα, αντί να βρίσκονται στη σκηνή, βρίσκονται μέσα στους δρόμους και διαδηλώνουν για αυτή την κοροϊδία, η οποία συνεχίζεται και νομιμοποιείται με τον προϋπολογισμό που έχουμε μπροστά μας, γιατί δεν υπάρχει κονδύλι. Δεν υπάρχει κονδύλι το οποίο να αφορά την αποπληρωμή αυτού του χρέους κατόπιν της εξαγγελίας των ψίχουλων των €900 για τρεις μήνες στην ανεργία, που οδηγήθηκαν στην ανεργία από διατάγματα της κυβέρνησης οι άνθρωποι αυτοί.

Απ' αυτό το βήμα, όπως και πριν από δεκαπέντε μέρες, κάμνω έντονη και δυνατή έκκληση προς την κυβέρνηση και τον Υπουργό Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας και τον Υπουργό Οικονομικών να οδηγήσουν το συντομότερο στην κατάληξη αυτή την υπόθεση, γιατί μας προσβάλλει όλους και όλες.

Όσον αφορά το θέμα που ηγέρθη προηγουμένως για τα πεντάστερα ξενοδοχεία, εγώ δεν ξέρω αν υπάρχει στην Κύπρο πεντάστερο ξενοδοχείο με το όνομα «στρατόπεδο Πουρνάρα». Κάθε άλλο παρά πεντάστερο είναι αυτό το «ξενοδοχείο».

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ονούφριος Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πρόκειται περί του τρίτου συμπληρωματικού προϋπολογισμού, ακριβώς για να συνεχιστούν τα μέτρα στήριξης και για τον πρωτογενή τομέα και για τις επιχειρήσεις με τα πέντε αυτά καινούρια σχέδια τα οποία έχουν εξαγγελθεί, συν ορισμένα άλλα πράγματα. Μας ικανοποιεί -και πρέπει να το αναδείξω, πρέπει να το πω- και αυτή η ευρύτατη σύμπνοια στο να υποστηριχτεί ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός, για να μπορούν να συνεχιστούν τα μέτρα στήριξης της οικονομίας από τις συνέπειες που προκάλεσε η επιδημία.

Σε ό,τι αφορά τους μετανάστες, ακριβώς αυτή είναι ίσως και η ειδοποιός μας διαφορά. Δε θέλουμε ούτε το ένα ούτε το άλλο. Για μας δεν είναι το ίδιο. Υπάρχουν αυτοί οι οποίοι έχουν ανάγκη το κράτος και τη φροντίδα μας, που έρχονται από εμπόλεμες ζώνες, που δεν είναι όλοι, είναι μάλλον η μειοψηφία, αλλά αυτούς είμαστε έτοιμοι να τους στηρίξουμε. Και υπάρχουν και αυτοί οι οποίοι, ναι, εκμεταλλεύονται το σύστημα και πρέπει να αντιμετωπίσουμε αυτή την καινούρια πρόκληση, που είναι τόσο μεγάλη και για εμάς και για ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Και εμείς, ακριβώς για να τελειώνει αυτή η υπόθεση, καλούμε να υποστηρίξουμε όλοι τη νέα πολιτική, τα νέα νομοσχέδια του Υπουργείου Εσωτερικών, που ακριβώς θα κάνει αυτό τον σωστό διαχωρισμό και θα εφαρμόσει μέτρα με μία σοφία όπου δεν είναι ούτε άσπρο ούτε μαύρο, για να αντιμετωπιστεί αυτή η πρόκληση.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, κύριε Μαυρίδη, δε σας κάλυψε ο κ. Κουλλά; Πρέπει να μιλήσετε και εσείς;

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Δε με κάλυψε, κύριε Πρόεδρε. Αν δε θέλετε να μιλήσω, δε μιλώ, αλλά θέλω να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να είναι για ένα λεπτό.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ούτε ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να συμβιβαστούμε.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Η λέξη «οικονομία» σημαίνει «με τους πόρους που διαθέτεις, οι οποίοι είναι περιορισμένοι, να πετύχεις το πιο καλό αποτέλεσμα που μπορείς».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έτσι σημαίνει η λέξη «οικονομία»;

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Αυτό σημαίνει «οικονομία». Και, όταν λέμε «οικονόμος σε ένα σπίτι», αυτό κάνει. Προσπαθεί να βγάλει το ποθητό αποτέλεσμα με το λιγότερο δυνατόν κόστος. Ακριβώς αυτό κάνει η κυβέρνηση και το έχει κάνει πολύ καλά μέχρι τώρα και δεν άκουσα ούτε έναν να πει και ένα μπράβο στην κυβέρνηση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επεριμέναν σε εσένα, Μάριε, να πεις!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

...που τουλάχιστον ήυρε τα €3 δις. Μα πού θα βρίσκονταν αυτά τα χρήματα; Απίστευτα πράγματα... Που βρήκε και τα €3 δις και είναι έτοιμη να πάρει άλλα €3 δις, αν χρειαστεί. Σίγουρα κατανοούμε τις απαιτήσεις όλων των ομάδων και συμπαθούμε και τους συνταξιούχους και τους καλλιτέχνες και τους άλλους που είναι με αγορά υπηρεσιών. Ασφαλώς. Αλλά είναι θέμα διαχείρισης και είναι θέμα του τι ακριβώς θέλεις να πετύχεις. Δεν έχω υπερβεί το ένα λεπτό, ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Άρα, τα τρία θέματα να είναι για...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγίναν τέσσερα;

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

...ενημέρωση της Βουλής. Τρίμηνη ενημέρωση της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έν' τρία όμως ή έγιναν τέσσερα;

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Τρία θέματα. Νομίζω για το πρώτο υπάρχει ακόμα ένα θέμα...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Εντάξει; Ωραία. Συμφωνήσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε το.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Τρίμηνη ενημέρωση της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των τροπολογιών για τη σελίδα 1, 3 και 7;

Είναι ομόφωνο. Βρέστε τον αριθμό, σημειώστε τον. Πέστε μου τον, να τον σημειώσουμε, να ακουστεί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι τροπολογίες εγκρίνονται ομόφωνα.

Τώρα πάμε να ψηφίσουμε τους προϋπολογισμούς.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 22 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από τον λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού ύψους €231.100.912 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2020. Άρθρο 2.

Επίδικυση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Δημιουργία και κατάργηση θέσεων. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.3) του 2020.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 4 θέμα, που το αφήσαμε πίσω. Δυστυχώς, οι κανονισμοί δε μου επιτρέπουν να δεχθώ εισήγηση για αναβολή. Δε μου επιτρέπεται να σας προτείνω εισήγηση για αναβολή για το θέμα υπ' αριθμόν 4, που το αφήσαμε πίσω.

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κατάργηση των ισχυόντων περί Σωματείων και Ιδρυμάτων Κανονισμών και θέσπιση νέων, με στόχο τον εκσυγχρονισμό του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τη σύσταση και τη λειτουργία σωματείων και ιδρυμάτων και την πληρέστερη εφαρμογή του.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς

«Οι περί Σωματείων και Ιδρυμάτων (Έντυπα, Τέλη και Άλλες Ειδικές Διατάξεις) Κανονισμοί του 2020»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Ευανθία Σάββα

Γιώργος Κάρουλλας

Ανδρέας Κυπριανού

Ξένια Κωνσταντίνου

Πανίκος Λεωνίδου

Παύλος Μυλωνάς

Κωστής Ευσταθίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 24 Φεβρουαρίου, στις 9 και 16 Μαρτίου και στις 20 και 25 Μαΐου 2020. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, ο Επίτροπος Εθελοντισμού και εκπρόσωποι της οργάνωσης Civil Society Advocates. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης των κανονισμών από την επιτροπή παρευρέθηκε επίσης το μέλος της κ. Λίνος Παπαγιάννης.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 45, 46 και 53 του περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμου, είναι η κατάργηση των ισχυόντων περί Σωματείων και Ιδρυμάτων Κανονισμών και η θέσπιση νέων κανονισμών για τη ρύθμιση ορισμένων ζητημάτων που αφορούν την εφαρμογή της πιο πάνω αναφερόμενης βασικής νομοθεσίας.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες των κανονισμών, όπως αυτοί αρχικά κατατέθηκαν στη Βουλή, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τα έντυπα αιτήσεων που θα υποβάλλονται για σκοπούς εγγραφής στα σχετικά μητρώα που τηρούνται δυνάμει των διατάξεων της πιο πάνω αναφερόμενης βασικής νομοθεσίας από σωματεία, ιδρύματα, ομοσπονδίες ή ενώσεις, οι οποίες συστήνονται από σωματεία, ιδρύματα, μη κερδοσκοπικές εταιρείες ή άλλες μη κερδοσκοπικές οντότητες, καθώς και από διεθνείς μη κυβερνητικούς οργανισμούς.
2. Ο τύπος και το περιεχόμενο έκαστου μητρώου το οποίο τηρείται δυνάμει των διατάξεων της πιο πάνω αναφερόμενης βασικής νομοθεσίας, ήτοι του Μητρώου Σωματείων, του Μητρώου Ιδρυμάτων, του Μητρώου Ομοσπονδιών ή Ενώσεων και του Μητρώου Διεθνών Μη Κυβερνητικών Οργανισμών.
3. Ο τύπος των εκδιδόμενων πιστοποιητικών εγγραφής σωματείων, ιδρυμάτων, ομοσπονδιών ή ενώσεων και διεθνών μη κυβερνητικών οργανισμών.
4. Το έντυπο που θα υποβάλλεται από τα ιδρυτικά μέλη σωματείων, ιδρυμάτων, ομοσπονδιών ή ενώσεων ως υπεύθυνη δήλωση δυνάμει των σχετικών διατάξεων της πιο πάνω αναφερόμενης βασικής νομοθεσίας, όσον αφορά ειδικότερα το γεγονός ότι δεν έχουν καταδικαστεί για αδίκημα που ενέχει έλλειψη τιμιότητας ή ηθική αισχρότητα.
5. Ρυθμίσεις σε σχέση με τη σύσταση θυγατρικών οντοτήτων ή παραρτημάτων εγγεγραμμένων σωματείων ή ιδρυμάτων.
6. Τα τέλη που θα επιβάλλονται για την εξέταση αιτήσεων εγγραφής στα πιο πάνω αναφερόμενα μητρώα, για την έκδοση πιστών αντιγράφων καταστατικών ή πιστοποιητικών εγγραφής και για την εξέταση αιτήσεων καταχώρισης τροποποίησης καταστατικού και έκδοσης οποιασδήποτε άλλης βεβαίωσης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών, η θέσπιση των προτεινόμενων κανονισμών κρίνεται αναγκαία στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τη σύσταση και τη λειτουργία σωματείων, ιδρυμάτων, ομοσπονδιών ή ενώσεων, οι οποίες συστήνονται από σωματεία, ιδρύματα, μη κερδοσκοπικές εταιρείες ή άλλες μη κερδοσκοπικές οντότητες, καθώς και διεθνών μη κυβερνητικών οργανισμών. Συναφώς, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, οι προτεινόμενοι κανονισμοί συντάχθηκαν με απώτερο στόχο τη σφαιρική και ολοκληρωμένη προσέγγιση στην εφαρμογή του υπό αναφορά νομοθετικού πλαισίου.

Στο στάδιο της μελέτης των κανονισμών την επιτροπή απασχόλησαν επιμέρους ζητήματα σε σχέση με την εφαρμογή των προτεινόμενων κανονισμών και ζητήθηκαν πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις από τους κυβερνητικούς αρμοδίους. Συγκεκριμένα, την επιτροπή απασχόλησαν ιδιαίτερα ανάμεσα σε άλλα τα ακόλουθα:

1. Κατά πόσο κρίνεται σκόπιμο ορισμένες πρόνοιες οι οποίες αναφέρονται στα έντυπα που περιλαμβάνονται στους προτεινόμενους κανονισμούς να περιληφθούν ως πρόνοιες σε συγκεκριμένους κανονισμούς.
2. Το ύψος των επιβαλλόμενων τελών.
3. Η ανάγκη συμπερίληψης και άλλων εντύπων στους προτεινόμενους κανονισμούς, όπως εντύπων για την υποβολή αιτήσεων έκδοσης πιστών αντιγράφων και άλλων βεβαιώσεων.

Παράλληλα, στο πλαίσιο της μελέτης των προτεινόμενων ρυθμίσεων διατυπώθηκαν από τις ενδιαφερόμενες πλευρές που παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής ή/και εξέθεσαν τις απόψεις τους ορισμένες εισηγήσεις, παρατηρήσεις και επιφυλάξεις σε σχέση με επιμέρους πρόνοιες των κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να επιφέρει στο κείμενο των κανονισμών τροποποιήσεις στη βάση των εισηγήσεων και απόψεων που υποβλήθηκαν, με στόχο τη βελτίωση της διατύπωσης ορισμένων προνοιών τους, ώστε να καταστεί πιο αποτελεσματική η εφαρμογή τους και να επέλθει βελτίωσή τους από νομοτεχνικής άποψης.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή, κατά πλειοψηφία της προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών και εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Προκοπίου και ο κ. Ευσταθίου μετά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ο λόγος που ζητήσαμε την αναβολή την περασμένη εβδομάδα ήταν για να διορθώσουμε κάποια θέματα πάνω στα τέλη. Εκεί που τα τέλη ήταν ελάχιστα, εκτοξεύτηκαν στα ύψη. Το να σου δώσει ένα χαρτί 'που τζείνα που υπέβαλλαν κάποια μικρά σωματεία, που ήταν £3, βρέθηκαν €50, €100 κ.λπ. Αυτός ήταν ο λόγος. Εμείς είχαμε ήδη ετοιμάσει -και ενημέρωσε ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του κόμματός μας- τροπολογίες για κατάθεση.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Δεν ακούει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ακούμε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Εντάξει. Εν πάση περιπτώσει, μας έδωσε η γραμματεία εντολή τις τροπολογίες αυτές να τις μεταφέρουμε προφορικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Προκοπίου, έλα λεπτό. Να διορθώσω δικό μου λάθος. Απλώς, ήθελα να επιβεβαιώσω ότι έκαμα λάθος και θα χαροποιήσω τον κύριο... Δε δικαιούμαι να το αναβάλω ξανά, αλλά ξανακοίταξα τωρά τον κανονισμό, ο οποίος μας υποχρεώνει η αναβολή να είναι για δεκαπέντε μέρες. Επομένως, δεν έπρεπε καν να ήταν στην ημερήσια διάταξη. Με αυτό τον τρόπο, νομίζω, μπορούμε μετά να πάμε σε...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Άρα, να το κανονίσουμε.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστούμε πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε, για την ερμηνεία που δώσατε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Εμείς είχαμε και το σχέδιο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά πρέπει να καταλάβεις, κύριε Λεωνίδου, ότι είναι με απόλυτη αντικειμενικότητα, όταν ξαναέρει τώρα μια ματιά στο...

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μου διέφυγε η λεπτομέρεια του άπαξ, ναι, αλλά λέει «το ελάχιστο δεκαπέντε μέρες».

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Εμείς είμαστε έτοιμοι να χρησιμοποιήσουμε τις εφεδρείες μας, κύριε Πρόεδρε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Τι εννοείτε «δεκαπέντε μέρες», κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:
Τι εννοείτε «δεκαπέντε μέρες»; Δεν είναι πριν από δεκαπέντε μέρες που έγινε η αναβολή;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:
Όχι. Την περασμένη βδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Α, έν' δεκαπέντε! Έχει δίκαιο ο συνάδελφος. Απολογούμαι και πάλι.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:
Δεκατέσσερις.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:
Δεν είχε συνεδρία.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:
Δεκατέσσερις ήταν, κύριε Πρόεδρε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:
Αφού δεν είχε συνεδρία.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:
Δεκατέσσερις ήταν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:
Εν είχαμε συνεδρία.
Κύριε Πρόεδρε, αν θέλετε...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:
Πάντως σας συγχαίρω για την καλή σας θέληση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Ένα λεπτό. Ποιες έν' οι επιπτώσεις της αναβολής;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:
Πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, θα βοηθήσει στο να δημιουργηθεί καλύτερο καθεστώς...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Εντάξει. Να το ερμηνεύσουμε έτσι, ότι τουλάχιστον είναι δεκατέσσερις...
(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Εννά το 'χουμε μπροστά μας, συμφωνώ.
Να το κλείσουμε, κύριε Νικόλα, τώρα;
(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Εννοώ να το ψηφίσουμε σήμερα ή θέλετε...
(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Κατάθεσ' τες τροπολογίες, να ψηφίσουμε σήμερα, να τελειώνουμε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:
Θέλετε να σας τες δώσουμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Να προχωρήσουμε, ναι.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Εγώ νομίζω, κύριε Πρόεδρε, να προχωρήσουμε, να γίνει αποδεκτή η εισήγηση του κ. Προκοπίου για προφορική τροπολογία... Εγώ λέω να προχωρήσουμε, να τα ψηφίσουμε, να τελειώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, και για να μην δημιουργήσουμε τζιαι προηγούμενο για μιαν ημέρα τωρά...

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Για να διευκολύνουμε ακριβώς...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...αυτό να ερμηνεύεται πάντα ότι έτσι σημαίνει.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Άρα, κλείουμέν το κι αυτό, διότι έν' σημαντικό με τους καινούριους κανονισμούς να έχουμε μια ομοιομορφία.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Θεωρούμε ότι θα ήταν πιο σοφό να τύχουν τζιαι σχετικής επεξεργασίας και στην επιτροπή οι τροπολογίες, διότι, αν εμπλέκεται και κάποια...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κοιτάξετε, προσπαθούμε εδώ από τον Γενάρη να σταθεροποιήσουμε μία ομοιόμορφη προσέγγιση με τους κανονισμούς. Το λοιπόν, αν κρίνετε ότι... Δεν μπορεί τώρα ν' αρχίσουμε να λέμε έν' δεκατέσσερις ημέρες, όταν λέμε... Εάν κρίνετε ότι δεν είστε ικανοποιημένοι, καταψηφίστε το.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Αντικατάσταση στο εδάφιο (α) του ποσού... Από €100 να γίνει το νέο €50.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα €100 να γίνουν €50, μάλιστα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Μετά, αντικατάσταση στο εδάφιο (ε), το ποσό που ήταν €15 να γίνει €5. Δεν ήταν τίποτε τζιαι τωρά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μεν το δικαιολογείς, πες τα νούμερα μόνο τζιαι καταλάβουν...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Από €10 να γίνει €5, από €50 να γίνει €10 και από €25 να γίνει €5. Είναι μόνο χαρτιά που καταθέτουν μέσα, μια σφραγίδα βάλλουν.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, καταψηφίστε το.

Λοιπόν, είναι εισήγηση για μείωση σε τούτα τα νούμερα που είπαμε...

Ωραία. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Κύριοι, αν κρίνετε ότι τον Σεπτέμβρη που 'ννά 'ρτουμε πρέπει να το αλλάξετε, αλλάσσετέ το.

Ακούω αριθμό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ των κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, δύο ψήφους εναντίον και δύο αποχές, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Ναι, κύριε Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Θέλω να δικαιολογήσω την ψήφο μου. Πρόκειται για κανονισμούς οι οποίοι εκδίδονται στα πλαίσια ενός νόμου αντιπαραγωγικού, ενός νόμου αντινομικού πολλές φορές. Είναι ένας νόμος ο οποίος δημιουργεί μόνο προβλήματα, ο οποίος οδηγεί εκατοντάδες έως χιλιάδες μη κυβερνητικές οργανώσεις στο κλείσιμο, γι' αυτό και καταψήφισα την τροπολογία, όπως και τους κανονισμούς.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα θέματα 23, 24 και 25 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Ερχόμαστε τώρα στα θέματα της συμπληρωματικής ημερήσιας διάταξης, στο «Σχέδιο Ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων όσον αφορά αίτημα για τη διάνοιξη των διόδων στα Κόκκινα και στο Πυρόι». Στο σημείο αυτό... Θυμάστε ότι έχουμε αποφασίσει στη Σύσκεψη -και είναι η πρώτη φορά που το τηρούμε- ότι θα πηγαίνει σε αρμόδια επιτροπή το οποιοδήποτε ψήφισμα, για να συζητείται, για να ξεφύγουμε απ' αυτά της τελευταίας στιγμής. Η εισήγηση είναι να πάει στην επιτροπή Εξωτερικών ως τέτοιο. Αν δεν υπάρχει ένσταση, θα πάει στην επιτροπή Εξωτερικών, με την ελπίδα...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το συγκεκριμένο δε νομίζω ότι πρέπει να πάει στην επιτροπή Εξωτερικών, διότι δεν έχουμε σύνορο στην Κυπριακή Δημοκρατία. Να πάει στην επιτροπή Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να πάει στην επιτροπή Εσωτερικών.

Κύριε Περδίκη, παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εγώ διαφωνώ με την απόφαση αυτή. Το σχέδιο αυτό για ψήφισμα κατατέθηκε, πριν γίνει αυτή η συνεννόηση. Γίνεται μια αναδρομική εφαρμογή. Δεν ξέρω γιατί υπάρχει αυτή η ιδιαίτερη συμπεριφορά απέναντι σ' αυτό το ψήφισμα, γι' αυτό να καταγραφεί ότι διαφωνώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να καταγραφεί ότι διαφωνείς.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όπου θέλετε πάρτε το...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, να πάει στην επιτροπή Εσωτερικών.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μα τζι εγώ δικαιούμαι να λέω ό,τι θέλω.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπορεί ίσως στην επιτροπή Συγκοινωνιών.

Κύριε Προκοπίου, να 'ρτει κοντά σας ή εννά μείνουμε εις τα...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ε, ωραία! Πέστε μου τι θέλετε εσείς.

Ωραία. Πάει στην επιτροπή Εσωτερικών και βλέπουμε. Εξάλλου, έν' καινούρια πρακτική.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις	Κατάθεση από	Παραπομπή/ κοινοποίηση σε
1. Ο περί Στοιχημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020. (Αρ. Φακ. 23.01.061.113-2020).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Αφερεγγυότητας Φυσικών Προσώπων (Προσωπικά Σχέδια Αποπληρωμής και Διάταγμα Απαλλαγής Οφειλών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2020. (Αρ. Φακ. 23.01.061.114-2020).	Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2020. (Αρ. Φακ. 23.01.061.115-2020).	Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
4. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Νηολόγησις, Πώλησις και Υποθήκευσις Πλοίων) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2020. (Αρ. Φακ. 23.01.061.116-2020).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων

5.	Ο περί Παροχής Αντισταθμιστικών Ωφελημάτων σε Κοινότητες που Γειτνιάζουν με το Ενεργειακό Κέντρο Βασιλικού Νόμος του 2020. (Αρ. Φακ. 23.01.061.117-2020).	Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
6.	Ο περί Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού και άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020. (Αρ. Φακ. 23.01.061.118-2020).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
7.	Ειδικά εντάλματα πληρωμής (αρ. 24, 25, 26, 27, 28 και 30) του 2020 με έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, ημερομηνίας 19 Ιουνίου 2020, σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κανονισμών 14 και 15 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Κανονισμών του 2016 και των διατάξεων του άρθρου 63 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014], καθώς και τις διατάξεις του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2020 Νόμου του 2019 [Νόμος αρ. 89(II) του 2019]. (Αρ. Φακ. 13.04.001).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Ειδικά εντάλματα πληρωμής για μεταφορά πιστώσεων μεταξύ διαφορετικών οικονομικών φορέων που υπάγονται στο ίδιο υπουργείο με έγκριση του Υπουργού Οικονομικών με αρ. 8003 και 8004 του 2020, ημερομηνίας 19 Ιουνίου 2020, σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κανονισμών 14 και 15 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Κανονισμών του 2016 και των διατάξεων του άρθρου 63 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014], καθώς και του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2020 Νόμου του 2019 [Νόμος αρ. 89(II) του 2019]. (Αρ. Φακ. 13.04.004).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9.	Ειδικά εντάλματα μεταφοράς για μεταφορά πιστώσεων μεταξύ ομάδων/υποομάδων του προϋπολογισμού κάτω από το ίδιο κεφάλαιο με έγκριση του προϊστάμενου του οικονομικού φορέα, ημερομηνίας 19 Ιουνίου 2020, σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κανονισμών 14 και 15 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Κανονισμών του 2016 και των διατάξεων του άρθρου 63 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014], καθώς και του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2020 Νόμου του 2019 [Νόμος αρ. 89(II) του 2019]. (Αρ. Φακ. 13.04.005).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

10.	Εξαμηνιαία έκθεση του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου ημερ. 17 Ιουνίου 2020 για την κατάσταση του νομίσματος και των κεφαλαίων και αξιών της τράπεζας κατά την 31 ^η Δεκεμβρίου 2019 σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 119 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας. (Αρ. Φακ. 13.29.003.003).	Πρόεδρο της Δημοκρατίας	Όλους τους βουλευτές
11.	Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν απολυτήριο σχολής μέσης παιδείας ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από την Ειδική Επιτροπή δυνάμει των διατάξεων των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2018. (Αρ. Φακ. 15.15.002).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως
12.	Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α8 του κυβερνητικού μισθολογίου, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από την Ειδική Επιτροπή δυνάμει των διατάξεων των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2018. (Αρ. Φακ. 15.15.002).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως
13.	Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν, των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α8 του κυβερνητικού μισθολογίου, και για την πλήρωση των οποίων θα ακολουθούνται οι διατάξεις των περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων του 1998 έως 2018. (Αρ. Φακ. 15.15.002).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως

Προτάσεις νόμου

1. Ο περί Θεραπείας Κατηγορούμενων και Καταδικασθέντων Χρηστών ή Ουσιοεξαρτημένων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020.
(Αρ. Φακ. 23.02.061.072-2020).
2. Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2020.
(Αρ. Φακ. 23.02.061.073-2020).

Κατάθεση από

- Χριστιάνα Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος
- Πανίκο Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος

Παραπομπή σε

- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών

3.	Ο περί της Εκμίσθωσης Οχημάτων χωρίς Οδηγό (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2020. (Αρ. Φακ. 23.02.061.074-2020).	Γεώργιο Προκοπίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
4.	Ο περί Παροχής Στεγαστικής Βοήθειας σε Εκτοπισθέντες, Παθόντες και άλλα Πρόσωπα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020. (Αρ. Φακ. 23.02.061.075-2020).	Μάριο Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων- Εγκλωβισμένων- Αγνοουμένων-Παθόντων

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο κ. Τορναρίτης, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, θέλει να συζητηθεί ψήφισμα για τη σχεδιαζόμενη μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί.

Παρακαλώ, η κατάθεση... Αυτό σε ποια επιτροπή να πάει;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Στην επιτροπή Εξωτερικών. Βάλτε το περιεχόμενο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω επίσης ενώπιόν μου εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος όπως η πρόταση νόμου με τίτλο «Ο περί Απαγόρευσης της Κυκλοφορίας, Διάθεσης και Χρήσης της Δραστικής Ουσίας Γλυφοσάτη και Φυτοφαρμάκων που εμπεριέχουν τη Δραστική Ουσία Γλυφοσάτη Νόμος του 2015», η οποία εκκρεμεί ενώπιον της επιτροπής του, κατ' επίκληση του Κανονισμού 40Α (12) (β), παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας.

Υπάρχει ένσταση;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Πρώτα να μάθεις όλες τούτες τες ουσίες και μετά να απαντήσεις αν δέχεσαι το θέμα!

Ο κ. Καυκαλιάς.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η αλήθεια είναι ότι δεν έχω υπόψη μου τη ρύθμιση. Πρέπει να 'μαι δίκαιος...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Ας έρθει εκεί και βλέπουμε. Να μιλήσετε και με τον κ. Αδάμου, σας παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Καλά, ο εισηγητής εν έπρεπε να ερωτηθεί; Κύριε ελέησον!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εξηγήστε την εισήγηση τη δική σας τώρα, που επικαλείστε και εσείς τον Κανονισμό 40Α (12) (β), όπως παραπεμφθούν ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος προς εξέταση οι κανονισμοί με τίτλο «Οι περί Προστασίας της Ευημερίας των Ζώων...»

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Είναι πολύ απλό, έχουμε συνεννοηθεί με τον πρόεδρο, υπάρχει συνεννόηση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Παραπέμπεται εκεί.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

...και εκεί είναι ο χώρος που συζητούνται...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα -και επειδή του το στέλνεις εκείνο, σου στέλνει άλλο- εύρετέ τα!

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Να επανέλθουμε στο άλλο, να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι σχετικές ερωτήσεις)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.527, ημερομηνίας 18 Ιουνίου 2020, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ξένιας Κωνσταντίνου

«Παρακαλείστε όπως μας ενημερώσετε αν υπάρχουν και αν εφαρμόζονται συγκεκριμένες διαδικασίες/πρωτόκολλα αναφορικά με τη διαχείριση καταγγελιών παρενόχλησης ανήλικων ή/και ενήλικων ατόμων μέσω διαδικτύου ή/και ηλεκτρονικών μέσων κοινωνικής δικτύωσης, τις οποίες παρακαλείστε όπως μας κοινοποιήσετε.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.528, ημερομηνίας 18 Ιουνίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους λόγους για τους οποίους κατά την κατασκευή του αλιευτικού καταφυγίου στο Golden Coast στον Πρωτάρα δε συμπεριλήφθηκε πρόνοια για ηλεκτροδότηση των σκαφών των επαγγελματιών ψαράδων.

Παρακαλώ πολύ όπως ενημερωθεί η Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που προτίθεται να υιοθετήσει το αρμόδιο υπουργείο για τη διερεύνηση του ζητήματος και την ηλεκτροδότηση των σκαφών των επαγγελματιών ψαράδων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.529, ημερομηνίας 18 Ιουνίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Έχω πληροφορηθεί για την καταστροφή μεγάλου μέρους του περιβλήματος και της μορφολογίας της Λίμνης Ροδαφινίων στην παραλία της Χλώρακας, με αποτέλεσμα η εικόνα που παρουσιάζει να είναι πολύ διαφορετική από αυτή της φυσικής της μορφής.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται να προχωρήσει με μελέτη, ώστε να διενεργηθούν εργασίες που θα επαναφέρουν τη λίμνη στην προτέρα της κατάσταση. Παρακαλώ επίσης όπως μας ενημερώσετε κατά πόσο εξετάζεται το ενδεχόμενο απομάκρυνσης του οχετού που έχει τοποθετηθεί μέσα στη λίμνη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.530, ημερομηνίας 18 Ιουνίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που λαμβάνονται για την προστασία των χελιών, τα οποία θεωρούνται είδος προς εξαφάνιση και αλιεύονται παράνομα στην περιοχή της κοινότητας Χλώρακας. Σύμφωνα με τις πληροφορίες μου, παράλληλα με την παράνομη αλίευση των χελιών έχει κατασκευαστεί τσιμεντένιο γεφύρι μέσα σε αργάκι το οποίο εμποδίζει τη διέλευση των χελιών λόγω του μεγάλου ύψους του οχετού από τη στάθμη του νερού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.531, ημερομηνίας 23 Ιουνίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών σε γραπτή απάντησή της στον ευρωβουλευτή Κώστα Μαυρίδη (ΔΗΚΟ-S&D) αναφορικά με το πλαίσιο για την εφαρμογή της αναστολής δόσεων προς τις τράπεζες από τα κράτη μέλη αναφέρει μεταξύ άλλων ότι επιτρέπεται οι δανειολήπτες με καθυστέρηση μέχρι 90 ημέρες να συμπεριλαμβάνονται στο σχέδιο αναστολής δόσεων ("it is allowed for moratoria and the applicant institutions to include customers with loans less than 90 days past due, in the scope of the moratoria"). Το Υπουργείο Οικονομικών της Κυπριακής Δημοκρατίας αποφάσισε όπως αποκλειστούν από το σχέδιο αναστολής δόσεων όσοι είχαν καθυστερημένη δόση πέραν των 30 ημερών, με τον ισχυρισμό ότι δεν το επέτρεπε η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών. Επιπρόσθετα, στην απάντησή της η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών επεξηγεί πως μπορούν οι τράπεζες να χειρίζονται δάνεια και δανειολήπτες οι οποίοι καλύπτονται από το υπουργικό διάταγμα για αναστολή δόσεων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με το ποια είναι η θέση του όσον αφορά στην απάντηση της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών προς τον ευρωβουλευτή κ. Κώστα Μαυρίδη, για ποιο λόγο αποκλείστηκαν από το σχέδιο αναστολής δόσεων οι δανειολήπτες που είχαν καθυστερημένη δόση πέραν των 30 ημερών, αφού η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών δεν απαγόρευε τη συμπερίληψή τους στο σχέδιο, και αν υπάρχουν σκέψεις για συμπερίληψή κι άλλων δικαιούχων στο σχέδιο αναστολής δόσεων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.532, ημερομηνίας 23 Ιουνίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από επιστολή του Παγκύπριου Συλλόγου Εγγεγραμμένων Ποδολόγων πληροφορήθηκα σχετικά με το αίτημά τους να ενταχθούν στο ΓΕΣΥ. Όπως αναφέρουν, η ένταξη των ποδολόγων θα είναι επωφελής και απαραίτητη για τους ασθενείς, αλλά και οικονομικά αποδοτικότερη για το κράτος. Ο σύλλογος υποστηρίζει ότι σε ένα σύγχρονο σύστημα υγείας είναι απαραίτητη η ένταξη των ποδολόγων και ιδιαίτερα στην Κύπρο, όπου το 11% του πληθυσμού πάσχει από σακχαρώδη διαβήτη και αναμένεται να αντιμετωπίσει πρόβλημα στα κάτω άκρα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για ποιο λόγο δεν εντάχθηκαν οι ποδολόγοι ως επαγγελματίες υγείας στο ΓΕΣΥ και αν υπάρχουν οποιεσδήποτε σκέψεις, για να ενταχθούν στη συνέχεια.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.533, ημερομηνίας 23 Ιουνίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νίκου Νουρή, ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2020, στην κοινοβουλευτική μου ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.363 αναφορικά με το ενδεχόμενο της κατάργησης ή τροποποίησης του άρθρου 235 των ΚΔΠ 294/2002, το οποίο αφορά τη δυνατότητα για τις κοινότητες να επιβάλλουν σε ιδιώτες δικαίωμα μέχρι 5% επί του ποσού του ενοικίου που εισπράττει κανείς από ιδιωτική σύμβαση ενοικίασης ακινήτου, πληροφορήθηκα ότι το υπουργείο δεν ξεετάζει σε αυτό το στάδιο την τροποποίηση ή την κατάργηση των υπό αναφορά κανονισμών.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων, αποστέλλοντας αναλυτικό πίνακα, σχετικά με τα ποσά που εισέπραξε κάθε κοινότητα ξεχωριστά στη βάση της υπό αναφορά νομοθεσίας για την περίοδο 2015-2020.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.534, ημερομηνίας 23 Ιουνίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων όσον αφορά τα πιο κάτω σχετικά με την εφαρμογή "Cyrgus Bus":

1. Πόσα στοίχισε στο δημόσιο η εφαρμογή αυτή και με ποια διαδικασία επιλέγηκε η εταιρεία που έκανε την ανάπτυξη;
2. Υπάρχει ποσό ετήσιας συντήρησης και ποιο είναι αυτό;
3. Έχει αξιολογηθεί η εφαρμογή και ποιο είναι το μέλλον της;
4. Το υπουργείο θεωρεί ικανοποιητικό τον αριθμό των εγκαταστάσεων που έγιναν μέχρι τώρα στα κινητά;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.535, ημερομηνίας 24 Ιουνίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Κέττηρου

«Αναφέρομαι στις δύο πολυκατοικίες στο εμπορικό κέντρο συνοικισμού Αγίου Αθανασίου Λεμεσού για τις οποίες έχει ληφθεί εδώ και χρόνια η απόφαση για κατεδάφισή τους και ανέγερση νέων. Για τον σκοπό αυτό οι ένοικοι των πολυκατοικιών έχουν ήδη μετακινηθεί σε άλλες κατοικίες. Μέχρι και σήμερα όμως δεν έχει προχωρήσει ο σχεδιασμός, με αποτέλεσμα οι χώροι των δύο πολυκατοικιών να έχουν μετατραπεί σε εστίες οχληρίας και παραβατικότητας.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε προγραμματίζεται η κατεδάφιση των παλιών πολυκατοικιών και η έναρξη κατασκευής νέων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.536, ημερομηνίας 24 Ιουνίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει καταλήξει σε πολιτική συμφωνία σχετικά με την προσωρινή στήριξη για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων της κρίσης από την πανδημία COVID-19, συστήνεται το μέτρο SURE (Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency), ένα προσωρινό μέτρο που θα βοηθήσει τους εργαζομένους να διατηρήσουν τις θέσεις εργασίας για όσο διαρκεί η κρίση. Το SURE θα αποτελέσει τη χρηματοδοτική συνδρομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης ύψους €100 δις, με τη μορφή δανείων προς τα κράτη μέλη που έχουν πληγεί. Η αγορά εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα συνεχίσει να επηρεάζεται από τον αντίκτυπο της πανδημίας COVID-19. Το ίδιο γίνεται και στην Κύπρο, όπου έχουν ήδη επηρεαστεί οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι αυτοεργοδοτούμενοι κ.τ.λ.

Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Υπάρχει κάποιο προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα εφαρμογής αυτού του νέου χρηματοδοτικού μέτρου;
2. Τι ποσό αντιστοιχεί στην Κυπριακή Δημοκρατία;

3. Ποιες κατευθυντήριες γραμμές δόθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα κράτη μέλη;
4. Κάτω από ποιες προϋποθέσεις θα μπορούν οι επιχειρήσεις να επωφεληθούν;
5. Πώς θα αποφασιστούν οι όροι κάθε δανείου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.537, ημερομηνίας 24 Ιουνίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Έχω γίνει αποδέκτης καταγγελίας αναφορικά με παράνομη παρέμβαση από ιδιώτη σε παραλία η οποία βρίσκεται εντός των διοικητικών ορίων της κοινότητας Μενεού (κοντά στο Ερευνητικό Κέντρο Θαλάσσιας Υδατοκαλλιέργειας Κύπρου στο Μενεού), με αποτέλεσμα η παραλία πλέον να μην είναι προσβάσιμη στο κοινό. Σύμφωνα με τις πληροφορίες μου, η παρέμβαση έχει γίνει αυθαίρετα και χωρίς την εξασφάλιση οποιασδήποτε άδειας. Η ακριβής θέση της τοποθεσίας είναι 34.839843, 33.612389 (σημείο GPS).

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει για παύση της παρανομίας και επαναφορά της παραλίας στην προτέρα της κατάσταση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.538, ημερομηνίας 24 Ιουνίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Λουκαΐδη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο έγιναν ή γίνονται ενέργειες για οριοθέτηση της ΑΟΖ μεταξύ Κύπρου-Ελλάδας, λαμβανομένων υπόψη δημόσιων δηλώσεών του με ταυτόσημο περιεχόμενο. Παρακαλούμε όπως ενημερωθούμε ενδελεχώς για τις πιθανές ενέργειες στις οποίες προβαίνει το υπουργείο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.539, ημερομηνίας 24 Ιουνίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Σε συνέχεια της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 82.992, ημερομηνίας 19 Ιουλίου 2017, σχετικά με την παρακολούθηση της εφαρμογής του περί του Ελάχιστου Υποχρεωτικού Ποσοστού Εμπλουτισμού των Δημόσιων Κτιρίων με Έργα Τέχνης Νόμου, παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό όπως:

1. επισημάνει κατά πόσο έχει προβεί σε εισηγήσεις στο Υπουργικό Συμβούλιο για εισαγωγή έργων σε υπό κατασκευή δημόσια κτίρια ως προνοεί η αναφερθείσα σχετική απόφαση και, εάν αυτό δεν κατέστη δυνατό, παρακαλούμε όπως επεξηγηθούν οι λόγοι,
2. επιβεβαιώσει κατά πόσο τηρείται η εφαρμογή της απόφασης για όλα τα δημόσια κτίρια που ανεγέρθηκαν από τότε (2017), αν εφαρμόζεται η σχετική νομοθεσία με τη συμπερίληψη του κόστους για τοποθέτηση έργων τέχνης στον προϋπολογισμό των αντίστοιχων έργων, ποιες ενέργειες έχουν γίνει για την τήρησή της και, εάν αυτή δεν τηρείται, παρακαλείται να αναλύσει τους λόγους,
3. ενημερώσει αν μπορεί ο αρμόδιος υπουργός με βάση το περιεχόμενο του άρθρου 11 του σχετικού νόμου και την εξουσία που του δίνει το συγκεκριμένο άρθρο να ζητήσει άμεσα απ' όλους τους φορείς και τις πολεοδομικές αρχές την εφαρμογή του νόμου, την άμεση ενημέρωση του μητρώου δημόσιων κτιρίων αναφορικά με την ανέγερση δημόσιων κτιρίων, καθώς και ενημέρωση ως προς το ποσό που θα διατεθεί για τον εμπλουτισμό των δημόσιων κτιρίων με έργα τέχνης και
4. αν θα μπορούσε να καταστεί ως μια εκ των προϋποθέσεων για την εγκυρότητα/κατακύρωση υποβληθείσας προσφοράς στα πλαίσια διαγωνισμού ανέγερσης δημόσιου κτιρίου η συμπερίληψη στον προϋπολογισμό που κατατίθεται του ποσοστού τουλάχιστον ίσου προς 1% του συνολικού κόστους ανέγερσης του κτιρίου το οποίο θα διατίθεται για τον εμπλουτισμό του κτιρίου με έργα τέχνης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.540, ημερομηνίας 25 Ιουνίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Στην απάντηση της ερώτησης με αρ. 23.06.011.04.072, ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2019, ο αρμόδιος υπουργός ενημέρωσε τη Βουλή των Αντιπροσώπων ότι η συλλογή των ερωτηματολογίων σε σχέση με τα αποτελέσματα της νέας τριετούς παγκύπριας έρευνας εμβολιαστικής κάλυψης του Υπουργείου Υγείας, η οποία πραγματοποιήθηκε τον Μάιο του 2019 και σχεδιάστηκε με βάση τις συστάσεις των εμπειρογνομόνων του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας μετά την κάθοδό τους στην Κύπρο, είχε ολοκληρωθεί και αναμένονταν τα αποτελέσματα της στατιστικής ανάλυσης. Επιπλέον, στην ίδια απάντηση ο αρμόδιος υπουργός εκτιμούσε ότι θα χρειαζόνταν μερικές εβδομάδες για την ολοκλήρωση και ανακοίνωση των αποτελεσμάτων.

Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί παρατηρείται τόσο μεγάλη καθυστέρηση στην κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας, με την παρέλευση πέραν του ενός έτους από τη διενέργειά της, ποια είναι τα ευρήματα της έρευνας και πότε αναμένεται η σχετική ενημέρωση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.541, ημερομηνίας 25 Ιουνίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού, ο πολιτισμικός τουρισμός είναι ένα από τα μεγαλύτερα και ταχέως αναπτυσσόμενα τμήματα του παγκόσμιου τουρισμού και, παράλληλα με την αύξηση του ειδικού τουρισμού που απευθύνεται σε πληθυσμό πενήντα εκατομμυρίων ατόμων με αναπηρία (ΑΜΕΑ) στην Ευρώπη, η μέριμνα για την αύξηση της προσβασιμότητας σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους έπρεπε να αποτελεί προτεραιότητα όλων των αρμόδιων φορέων.

Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε σχέση με τα μουσεία και τους αρχαιολογικούς χώρους τα οποία υπάγονται στο Τμήμα Αρχαιοτήτων για τα ακόλουθα:

1. Ποια μουσεία και αρχαιολογικοί χώροι δεν είναι προσβάσιμα σε ΑΜΕΑ με κινητικές διαταραχές και γιατί;
2. Υπάρχει σχεδιασμός εκ μέρους του υπουργείου, για να καταστούν προσβάσιμα;
3. Έχει προχωρήσει το υπουργείο σε μελέτες για τον σχεδιασμό και το κόστος εγκατάστασης των απαιτούμενων μηχανισμών σε χώρους με ιδιαίτερη μορφολογία στο έδαφος και ειδικά χαρακτηριστικά (η αναφορά γίνεται κυρίως για αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία), πρακτική η οποία έχει εφαρμοστεί σε άλλες χώρες της ΕΕ, σε σχέση με την πρόσβαση σε ΑΜΕΑ με κινητικές διαταραχές; Αν ναι, ποια τα αποτελέσματα της μελέτης και ποιος ο σχεδιασμός του υπουργείου για τις ανάλογες επενδύσεις;
4. Εάν βάσει μελέτης δεν είναι εφικτή η εγκατάσταση τέτοιων μηχανισμών και κατά συνέπεια δεν είναι εφικτή ούτε και η φυσική παρουσία ΑΜΕΑ, έχει εξεταστεί η εφαρμογή της πρακτικής της βιωματικής εμπειρίας σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους, ακόμα και πλησίον των φυσικών αρχαιολογικών χώρων, μέσω π.χ. της εικονικής πραγματικότητας, της τεχνολογίας γενικότερα και της πληροφόρησης (ψηφιακής, έντυπης και προφορικής);
5. Οι αρμόδιες υπηρεσίες έχουν μεριμνήσει για τον τακτικό έλεγχο και καθαρισμό των χώρων από εμπόδια που δυσχεραίνουν την πρόσβαση σε ΑΜΕΑ με κινητικές διαταραχές;
6. Υπάρχουν τοποθετημένες κατάλληλες επεξηγηματικές πινακίδες ή τα εκθέματα είναι επαρκώς φωτισμένα για τις περιπτώσεις ΑΜΕΑ όπως αυτών με προβλήματα όρασης ή ακοής (τα κωφά άτομα επίσης έχουν απαίτηση για έντονο φωτισμό, προκειμένου να βλέπουν τη νοηματική γλώσσα ή τα χείλη του συνομιλητή τους); Υπάρχουν αντίστοιχες πινακίδες σε κώδικα Μπράιγ που να μπορεί εύκολα να τις προσεγγίσει ο ενδιαφερόμενος; Υπάρχει η δυνατότητα ακουστικής επεξήγησης των εκθεμάτων;
7. Η ιστοσελίδα του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και συγκεκριμένα του Τμήματος Αρχαιοτήτων, μέσω της οποίας δίνεται η πρόσβαση για ενημέρωση σε σχέση με τα μουσεία και τους αρχαιολογικούς χώρους στην Κύπρο, πληρεί τις οδηγίες WCAG για περιεχόμενο προσβάσιμο σε ΑΜΕΑ;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.542, ημερομηνίας 25 Ιουνίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Έχουν καταγραφεί 42 εκατομ. αιτήσεις στην ΕΕ για βραχυπρόθεσμα προγράμματα εργασίας, αριθμός σημαντικά μεγαλύτερος από ό,τι κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης του 2008.

Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Έχουν υιοθετηθεί βραχυπρόθεσμα προγράμματα εργασίας (short time work schemes) στην Κύπρο;
2. Αν ναι, ποιος είναι ο σχεδιασμός του υπουργείου για το εν λόγω ζήτημα;
3. Προτίθεται το υπουργείο να εκδώσει λεπτομερείς οδηγίες/ενημέρωση προς τον ιδιωτικό τομέα σχετικά με την υιοθέτηση των βραχυπρόθεσμων προγραμμάτων εργασίας, με σκοπό να εξασφαλισθούν τα δικαιώματα των εργαζομένων, με απώτερο σκοπό να αποφευχθεί η εδραίωση συνθηκών επισφαλούς εργασίας;
4. Ποιες οι ενέργειες του υπουργείου για τον έλεγχο στην αγορά εργασίας συμβολαίων περιορισμένης διάρκειας ή μερικής απασχόλησης, πρακτική την οποία πιθανόν να εφαρμόσουν πολλοί εργοδότες, με στόχο τη μείωση των εξόδων τους;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.543, ημερομηνίας 25 Ιουνίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι στην ετήσια έκθεση που ετοίμασε το Υπουργείο Εξωτερικών των ΗΠΑ (State Department) για τη θρησκευτική ελευθερία στην Κύπρο (2019 Report on International Religious Freedom: Cyprus) γίνεται χρήση παράνομων τουρκικών τοπωνυμίων για τις κατεχόμενες περιοχές της Κύπρου. Ενδεικτικά, αναφέρω τη χρήση παράνομων τοπωνυμίων, όπως Korucam αντί Kormakitis, Hisarkoy αντί Kampyli, Akdogan αντί Lysi.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει υπόψη του την εν λόγω έκθεση και αν έχει προβεί σε σχετικά διαβήματα προς το Υπουργείο Εξωτερικών των ΗΠΑ.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.544, ημερομηνίας 25 Ιουνίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας
Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη**

«Έχω γίνει δέκτης καταγγελιών από πολίτες ότι στην περιοχή Αχεράς στην επαρχία Λευκωσίας λειτουργεί σφαγείο, από το οποίο συχνά σημειώνονται διαρροές αποβλήτων και λυμάτων, δημιουργώντας οχληρία. Ειδικότερα, όπως έχω πληροφορηθεί, το συγκεκριμένο σφαγείο λειτουργεί εδώ και πολλά χρόνια χωρίς τις απαραίτητες από τη νομοθεσία πολεοδομικές και περιβαλλοντικές άδειες. Το σφαγείο είχε επίσης πριν κάποια χρόνια προβεί και στην ανέγερση παράνομων υποστατικών, για τα οποία η Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας είχε εξασφαλίσει διάταγμα κατεδάφισης, αφού δεν πληρούσαν τις απαραίτητες από τον νόμο προϋποθέσεις.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τη λειτουργία του υπό αναφορά σφαγείου στην περιοχή Αχεράς, αν έχει εξασφαλίσει τις απαραίτητες άδειες για τη λειτουργία του, αν ευσταθούν οι καταγγελίες των κατοίκων της περιοχής για οχληρία και ποια μέτρα λαμβάνονται από τις αρμόδιες αρχές για προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.545, ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας
Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη**

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ποσά που διατέθηκαν ετησίως από το κράτος τα τελευταία δέκα χρόνια για αγορά έργων τέχνης, πινάκων, αγαλμάτων ή άλλων κατασκευών. Παρακαλώ όπως ετοιμασθεί σχετικός κατάλογος που να αναφέρει τα ονόματα των καλλιτεχνών, καθώς και τα ποσά που διατέθηκαν για τον πιο πάνω σκοπό.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.546, ημερομηνίας 29 Ιουνίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας
Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου**

«Πρόσφατα κοινοποιήθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων από τις αγροτικές οργανώσεις ΠΕΚ, ΕΚΑ, “Παναγροτικός”, “Νέα Αγροτική Κίνηση” και “Ευρωαγροτικός” επιστολή που απευθυνόταν στους Υπουργούς Εσωτερικών και Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος με θέμα “Δραστηριότητες γεωργών σε αγροτικές περιοχές και αναδασμό”. Στην επιστολή θιγόταν το θέμα των μεμονωμένων κατοικιών εντός γεωργικής γης και το γεγονός ότι οι γεωργοί αντιμετωπίζουν προβλήματα για δραστηριότητές τους που ενοχλούν τους κατοίκους των μεμονωμένων κατοικιών.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται να επανεξετάσει την πολιτική που ακολουθείται για το θέμα της ανέγερσης μεμονωμένων κατοικιών εντός γεωργικής γης.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.547, ημερομηνίας 29 Ιουνίου 2020, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας
Αμμοχώστου κ. Σκευής Κούτρα Κουκουμά**

«Την περίοδο των μέτρων στήριξης των εργαζομένων ένεκα των προβλημάτων που δημιούργησε η πανδημία COVID-19 υπήρξαν αρκετοί εργαζόμενοι που απορρίφθηκαν από τα σχέδια αναστολής εργασιών ή από το επίδομα φροντίδας παιδιών λόγω του ότι οι εργοδότες τους δεν τους είχαν δηλώσει στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΚΑ). Σε αρκετές περιπτώσεις οι εργαζόμενοι πληροφορήθηκαν για τη συγκεκριμένη κατάσταση μετά από επικοινωνία τους με τις ΥΚΑ για να μάθουν γιατί δεν έχει καταβληθεί οποιοδήποτε έμβασμα στους λογαριασμούς τους.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Έχουν καταγραφεί οι περιπτώσεις που πολίτες υπέβαλαν αίτηση για διάφορα σχέδια και αποκαλύφθηκε ότι δεν έχουν εισφορές στις ΥΚΑ, παρ' όλο που δήλωναν εργοδοτούμενοι σε διάφορες επιχειρήσεις;
2. Πώς έχουν αξιοποιηθεί οι συγκεκριμένες πληροφορίες που λάμβαναν οι ΥΚΑ όλη αυτή την περίοδο;
3. Έχει υπάρξει οποιαδήποτε διερεύνηση επιχειρήσεων για αδήλωτη εργασία στη βάση αυτής της πληροφόρησης που έπαιρναν οι ΥΚΑ και το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων όλο αυτό το διάστημα;»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.548, ημερομηνίας 29 Ιουνίου 2020, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας
Λευκωσίας και Αμμοχώστου κ. Χρίστου και Λίνου Παπαγιάννη, αντίστοιχα**

«Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό και τον Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας όπως μας ενημερώσουν αναλυτικά για τα ακόλουθα:

1. Υπάρχουν ανασφάλιστοι δανειολήπτες και, αν ναι, πόσοι είναι αυτοί και για ποιο λόγο δεν έχουν ασφάλειες ζωής τα δάνεια αυτά, από τη στιγμή που υπάρχει η υποχρέωση στις συμβάσεις των δανειοληπτών;
2. Σε ποια τραπεζικά ιδρύματα και σε ποιες εταιρείες διαχείρισης δανείων ανήκουν αυτά τα δάνεια;
3. Σε περίπτωση που αποβιώσει κάποιος δανειολήπτης, ποιος θα επωμιστεί την ευθύνη αυτή, από τη στιγμή που δεν υπάρχει ασφαλιστική κάλυψη;

4. Τι συμβαίνει με τα δάνεια που έχουν εκχωρημένη ασφάλεια ζωής, στην περίπτωση που κάποιος δανειολήπτης αποβιώσει λόγω κορωνοϊού;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.549, ημερομηνίας 30 Ιουνίου 2020, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Στις 22 Νοεμβρίου 2013 είχα αποστείλει ερώτηση (αρ. 23.06.010.03.325) στο Υπουργείο Υγείας, στα πλαίσια της άσκησης κοινοβουλευτικού ελέγχου, με την οποία ζητούσα ενημέρωση για το πώς προετίθετο να ενεργήσει το υπουργείο, προκειμένου όλα τα παιδιά να τύχουν εμβολισμού πριν από τη στρατιωτική τους θητεία με το τετραπλό εμβόλιο της μηνιγγίτιδας (A,C,W135,Y).

Το υπουργείο στην απάντησή του, στις 7 Μαρτίου 2014, ανέφερε ότι τα στρατευμένα παιδιά εμβολιάζονται κατά την κατάταξή τους στον στρατό με το διδύναμο εμβόλιο του μηνιγγιτιδόκοκκου.

Λαμβάνοντας όμως υπόψη το υψηλό κόστος που απαιτείται, για να εμβολιαστεί κάποιος με το τετραπλό εμβόλιο μηνιγγίτιδας (στον ιδιωτικό τομέα κοστολογείται €130) και το εμβόλιο για τη μηνιγγίτιδα Β (2 δόσεις συνολικού κόστος €260), θα θέλαμε να μας ενημερώσετε για το τι ισχύει σήμερα ως προς τους εμβολιασμούς και αν το υπουργείο προτίθεται να καλύψει τους εμβολιασμούς των στρατευσίμων που η οικονομική τους κατάσταση δεν τους επιτρέπει να εμβολιαστούν στον ιδιωτικό τομέα πριν από την κατάταξη τους για να υπηρετήσουν τη στρατιωτική τους θητεία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.550, ημερομηνίας 30 Ιουνίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Ως γνωστό, από τις 16 Ιουνίου μέχρι την 1^η Αυγούστου 2020 φιλοξενείται στην Κρατική Πινακοθήκη Σύγχρονης Τέχνης-ΣΠΕΛ η έκθεση “Ξαναγέννηση”, η οποία παρουσιάζει τα 219 έργα τέχνης που επιστράφηκαν από τα κατεχόμενα μετά από 46 χρόνια, στο πλαίσιο των μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης που συμφωνήθηκαν μεταξύ των ηγετών των δύο κοινοτήτων.

Τα συγκεκριμένα έργα τέχνης, στα οποία συγκαταλέγονται πολύ σημαντικά έργα Ελληνοκυπρίων και Ελλήνων καλλιτεχνών από τις πρώτες δεκαετίες του 20^{ου} αιώνα μέχρι και τις αρχές της δεκαετίας του '70, έχουν μεγάλη καλλιτεχνική αξία και αποτελούν σημαντικό κομμάτι της πολιτιστικής μας ιστορίας.

Ως εκ τούτου, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με το πού πρόκειται να φιλοξενηθούν τα εν λόγω έργα μετά την 1^η Αυγούστου 2020.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 2020 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νίκου Νουρή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.173, ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ.: 23.06.011.04.173, σε σχέση με τη δημιουργία θεματικού πάρκου στο Νέο Χωρίο Πάφου και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Την 1/2/1996 είχε χορηγηθεί η πολεοδομική άδεια κατά παρέκκλιση των προνοιών της Δήλωσης Πολιτικής με αρ. ΠΑΦ/233/94, που αφορούσε φάρμα επίδειξης στρουθοκαμήλων. Επειδή είχε λήξει η ισχύς της πολεοδομικής άδειας, χωρίς να εξασφαλιστεί ανανέωση της, οι αιτητές υπέβαλαν νέα πολεοδομική αίτηση με αρ. ΠΑΦ/813/2000, η οποία χορηγήθηκε στις 14/5/2001. Στις 3/5/2004 χορηγήθηκε και η άδεια οικοδομής με αρ. 44795.
3. Στη συνέχεια οι αιτητές υπέβαλαν τις αιτήσεις με αρ. ΠΑΦ/813/2000/A και ΠΑΦ/813/2000/B, οι οποίες αφορούσαν έγκριση τροποποιημένων σχεδίων, για μετατροπή από θεματικό πάρκο στρουθοκαμήλων σε θεματικό πάρκο το οποίο περιλαμβάνει, παιδότοπους, αμφιθέατρο, χώρους πρασίνου, λίμνες και μικρού εμβαδού καφετέρια/εστιατόριο. Για τις υπό αναφορά αιτήσεις χορηγήθηκαν πολεοδομικές άδειες στις 29/3/2019 και 23/4/2019 με όρους, συμπεριλαμβανομένων και των όρων που έθεσαν τα διάφορα Τμήματα στο στάδιο της διαβούλευσης. Περαιτέρω εξετάζεται από την αρμόδια οικοδομική αρχή (Έπαρχος Πάφου) το ενδεχόμενο χορήγησης άδειας οικοδομής.
4. Σημειώνεται ότι, για την υπό αναφορά ανάπτυξη έχουν υποβληθεί οι απαιτούμενες μελέτες και εξασφαλίστηκαν οι θετικές απόψεις όλων των αρμόδιων Τμημάτων/Υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένου και του Τμήματος Περιβάλλοντος (θετική Αιτιολογημένη Διαπίστωση). Η επιστολή του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος προς εσάς, με αρ. φακ.: 02.10.012.002.003 ημερ. 9/4/2020 είναι σχετική.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουνίου 2020 του Υπουργού Άμυνας κ. Σάββα Αγγελίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.266, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι η διαδικασία για τη διαμόρφωση πλαισίου πολιτικής, όσον αφορά τη συμμετοχή του Υπουργείου στο συνολικό κόστος κατασκευής διαφόρων έργων στους Δήμους/Κοιότητες, στα διοικητικά όρια των οποίων υφίστανται στρατιωτικές υποδομές της Εθνικής Φρουράς, δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί.

2. Για το πιο πάνω θέμα έχουν δοθεί οδηγίες για την επίστευση της όλης διαδικασίας. Μόλις ολοκληρωθεί η διαμόρφωση του προαναφερόμενου πλαισίου πολιτικής, θα επανέλθουμε ενημερώνοντάς σχετικά τη Βουλή των Αντιπροσώπων.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2020 του Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Γιάννη Καρούσου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.317, ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση, σχετικά με τα προβλήματα συσσώρευσης φερτών υλικών στην είσοδο του Αλιευτικού Καταφυγίου Λάρνακας και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων σε συνεργασία με το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών, έχει προχωρήσει στην ετοιμασία των εγγράφων προσφοράς για τον καθορισμό της εισόδου του αλιευτικού καταφυγίου Λάρνακας.
3. Η προκήρυξη του έργου έχει πραγματοποιηθεί στις 14/2/2020 και, ακολουθώντας τις νεομισμένες διαδικασίες, στις 28/2/2020 έχουν υποβληθεί οι προσφορές των εταιρειών που έχουν ενδιαφερθεί για την εκπόνηση του έργου. Ακολούθησε η αξιολόγηση των προσφορών, η κατακύρωση στον επιτυχόντα προσφοροδότη και η υπογραφή του Συμβολαίου στις 17/6/2020.
4. Παρακαλώ σημειώστε ότι ως ημερομηνία έναρξης του συμβολαίου έχει καθοριστεί η 24^η Ιουνίου 2020 και το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί σε 2 μήνες (24/8/2020).»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 2020 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.333, ημερομηνίας 31^{ης} Ιανουαρίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Κέττηρου

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση η απάντηση από το αρμόδιο Τμήμα τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, είναι η ακόλουθη:

2. Αναφορικά με τις ενέργειες που προβαίνει το Υπουργείο Υγείας για τα προβλήματα που παρατηρούνται στο Δάλι εξαιτίας των προβλημάτων στην ατμόσφαιρα, το Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας λαμβάνει μέρος στην ομάδα που συστάθηκε υπό της Επιτρόπου Περιβάλλοντος για διεξαγωγή επιδημιολογικής μελέτης στην ενορία Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης στο Δάλι, σχετικά με τις έντονες οσμές και την αποπνικτική ατμόσφαιρα. Βασικός σκοπός της μελέτης αυτής είναι να μελετηθεί το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των 5 βιομηχανικών ζωνών και των γύρω οικιστικών περιοχών για λήψη διορθωτικών μέτρων εάν αποδειχτούν προβλήματα στον αέρα, το νερό ή και το έδαφος. Σε αυτή τη χρονική στιγμή είμαστε πολύ κοντά στην έναρξη της 1ης φάσης.
3. Επιπρόσθετα, ο Υπουργός Υγείας είναι μέλος της Υπουργικής Επιτροπής που αποτελείται από τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, τον Υπουργό Εσωτερικών, την Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υπό την προεδρία του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος. Η Επιτροπή καλείται να βρει τρόπους μετακίνησης των βιομηχανικών μονάδων που προκαλούν τα εν λόγω προβλήματα.
4. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στην διάθεση σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 2020 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νίκου Νουρή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.343, ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ για τα ακόλουθα:

- α) Η τελευταία διαδικασία τροποποίησης των Πολεοδομικών Ζωνών της Κοινότητας Καλλέπειας ολοκληρώθηκε με τη δημοσίευση των οριστικοποιημένων Πολεοδομικών Ζωνών στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 15.5.15, με την ΑΔΠ 343. Οι Πολεοδομικές Ζώνες των Κοινοτήτων της Υπαίθρου ως αναπόσπαστο μέρος της Δήλωσης Πολιτικής, αναθεωρούνται και τροποποιούνται, σύμφωνα με τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο. Η διαδικασία αυτή είναι επαναλαμβανόμενη, αφού στον υπό αναφορά Νόμο, προνοείται σαφώς, η τακτική αναθεώρηση της Δήλωσης Πολιτικής, κατά διαστήματα, που δεν υπερβαίνουν τα πέντε χρόνια. Ως εκ τούτου, αναμένεται ότι εντός της επόμενης διετίας θα προωθηθούν οι απαιτούμενες ενέργειες για τη σταδιακή έναρξη της διαδικασίας αναθεώρησης των Πολεοδομικών Ζωνών των Κοινοτήτων της Υπαίθρου, σε παγκύπρια κλίμακα.

- β) Σημειώνεται ότι, κατά την τελευταία διαδικασία τροποποίησης και έγκρισης των Πολεοδομικών Ζωνών της κοινότητας Καλλέπειας εντάχθηκαν συνολικά 20 περίπου εκτάρια γης σε Οικιστικές Ζώνες. Η συνολική έκταση των Οικιστικών Ζωνών της Κοινότητας ανέρχεται στα 114 περίπου εκτάρια, που αντιστοιχεί σε χωρητικότητα πληθυσμού της τάξης των 4.322 ατόμων, ενώ σύμφωνα με τα στοιχεία της τελευταίας απογραφής πληθυσμού (2011) ο πληθυσμός της Κοινότητας είναι 326 άτομα.
- γ) Το όποιο νέο αίτημα της Κοινότητας για τροποποίηση Πολεοδομικών Ζωνών θα τύχει χειρισμού στο πλαίσιο της επικείμενης διαδικασίας τροποποίησης των Πολεοδομικών Ζωνών, κατά την οποία θα μελετηθούν και θα συνεκτιμηθούν ένα ευρύ φάσμα παραγόντων.
- δ) Τέλος, αναφέρεται ότι το Υπουργείο Εσωτερικών στο πλαίσιο της προσπάθειας για εκσυγχρονισμό και απλοποίηση των διαδικασιών ώστε να ανταποκριθούν στις σύγχρονες απαιτήσεις και ανάγκες των πολιτών, καταβάλλει προσπάθειες για την προώθηση και εισαγωγή στον πολεοδομικό σχεδιασμό σύγχρονων και καινοτόμων μεθόδων διαχείρισης γης, συμπεριλαμβανομένης και της βελτίωσης του οδικού δικτύου, που θα διευκολύνουν την ανάπτυξη, σύμφωνα με τις ανάγκες και ιδιαιτερότητες της κάθε περιοχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 2020 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νίκου Νουρή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.346, ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Η ετήσια κρατική χορηγία που λαμβάνουν οι κοινότητες καθορίζεται από το Υπουργείο Εσωτερικών βάσει του πληθυσμού και των αναγκών της κάθε κοινότητας. Η κοινότητα Καλλέπειας λαμβάνει κάθε έτος χορηγία ύψους €25.310,00, η οποία καταβάλλεται σε δύο ισόποσες δόσεις. Πέραν της χορηγίας, η οποία προορίζεται να καλύψει λειτουργικά έξοδα του Κοινοτικού Συμβουλίου, στα πλαίσια του αναπτυξιακού προϋπολογισμού που αφορά την εκτέλεση έργων, με τη συνεισφορά της κοινότητας να ανέρχεται στο 10%, για το 2020 εγκρίθηκαν πιστώσεις ύψους €85.000,00.
3. Το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Καλλέπειας για επίστρωση με άσφαλο της οδού Προφήτη Ηλία, υποβλήθηκε πρόσφατα και μετά από εξέταση του αποφασίστηκε όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο υλοποίησης του από εξοικονομήσεις που θα προκύψουν από τον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης.
4. Όσον αφορά στο αίτημα για κατασκευή τοίχων αντιστήριξης λόγω διαπλάτυνσης δρόμων, το Κοινοτικό Συμβούλιο έχει συμπεριλάβει στις προτάσεις του για τον Προϋπολογισμό των αναπτυξιακών έργων του 2021, ποσό ύψους €300.000, το οποίο εκ πρώτης όψεως κρίνεται υπερβολικό. Στο πλαίσιο της εξέτασης των προτάσεων που έχουν υποβληθεί, το αίτημα θα αξιολογηθεί και εφόσον απαιτείται, η κατασκευή τοίχων αντιστήριξης, θα υλοποιηθεί σταδιακά μέσα από τους επόμενους ετήσιους Προϋπολογισμούς.
5. Το αίτημα για βελτίωση του δρόμου που οδηγεί στην Κτηνοτροφική Περιοχή της Κοινότητας εξετάστηκε από την Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου και κρίθηκε δικαιολογημένο. Γι' αυτό, έχει περιληφθεί στον αναπτυξιακό προϋπολογισμό της κοινότητας του 2020 ποσό ύψους €60.000 για κατασκευή τοίχου αντιστήριξης στον υπό αναφορά δρόμο. Η ολοκλήρωση του θα γίνει σταδιακά μέσα από τους επόμενους ετήσιους Προϋπολογισμούς.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2020 του Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Γιάννη Καρούσου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.404, ημερομηνίας 3 Μαρτίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Μαρίνου Μουσιούττα

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση, σχετικά με την συντήρηση δρόμων στο Παλιομέτοχο, και σας πληροφορώ ότι ο δρόμος Γρίβα Διγενή (F917) προγραμματίζεται να συντηρηθεί εντός του τρέχοντος έτους. Όσον αφορά στην συντήρηση του δρόμου 25ης Μαρτίου (B9) αναφέρεται ότι θα προγραμματιστεί σε επόμενο στάδιο, αφού πρώτα αξιολογηθεί και εκτιμηθεί η ανάγκη συντήρησής του.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2020 του Υπουργού Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Πρόδρομου Προδρόμου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.406, ημερομηνίας 4 Μαρτίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Κέττηρου

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω ότι το Γυμνάσιο-Λύκειο "Ειρήνης και Ελευθερίας", Δερύνειας-Σωτήρας (Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου Αρ. 88499), θα λειτουργήσει ως Εξατάξιο Σχολείο στη σχολική χρονιά 2020-2021.

2. Το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΠΑΝ) έχει μελετήσει το θέμα, ως προς τις ανάγκες που ενδέχεται να προκύψουν για την υλικοτεχνική υποδομή του Εξατάξιου Σχολείου, καθώς και για τις ενδεικνυόμενες ενέργειες. Συγκεκριμένα, μετά τη μελέτη διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

- i. Για τη σχολική χρονιά 2020-21, η υφιστάμενη υποδομή αρκεί να καλύψει και τις ανάγκες των μαθητών/τριών που θα φοιτούν μόνο στην Α' Λυκείου.

- ii. Για τη σχολική χρονιά 2021-22, η εκτίμηση είναι ότι θα χρειαστούν επιπρόσθετα δύο (2) ακόμη αίθουσες διδασκαλίας. Φυσικά, αυτό θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από τις επιλογές των μαθητών/τριών στα μαθήματα επιλογής τους και τις συνδιδασκαλίες που θα προκύψουν ή ακόμη και τις ιδιαιτερότητες στον καταρτισμό του ωρολογίου προγράμματος.
- iii. Για τη σχολική χρονιά 2022-23, όταν πλέον η σχολική μονάδα θα λειτουργήσει σε πλήρη μορφή, θα απαιτηθούν:
- α) Τέσσερις (4) αίθουσες διδασκαλίας
  - β) Ένα (1) εργαστήριο Φυσικής
  - γ) Μία (1) αίθουσα Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και,
  - δ) Μία (1) αίθουσα Εμπορικών/Οικονομικών
3. Το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας παραμένει στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιουνίου 2020 του Υπουργού Οικονομικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.408, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Μαρίνου Μουσιούττα

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας αναφέρω τα ακόλουθα:

Η Συνεργατική Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων (ΣΕΔΙΠΕΣ) αποτελεί τη μετεξέλιξη της πρώην ΣΚΤ, η οποία αφού απώλεσε την τραπεζική της άδεια εγγράφηκε ως μη πιστωτική συνεργατική εταιρεία στον Έφορο Συνεργατικών Εταιρειών. Η ΣΕΔΙΠΕΣ δεν έχει προσωπικό. Το προσωπικό της πρώην ΣΚΤ το οποίο επέλεξε να παραμείνει μεταφέρθηκε σε θυγατρική εταιρεία της ΣΕΔΙΠΕΣ επ' ονόματι Κυπριακή Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων (ΚΕΔΙΠΕΣ). Η ΚΕΔΙΠΕΣ εξασφάλισε άδεια λειτουργίας ως εταιρεία εξαγοράς πιστώσεων και το προσωπικό της ενεργεί εκ μέρους και για λογαριασμό της ΣΕΔΙΠΕΣ. Έκτοτε άδεια εταιρείας εξαγοράς πιστώσεων αλλά και μη πιστωτικού ιδρύματος εξασφάλισε και η μητρική εταιρεία (ΣΕΔΙΠΕΣ) για σκοπούς διευκόλυνσης των αναδιαρθρώσεων.

Η ΚΕΔΙΠΕΣ αποτελεί οντότητα με πολύ συγκεκριμένο ρόλο και αποστολή. Μετά τη διάσπαση της τότε ΣΚΤ και την πώληση των δραστηριοτήτων της, η μόνη δραστηριότητα της ΚΕΔΙΠΕΣ είναι πλέον η αποτελεσματική διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων που παρέμειναν στην περίμετρο της με στόχο την αποπληρωμή της κρατικής βοήθειας. Ο χαρακτήρας και η φύση των εργασιών της καταγράφονται ρητά στους όρους εντολής της και η ΚΕΔΙΠΕΣ ως η εναπομένουσα οντότητα της πρώην ΣΚΤ δεν δύναται να διεξάγει οποιαδήποτε άλλη οικονομική ή επιχειρηματική δραστηριότητα ή να προσφέρει άλλες υπηρεσίες πέραν του τι αναφέρεται πιο πάνω. Τα πιο πάνω αναφέρονται στον Κατάλογο Δεσμεύσεων (Δέσμευση 13 και 14) τον οποίο έχει υπογράψει το κράτος (Υπουργείο Οικονομικών) με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού) και τέθηκαν ως προϋποθέσεις για παροχή της κρατικής ενίσχυσης προς την τότε ΣΚΤ.

Επίσης με βάση τη Δέσμευση 18 του Καταλόγου Δεσμεύσεων, απαγορεύεται ρητά η καθημερινή διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων (δανείων και ακινήτων) της εναπομένουσας οντότητας εσωτερικά από την ίδια και επιβάλλει την ανάθεση της εν λόγω εργασίας σε μια καθόλα ιδιωτική εταιρεία διαχείρισης ("Service") η οποία να μην έχει οποιαδήποτε οικονομική σύνδεση με την ΚΕΔΙΠΕΣ και/ή το κράτος. Συνεπώς δεν θα μπορούσαν τέτοιες εργασίες που αφορούν στη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων να αναληφθούν από την ΣΕΔΙΠΕΣ ή την ΚΕΔΙΠΕΣ.

Με βάση τη σημερινή μορφή και δομή της η ΚΕΔΙΠΕΣ, με τον περιορισμένο και εξειδικευμένο κύκλο εργασιών και δραστηριοτήτων της και τα μόνο 5 καταστήματα της ανά το Παγκύπριο δεν έχει δυνατότητα να αξιοποιήσει το υπεράριθμο και στην πλειονότητα του μη εξειδικευμένο προσωπικό της για διεκπεραίωση των δικών της εξειδικευμένων εργασιών. Σημειώνω ότι το προσωπικό της ΚΕΔΙΠΕΣ ανέρχεται σήμερα στους 357 ενώ ακόμη ένας αριθμός 174 υπαλλήλων εργάζεται στην ALTAMIRA αλλά θεωρείται προσωπικό της ΚΕΔΙΠΕΣ.

Επιπρόσθετα παρόλο που όλες οι θέσεις στην ΚΕΔΙΠΕΣ είναι υπερπλήρεις και τα Τμήματα και Υπηρεσίες υπερστελεχωμένες συνεχίζουν να υφίστανται ελλείψεις σε συγκεκριμένες εξειδικευμένες θέσεις οι οποίες θα πρέπει να πληρωθούν μέσω επιπρόσθετων εξωτερικών προσλήψεων.

Θα πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι η ΚΕΔΙΠΕΣ διαχειρίζεται χρήματα του Κύπριου φορολογούμενου και οφείλει να έχει πάντοτε κατά του και να εξυπηρετεί τα καλώς νοούμενα συμφέροντα του δημοσίου όσον αφορά αποφάσεις και ενέργειες οι οποίες επηρεάζουν το κόστος λειτουργίας της και την αποπληρωμή της κρατικής βοήθειας. Ως εκ τούτου δεν δικαιολογείται να συνεχίζει να εργοδοτεί άτομα τα οποία δεν μπορεί να αξιοποιήσει ή/και δεν προσδίδουν αξία στον Οργανισμό. Με την ολοκλήρωση της υπό εξέλιξη μελέτης από τον συμβουλευτικό οίκο BDO θα οριστικοποιηθούν οι πραγματικές ανάγκες της ΚΕΔΙΠΕΣ σε προσωπικό στη βάση ενός νέου και κατά τα διαφαινόμενα, σημαντικά συρρικνωμένου οργανογράμματος τόσο από πλευράς Τμημάτων και Υπηρεσιών όσο και από πλευράς θέσεων εργασίας.

Μέσα στα πλαίσια της διαπραγμάτευσης με την ALTAMIRA Ισπανίας για την αναδιαμόρφωση των όρων της συμφωνίας για το Service Level Agreement (SLA), αλλά και των προσπαθειών για κατά το δυνατόν περιορισμό του κόστους λειτουργίας η ΚΕΔΙΠΕΣ θα εξετάσει μεταξύ άλλων και το ενδεχόμενο ανάθεσης επιπρόσθετων εργασιών που σήμερα διεξάγονται από την ΚΕΔΙΠΕΣ στο διαχειριστή ή/και σε άλλο πάροχο στη βάση μελέτης η οποία θα συνυπολογίσει το συνεπαγόμενο κόστος ή όφελος μιας τέτοιας ενέργειας. Συνεπώς οι τελικοί όροι της αναθεωρημένης συμφωνίας ή μιας ενδεχομένως νέας συμφωνίας με νέο διαχειριστή θα καθοριστούν με τον πλέον ξεκάθαρο τρόπο και το εύρος των δραστηριοτήτων και εργασιών της ΚΕΔΙΠΕΣ σε σχέση με αυτές που θα διεξάγει ο διαχειριστής και συνεπώς το απόλυτα αναγκαίο προσωπικό της τόσο από πλευράς αριθμού όσο και από πλευράς εξειδίκευσης, προσόντων και εμπειρίας.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι ως συνεπακόλουθο της σταδιακής συρρίκνωσης του υπό διαχείριση χαρτοφυλακίου και του περιορισμένου χρόνου ζωής της η ΚΕΔΙΠΕΣ θα υποχρεώνεται να προχωρεί σε αντίστοιχη σταδιακή μείωση των συναφών εργασιών της και επομένως και του αναγκαίου προσωπικού της.

Τέλος θα ήθελα να σημειώσω ότι το προσωπικό της ΚΕΔΙΠΕΣ δεν θεωρείται ότι ανήκει στην κατηγορία των δημόσιων υπαλλήλων. Οι όροι που διέπουν την εργοδότηση του προσωπικού της ΚΕΔΙΠΕΣ και οι μισθολογικές κλίμακες καθορίζονται και απορρέουν από τις Συλλογικές Συμβάσεις μεταξύ της πρώην ΣΚΤ και των Συντεχνιών του προσωπικού.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουνίου 2020 του Υπουργού Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Πρόδρομου Προδρόμου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.435, ημερομηνίας 8 Απριλίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Θεσμοθέτηση ενός “πράσινου απολυτηρίου” και ετοιμασία κανονισμών πιστοποίησης φύτευσης δέντρων ως ενός μέτρου ενίσχυσης της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στα σχολεία

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

2. Σε συνέχεια της συνάντησης στις 24 Ιουλίου 2019 του κ. Γ. Περδίκη με τον τέως Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, συζητήθηκε ότι στην παρούσα φάση η θέσπιση κανονισμών πιστοποίησης φύτευσης στη σχολική μονάδα, αποτελούν χρονοβόρο διαδικασία και απαιτούν τη ρύθμιση πολλών άλλων ζητημάτων, μεταξύ αυτών και συνδικαλιστικού χαρακτήρα, τα οποία μπορούν να λειτουργήσουν ως ανασχετικοί παράγοντες για την καθιέρωση του “πράσινου απολυτηρίου”. Για το σκοπό αυτό, όπως ήδη συζητήθηκε, είναι πιο δόκιμο και πριν από τη θέσπιση κανονισμών, να υπάρξει μια περίοδος πιλοτικής εφαρμογής του “πράσινου απολυτηρίου”, με το χαρακτήρα του “πράσινου πιστοποιητικού”, ενταγμένο στο πλαίσιο ενός ολοκληρωμένου σχεδιασμού για το πρασίνισμα των σχολείων.

3. Το “πράσινο πιστοποιητικό” έχει ενταχθεί στο πλαίσιο ενός ολοκληρωμένου προγράμματος του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΠΑΝ), που έχει σχεδιασθεί, για το σκοπό αυτό, από τη Μονάδα Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη του ΥΠΠΑΝ και το οποίο θα προσφερθεί τη νέα σχολική χρονιά 2020-2021, σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες υπό τον τίτλο “Πρασινίζω το Σχολείο μου-Πρασινίζω τη Γειτονιά μου”, με τη συνεργασία του Τμήματος Δασών και άλλων κοινωνικών εταίρων (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α).

4. Η ετοιμασία του “πράσινου πιστοποιητικού” βρίσκεται στα αρχικά στάδια σχεδιασμού του. Προκαταρκτική συζήτηση του θέματος έγινε, κατά την παρουσίαση του προσχεδίου του προγράμματος “Πρασινίζω το Σχολείο μου-Πρασινίζω τη Γειτονιά μου” σε ειδική συνεδρία στο ΥΠΠΑΝ στις 8 Οκτωβρίου 2019, ως μια από τις επιμέρους πτυχές του προγράμματος. Στο πλαίσιο της συνάντησης συζητήθηκε η ανάγκη καθορισμού κριτηρίων για το “πράσινο πιστοποιητικό”, μέσα από τα οποία θα τεκμηριώνεται ο τρόπος εμπλοκής του κάθε μαθητή/τριας στο πρασίνισμα του σχολείου ή της γειτονιάς του.

5. Στην παρούσα φάση και με βάση τα αποτελέσματα της πιο πάνω συζήτησης, το ΥΠΠΑΝ μέσω της αρμόδιας Μονάδας για τα θέματα του περιβάλλοντος και της αειφόρου ανάπτυξης, βρίσκεται στο στάδιο ολοκλήρωσης του σχεδιασμού του προγράμματος, μέσα από το οποίο θα καθορισθούν τα σχετικά κριτήρια για το “πράσινο πιστοποιητικό”, με έμφαση τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα του προγράμματος, τη διαδικασία και τα στάδια συμμετοχής των μαθητών/τριών στο πρασίνισμα του σχολείου ή της γειτονιάς τους, αλλά και τη μελέτη παραδειγμάτων άλλων “πράσινων πιστοποιητικών” (που δίνονται σε άλλες χώρες και διεθνείς οργανισμούς). Η μορφή του “πράσινου πιστοποιητικού”, το οποίο δεν θα έχει δεσμευτικό χαρακτήρα για τους/τις μαθητές/τριες θα οριστικοποιηθεί και θα συμφωνηθεί σε κατοπινό στάδιο με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και πριν την εφαρμογή του προγράμματος (υπολογίζεται να ξεκινήσει τον Οκτώβριο 2020).

6. Το ΥΠΠΑΝ παραμένει στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση, σημειώνοντας ότι τα θέματα του περιβάλλοντος και της αειφορίας στην εκπαίδευση του τόπου μας, βρίσκονται ψηλά στις προτεραιότητές του.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουνίου 2020 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Γιώργου Σαββίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.437, ημερομηνίας 10 Απριλίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και σας πληροφορώ ότι με βάση ενημέρωση από την Αστυνομία, εξετάστηκε η καταγγελία για λειτουργία δεκαπέντε (15) μη αδειοδοτημένων γραφείων που υποβλήθηκε με την επιστολή του Υπουργείου Εσωτερικών με αρ. φακ. 19.21.1.3714, ημερ. 25/10/2018 και σχηματίστηκαν τέσσερις (4) ποινικές υποθέσεις για τέσσερα (4) μη αδειοδοτημένα γραφεία κηδειών.

2. Σε σχέση με το ερώτημα ως προς το κατά πόσο έχει υποβληθεί καταγγελία για διενέργεια κηδείας με θύμα κορωνοϊού από μη αδειούχο Γραφείο Κηδειών, πληροφορείστε ότι δεν υποβλήθηκε καμία τέτοια καταγγελία στην Αστυνομία.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουνίου 2020 του Υπουργού Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Πρόδρομου Προδρόμου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.441, ημερομηνίας 23 Απριλίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίδη

«Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας ενημερώνω ότι το Υπουργείο, Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας ενθαρρύνει και στηρίζει τη συνεργασία μεταξύ των Ιδρυμάτων Ανώτερης Εκπαίδευσης της Κύπρου. Περαιτέρω, βάσει του νομικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία των Ιδρυμάτων Ανώτερης Εκπαίδευσης της Κύπρου, τόσο των Δημόσιων όσο και των Ιδιωτικών, οι αποφάσεις για ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ των Ιδρυμάτων λαμβάνονται από τα ίδια τα Ιδρύματα, στο πλαίσιο της αυτονομίας τους.

2. Όσον αφορά στη συνεργασία μεταξύ του Πανεπιστημίου Κύπρου και του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής, πληροφορείστε ότι, υπάρχει συνεχής και στενή συνεργασία μεταξύ των δύο Οργανισμών, ειδικότερα με την Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Κύπρου. Νοείται ότι, όπου κριθεί ωφέλιμο από τους δύο Οργανισμούς, η συνεργασία αυτή μπορεί να επεκταθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 2020 του Υπουργού Οικονομικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.442, ημερομηνίας 23 Απριλίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίδη

«Συμφωνία δανείου μεταξύ Ινστιτούτου Νευρολογία και Γενετικής Κύπρου και Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων

Σχετικά με το πιο πάνω θέμα επιτρέψτε μου κατ' αρχήν να αναφέρω τα ακόλουθα σημαντικά γεγονότα που αφορούν το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου (ΙΝΓΚ), από την ημερομηνία ίδρυσης και μετεξέλιξης του στην πορεία:

1. Το ΙΝΓΚ λειτουργεί ως ένας ιδιωτικός, μη κερδοσκοπικός οργανισμός, δικονομικού χαρακτήρα, ως ιατρικό, ερευνητικό και ακαδημαϊκό κέντρο. Άρχισε τη λειτουργία του το 1990 σε ένα χώρο 300τμ στο Μακάριο Νοσοκομείο, με βασικό εξοπλισμό και πολύ μικρό αριθμό προσωπικού. Στη συνέχεια, η Κυβέρνηση δώρισε τη γη στην οποία στεγάζεται σήμερα το ΙΝΓΚ, ενώ το κόστος ανέγερσης του κτιρίου καλύφθηκε από τις ΗΠΑ, μέσω του γραφείου του Υπατου Αρμοστή για τους πρόσφυγες των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο. Το 1995 ολοκληρώθηκε το υφιστάμενο κτίριο ενώ το 2012 ιδρύθηκε η μεταπτυχιακή σχολή Μοριακής Ιατρικής Κύπρου (ΣΜΙΚ), η οποία στεγάζεται στον ίδιο χώρο και εξειδικεύεται σε πολύ συγκεκριμένες θεματικές, οι οποίες βασίζονται στις δραστηριότητες του ΙΝΓΚ.
2. Το τρίπτυχο δραστηριοτήτων του ΙΝΓΚ περιλαμβάνει παροχή εξειδικευμένων ιατρικών και κλινικών υπηρεσιών, διεκπεραίωση πρωτοποριακής έρευνας και παροχή μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στους τομείς που εξειδικεύεται (νευρολογία, γενετική, ιατρικές και βιοϊατρικές επιστήμες). Οι τρεις αυτοί πυλώνες είναι αλληλένδετοι και αλληλοϋποστηριζόμενοι, με σκοπό, την προσφορά προς τον ασθενή με τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής του. Το προσωπικό του ΙΝΓΚ, το οποίο σήμερα ανέρχεται σε περίπου 209 άτομα, δραστηριοποιείται και στους τρεις πυλώνες παράλληλα.
3. Το ΙΝΓΚ έχει τύχει διαχρονικά πολλών βραβείσεων σε διεθνές και τοπικό επίπεδο για το έργο που επιτελεί και ειδικότερα για τις υπηρεσίες που προσφέρει στους ασθενείς με δύσκολες/σπάνιες ασθένειες. Το ΙΝΓΚ συνεργάζεται με διάφορους οργανισμούς και κέντρα, στην Κύπρο (πανεπιστημιακά ιδρύματα) αλλά και με διάφορες χώρες, μέσα από επίσημα Μνημόνια Συναντίληψης για θέματα παροχής ιατρικών υπηρεσιών, έρευνας και εκπαίδευσης σε κοινούς τομείς εξειδίκευσης. Μέχρι σήμερα έχουν υπογραφεί τέτοιες συμφωνίες με οργανισμούς και κέντρα σε χώρες όπως το Κατάρ, τη Ρωσία, την Παλαιστίνη, την Αίγυπτο, το Ιράν και την Αυστρία.
4. Το ΙΝΓΚ αρχές του 2016 παρουσίασε στο Υπουργείο Οικονομικών την προοπτική επέκτασης του κυρίως για τη δημιουργία και στέγαση του Κέντρου Έρευνας και Καινοτομίας και ζήτησε την οικονομική στήριξη του κράτους για σκοπούς υλοποίησης του έργου. Το Υπουργείο αξιολόγησε θετικά, στα πλαίσια της προοπτικής δανειοδότησης από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων-ΕΤΕπ την πρόταση του ΙΝΓΚ, αφού η ανέγερση νέου κτιρίου (δίπλα από το υφιστάμενο), θα του επιτρέψει, την ανακάλυψη καινούριων

διαγνωστικών και θεραπευτικών μεθόδων οι οποίες αναμένεται να έχουν άμεσο αποτέλεσμα στη βελτίωση της ζωής των ασθενών και κατ' επέκταση της κοινωνίας. Πέραν αυτού, η προτεινόμενη ανέγερση και λειτουργία κτιρίου θα παρέχει τη δυνατότητα στο ΙΝΓΚ να φιλοξενήσει περισσότερα έργα Ε&Α, ενώ η δημιουργία νέων ερευνητικών ομάδων εφαρμοσμένης ιατρικής και βιοϊατρικής έρευνας θα βοηθήσει γενικότερα στην αναβάθμιση της ποιότητας της ανθρώπινης ζωής.

5. Η Κυβέρνηση μέσω του Υπουργείου Οικονομικών και του προκάτοχου μου υποστηρίζουν το έργο της επέκτασης του ΙΝΓΚ γι' αυτό και δόθηκε η διαβεβαίωση ότι το Κράτος προτίθεται να αυξήσει την κρατική χορηγία προς το ΙΝΓΚ για κάλυψη των ετήσιων δόσεων αποπληρωμής του δανείου και τα πρόσθετα λειτουργικά έξοδα που θα προκύψουν από την επέκταση του ΙΝΓΚ.
6. Το Υπουργείο Οικονομικών έδωσε τη συγκατάθεση του για τη δανειοδότηση του έργου η οποία βασίστηκε, πέραν των πιο πάνω, και στο γεγονός ότι το μοντέλο χρηματοδότησης που επιλέχθηκε δίνει την ευχέρεια να επιμεριστεί το κόστος ανέγερσης κατά τη διάρκεια της αποπληρωμής του δανείου καθιστώντας το ποσοστό αύξησης της επιχορήγησης προς το Ινστιτούτο μη απαγορευτικό. Στη συνέχεια, σύμφωνα με το άρθρο 169 (1) του Συντάγματος, το Υπουργικό Συμβούλιο, ενέκρινε την παραχώρηση κυβερνητικής εγγύησης προς την ΕΤΕπ για τη σύναψη δανείου ύψους μέχρι 26 εκ. ευρώ με το ΙΝΓΚ, για χρηματοδότηση της επέκτασης του, μέσω της ανέγερσης νέου κτιρίου.

Πέραν της παράθεσης των πιο πάνω, θα επιχειρήσω να απαντήσω στα σχόλια/εισηγήσεις σας που περιλαμβάνονται στην υπό αναφορά επιστολή σας οι οποίες συνοπτικά αναφέρονται στο γεγονός, ότι κατά την άποψη σας (α) δεν τέθηκε οποιαδήποτε ασφαλιστική δικλείδα ως προς τον περιορισμό του ύψους της δαπάνης του έργου, σε περίπτωση που προκύψουν αυξημένα κόστη και το ΙΝΓΚ δεν θα έχει τα μέσα να τα καλύψει, (β) στο ποσό των €15 εκ. πλέον ΦΠΑ, ως συνολικός προϋπολογισμός του έργου, το οποίο κατά την άποψη σας είναι υποτιμημένος, (γ) στα προβλήματα μεταξύ του ΙΝΓΚ και των Συμβούλων Μελετητών, τα οποία αυξάνουν τον κίνδυνο να μην καταστεί δυνατή η ολοκλήρωση εντός του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος και κόστους αλλά και της απαιτούμενης ποιότητας, (δ) την ανάγκη για επαναξιολόγηση της αναγκαιότητας του έργου, και το ενδεχόμενο αναβολής της υλοποίησης του και (ε) την εισήγηση σας για εξέταση πλήρους ή μερικής ενσωμάτωσης του ΙΝΓΚ στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, στα πλαίσια βελτιστοποίησης των δημοσίων υπηρεσιών υγείας και αφού το ΠΚ προγραμματίζει την ανέγερση Ιατρικής Σχολής έναντι πολύ χαμηλότερου κόστους €15 εκ. Ακόμη και μια τέτοια ενσωμάτωση να μην επιτευχθεί, ο ΓΕ προτείνει όπως το ΙΝΓΚ να αξιοποιεί τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις της Ιατρικής Σχολής.

Σε ό,τι αφορά τα πιο πάνω επιθυμώ να αναφέρω τα ακόλουθα:

1. Κατά την άποψη μας το έργο πρέπει οπωσδήποτε να προχωρήσει. Το υφιστάμενο κτίριο είναι πέραν των 25 χρονών και το ΙΝΓΚ, όπως αναφέρεται και πιο πάνω, έχει στο μεταξύ επεκτείνει τις δραστηριότητες του σημαντικά στον ερευνητικό και ακαδημαϊκό τομέα. Η ακύρωση του έργου δεν θα επιτρέψει την όποια περαιτέρω ανάπτυξη του, αφού το υφιστάμενο κτήριο είναι υπέρπληρες και φιλοξενεί και τις 3 δραστηριότητες (υπηρεσίες, έρευνα και εκπαίδευση). Σημαντικό να αναφερθεί ότι λόγω της φύσης των ερευνητικών δραστηριοτήτων του ΙΝΓΚ, η λειτουργία του νέου κτιρίου αναμένεται να συμβάλει στην βελτίωση των σχετικών δεικτών της Κύπρου όσον αφορά την Ε&Α.
2. Η αναφορά σας στο κόστος της Ιατρικής Σχολής του ΠΚ ότι είναι πολύ χαμηλότερο καταδεικνύοντας τη διαφαινόμενη σπατάλη στην περίπτωση του ΙΝΓΚ, δεν μας βρίσκει σύμφωνους. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών το κόστος της Ιατρικής Σχολής ανέρχεται στα €14 εκ. για 8,800 τ.μ. (μόνο κατασκευή) και το αναθεωρημένο συνολικό κόστος ανέρχεται στα €25.234 εκ. περιλαμβανομένου του ΦΠΑ, των μελετών και του εξοπλισμού. Για το ΙΝΓΚ, το αρχικό κόστος ανερχόταν στα €15 εκ. (συμπεριλαμβανομένου του αμφιθέατρου που θα ανεγερθεί για χρήση από τον Δήμο Αγίου Δομετίου) πλέον ΦΠΑ για 11,283 τ.μ. (μόνο κτίριο) ενώ τα υπόλοιπα μέχρι τα €26 εκ. (συνολικό αρχικό κόστος) είναι εξοπλισμός και έξοδα για τις ερευνητικές ομάδες για τα αρχικά στάδια και ΦΠΑ. Πρόσθετα, το ποσό των 15 εκ. και κατά πόσον αυτό μπορεί να θεωρηθεί υποτιμημένο, στα σχετικά έγγραφα του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού είχε περιληφθεί το εν λόγω ποσό, αφού το ΙΝΓΚ καθόρισε το περίγραμμα των αναγκών του με τα δεδομένα που ίσχυαν κατά την ετοιμασία των εγγράφων λαμβάνοντας συμβουλευτικές υπηρεσίες από αρχιτεκτονικό γραφείο.

Περαιτέρω, πρόκειται για δύο διαφορετικά κτίρια με διαφορετικά μεγέθη και χαρακτηριστικά που έχουν σχεδιαστεί με μεγάλη διαφορά χρόνου το ένα από το άλλο, από διαφορετικούς αρχιτέκτονες και μηχανικούς για να εξυπηρετήσουν διαφορετικούς σκοπούς και χρήσεις.

3. Σε ό,τι αφορά τις αναφορές σας στα προβλήματα που παρουσιάζονται στην υλοποίηση του έργου και στην ανάγκη επαναπροτεραιοποίησης του έναντι άλλων έργων του δημοσίου, αναφέρονται τα πιο κάτω σημεία:
  - Η αύξηση κόστους δεν θεωρείται υπερβολική αλλά ούτε και απαγορευτική λαμβάνοντας υπόψη ότι έχουν παρέλθει και 4 χρόνια από τις αρχικές αποφάσεις, δεδομένης της αύξησης στο μεταξύ του κατασκευαστικού κόστους αλλά και της εφαρμογής νέας νομοθεσίας για ενεργειακή αναβάθμιση. Γι' αυτό και στα πλαίσια της οικονομικής στήριξης της Κυπριακής Δημοκρατίας προς το ΙΝΓΚ έχω

εγκρίνει την αύξηση ύψους €5 εκ. του υφιστάμενου δανείου €26 εκ. που υπογράφηκε με την ΕΤΕπ ώστε να συνεχιστεί απρόσκοπτα η διαδικασία ανέγερσης του νέου κτιρίου και έχω δώσει έγκριση για αύξηση της κρατικής χορηγίας προς το ΙΝΓΚ, για σκοπούς υλοποίησης του έργου.

- Οι επιπτώσεις της πανδημίας επηρεάζουν σημαντικά τα δημόσια οικονομικά κυρίως το 2020 αλλά και το 2021. Μεταγενέστερα αναμένεται ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας. Όπως έχει προαναφερθεί το μοντέλο χρηματοδότησης που επιλέχτηκε δίνει την ευχέρεια να επιμεριστεί το κόστος ανέγερσης κατά τη διάρκεια της αποπληρωμής του δανείου. Αυτό σημαίνει ότι κατά την περίοδο χάριτος του δανείου (τουλάχιστον 5 χρόνια) θα καταβάλλονται μόνο τόκοι, οι οποίοι είναι πολύ χαμηλοί. Η επιβάρυνση του κρατικού Π/Υ λόγω της αυξημένης χορηγίας αναμένεται να είναι πολύ μικρή το 2021.
- Το Υπουργικό Συμβούλιο κατά τη συνεδρία του της 27 Μαΐου, 2020 ενέκρινε νέο πακέτο στήριξης της οικονομίας προς περαιτέρω ενίσχυση της ανάκαμψης της οικονομίας, στα πλαίσια της αντιμετώπισης των επιπτώσεων από την πανδημία του κορωνοϊού. Στα μέτρα του νέου πακέτου στήριξης, περιλαμβάνεται και η άμεση προώθηση ώριμων αναπτυξιακών έργων. Προς το σκοπό αυτό, ο Γενικός Διευθυντής έκδωσε σχετική εγκύκλιο με αρ. 1621 και ημερ 5.6.20, η οποία κυκλοφόρησε σε όλη τη δημόσια υπηρεσία.
- Τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν στη συνεργασία με τους συμβούλους μελετητές αναμφισβήτητα δεν είναι καλή εξέλιξη και αναμφίβολα θα επηρεάσει την πρόοδο του έργου και από πλευράς χρόνου αλλά και κόστους. Το ΙΝΓΚ για την εξασφάλιση εμπειρογνομosύνης στην υλοποίηση του έργου και συστηματικής παρακολούθησης του όρισε έγκαιρα Διευθυντή Έργου αλλά και Επιμετρητή Ποσοτήτων. Η ύπαρξη των εν λόγω συμβούλων, διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στο να διατηρηθεί ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου, στα μέτρα του δυνατού, εντός του αρχικού. Έχουμε πληροφορηθεί ότι τελικά η συνεργασία με τις Συμβούλους μελετητές τερματίστηκε και το ΙΝΓΚ ετοιμάζει λεπτομερή απάντηση προς τις επιστολές που του απευθύνετε.
- Το συγκεκριμένο έργο, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του, δεν πρέπει να βασίζεται σε αριθμητικό εσωτερικό βαθμό απόδοσης αλλά στα ποιοτικά του χαρακτηριστικά, τα οποία θα συμβάλουν στην βελτίωση της ποιότητας και του εύρους των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας και θα αυξήσουν την ερευνητική δραστηριότητα που όπως προαναφέρθηκε με την ανακάλυψη καινούργιων διαγνωστικών και θεραπευτικών μεθόδων θα έχουν άμεσο αποτέλεσμα στη βελτίωση της ζωής των ασθενών και κατ' επέκταση της κοινωνίας.

Σε ό,τι αφορά, την εισήγηση σας για εξέταση πλήρους ή μερικής ενσωμάτωσης του ΙΝΓΚ στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, στα πλαίσια βελτιστοποίησης των δημοσίων υπηρεσιών υγείας και αφού το ΠΚ προγραμματίζει την ανέγερση Ιατρικής Σχολής, και σε περίπτωση που μια τέτοια ενσωμάτωση δεν επιτευχθεί, το ΙΝΓΚ να αξιοποιεί τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις της Ιατρικής Σχολής, κρίνεται ως πιο ορθό να ληφθούν και οι απόψεις του ΙΝΓΚ, επί των εν λόγω εισηγήσεων. Κάποια όμως σημεία μπορούν να αναφερθούν τα οποία είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε μέσα από τις επαφές μας με το ΙΝΓΚ και συμμετοχή του Υπουργείου Οικονομικών στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ινστιτούτου:

- Υπάρχουν ήδη συνεργασίες μεταξύ του εργαστηριακού και ιατρικού προσωπικού των δύο οργανισμών που περιλαμβάνει κοινή χρήση εξοπλισμού και υποδομών, κοινά ερευνητικά προγράμματα και εκπαίδευση φοιτητών.
- Η μεγάλη φυσική απόσταση που χωρίζει τα δύο Ιδρύματα θα παραμείνει η ίδια και η καθημερινή κοινή χρήση του εξοπλισμού θα είναι πρακτικά δύσκολη σε περίπτωση που ο εξοπλισμός στο νέο κτίριο δεν θα υπάρχει.
- Το νέο κτίριο της Ιατρικής Σχολής του ΠΚ δημιουργείται για ίδιες ανάγκες και η ανάπτυξη του ΙΝΓΚ μέσα στο συγκεκριμένο κτήριο ή άλλα κτήρια του ΠΚ θα ήταν περιορισμένη.
- Το ΙΝΓΚ διατηρεί Συμφωνίες και με άλλες Ιατρικές Σχολές της Κύπρου, όπως με το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας και το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο, επίσης για παροχή πρακτικής άσκησης των φοιτητών τους στον τομέα της Νευρολογίας. Με το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας υπάρχει επίσης συνεργασία για την πρακτική άσκηση των φοιτητών τους στον κλάδο της Διαιτολογίας και Διατροφολογίας. Τέλος, το ΙΝΓΚ έχει συνεργασία και με το Πανεπιστήμιο Frederick για την πρακτική άσκηση των φοιτητών του στον κλάδο της Φαρμακευτικής.
- Η Κυβέρνηση με την υποστήριξη της προς το συγκεκριμένο έργο αναγνωρίζει το ρόλο που το ΙΝΓΚ διαδραματίζει στην επιτυχή αντιμετώπιση επιδημιολογικών θεμάτων και δημογραφικών τάσεων στην Κύπρο όπου παρουσιάζονται αυξημένα κρούσματα πολύπλοκων νευρασθενειών.
- Τα δύο έργα θα χρηματοδοτηθούν από δάνεια από την ΕΤΕπ, με πολύ ευνοϊκούς όρους.

Με βάση τα πιο πάνω σημεία, και το σημαντικό έργο που επιτελεί το ΙΝΓΚ, η ανεξαρτησία του και η ευελιξία των διαδικασιών του, που του επέτρεψαν να επιτελέσει την αποστολή του και να αναπτυχθεί ραγδαία, θα πρέπει να διατηρηθούν.

Παραμένω στη διάθεσή σας για τυχόν πρόσθετες διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Ιουνίου 2020 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.449 ημερομηνίας 4 Μαΐου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

1. Δίκτυο Θαλάσσιων Περιοχών N2000:

Στα πλαίσια της εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Οδηγίας των Οικοτόπων (92/43/ΕΟΚ), η οποία έχει ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία με τον περί Προστασίας της Φύσης και Άγριας Ζωής Νόμο με Αρ. 153(Ι)/2003, έχει συσταθεί το δίκτυο Natura 2000 στο οποίο περιλαμβάνονται έξι (6) παράκτιες περιοχές, συνολικής έκτασης γύρω στα 130 Km², ενώ έχει προταθεί προς έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μία (1) υπεράκτια περιοχή (Ωκεανός), έκτασης 8,317 Km².

Οι παράκτιες περιοχές, οι οποίες έχουν ενταχθεί στο ευρωπαϊκό Δίκτυο "Natura 2000" ως Τόποι Κοινοτικής Σημασίας βάσει των διατάξεων της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, είναι οι εξής:

- Χερσόνησος Ακάμα
- Πόλις-Γιαλιά
- Ακρωτήριο Άσπρο-Πέτρα του Ρωμιού
- Θαλάσσια περιοχή Μουλιά
- Κάβο Γκρέκο
- Θαλάσσια περιοχή Νησιά.

Η σημαντικότητα των περιοχών αυτών για προστασία τους συνίσταται στην παρουσία σημαντικών θαλάσσιων οικοσυστημάτων, όπως τα λιβάδια Ποσειδώνιας, οι εκτενείς ύφαλοι, τα υποθαλάσσια σπήλαια και οι αμμοσύρσεις με το αγγειόσπερμο *Cymodocea nodosa*. Οι οικοτόποι αυτοί αποτελούν κεφάλαιο και παρακαταθήκη της διατήρησης της θαλάσσιας βιοποικιλότητας στη θάλασσα μας και διασφάλιση διατήρησης υγίων και παραγωγικών οικοσυστημάτων σε βάθος χρόνου.

Περαιτέρω, σε κάποιες από τις θαλάσσιες περιοχές N2000 συναντώνται αναπαραγωγικοί βιότοποι και περιοχές τροφοληψίας των δύο ειδών των θαλάσσιων χελωνών, *Caretta caretta* & *Chelonia mydas*, σπήλαια αναπαραγωγής, γαλουχίας και ξεκούρασης της Μεσογειακής Φώκιας, *Monachus monachus*, καθώς και περιοχές παρουσίας κητωδών (φάλαινα, δελφίνια). Η παρουσία των ειδών αυτών και των προαναφερόμενων οικοτόπων δεικνύει ότι, παρόλες τις πιέσεις που επιδέχεται το θαλάσσιο οικοσύστημα, εντούτοις αυτό διατηρεί μία υγιή οικολογική συνοχή.

Σημειώνεται ότι η υπεράκτια περιοχή Ωκεανός, έχει προταθεί για την προστασία των κητωδών (δελφίνια, φάλαινες) και των θαλασσίων χελωνών, οι οποίες χρησιμοποιούν την εν λόγω περιοχή ως μεταναστευτικό διάδρομο.

2. Θαλάσσιες Προστατευόμενες Περιοχές:

Στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του Τμήματος Αλιείας και Θαλασίων Ερευνών (ΤΑΘΕ), δημιουργούνται με την έκδοση σχετικών Διαταγμάτων, Θαλάσσιες Προστατευόμενες Περιοχές (ΘΠΠ) τόσο για την προστασία ειδών και οικοτόπων, όσο και για την ανάκαμψη ιχθυοαποθεμάτων.

Τέσσερις θαλάσσιες περιοχές (Λάρα-Τοξεύτρα, Κάβο Γκρέκο, Θαλασσινές Σπηλιές Πέγειας και Κακοσκάλι) έχουν κηρυχθεί ως Προστατευόμενες περιοχές με σχετικά Διατάγματα:

- ΘΠΠ Λάρα-Τοξεύτρα: η περιοχή φιλοξενεί τους σημαντικούς αναπαραγωγικούς βιότοπους των δύο ειδών των θαλάσσιων χελωνών, *Caretta caretta* & *Chelonia mydas* και τελεί υπό αυστηρό καθεστώς προστασίας δυνάμει των περί Αλιείας Κανονισμών (ΚΔΠ 293/90). Το 2013 έχει συμπεριληφθεί στον κατάλογο με τις Ειδικά Προστατευόμενες Περιοχές Μεσογειακής Σημασίας, βάσει του Πρωτοκόλλου για τις Ειδικά Προστατευόμενες Περιοχές και τη Βιοποικιλότητα στη Μεσόγειο της Σύμβασης της Βαρκελώνης. Με το περί Απαγόρευσης της Διέλευσης Σκαφών στη Θαλάσσια Προστατευόμενη Περιοχή της Λάρας Διάταγμα του 2018, έχει αυξηθεί η περίοδος απαγόρευσης διέλευσης σκαφών στην προστατευόμενη περιοχή της Λάρας-Τοξεύτρας, από τον Μάιο μέχρι και τον Οκτώβριο.

- ΘΠΠ “Κάβο Γκρέκο”: Τον Μάιο 2018 με το περί Απαγόρευσης της Αλιείας στη Θάλασσα Προστατευόμενη Περιοχή Κάβο Γκρέκο του δικτύου N2000 (CY3000005) Διάταγμα του 2018, έχει κηρυχθεί η Θάλασσα Προστατευόμενη Περιοχή “Κάβο Γκρέκο”, η οποία εντάσσεται και στο δίκτυο N2000, με περιορισμούς στην επαγγελματική και ερασιτεχνική αλιεία. Στόχος της είναι η διατήρηση των σημαντικών ενδιαιτημάτων που συνθέτουν τα λιβάδια Ποσειδώνια με τους υφάλους και τη βιοποικιλότητα που στηρίζουν, καθώς και η προστασία και ανάκαμψη σημαντικών ειδών ψαριών, κυρίως της οικογένειας των ροφοειδών.
- ΘΠΠ “Θαλασσινές Σπηλιές Πέγειας”: Τον Φεβρουάριο 2019 με το περί Απαγόρευσης της Αλιείας και της Διέλευσης Σκαφών στη Θάλασσα Προστατευόμενη Περιοχή των Θαλασσινών Σπηλιών της Πέγειας, του Τόπου Κοινοτικής Σημασίας Χερσόνησος Ακάμα Διάταγμα του 2019, έχει κηρυχθεί η Θάλασσα Προστατευόμενη Περιοχή “Θαλασσινές Σπηλιές Πέγειας”, στην οποία έχει εξακριβωθεί πως η Μεσογειακή Φώκια χρησιμοποιεί τα θαλάσσια σπήλαια για σκοπούς αναπαραγωγής και γαλουχίας, με περιορισμούς στην επαγγελματική και ερασιτεχνική αλιεία, καθώς και στη διέλευση και αγκυροβόληση σκαφών.
- ΘΠΠ “Κακοσκάλι”: Τον Ιούλιο 2019 με το περί Απαγόρευσης της Αλιείας στη Θάλασσα Προστατευόμενη Περιοχή ΚΑΚΟΣΚΑΛΙ, του Τόπου Κοινοτικής Σημασίας Χερσόνησος Ακάμα Διάταγμα του 2019, έχει κηρυχθεί η ΘΠΠ “Κακοσκάλι” για την προστασία της σημαντικής βιοποικιλότητας της εν λόγω περιοχής. Η περιοχή συνθέτει ένα μοναδικό μωσαϊκό από υφάλους, λιβάδια Ποσειδώνια και κοραλλιογενείς σχηματισμούς εμπλουτισμένο με πλούσια θαλάσσια ζωή.
- ΘΠΠ με Τεχνητούς Υφάλους: Επιπρόσθετα με τις πιο πάνω φυσικές ΘΠΠ, έχουν δημιουργηθεί και ΘΠΠ με Τεχνητούς Υφάλους. Για τη δημιουργία Τεχνητών Υφάλων το ΤΑΘΕ έχει διαμορφώσει ανάλογη Στρατηγική, η οποία υλοποιήθηκε ως προς το πρώτο μέρος της στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας (ΕΠΑΛ) 2007-2013, ενώ υλοποιείται και το δεύτερο μέρος της μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος “ΘΑΛΑΣΣΑ” 2014-2020. Ήδη έχει ολοκληρωθεί το πρώτο μέρος των Τεχνητών Υφάλων στις θαλάσσιες περιοχές “Αμαθούντας”, “Δασούδι-Λεμεσός”, “Παραλιμνίου”, “Αγίας Νάπας”, “Πάφου” και “Λάρνακας” και έχουν εγκαθιδρυθεί με Διάταγμα, βάσει του Άρθρου 5Α του περί Αλιείας Νόμου, προστατευόμενες οι θαλάσσιες αυτές περιοχές, με τα σχετικά μέτρα διαχείρισης. Σε επόμενα στάδια, προγραμματίζεται, με βάση την προαναφερόμενη Στρατηγική, η σταδιακή κατασκευή και του ΤΥ στη θαλάσσια περιοχή “Πόλης Χρυσοχούς” καθώς και η παράλληλη εγκαθίδρυση προστατευόμενης περιοχής. Επιπρόσθετα θα εμπλουτιστούν με διάφορες κατασκευές και οι υφιστάμενοι Τεχνητοί Υφαλοι.

3. Περιοχή με Αλιευτικούς Περιορισμούς-“Ερατοσθένης”:

Κάτω από τη Γενική Επιτροπή Αλιείας για τη Μεσόγειο, η περιοχή του υποθαλάσσιου όρους “Ερατοσθένης”, έκτασης 10,298.47Km², έχει χαρακτηριστεί ως “Περιοχή με Αλιευτικούς Περιορισμούς- Fisheries Restricted Area (FRA)”, προκειμένου να προστατευθούν τα ευαίσθητα ενδιαιτήματα βαθέων υδάτων στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη (ΑΟΖ) της Κύπρου.

Βάσει όλων των πιο πάνω, η προστατευόμενη θαλάσσια περιοχή της Κύπρου, συμπεριλαμβανομένης του Ερατοσθένη ανέρχεται σήμερα στο 10,6% της συνολικής θαλάσσιας περιοχής της, δηλαδή στα χωρικά ύδατα και στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη (ΑΟΖ). Με την ένταξη της “Ωκεανίς”, το ποσοστό των θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών στην Κύπρο ανεβαίνει στα 19%. Είναι αξιοσημείωτο ότι το ποσοστό αυτό υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη όλη τη θαλάσσια έκταση της Κύπρου (χωρικά ύδατα και ΑΟΖ) και δεν συμπεριλαμβάνονται οποιοσδήποτε ΘΠΠ εκτός της περιοχής που η Κυπριακή Δημοκρατία δεν έχει αποτελεσματικό έλεγχο.

Θεωρούμε πως ως Κύπρος έχουμε καλύψει το αναγκαίο ποσοστό του Στόχου Aichi 11 για την προστασία της βιοποικιλότητας και η προσπάθεια μας επικεντρώνεται τώρα, στην αποτελεσματική διαχείριση των ΘΠΠ και στη συνδεσιμότητα μεταξύ τους, δράσεις οι οποίες επίσης προβλέπονται από τον εν λόγω Στόχο. Προς την κατεύθυνση αυτή, καταβάλλεται συνεχής προσπάθεια ώστε να υπάρχει ενημέρωση και συντονισμός μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων, καθώς για την αποτελεσματικότερη διαφύλαξη των ΘΠΠ και ευρύτερα την προστασία των θαλασσίων οικοσυστημάτων της θάλασσας μας, απαιτείται συλλογική προσπάθεια.

Παραμένουμε στη διάθεση σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Ιουνίου 2020 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.458, ημερομηνίας 8 Μαΐου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας σχετικά με την υπό αναφορά ερώτηση και σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

1. Το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στα πλαίσια των Έκτακτων Μέτρων που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19, εφαρμόζει τα πιο κάτω

Ειδικά Σχέδια, για τα οποία έχει ψηφιστεί προϋπολογισμός με τον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμο (Αρ. 1) του 2020 [Ν.11(II)/2020]:

- (α) Σχέδιο Ειδικής Άδειας Φροντίδας Παιδιών
  - (β) Σχέδιο Ειδικού Επιδόματος Ασθενείας
  - (γ) Ειδικό Σχέδιο Πλήρους Αναστολής Εργασιών Επιχείρησης
  - (δ) Ειδικό Σχέδιο Μερικής Αναστολής Εργασιών Επιχείρησης
  - (ε) Ειδικό Σχέδιο Αυτοτελώς Εργαζομένων
2. Ο τρόπος εφαρμογής των πιο πάνω Ειδικών Σχεδίων έχει δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας τόσο για την πρώτη περίοδο εφαρμογής των σχεδίων, όσο και για την δεύτερη περίοδο εφαρμογής τους. Οι σχετικές Αποφάσεις που αφορούν την εφαρμογή των εν λόγω σχεδίων παρατίθενται στον συνημμένο Πίνακα.
3. Έχουν διενεργηθεί πληρωμές για τα Ειδικά Σχέδια για την πρώτη και δεύτερη περίοδο εφαρμογής τους, από τις οποίες έχουν επωφεληθεί περίπου 180 000 δικαιούχοι. Οι σχετικές δαπάνες παρατίθενται στον συνημμένο Πίνακα.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουνίου 2020 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.462, ημερομηνίας 11 Μαΐου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Η ετήσια Κρατική Χορηγία σε Οργανώσεις για Προστασία και Ευημερία Ζώων για το έτος 2020 δεν έχει καταβληθεί ακόμη, καθώς προκηρύχθηκε στις 24/02/2020, με τελευταία ημερομηνία υποβολής αιτήσεων τις 31/07/2020.

Σε σχέση με την παραχώρηση της Κρατικής Χορηγίας σε Οργανώσεις για Προστασία και Ευημερία Ζώων για το έτος 2019, είχαν υποβληθεί 18 αιτήσεις εκ των οποίων οι 17 ήταν επιλέξιμες με βάση τα σχετικά κριτήρια της προκήρυξης. Αναλυτικά η χορηγία παραχωρήθηκε στις επιλέξιμες οργανώσεις με βάση το εύρος των δράσεων για το προηγούμενο έτος (2018) και την παρουσίαση του προγράμματος δράσης για το τρέχον έτος (2019), την έκταση δραστηριοποίησης σε επαρχιακό ή/και σε παγκύπριο επίπεδο, την λειτουργία καταφυγίου όπου φιλοξενούνται αδέσποτα ζώα και τη δυναμικότητα αυτού, το ύψος του διαθέσιμου αποθεματικού τους κ.ά. Επίσης, κατά την κατανομή υπήρξε πριμοδότηση των επιλέξιμων καταφυγίων αδέσποτων ζώων, ώστε να υπάρξει πλήρης αξιοποίηση του κονδυλίου των €100.000. Κατά την πριμοδότηση καταφυγίων, λήφθηκε υπόψη και τυχόν ανάληψη φροντίδας σκύλων από συγκεκριμένο καταφύγιο στην περιοχή Καντού, μετά την αναστολή της λειτουργίας του. Αναλυτικός πίνακας για την κατανομή της χορηγίας για το 2019 επισυνάπτεται.

Παραμένουμε στη διάθεση σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουνίου 2020 του Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Γιάννη Καρούσου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.465, ημερομηνίας 11 Μαΐου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας σχετικά με την πιο πάνω Ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, διατηρεί στοιχεία που αφορούν τις αφίξεις ιδιωτικών τζετ και νοσοκομειακών πτήσεων από τα δύο Αεροδρόμια της Δημοκρατίας, τα οποία κατά την περίοδο της κρίσης, δηλαδή από 13.3.2020 μέχρι 25.5.2020, είναι τα εξής:
- (α) Αεροδρόμιο Λάρνακας «Γλαύκος Κληρίδης»
    - 18 ιδιωτικές πτήσεις, με 131 συνολικά επιβάτες
    - 49 νοσοκομειακές πτήσεις, με 34 συνολικά ασθενείς
  - (β) Αεροδρόμιο Πάφου
    - 10 ιδιωτικές πτήσεις, με 22 συνολικά επιβάτες
    - 2 νοσοκομειακές πτήσεις, με 0 συνολικά ασθενείς

3. Σε ό,τι αφορά τα άτομα που ενδεχομένως να τέθηκαν σε υποχρεωτικό αυτοπεριορισμό ή είχαν νοσήσει, αρμοδιότητα έχουν οι Ιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, ενώ για τις μαρίνες αρμόδιο είναι το Υφυπουργείο Τουρισμού.
4. Επισυνάπτεται κατάσταση με τις αφίξεις ιδιωτικών τζετ και νοσοκομειακών πτήσεων από τα δύο Αεροδρόμια της Δημοκρατίας, για τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο.
5. Είμαι στη διάθεση σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουνίου 2020 του Υπουργού Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Πρόδρομου Προδρόμου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.466, ημερομηνίας 12 Μαΐου 2020, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα όσον αφορά τα ερωτήματα που έχουν υποβληθεί:

- 1.1 Στο πλαίσιο της επαναλειτουργίας των δημόσιων σχολείων και για τη διαμόρφωση συνθηκών ασφαλούς φοίτησης των μαθητών/ριών και κατ' επέκταση προστασίας του προσωπικού, το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας, ετοίμασε Υγειονομικό Πρωτόκολλο, στο οποίο καταγράφονται τα μέτρα πρόληψης και προφύλαξης, οι δράσεις και ο έλεγχος που πρέπει να γίνονται καθημερινά, ώστε να εκμηδενιστεί ο κίνδυνος διασποράς του νέου κορωνοϊού COVID-19. Στο συγκεκριμένο πρωτόκολλο, καθώς και στις οδηγίες επαναλειτουργίας των Ειδικών Σχολείων, που ετοίμασε το Υπουργείο Υγείας, γίνεται αναφορά στη διαχείριση των παιδιών που παρουσιάζουν δυσκολίες αυτομέριμνας. Σε αυτές τις περιπτώσεις το προσωπικό του σχολείου (διδασκτικό και βοηθητικό), θα πρέπει απαραίτητα να χρησιμοποιεί:

- χειρουργική μάσκα
- γάντια μίας χρήσης σε συνδυασμό με τη χρήση ασπίδας προσώπου ή γυαλιών
- αδιάβροχη μακρυμάνικη ρόμπα μίας χρήσης.

Όλοι/ες οι σχολικοί βοηθοί/συνοδοί, ανεξαρτήτως της επιστροφής των παιδιών που έχουν υπό την ευθύνη τους, έχουν ήδη επιστρέψει στον χώρο εργασίας τους, ώστε να αναλάβουν καθήκοντα που θα τους ανατεθούν από τις διευθύνσεις των σχολείων.

- 1.2 Οι σχολικοί βοηθοί/συνοδοί, οι οποίοι/ες έχουν την ευθύνη φροντίδας παιδιών ηλικίας μέχρι 15 ετών ή παιδιών με αναπηρία, λόγω της φύσης των καθηκόντων τους, είναι προφανές ότι δεν μπορούν να εργαστούν από το σπίτι. Έχουν, όμως, το δικαίωμα υποβολής αίτησης για τη λήψη *“Ειδικής άδειας απουσίας σε εργαζόμενους στον δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα για λόγους δημοσίου συμφέροντος για φροντίδα παιδιών μέχρι 15 ετών ή παιδιών με αναπηρία”*. Σε περίπτωση που αυτή η επιλογή δεν είναι δυνατή, η διεύθυνση κάθε σχολείου έχει τη δυνατότητα παροχής άλλης διευκόλυνσης, που μπορεί να περιλαμβάνει και την παρουσία των παιδιών των σχολικών βοηθών/συνοδών στο σχολείο.
- 1.3 Μετά τη λήψη Απόφασης από το Υπουργικό Συμβούλιο για επαναλειτουργία των δημόσιων νηπιαγωγείων και των ειδικών σχολείων και την παράταση της φοίτησης των παιδιών μέχρι τις 26 Ιουνίου 2020, θα υπάρξει επέκταση της απασχόλησης όλων των σχολικών βοηθών/συνοδών μέχρι τη συγκεκριμένη ημερομηνία.
- 1.4 Όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1.1 πιο πάνω, το Υπουργείο Υγείας ετοίμασε οδηγίες επαναλειτουργίας των Ειδικών Σχολείων. Στη βάση των οδηγιών αυτών, οι οποίες είναι συμπληρωματικές του Υγειονομικού Πρωτοκόλλου των Δημοτικών Σχολείων, λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα και έχει παραχωρηθεί ή αγοραστεί ο απαιτούμενος εξοπλισμός, ώστε να μην τίθεται θέμα ασφάλειας και υγείας για κανένα παιδί ή μέλος του προσωπικού. Για δική σας πληρέστερη ενημέρωση, μπορείτε να ανατρέξετε στις οδηγίες αυτές στον σύνδεσμο <http://enimerosi.moec.gov.cy/ypp10892>.
- 1.5 Τα Ενιαία Ολοήμερα Σχολεία συνεχίζουν τη λειτουργία τους και μετά την 21^η Μαΐου 2020, καθώς σε αυτού του τύπου τα σχολεία, η φοίτηση των παιδιών είναι υποχρεωτική. Όσον αφορά τα Προαιρετικά Ολοήμερα Σχολεία, εκδηλώθηκε χαμηλό ενδιαφέρον εκ μέρους των γονέων-κηδεμόνων για συνέχιση της φοίτησης των παιδιών τους στον θεσμό και ως εκ τούτου, αποφασίστηκε η μη επαναλειτουργία τους, μετά την 21^η Μαΐου 2020. Παράλληλα, ως αντισταθμιστικό μέτρο, αποφασίστηκε η λειτουργία των Θερινών Δημοσίων Σχολείων σε ολοήμερη βάση (από τις 7:30 μέχρι τις 16:00), μέτρο το οποίο θα εξυπηρετήσει καλύτερα τις ανάγκες των εργαζόμενων γονέων/κηδεμόνων κατά την περίοδο του καλοκαιριού.
2. Το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας παραμένει στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2020 του Υπουργού Οικονομικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.475, ημερομηνίας 20 Μαΐου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Τα στοιχεία που αναφέρονται στο ερώτημα του βουλευτή ετοιμάζονται από τη Στατιστική Υπηρεσία και διαβιβάζονται στην Eurostat. Τα σχετικά στοιχεία δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της Στατιστικής Υπηρεσίας, και συγκεκριμένα παρουσιάζονται στον πίνακα excel “Συμπληρωματικές Πληροφορίες για τις Εν Δυνάμει Δαπάνες του Κράτους” στον πιο κάτω σύνδεσμο:
https://www.mof.gov.cy/iriof/cvstat/statistics.risf/economy_finance_12main_or/economy_finance_12main_gr?OpenForm&sub=2&sel=2
- (β) Το υψηλό ποσοστό των μη-εξυπηρετούμενων δανείων της Γενικής Κυβέρνησης αποτελούν περιουσιακά στοιχεία (assets) του κράτους και υποχρεώσεις τρίτων προς το κράτος και δεν αναφέρονται σε καμιά περίπτωση σε υποχρεώσεις του ίδιου του κράτους προς τρίτους.
- (γ) Τα μη-εξυπηρετούμενα δάνεια για το έτος 2018 προέκυψαν από την ενσωμάτωση των περιουσιακών στοιχείων της πρώην Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας στις νέες οντότητες που δημιουργήθηκαν (ΣΕΔΙΠΕΣ/ΚΕΔΙΠΕΣ) και οι οποίες περιλαμβάνονται στη Γενική Κυβέρνηση. Τα εν λόγω μη-εξυπηρετούμενα δάνεια τελούν υπό τη διαχείριση της ΚΕΔΙΠΕΣ. Επισυνάπτεται Πίνακας με συγκεντρωτικά στοιχεία για τα δάνεια ως Παράρτημα στην παρούσα επιστολή.
- (δ) Σημειώνεται ότι από την ΚΕΔΙΠΕΣ έχει εισπραχθεί το ποσό των 120 εκ. ευρώ το 2019 και των 90 εκ. ευρώ το 2020.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 2020 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.478, ημερομηνίας 20 Μαΐου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση η απάντηση από την αρμόδια Διεύθυνση, τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας, είναι η ακόλουθη:

- 2. Η αναστολή της λειτουργίας της Μονάδας Απεξάρτησης Άνωση αποτέλεσε απόφαση της Διοίκησης του ΟΚΥΠΥ στα πλαίσια των μέτρων που είχαν ληφθεί για αντιμετώπιση του covid-19. Συγκεκριμένα, στο χώρο της Άνωσης είχε μετακινηθεί προσωρινά η Ψυχιατρική Κλινική Λεμεσού και ο χώρος στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού όπου στεγάζεται η Κλινική είχε μετατραπεί σε Θάλαμο Βραχείας Νοσηλείας για άτομα με ύποπτα συμπτώματα κορωνοϊού. Ως εκ τούτου, το προσωπικό και οι ασθενείς της Ψυχιατρικής Κλινικής Λεμεσού, μεταφέρθηκαν στο χώρο της Άνωσης με αποτέλεσμα να ανασταλεί η λειτουργία της Μονάδας.
- 3. Κατά τη διάρκεια της αναστολής της λειτουργίας της Μονάδας, δεν υπήρχαν νέα περιστατικά για νοσηλεία, ενώ ήδη ο χώρος έχει παραχωρηθεί πίσω στη Διεύθυνση Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας και πλέον η Μονάδα Απεξάρτησης Άνωση έχει επανέλθει σε κανονική λειτουργία από τη Δευτέρα 25 Μαΐου 2020. Η Ψυχιατρική Κλινική έχει μεταφερθεί στο χώρο του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού όπου στεγαζόταν κατόπιν διαβημάτων που έγιναν από πλευράς της Διεύθυνσης Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας σε συνδυασμό με την καλή συνεργασία που υπήρξε με τον Εκτελεστικό Διευθυντή Περιφέρειας Λεμεσού-Πάφου, και από την Τετάρτη 25 Μαΐου 2020, βρίσκεται σε πλήρη λειτουργία.
- 4. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινήσεων, παραμένω στην διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 2020 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.480, ημερομηνίας 20 Μαΐου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση η απάντηση από την αρμόδια Διεύθυνση, τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας, είναι η ακόλουθη:

- 2. Η Ψυχιατρική Κλινική έχει μεταφερθεί στο χώρο του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού όπου στεγαζόταν και η Μονάδα Απεξάρτησης Άνωση έχει επανέλθει σε κανονική λειτουργία από τη Δευτέρα 25 Μαΐου 2020, κατόπιν διαβημάτων που έγιναν από πλευράς της Διεύθυνσης Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας σε συνδυασμό με την καλή συνεργασία που υπήρξε με τον Εκτελεστικό Διευθυντή Περιφέρειας Λεμεσού-Πάφου.
- 3. Επισημαίνεται ότι και οι δύο Δομές λειτουργούν πλέον ομαλά και έχουν επανέλθει στην κανονικότητα.

4. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινήσεων, παραμένω στην διάθεση σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 2020 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.482, ημερομηνίας 20 Μαΐου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Η απάντηση στα ερωτήματα που εγείρετε από την αρμόδια Διεύθυνση, τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας, είναι η ακόλουθη:

2. Η διατήρηση της καλής ψυχικής υγείας ήταν και παραμένει ο στόχος που είχε τεθεί από τη Διεύθυνση Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας κατά τη διάρκεια των πρωτόγνωρων συνθηκών που βίωσαν οι πολίτες. Στα πλαίσια αυτά αποφασίστηκε η λειτουργία Κέντρων με διευρυμένο ωράριο λειτουργίας, τα οποία στελεχώνονταν από Νοσηλευτές Ψυχικής Υγείας και Εργοθεραπευτές με στόχο τη στήριξη του πληθυσμού μέσω τηλεφωνικών γραμμών, όπως επίσης λειτούργησαν Κέντρα στελεχωμένα από Κλινικούς Ψυχολόγους με στόχο την ψυχολογική υποστήριξη των πολιτών στα πλαίσια τηλεφροντίδας.
3. Πλέον, όλες οι υπηρεσίες της Διεύθυνσης Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας βρίσκονται σε πλήρη επαναλειτουργία, πλην των Κέντρων Ημέρας τα οποία αναμένεται να επαναλειτουργήσουν εντός Ιουνίου. Επίσης, εξακολουθεί να βρίσκεται σε λειτουργία η παροχή τηλεφροντίδας για ψυχολογική υποστήριξη των πολιτών με στόχο τη διατήρηση της καλής ψυχικής υγείας για άτομα τα οποία αδυνατούν να προσέλθουν στα κατά τόπους εξωτερικά ιατρεία.
4. Επιπρόσθετα, έχει εκδοθεί αριθμός κατευθυντήριων γραμμών και συμβουλών προς τον γενικό πληθυσμό, προς γονείς και άτομα που νοσηλεύονται ή βρίσκονται υπό περιορισμό, για ψυχική ενδυνάμωση και διαχείριση της υφιστάμενης κατάστασης και του άγχους που αυτή έχει προκαλέσει.
5. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινήσεων, παραμένω στην διάθεση σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 2020 του Υφυπουργού Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής κ. Κυριάκου Κόκκινου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.488, ημερομηνίας 26 Μαΐου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.488, σχετικά με το ερώτημα κατά πόσο το Υφυπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής προτίθεται να μηχανοργανώσει τις διαδικασίες του Τμήματος Τελωνείου που αφορούν στην εκτελώνιση προϊόντων και σας πληροφορώ όπως πιο κάτω:

2. Το Υφυπουργείο έχει λάβει περίπου 160 αιτήματα/ανάγκες για ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών από όλα τα Υπουργεία/Τμήματα/Υπηρεσίες του Δημοσίου. Ανάμεσα σε αυτά συμπεριλαμβάνονται και υπηρεσίες του Τμήματος Τελωνείων που αφορούν στην εκτελώνιση προϊόντων, οι οποίες θα συντονιστούν και θα τροχοδρομηθούν προς υλοποίηση από το Υφυπουργείο σε συνεργασία με το Τμήμα Τελωνείων και το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής και ενδεχόμενα και με τον ιδιωτικό τομέα.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Ιουνίου 2020 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Νίκου Χριστοδουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.503, ημερομηνίας 4 Ιουνίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Εναρμόνιση με το νέο κεκτημένο της Ένωσης

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι οι διατάξεις των Οδηγιών που αναφέρεστε αλλά και πρόσθετες Οδηγίες, έχουν μεταφερθεί στην εθνική έννομη τάξη με την τροποποίηση του Παραρτήματος III των περί Αποβλήτων (Περιορισμός Χρήσης Ορισμένων Επικίνδυνων Ουσιών σε Ηλεκτρικό και Ηλεκτρονικό Εξοπλισμό) Κανονισμών του 2014 και 2020, Διάταγμα του 2020, Κ.Δ.Π. 142/2020, αρ. Ε.Ε. Παρ.ΙΙΙ(Ι) Αρ. 5237, ημερ. 2/4/2020 (επισυνάπτεται).

Συγκεκριμένα, οι Οδηγίες:

- 2019/169/ΕΕ της Επιτροπής, της 16^{ης} Νοεμβρίου 2018, για την τροποποίηση, προς τον σκοπό της προσαρμογής στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο, του παραρτήματος ΙΙΙ της οδηγίας 2011/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά μια εξαίρεση για τη χρήση μολύβδου σε διηλεκτρικό κεραμικό ορισμένων πυκνωτών,
- 2019/170/ΕΕ της Επιτροπής, της 16^{ης} Νοεμβρίου 2018, για την τροποποίηση, προς τον σκοπό της προσαρμογής στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο, του παραρτήματος ΙΙΙ της οδηγίας 2011/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά μια εξαίρεση για τη χρήση μολύβδου σε διηλεκτρικά κεραμικά υλικά μολύβδου-ζιρκονίου-τιτανίου (PZT) για ορισμένους πυκνωτές,
- 2019/171/ΕΕ της Επιτροπής, της 16^{ης} Νοεμβρίου 2018, για την τροποποίηση, προς τον σκοπό της προσαρμογής στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο, του παραρτήματος ΙΙΙ της οδηγίας 2011/65/ΕΕ του

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά εξαίρεση για τη χρήση καδμίου και των ενώσεών του σε ηλεκτρικές επαφές,

- 2019/172/ΕΕ της Επιτροπής, της 16^{ης} Νοεμβρίου 2018, για την τροποποίηση, προς τον σκοπό της προσαρμογής στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο, του παραρτήματος ΙΙΙ της οδηγίας 2011/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την εξαίρεση για τη χρήση μολύβδου σε συγκολλητικά υλικά για την ολοκλήρωση ανθεκτικής ηλεκτρικής σύνδεσης μεταξύ πλακιδίων και φορέων ημιαγωγού σε περιβλήματα αντεστραμμένων ολοκληρωμένων κυκλωμάτων (flip chip),
- 2019/173/ΕΕ της Επιτροπής, της 16^{ης} Νοεμβρίου 2018, για την τροποποίηση, προς τον σκοπό της προσαρμογής στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο, του παραρτήματος ΙΙΙ της οδηγίας 2011/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά μία εξαίρεση για τη χρήση μολύβδου και καδμίου στις τυπογραφικές μελάνες για τη σμάλτωση γυαλιού,
- 2019/174/ΕΕ της Επιτροπής, της 16^{ης} Νοεμβρίου 2018, για την τροποποίηση, για τους σκοπούς της προσαρμογής στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο, του παραρτήματος ΙΙΙ της οδηγίας 2011/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά μια εξαίρεση για τη χρήση μολύβδου σε κρύσταλλα, όπως ορίζεται στην οδηγία 69/493/ΕΟΚ,
- 2019/175/ΕΕ της Επιτροπής, της 16^{ης} Νοεμβρίου 2018, για την τροποποίηση, με σκοπό την προσαρμογή στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο, του παραρτήματος ΙΙΙ της οδηγίας 2011/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά εξαίρεση για το οξείδιο του μολύβδου σε στεγανωτικό υαλότριμμα για παράθυρα ορισμένων πηγών λέιζερ,
- 2019/176/ΕΕ της Επιτροπής, της 16^{ης} Νοεμβρίου 2018, για την τροποποίηση, προς τον σκοπό της προσαρμογής στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο, του παραρτήματος ΙΙΙ της οδηγίας 2011/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά μια εξαίρεση για τη χρήση μολύβδου στη στιβάδα επίστρωσης ορισμένων διόδων,
- 2019/177/ΕΕ της Επιτροπής, της 16^{ης} Νοεμβρίου 2018, για την τροποποίηση, για τους σκοπούς της προσαρμογής στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο, του παραρτήματος ΙΙΙ της οδηγίας 2011/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά μια εξαίρεση για τη χρήση μολύβδου ως ενεργοποιητή στη φθορίζουσα σκόνη λαμπτήρων εκκένωσης που περιέχουν φθορίζουσες ουσίες,
- 2019/1845/ΕΕ της Επιτροπής της 8^{ης} Αυγούστου 2019 για την τροποποίηση, προς τον σκοπό της προσαρμογής στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο, του παραρτήματος 111 της οδηγίας 2011/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά εξαίρεση για τη χρήση φθαλικού δις-(2-αιθυλεξυλίου) (DEHP) σε ορισμένα εξαρτήματα από καουτσούκ για χρήση σε συστήματα κινητήρων και
- 2019/1846/ΕΕ της Επιτροπής της 8^{ης} Αυγούστου 2019 για την τροποποίηση, προς τον σκοπό της προσαρμογής στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο, του παραρτήματος ΙΙΙ της οδηγίας 2011/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά μια εξαίρεση για τη χρήση μολύβδου σε συγκολλητικά κράματα ορισμένων πυκνωτών για χρήση σε ορισμένους κινητήρες καύσης.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2020 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.504, ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2020, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Άννας Θεολόγου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η λατομική περιοχή Ξυλοφάγου, βρίσκεται σε περιοχή της κοινότητας Ξυλοφάγου σε δασική γη εντός των Βρετανικών Βάσεων Δεκέλειας και σε αυτή δραστηριοποιούνται από το 1990, τρία λατομεία εξόρυξης ασβεστόλιθου για παραγωγή αδρανών υλικών και ογκολίθων.
- (β) Τα εν λόγω λατομεία παράγουν κατάλληλα υλικά για την οικοδομική βιομηχανία, οδοποιία και για θαλάσσια κατασκευαστικά έργα και σήμερα εξυπηρετούν κατά κανόνα την ανατολική περιοχή της επαρχίας Λάρνακας και την ελεύθερη περιοχή επαρχίας Αμμοχώστου, με 1.000.000 τόνους ετησίως (πωλήσεις 2019) κατάλληλων λατομικών υλικών.
- (γ) Η αδειοδότηση των λατομείων γίνεται από την Υπηρεσία Μεταλλείων του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (ΥΓΑΑΠ), με τη συναίνεση των Βρετανικών Βάσεων, αφού προηγηθούν οι αναγκαίες διαβουλεύσεις με τα εμπλεκόμενα Τμήματα και Φορείς. Η εξουσία αυτή έχει εκχωρηθεί από τη Διοίκηση των Βρετανικών Βάσεων στην Υπηρεσία Μεταλλείων, όπως δηλαδή έχει εκχωρηθεί με το ίδιο καθεστώς στο Τμήμα Δασών η εξουσία διαχείρισης της δασικής γης που εμπίπτει στις Βρετανικές Βάσεις.

2. Για τη λειτουργία των εν λόγω λατομείων κατατέθηκε σχετική Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, εξετάστηκε από την αρμόδια Επιτροπή Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον του Τμήματος Περιβάλλοντος του ΥΓΑΑΠ και για αυτήν είχε εκδοθεί θετική περιβαλλοντική γνωμάτευση. Η σχετική γνωμάτευση είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος.

Στα λατομεία αυτά, είχε εγκριθεί μια επέκταση το 2008 με τη Δήλωση Συναίνεσης που υπογράφηκε μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Διοίκησης των Βρετανικών Βάσεων, η οποία δόθηκε τμηματικά το 2009, το 2013 και το 2017. Στις δύο πρώτες επεκτάσεις το Κοινοτικό Συμβούλιο Ξυλοφάγου είχε αρνητικές απόψεις, ενώ στην τελευταία είχε συνηγορήσει. Στην κοινότητα Ξυλοφάγου ως αντισταθμιστικά μέτρα έχουν καταβληθεί από τον Αύγουστο 1990 μέχρι και τον Δεκέμβριο 2019 €5.028.818, τα οποία αποτελούν το 75% των δικαιωμάτων που καταβλήθηκαν από τα λατομεία της περιοχής.

3. Σύμφωνα με τη Δήλωση Συναίνεσης, συστάθηκε μια Τεχνική/Διοικητική Επιτροπή η οποία έχει οριστεί να επιβλέπει και να επιτηρεί τις λατομικές εργασίες και την απαρτίζουν εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Μεταλλείων και του Τμήματος Δασών του ΥΓΑΑΠ, του Έπαρχου Λάρνακας, του Κοινοτικού Συμβουλίου Ξυλοφάγου και τελεί υπό την Προεδρία της Πολιτικής Διοίκησης των Βρετανικών Βάσεων Δεκέλειας.

Η εν λόγω Επιτροπή συνέρχεται κάθε έξι μήνες και πραγματοποιεί επιτόπιες επισκέψεις, επιτηρεί τις λατομικές εργασίες, την εξέλιξη των εργασιών αποκατάστασης και τη διαπίστωση της νομιμότητας, ή τη λήψη μέτρων συμμόρφωσης, όπου παρίσταται ανάγκη. Να σημειωθεί ότι οι εκπρόσωποι του Κοινοτικού Συμβουλίου Ξυλοφάγου δεν παρέστησαν σε καμία από τις προαναφερόμενες συνεδρίες.

Τον Νοέμβριο του 2011, ετοιμάστηκε αναθεωρημένη Μελέτη Τελικής Αποκατάστασης για την επέκταση της Λατομικής Ζώνης Ξυλοφάγου. Τον Φεβρουάριο του 2013 ζητήθηκε από την εν λόγω Επιτροπή να κατατεθεί συμπληρωματική μελέτη με στόχο τον λεπτομερή σχεδιασμό της τελικής αποκατάστασης με γνώμονα το περιβάλλον, τη φυσιογνωμία της περιοχής και την μελλοντική χρήση του χώρου. Μετά από διαβούλευση με τις αρμόδιες αρχές, Περιβαλλοντικό Τμήμα των Βρετανικών Βάσεων, Τμήμα Περιβάλλοντος και Ταμείο Θήρας και Πανίδας, έχει εγκριθεί η Συμπληρωματική Μελέτη Τελικής Αποκατάστασης του 2014 η οποία περιλαμβάνει το χρονοδιάγραμμα της τελικής αποκατάστασης.

Όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, η εν λόγω Επιτροπή επιβλέπει την εξέλιξη των εργασιών αποκατάστασης, όπως αυτές προνοούνται στην εν λόγω μελέτη. Μέχρι σήμερα έχουν φυτευτεί από τις τρεις εταιρείες πέραν των 2 000 φυτών, συγκεκριμένων ειδών χαμηλής θαμνώδους βλάστησης, τα οποία συντηρούνται και ποτίζονται με αρδευτικό σύστημα, σύμφωνα με τις οδηγίες του Τμήματος Δασών. Επιπλέον έχουν φυτρώσει πέραν των 1 000 αλμυρικών, τα οποία ενισχύονται με τη μέθοδο της σποράς. Σύμφωνα με τα σχέδια της αποκατάστασης, εκτός από τις δενδροφυτεύσεις έχει δημιουργηθεί τεχνητή λίμνη για τη φιλοξενία παρυδάτιων πτηνών και έχουν τοποθετηθεί σωροί από πέτρες ανάμεσα στα φυτά οι οποίοι θα παρέχουν προστασία σε πουλιά, ερπετά και έντομα. Η αποκατάσταση φαίνεται και στις συνημμένες φωτογραφίες.

Αναμφίβολα, επειδή η λατομική περιοχή Ξυλοφάγου αποτελεί μια ενεργή λατομική περιοχή, σίγουρα στα τμήματά της, όπου εκτελούνται οι διάφορες λατομικές εργασίες, δεν μπορούν να αποκατασταθούν πριν από την εξάντληση των αποθεμάτων. Τα σημεία όπως τα ενεργά μέτωπα, οι χώροι των σκυροθραυστικών μονάδων, οι χώροι αποθήκευσης των έτοιμων υλικών, οι χώροι διαλογής ογκολίθων, οι λίμνες απόθεσης της λάσπης καθώς και οι δρόμοι θα αποκατασταθούν μετά το πέρας των λατομικών εργασιών.

Για τον σκοπό αυτό και για την πιστή τήρηση των όρων των Προνομίων Λατομείων, η Υπηρεσία Μεταλλείων κατακρατεί συνολικές τραπεζικές εγγυήσεις €1.093.000 από τις τρεις εταιρείες.

4. Από τους ογκολίθους που εξορύσσονται από τα Λατομεία της Ξυλοφάγου έχουν εξυπηρετηθεί πολλά λιμενικά έργα που έγιναν στις Επαρχίες Αμμοχώστου και Λάρνακας όπως κυματοθραύστες, αλιευτικά καταφύγια, μαρίνες κ.λπ. Από τα λατομεία της Ξυλοφάγου μέχρι σήμερα έχουν μεταφερθεί 1.750.000 τόνοι ογκολίθων και άλλων λατομικών υλικών για την κατασκευή της Μαρίνας Αγίας Νάπας.
5. Τα αδειοδοτημένα αποθέματα των λατομείων αναμένονται να εξαντληθούν μέχρι το τέλος του 2021. Σημειώνεται ότι το ανατολικό τμήμα της επαρχίας Λάρνακας και η ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου δε διαθέτουν άλλα λατομεία για να ικανοποιήσουν επαρκώς τις ανάγκες τους και επιπλέον στην ευρύτερη περιοχή, με εξαίρεση την περιοχή Ξυλοφάγου, δεν υπάρχουν περιοχές με κατάλληλους γεωλογικούς σχηματισμούς, όπου πολεοδομικά θα μπορούσαν να εξεταστούν νέες αιτήσεις για δημιουργία λατομείων παραγωγής αδρανών υλικών.

Επιπρόσθετα και με δεδομένο, ότι οι ανάγκες της περιοχής σε αδρανή υλικά θα συνεχίσουν να υφίστανται, είναι περιβαλλοντικά αποδεκτό ότι η επέκταση σε υφιστάμενα λατομεία είναι προτιμητέα πάρα την αδειοδότηση νέου λατομείου σε παρθένα περιοχή.

6. Ως εκ τούτου, με πιθανό οριστικό κλείσιμο των λατομείων Ξυλοφάγου, οι βιομηχανίες της περιοχής που έχουν ως πρώτη ύλη τα συγκεκριμένα υλικά, θα υποστούν οικονομικό πλήγμα λόγω του επιπρόσθετου κόστους που θα επωμισθούν από τη μεταφορά αδρανών υλικών από μακρινές περιοχές.

Αναφέρεται, επίσης, ότι θα βρεθούν σε συνθήκες ανεργίας τουλάχιστον οι πενήντα οικογένειες των εκεί εργαζομένων, ενώ η οικονομία της περιοχής θα απωλέσει ετήσια €750.000 από τις συναλλαγές που διεξάγουν τα λατομεία με τους ντόπιους εμπόρους. Η μεταφορά λατομικών υλικών από άλλες πιο μακρινές περιοχές για την ικανοποίηση των αναγκών της επαρχίας Λάρνακας και της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου, κρίνεται οικονομικά και περιβαλλοντικά απαγορευτική. Η Κοινότητα Ξυλοφάγου θα απωλέσει ετήσια έσοδα της τάξης των €240.000 από τα δικαιώματα των λατομείων και άλλα οικονομικά οφέλη που έχει από τα λατομεία.

7. Σημειώνεται επίσης, ότι τα Τμήματα του ΥΓΑΑΠ στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους, παρακολουθούν στενά τις διαδικασίες λειτουργίας και σταδιακής αποκατάστασης των λατομείων στην Ξυλοφάγου.
8. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δε θα εισέλθουμε σήμερα στη συζήτηση.

Θέλω να σας πληροφορήσω ότι η Επιτροπή Επιλογής συνήλθε σήμερα σε συνεδρία και αποφάσισε τη σύσταση της Ad Hoc Επιτροπής για τη Διερεύνηση Θεμάτων που Αφορούν Δάνεια προς Πολιτικά Εκτεθειμένα Πρόσωπα, το γνωστό θέμα. Με βάση τις σχετικές αποφάσεις, της ad hoc Επιτροπής θα προεδρεύει ο Πρόεδρος της Βουλής και μέλη αυτής θα είναι οι ακόλουθοι: Μάριος Μαυρίδης, Στέφανος Στεφάνου, Πανίκος Λεωνίδου, Ηλίας Μυριάνθους, Γιώργος Λιλλήκας, Μιχάλης Γιωργάλλας, Γιώργος Περδίκης και Λίνος Παπαγιάννης.

Εξουσιοδοτείται ταυτόχρονα Σύσκεψη Αρχηγών, η οποία θα συνέλθει την Τετάρτη, 8 Ιουνίου, για να επεξεργαστεί τους όρους εντολής της εν λόγω επιτροπής, οι οποίοι και θα επικυρωθούν στην επόμενη... Αυτό δε χρειάζεται, διότι εξουσιοδοτήθηκε, ναι.

Υπάρχει οποιαδήποτε παρατήρηση;

Ναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Είχα την εντύπωση ότι είχαμε συμπεριλάβει και την κ. Θεολόγου στη Σύσκεψη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απεσύρθη. Είπε ότι δε θέλει να είναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Α, εν θέλει η ίδια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι... Την έχω σβήσει μόλις πριν από λίγο.

Ναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Οφείλω να ανακοινώσω στο σώμα ότι η δική μου η συμμετοχή γίνεται με την επιφύλαξη της ολοκλήρωσης των όρων εντολής της επιτροπής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Όλων έν' έτσι. Και η δική μου. Και η δική μου συμμετοχή είναι υπό αυτή την... Και σας, έτσι;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την Τετάρτη, 15 Ιουλίου 2020, στις 11.00 π.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

«Οι μαύρες επέτειοι του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής».

Κηρύπτω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 3.16 μ.μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα	Κωνσταντίνου Κώστας
Γεωργίου Γεώργιος	Κωνσταντίνου Ξένια
Δημητρίου Αννίτα	Μαυρίδης Μάριος
Δημητρίου Δημήτρης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δίπλαρος Ευθύμιος	Ορφανίδου Σάβια
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Σοφοκλέους Μιχάλης
Κάρουλλας Γιώργος	Σταύρου Ελένη
Κουλλά Ονούφριος	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Ανδρέας	Χατζηγιάννης Κυριάκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Δαμιανού Άριστος	Πασιουρτίδης Ανδρέας
Καυκαλιάς Αντρέας	Σάββα Ευανθία
Κέττηρος Νίκος	Στεφάνου Στέφανος
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κυπριανού Άντρος	Φακοντής Αντρέας
Κώστα Κώστας	Χαραλαμπίδου Ειρήνη

ΔΗΚΟ

Βότσης Άγγελος	Μυλωνάς Παύλος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Ορφανίδης Χρίστος
Κουλίας Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Λεωνίδου Πανίκος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Μουσιούττας Μαρίνος	Προκοπίου Γεώργιος

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής	Σιζόπουλος Μαρίνος
Μυριάνθους Ηλίας	

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης (Πρόεδρος Βουλής)	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Γιωργάλλας Μιχάλης	

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Περδίκης Γιώργος
-----------------------	------------------

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος	Χρίστου Χρίστος
-------------------	-----------------

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μούσας Γιαννάκης (Μαρωνιτών)
Μαχτεσιάν Βαρτέκς (Αρμενίων)
Μαντοβάνη Αντωνέλλα (Λατίνων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου στο πρόγραμμα συνεδριάσεων των Παράλληλων Βουλών.
2. Αναφορά του Προέδρου στη σύνδεση της Βουλής με το δίκτυο οπτικών ινών και την αναβάθμιση της σύνδεσής της με το διαδίκτυο.
3. Έκθεση για τις προτάσεις νόμου:
  - α. «Ο περί Πώλησης Οινοπνευματωδών Ποτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016»,
  - β. «Ο περί Πώλησης Οινοπνευματωδών Ποτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»,
  - γ. «Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020»,
αγορεύσεις και συζήτηση (Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Μιχάλης Γιωργάλλας, Ηλίας Μυριάνθους, Γιώργος Λουκαΐδης, Νίκος Τορναρίτης, Γεώργιος Προκοπίου, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Ζαχαρίας Ζαχαρίου, Γιώργος Λιλλήκας, Νικόλας Παπαδόπουλος, Ελένη Μαύρου, Μιχάλης Σοφοκλέους, Λίνος Παπαγιάννης, Άννα Θεολόγου, Ανδρέας Κυπριανού, Σκεύη Κούτρα Κουκουμά), ψήφιση της πρώτης και της δεύτερης σε ενιαίο κείμενο νόμου με τον τίτλο «Ο περί Πωλήσεως Οινοπνευματωδών Ποτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020», δικαιολόγηση αρνητικής ψήφου από τον κ. Νίκο Τορναρίτη εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού και ψήφιση της τρίτης σε νόμο (με αρ. 4).
4. Εισήγηση του κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος για αναβολή των κανονισμών «Οι περί Σωματείων και Ιδρυμάτων (Έντυπα, Τέλη και Άλλες Ειδικές Διατάξεις) Κανονισμοί του 2020», παρατηρήσεις του Προέδρου και αναβολή τους για το τέλος της συνεδρίασης.
5. Έκθεση για τις προτάσεις νόμου:
  - α. «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017»,
  - β. «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017»,
  - γ. «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017»,
  - δ. «Ο περί Σχολικών Εφορειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017»,
αγορεύσεις και συζήτηση (Γιώργος Λιλλήκας, Ευστάθιος Ευσταθίου, Πανίκος Λεωνίδου, Γιώργος Κάρουλλας, Ελένη Μαύρου, Γιώργος Λιλλήκας), ψήφιση της πρώτης σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020», ψήφιση της δεύτερης σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020», καταψήφιση της τρίτης και δικαιολόγηση της αποχής από τον κ. Γιώργο Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και καταψήφιση της τέταρτη
6. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2020» και καταψήφισή της.
7. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», παρατηρήσεις των κ. Ζαχαρία Κουλία και Κυριάκου Χατζηγιάννη και ψήφισή της σε νόμο.
8. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2020», αγορεύσεις (Μαρίνος Σιζόπουλος, Λίνος Παπαγιάννης, Γιώργος Κάρουλλας, Πανίκος Λεωνίδου) και καταψήφισή της.
9. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2016», αγορεύσεις (Γιώργος Λιλλήκας, Ελένη Μαύρου, Κωστής Ευσταθίου, Νίκος Τορναρίτης, Πανίκος Λεωνίδου, Χρίστος Χρίστου, Ανδρέας Κυπριανού, Μιχάλης Γιωργάλλας) και καταψήφισή της.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2020», παρατηρήσεις του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 3).
11. Έκθεση, συμπληρωματική έκθεση και δεύτερη συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Σύστασης Ενιαίας Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμος του 2017», συζήτηση (Αντρέας Φακοντής, Μαρίνος Σιζόπουλος, Ζαχαρίας Κουλίας, Γιώργος Πεردίκης, Μαρίνος Μουσιούττας, Ηλίας Μυριάνθους, Γιώργος Λιλλήκας, Χαράλαμπος

Πιπτοκοπίτης, Παύλος Μυλωνάς, Μάριος Μαυρίδης, Σκεύη Κούτρα Κουκουμά, Πρόεδρος, Πανίκος Λεωνίδου, Νικόλας Παπαδόπουλος, Αβέρωφ Νεοφύτου) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμος του 2020».

12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2020», παρατηρήσεις των κ. Αντρέα Φακοντή και Μάριου Μαυρίδη και έγκρισή τους.
13. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί της Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Χρήση Υδατικών Έργων για Ναυταθλητισμό με Πλωτά Μέσα) Κανονισμοί του 2020», συζήτηση (Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Αντρέας Καυκαλιάς, Δημήτρης Δημητρίου) και έγκρισή τους.
14. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Διαδικασίας Ρύθμισης Ληξιπρόθεσμων Φορολογικών Οφειλών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020», συζήτηση (Ηλίας Μυριάνθους, Γιώργος Πεردίκης, Αντρέας Καυκαλιάς, Άγγελος Βότσης, Ονούφριος Κουλλά, Μάριος Μαυρίδης, Άννα Θεολόγου, Ηλίας Μυριάνθους) και ψήφισή της σε νόμο (με αρ. 2).
15. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τμήματος Φορολογίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020», αγορεύσεις και συζήτηση (Άννα Θεολόγου, Γιώργος Πεردίκης, Άγγελος Βότσης, Στέφανος Στεφάνου, Ονούφριος Κουλλά, Κωστής Ευσταθίου, Άριστος Δαμιανού) και ψήφισή του σε νόμο.
16. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2020», συζήτηση (Άγγελος Βότσης, Στέφανος Στεφάνου, Χρίστος Χρίστου, Γιώργος Πεردίκης, Ονούφριος Κουλλά, Μάριος Μαυρίδης) και ψήφισή του σε νόμο.
17. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Σωματείων και Ιδρυμάτων (Έντυπα, Τέλη και Άλλες Ειδικές Διατάξεις) Κανονισμοί του 2020», συζήτηση (Γεώργιος Προκοπίου, Πρόεδρος, Πανίκος Λεωνίδου, Γιώργος Πεردίκης, Γιώργος Κάρουλλας) για αναβολή τους, έγκρισή τους και δικαιολόγηση της αρνητικής ψήφου από τον κ. Κωστή Ευσταθίου.
18. Συζήτηση (Πρόεδρος, Νίκος Τορναρίτης, Γιώργος Πεردίκης) για την παραπομπή του σχεδίου ψηφίσματος της Βουλής της Αντιπροσώπων όσον αφορά αίτημα για τη διάνοιξη των διόδων στα Κόκκινα και στο Πυρόι και παραπομπή του στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.
19. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
20. Κατάθεση ψηφίσματος από τον κ. Νίκο Τορναρίτη για τη σχεδιαζόμενη μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί και παραπομπή του στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών.
21. Ερωτήσεις βουλευτών:

Διαχείριση καταγγελιών παρενόχλησης μέσω διαδικτύου - Μη ηλεκτροδότηση σκαφών επαγγελματιών ψαράδων σε καταφύγιο στον Πρωταρά - Αίτημα για αποκατάσταση λίμνης στον Χλώρακα - Μέτρα προστασίας χελιών στη Χλώρακα - Η θέση της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών αναφορικά με το πλαίσιο εφαρμογής της αναστολής δόσεων - Ανάγκη ένταξης ποδολόγων στο ΓΕΣΥ - Εισπράξεις από τις κοινότητες δικαιώματος επί του ενοικίου ακινήτων - Η εφαρμογή «Cyrgus Bus» - Ανάγκη κατεδάφισης πολυκατοικιών σε συνοικισμό στη Λεμεσό - Εφαρμογή του χρηματοδοτικού μέτρου της ΕΕ SURE - Παρέμβαση ιδιώτη σε παραλία στο Μενεού - Ενέργειες οριοθέτησης ΑΟΖ Κύπρου-Ελλάδας - Η εφαρμογή απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου για τον εμπλουτισμό δημόσιων κτιρίων με έργα τέχνης - Κοινοποίηση αποτελεσμάτων έρευνας εμβολιαστικής κάλυψης - Προσβασιμότητα ΑΜΕΑ σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους - Βραχυπρόθεσμα σχέδια εργασίας στην Κύπρο - Χρήση παράνομων τουρκικών τοπωνυμίων για κατεχόμενες περιοχές σε έκθεση του Υπουργείου Εξωτερικών των ΗΠΑ - Παράνομη λειτουργία σφαγείου στην περιοχή Αχεράς στην επαρχία Λευκωσίας - Αγορά έργων τέχνης από το κράτος - Ανέγερση κατοικιών εντός γεωργικής γης - Μη δηλωμένοι εργαζόμενοι από τους εργοδότες τους - Ερωτήματα για τους ανασφάλιστους δανειολήπτες - Εμβολιασμοί στρατευσίμων - Φιλοξενία έργων τέχνης μετά την έκθεσή τους στην κρατική πινακοθήκη.

22. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Πληροφορίες για λειτουργία θεματικού πάρκου στο Νέο Χωριό Πάφου - Πλαίσιο πολιτικής Υπουργείου Άμυνας για συμμετοχή στο κόστος κατασκευής έργων σε δήμους ή κοινότητες με υποδομές της ΕΦ - Πρόβλημα από τη συσσώρευση λάσπης και άμμου στο φαρολίμανο Λάρνακας - Αποπνικτική ατμόσφαιρα στο Γ΄ Δημοτικό Σχολείο Ιδαίου από τις αναθυμιάσεις παρακείμενων εργοστασίων - Αίτημα της κοινότητας Καλλέπεια για επέκταση οικιστικών ζωνών σε περιοχές με ειδικό δίκτυο - Αναπτυξιακά και βελτιωτικά έργα στην Καλλέπεια - Ανάγκη συντήρησης ή ανακατασκευής δρόμων στο Παλαιομέτοχο - Η λειτουργία του γυμνασίου-λυκείου Δερύνειας - Θέματα εργοδότησης υπαλλήλων της ΣΕΔΙΠΕΣ - Θεσμοθέτηση «πράσινου απολυτηρίου» και πιστοποίηση φύτευσης δέντρων ως μέτρου ενίσχυσης της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στα σχολεία - Καταγγελίες για κηδεία θύματος κωρονοϊού από μη αδειοδοτημένο γραφείο κηδείων - Στενότερη συνεργασία Πανεπιστημίου Κύπρου και Ινστιτούτου

Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου - Εισήγηση του Γενικού Ελεγκτή για αναβολή του έργου της κτιριακής επέκτασης του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου - Εφαρμογή του 11^{ου} στόχου του Παγκόσμιου Στρατηγικού Σχεδίου για τη Βιοποικιλότητα και Κύπρος - Η διάθεση των συμπληρωματικών πιστώσεων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού - Κρατική χορηγία σε οργανώσεις για προστασία και ευημερία των ζώων - Έλεγχος εισερχόμενων στη Δημοκρατία από νόμιμα σημεία εκτός των αεροδρομίων στα πλαίσια αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού - Οι συνθήκες εργοδότησης των σχολικών συνοδών και η εφαρμογή του πρωτοκόλλου ασφαλείας στα σχολεία - Μη εξυπηρετούμενα κρατικά δάνεια-περιουσιακά στοιχεία για την περίοδο 2015-2020 - Αναστολή της λειτουργίας μονάδας απεξάρτησης στη Λεμεσό - Προβλήματα στη λειτουργία της Ψυχιατρικής Κλινικής του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού - Πιθανότητα αύξησης των αιτημάτων για φροντίδα ψυχικής υγείας - Ανάγκη μηχανοργάνωσης των διαδικασιών του Τελωνείου - Εναρμόνιση με σειρά Οδηγιών της ΕΕ - Περιβαλλοντική καταστροφή στο λατομείο Ξυλοφάγου.

23. Ανακοίνωση από τον Πρόεδρο της Βουλής της σύστασης της Ad Hoc Επιτροπής για τη Διερεύνηση Θεμάτων που Αφορούν Δάνεια προς Πολιτικά Εκτεθειμένα Πρόσωπα.

Τιμή: €3,50